

ГОСО РК 4.05.147-2010
ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Гигиена питания
Спецификация модуля

Наименование модуля:	Гигиена питания.
Задача модуля:	Владеть методикой санитарного обследования пищевых предприятий с отбором проб и гигиенической оценки качества пищевых продуктов, взятия смывов.

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Гигиена детей и подростков
Спецификация модуля

Наименование модуля:	Гигиена детей и подростков.
Задача модуля:	- Владеть методикой санитарного обследования детских дошкольных учреждений и школ. - владеть навыками контроля документации медпунктов детских садов и школ.

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Эпидемиология
Спецификация модуля

Наименование модуля:	Эпидемиология.
Задача модуля:	- Владеть методикой эпидемиологического обследования очагов инфекционных заболеваний с заполнением карты эпидемиологического обследования. - владеть методикой контроля качества дезинфекции очагов инфекционных заболеваний.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

Орта білім

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ

**МАМАНДЫҒЫ:
0303000 – «ГИГИЕНА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ»**

**СПЕЦИАЛЬНОСТЬ:
0303000 – «ГИГИЕНА И ЭПИДЕМИОЛОГИЯ»**

SPECIALITY: 0303000 - «GIGIENA AND EPIDEMIOLOGIYA»

ҚР МЖМБС 4.05.147-2010

Ресми басылым

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Қазақстан Республикасы Денсаулық Сақтау министрлігі және «Орта медициналық және фармацевтикалық қызметкерлерді даярлау жөніндегі республикалық колледжі» РМҚК **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН**

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық Сақтау Министрінің 2010 жылғы 24 мамыр-дағы № 378 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛГЕН**

3 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ

4 Осы стандартта Қазақстан Республикасының “Білім туралы” Заңының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 2 қыркүйктегі № 1290 “Білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын әзірлеудің және қолданылу мерзімдерінің тәртібі туралы” қаулысының нормалары іске асырылған.

5 АЛҒАШҚЫ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ 2015 ЖЫЛ
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢІ 5 ЖЫЛ

6 Қазақстан Республикасы индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің 2010 жылғы 8 шілдедегі № 21-01-4/2-4340 хатымен **КЕЛІСІЛГЕН**

Осы стандартты ресми басылым ретінде Қазақстан Республикасының аймағында Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз жартылай немесе толық жаңғыртуға, басып шығаруға және таратуға болмайды.

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Гигиена питания
Спецификация модуля

Наименование модуля:	Гигиена питания.
Задача модуля:	- Владеть методами отбора проб и гигиенической оценки качества пищевых продуктов, взятия смывов; - владеть навыками заполнения учетно-отчетной документации; - владеть навыками санитарного обследования пищевых предприятий.

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Гигиена детей и подростков
Спецификация модуля

Наименование модуля:	Гигиена детей и подростков.
Задача модуля:	- Владеть методами оценки физического развития детей и подростков; - владеть методами оценки сбалансированности питания и правильности ра-циона питания детей и подростков; - владеть навыками заполнения учетно-отчетной документации; - владеть навыками санитарного обследования детских дошкольных учрежде-ний и школ.

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Эпидемиология и дезинфекционное дело
Спецификация модуля

Наименование модуля:	Эпидемиология и дезинфекционное дело.
Задача модуля:	- Владеть методикой ведения документации эпидемиологического отдела. - владеть навыками работы дезинструктора, дезинфектора; - владеть навыками эпидемиологического обследования очагов инфекционных заболеваний.

4 ПРЕДДИПЛОМНАЯ ПРАКТИКА ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ « ГИГИЕНА И ЭПИДЕМИОЛОГИЯ » (6 СЕМЕСТР)

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Коммунальная гигиена с основами санитарного дела
Спецификация модуля.

Наименование модуля:	Коммунальная гигиена с основами санитарного дела.
Задача модуля:	Владеть методикой санитарного обследования коммунальных объектов с от-бором проб для лабораторного исследования объектов окружающей среды и гигиенической оценки их, взятия смывов.

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Гигиена труда
Спецификация модуля

Наименование модуля:	Гигиена труда.
Задача модуля:	Владеть методикой санитарного обследования промышленных предприятий с отбором проб воздуха рабочей зоны, инструментального исследования произ-водственных факторов.

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА

1 УЧЕБНО-ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ ПРАКТИКА (2 СЕМЕСТР)

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – В качестве лаборанта микробиологической, санитарно-гигиенической лаборатории.

Спецификация модуля

Наименование модуля:	В качестве лаборанта микробиологической, санитарно-гигиенической лабора- тории.
Задача модуля:	Владеть методами лабораторного и инструментального исследования воздуха, воды, почвы, гигиенической экспертизы пищевых продуктов.

2 УЧЕБНО-ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ ПРАКТИКА (3 СЕМЕСТР)

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – В качестве лаборанта санитарно-гигиенической лаборатории.

Спецификация модуля

Наименование модуля:	В качестве лаборанта санитарно-гигиенической лаборатории.
Задача модуля:	Владеть методами лабораторного и инструментального исследования воздуха, воды, почвы, гигиенической экспертизы пищевых продуктов.

3 УЧЕБНО-ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ ПРАКТИКА (4 СЕМЕСТР)

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Коммунальная гигиена с основами санитарного дела

Спецификация модуля

Наименование модуля:	Коммунальная гигиена с основами санитарного дела.
Задача модуля:	- владеть методами отбора проб объектов окружающей среды и их гигиениче- ской оценки, взятия смывов; - владеть навыками заполнения учетно-отчетной документации; - владеть навыками санитарного обследования коммунальных объектов.

ПРОФИЛЬ КОМПЕТЕНЦИИ – Гигиена труда

Спецификация модуля

Наименование модуля:	Гигиена труда.
Задача модуля:	- Владеть методами отбора проб воздуха рабочей зоны, инструментального ис- следования производственных факторов; - владеть навыками заполнения учетно-отчетной документации; - владеть навыками санитарного обследования промышленных предприятий.

МАЗМҰНЫ

1	Қолданылу саласы	1
2	Нормативтік сілтемелер	1
3	Терминдер және анықтамалар	1
4	Белгілер және қысқартулар	2
5	Мамандықтың жалпы сипаттамасы	3
6	Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар	4
7	Оқу жүктемесінің максималды көлемі	7
8	Білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар	8
9	Кабинеттер мен лабораториялардың тізімі	10
10	Қосымша (міндетті, анықтамалық)	11

КІРІСПЕ

Техникалық және кәсіптік білім беру жүйесін халықаралық білім беру кеңестігіне интеграциялау мақсатында стандартта білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі біріккен ұлттар ұйымы (БҰҰ) мен Халықаралық еңбек ұйымының (ХЕҰ) ұсынымдары пайдаланылған.

Стандарт оқу орындарында білім алушылардың құзыреттілігін бағалауда құзыреттілік тәсілді пайдалануды пайдалану мүмкіндігін қарастырады.

Оқу стандартын өзгертудегі негізгі мақсаты - оқу сапасының жаңа деңгейіне өту, жоғары сапалы мамандарды даярлаудың заманауи талаптарын енгізу, мамандардың еңбек нарықтылығын жоғарлату.

Модернизация енгізуден медициналық білім беру де тыс қалмады. Соңғы жылдары медициналық білім беру орындарында аумақты өзгерістер болып жатыр: мазмұнды-технологиялық, ұйымдастыру, әдістемелік, коммуникациялық-техникалық.

Стандартта келесі принциптер ескеріледі:

- білім беру мазмұнының пәнаралық үйлесімділігін ұйымдастыру;
- оқу бітіруші түлектерде гигиеналық ойлау мәдениетін қалыптастыру;
- болашақ мамандардың жеке басының рухани тәрбиесін өсіру;
- білім бсру мекемелерінің жаңартылу талаптары;
- білім беру процесіндегі білім мен тәжірибе беру мақсатынан білім алушылардың өз бетімен атқаратын жұмыстарына, ізденістеріне бағыттау.

	- определить угол косоглазия; - определять паралитическое косоглазие; - осуществлять уход за больными с заболеваниями глазодвигательного аппарата.	заболевания.	
Модуль В1			
- владеть навыками ухода за больными с патологией заднего отрезка глазного яблока, с заболеваниями хрусталика, сетчатки и зрительного нерва.	- определять остроту зрения; - определять поле зрения; - определять светоощущения; выписать рецепт на медикаменты.	- знать клинику и лечение хориоретинитов, иридиоциклита; - знать клинику и лечение катаракты; - факторы риска при отдельных видах заболевания.	Л.А. Дубовская «Глазные болезни»; Таблицы; Предметы ухода.
Модуль обучения Г1			
- владеть навыками ухода за больными с глаукомой; - организации работы медико-генетических консультаций, а также правил санитарно-эпидемического режима в офтальмологических отделениях.	- определять внутриглазное давление; - осуществлять уход за больными с глаукомой; - соблюдать санитарно-эпидемический режим в отделении; - провести дезинфекцию предметов ухода.	- знать клинику и лечение глаукомы; - задачи и работа медико-генетических консультаций; - правила проведения дезинфекции.	Л.А. Дубовская «Глазные болезни»; предметы ухода.

патологией заднего отрезка глазного яблока, с заболеваниями хрусталика, сетчатки и зрительного нерва.	
Модуль компетенции В1	- знать клинику и лечение хориоретинитов, иридиоциклита; - знать клинику и лечение катаракты; - знать клинику и лечение глаукомы; - суметь определять остроту зрения и поле зрения; - выписать рецепт на медикаменты; - осуществлять уход за больными с патологией заднего отрезка глазного яблока, с заболеваниями хрусталика, сетчатки и зрительного нерва.
Область компетенции Г - Глаукома. Профилактика заболеваний глаз. Инфекционная безопасность.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за больными с глаукомой; - организации работы медико-генетических консультаций, а также правил санитарно-эпидемического режима в офтальмологических отделениях.
Модуль компетенции Г1	- определять внутриглазное давление; - осуществлять уход за больными с глаукомой; - определить задачи и работу медико-генетических консультаций в семьях с наследственными заболеваниями глаз; - обеспечить инфекционную безопасность при работе больному и медицинским работникам, соблюдая санитарно-эпидемический режим в отделении, а также правила дезинфекции предмета ухода за пациентами.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы офтальмологии**
Задача модуля: Владеть навыками ухода и наблюдения за больными в офтальмоло-
гической практике. Владеть методикой обследования

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- владеть навыками наблюдения и ухо- да за больными в офтальмологической практике.	- владеть навыками опроса больных с заболеваниями глаза с целью сбора анамнеза заболевания и жизни, оценивать отношение больного к своему состоянию, его нервно- психический и социальный статус; - владеть методикой обследова- ния зрительных функций больного; - закапывать капли, закладывать мази; - накладывать моно- и бинокулярные повязки.	- знать функции зрительного анализатора; определять остроту зрения, иметь понятие о цветоощущении; - знать о периферическом зрении, - характер зрения.	Л.А. Дубовская «Глазные болезни»; таблицы настоольный пе- риметр цветовые тесты.
Модуль обучения Б1			
- владеть навыками наблюдения и ухода за больными с заболеваниями глазодвигательного аппарата.	- определять нарушения аккомодации; - определять аномалии рефракции; - суметь подобрать и выписать простые очки;	- знать клинику аномалий рефракции; - понятие о пресбиопии; - понятие о косоглазии; знать факторы риска при отдельных видах	Л.А. Дубовская «Глазные болезни»; предметы ухода; таблицы.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛПЫҒА
МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

Орта білім

Техникалық және кәсіптік білім

МАМАНДЫҒЫ: 0303000 - «ГИГИЕНА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ»

Енгізілген күні 01.09.2010 ж.

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт ҚР МЖМБС 4.05-2008 негізінде әзірленген және 0303000 – «Гигиена
и эпидемиология» мамандығының білім мазмұнына, оқу жүктемесінің көлеміне және
білім алушылардың даярлық деңгейіне қойылатын талаптарды айқындайды.
Осы стандартты техникалық және кәсіптік білім беруді басқару органдары,
мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарды әзірлеушілер және меншік нысаны
мен ведомстволық бағыныштылығына қарамастан техникалық және кәсіптік білім
берудің оқу бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар пайдалануға міндетті.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартты қолдануда келесі нормативтік құжаттарға сілтемелер қажет:
2007 жылдың 27 шілдесіндегі № 319-ІІІ ҚРЗ ҚР «Білім туралы» заңы;
ҚР ЕР 40.1.01-2008 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік стандарттау жүйесі.
Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандарттарын құруға, мазмұндауға, ресімдеуге,
мазмұнына және белгілеуге қойылатын жалпы талаптар»;
ҚР МЖМБС 2.003-2002 «Орта білім. Жалпы ережелер»;
ҚР МЖМБС 4.05-2008 «Орта білім. Техникалық және кәсіптік білім беру. Жалпы
ережелер»;
ҚР МЖМБС 05.2008 «Техникалық және кәсіптік білім беру, орта білім беруден
кейінгі білім берудің кәсіптері мен мамандықтар жіктеуіші»;
ҚР МЖМБС 01-2005 «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік кәсіп жіктеуіші».

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына және ҚР МЖБМС
4.05.2008 сәйкес, келесі түсініктер мен олардың анықтамалары белгіленген.
3.1 Техникалық және кәсіптік білім беру: қоғамдық пайдалы кәсіби қызметтерінің
негізгі түрлерінде қызмет көрсету бағыттары және техникалық білікті мамандарды
дайындауға бағытталған білім жүйесінің негізгі құрамы.
3.2 Модульдік оқыту: нақты кәсіптік құзыреттің құрылымдық құрамдарын
қалыптастыруға бағытталған икемді толық блоктардан құралған оқыту жүйесі.
3.3 Білім берудің оқу бағдарламасы: мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру
стандарттары негізінде әзірленетін, техникалық және қызмет көрсету еңбегі кадрла-
рын даярлаудың мазмұнын айқындайтын құжат.
3.4 Кәсіптік оқу бағдарламасы: нақты кәсіп немесе мамандық бойынша техникалық
және кәсіптік білімнің мазмұнын айқындайтын құжат.

Ресми басылым

3.5 Интеграциялаған білім беретін оқу бағдарламалары: білім беру деңгейі мен мазмұнының үздіксіздігін және сабақтастығын ескере отырып әзірленген білім беретін оқу бағдарламалары.

3.6 Кәсіптер мен мамандықтардың тізбесі: оқытудың ең жалпыланған өлшемдерін айқындайтын кәсіптер мен мамандықтардың жүйеленген тізілімі: кәсіби біліктілік деңгейі, базалық білім беруге байланысты оқыту мерзімі.

3.7 Үлгілік оқу жоспары: техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында мемлекеттік деңгейде оқу пәндерінің тізбесін және көлемін, оларды зерделеу және кәсіптер мен мамандықтарға, біліктіліктерге, оқыту мерзіміне сәйкес белгілейтін бақылау нысанының тәртібін айқындайтын оқу жоспарының моделі негізінде әзірленген негізгі құжат.

3.8 Жұмыс оқу жоспары: оқу орны бекіткен оқу пәндерінің тізбесі мен көлемін, бірізділігін, қарқындылығын және оқытуды ұйымдастырудың негізгі нысандарын, білім алушының білімі мен іскерлігін бақылауды реттейтін үлгілік оқу жоспарының негізінде әзірленетін құжат.

3.9 Үлгілік оқу бағдарламасы: білім беру саласындағы өкілетті орган бекіткен үлгілік оқу жоспарының нақты пәні бойынша білім беру бағдарламасының мазмұны анықталатын құжат.

3.10 Жұмыс оқу бағдарламасы: нақты кәсіп пен мамандық үшін үлгілік оқу бағдарламасы мен жұмыс оқу жоспары негізінде техникалық және кәсіптік білім беру ұйымы әзірлеген және бекіткен құжат.

3.11 Құзырет: білім алушылардың әлеуметтік ұтқырлығын айқындайтын білімге, дағдыға, құндылыққа, өздігінен білім алуға бейімділігіне негізделген қабілеттері.

3.12 Базалық құзырет: универсалдық, интеллектуалдық, коммуникативтік, әсерлік және қайраттылық қасиеттері (білім, іскерлік пен дағдылар, қасиеттер мен қабілеттілік) негізінде маманның кәсіби мәселелер жиынтығын шешу қабілеттілігі.

3.13 Кәсіптік құзырет: маманның интерграцияланған білім, іскерлік пен дағдылардың, сонымен қатар кәсіптік лауазымды тиімді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін жеке қасиеттері негізінде кәсіптік мәселелер жиынтығын шешу қабілеттілігі.

3.14 Арнайы құзырет: лауазымның таңдаған саласында нақты білім, іскерлік, дағдылар негізінде маманның кәсіптік мәселелер жиынтығын шешу қабілеттілігі.

3.15 Оқытудың нормативтік мерзімі: нақты оқыту нысаны (күндізгі, кешкі) бойынша кәсіптік оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі.

3.16 Біліктілік: маманның нақты бір кәсіп, мамандық бойынша қызметтің белгілі бір түрін білікті орындауға деген кәсіптік дайындығының түрі мен дәрежесі.

3.17 Макет: білім берудің негізгі құрылымдық құрам бөлігін бейнелейтін мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының моделі (бастапқы үлгісі).

4 Белгілер мен қысқартулар

Стандартта төмендегі қысқартулар қолданылады:
ҚР – Қазақстан Республикасы;
ҚРЗ – Қазақстан Республикасының Заңы;
МЖМБС – Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;
ЖГП – жалпы гуманитарлық пәндер;
ӘЭП – әлеуметтік-экономикалық пәндер;
ЖКП – жалпы кәсіптік пәндер;
АП – арнайы пәндер;
БА – білім мекемесі анықтайтын пәндер;

	- владеть навыками приготовления мазков на гонококки и трихоманады; - осуществлять уход за больными с ЗППП.		
Модуль обучения Г1			
- владеть навыками ухода за больными в отделении дерматовенерологии; владеть навыками деонтологических аспектов в практике дерматовенерологического учреждения, а также правил санитарно-эпидемиологического режима.	- владеть навыками оформления учета и медицинской отчетности в практике дерматовенерологии; - обеспечить инфекционную безопасность при работе больному и медицинским работникам, соблюдая санитарно-эпидемиологический режим в отделении, а также правила дезинфекции предмета ухода за пациентами.	- владеть знаниями-ми юридических и моральных аспектов в практике дерматовенерологии; - владеть знаниями о мерах общественной и личной профилактики дерматовенерологических заболеваний.	Студницын А.А., Стоянов Б.Г. «Кожные и венерические болезни» Таблицы, атлас кожных болезней Предметы ухода Лекарственные формы муляжи.

41 Профиль компетенции – Основы офтальмологии

Профиль компетенции - Особенности ухода за больными в офтальмологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками наблюдения и ухода за больными в отделении офтальмологии, знать анатомическое строение органа зрения, функции органа зрения, владеть методикой обследования зрительных функций, обладать знаниями по диагностике заболеваний глаза, а также методами лечения различных заболеваний глаза.
Область компетенции А – Общие вопросы организации медицинской помощи больным в офтальмологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками наблюдения и ухода за больными в офтальмологической практике, оценивать отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; - подготовки больного к осмотру и методикой обследования.
Модуль обучения А1	- владеть навыками опроса больных с заболеваниями глаза с целью сбора анамнеза заболевания и жизни; - оценивать отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; - владеть методикой обследования зрительных функций больного.
Область компетенции Б – Организация медицинской помощи больным с заболеваниями глазодвигательного аппарата.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за больными с заболеваниями глазодвигательного аппарата.
Модуль обучения Б1	- владеть навыками определения нарушения аккомодации; - владеть навыками определения аномалии рефракции; - знать клинику аномалий рефракции; - понятие о пресбиопии; - суметь подобрать и выписать простые очки; - определить угол косоглазия; - определять паралитическое косоглазие; - осуществлять уход за больными с заболеваниями глазодвигательного аппарата.
Область компетенции В – Организация медицинской помощи больным с	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за больными с патологией заднего отрезка глазного яблока, с заболеваниями хрусталика, сетчатки и зрительного нерва.

Модуль компетенции Г1	- владеть знаниями юридических и моральных аспектов в практике дермато-венерологии; - владеть знаниями о мерах общественной и личной профилактики дермато-венерологических заболеваний; - владеть знаниями оформления учета и медицинской отчетности в практике дерматовенерологии; - обеспечить инфекционную безопасность при работе больному и медицинским работникам, соблюдая санитарно-эпидемический режим в отделении, а также правила дезинфекции предмета ухода за пациентами.
-----------------------	---

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Дерматовенерология**
Задача модуля: Владеть навыками ухода и наблюдения за больными в дерматовенерологической практике. Владеть методикой обследования

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- владеть навыками наблюдения и ухода за больными в дерматовенерологической практике.	- провести опрос больного с целью собрать анамнез заболевания и жизни, выявить возможную причину заболевания, оценить отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; - уметь различать экзогенные и эндогенные факторы; - уметь подобрать лекарственные средства для проведения общей терапии, для проведения специфической терапии, для проведения местной терапии.	- владеть знаниями в области клинических исследований для постановки диагноза; - владеть знаниями принципов комплексной терапии, направленной на устранение экзогенных и эндогенных факторов.	Студницын А.А., Стоянов Б.Г. «Кожные и венерические болезни» Таблицы, атлас кожных болезней Предметы ухода Лекарственные формы муляжи.
Модуль обучения Б1			
- владеть навыками наблюдения и ухода за больными с кожными заболеваниями.	- владеть навыками определения степени воспалительной реакции при дерматитах; - владеть навыками определения стадии воспалительного процесса при экземе; - владеть навыками наружной обработки в зависимости от степени воспалительной реакции и стадии воспалительного процесса.	- владеть знаниями о клинических проявлениях дерматитов; владеть знаниями о клинических проявлениях экземы, крапивницы; - владеть знаниями о клинических проявлениях токсикодермии.	Студницын А.А., Стоянов Б.Г. «Кожные и венерические болезни» Таблицы, атлас кожных болезней Предметы ухода Лекарственные формы муляжи.
Модуль В1			
- владеть навыками - ухода за больными с заболеваниями, передающимися половым путем (ЗППП).	- владеть навыками составления плана беседы о профилактике ЗППП; - владеть навыками заполнения карточки учёта больного с ЗППП; - владеть навыками техники исследования на бледную трепонемию; - владеть навыками техники серологических исследований; - владеть навыками проведения инстилляции уретры, спринцевания влагалища;	- владеть знаниями клинических проявлений хламидоза, трихомониаза; - владеть знаниями клинических проявлений сифилиса и гонореи; - владеть знаниями о проблеме ВИЧ-инфекции.	Студницын А.А., Стоянов Б.Г. «Кожные и венерические болезни» Таблицы, атлас кожных болезней Предметы ухода Лекарственные формы муляжи.

ОП – оқу практикасы;
ОӨП – оқу - өндірістік практика;
ДП – диплом алдындығы (кәсіптік) практика;
Е – емтихандар;
АА – аралық аттестация;
МҚА – мемлекеттік қорытынды аттестация;
К – консультациялар;
Ф – факультативтік пәндер;
ММ – медициналық мекемелер;
АІЖА – аурухана ішілік инфекция;
ҚТ – қауіпсіздік техникасы;
СӨС – салауатты өмір салты;
ОТҚ – оқытудың техникалық құралдары;
НҚА – нормативтік-құқықтық актілер;
СЭБ – санитариялық-эпидемиологиялық экспертиза Басқармасы;
СЭЭБ – мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау Басқармасы;
АҚИ – аса қауіпті инфекциялар.

5 Мамандықтың жалпы сипаттамасы

5.1 0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығының коды мен мамандық атауы Қазақстан Республикасының индустрия және сауда Министрлігінің техникалық реттеу және метрология жөніндегі Комитетінің 2008 жылғы 3 маусымдағы № 273-од бұйрығымен бекітілген ҚР МЖМБС 05-2008 техникалық және кәсіптік білім беру, орта білім беруден кейінгі білім берудің кәсіптері мен мамандықтар жіктемесіне сәйкес көрсетілген.
Біліктілігі:
0303013 - Гигиенист эпидемиолог.
5.2 0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша кәсіби білім бағдарламасын меңгеру түрі:
- күндізгі.
5.3 Оқытудың күндізгі түріндегі кәсіби білім беру бағдарламасын меңгерудің білім базасы, нормативтік мерзім, тиісті біліктіліктер:
Қабылдаудың жалпы білім беру базасы:
- жалпы орта білім негізінде.
0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша кәсіби білім берудің оқыту бағдарламасы төмендегі біліктілік деңгейінде жүзеге асырылады:
- орта буын маманы.
Күндізгі оқыту түріндегі мамандықтар бойынша техникалық және кәсіби білім берудің кәсіби білім беру бағдарламасын меңгерудің нормативтік мерзімі:

1 - кесте		
Қабылдаудың білім базасы	Біліктілік атауы, коды	Білім беретін оқу бағдарламасын меңгерудің нормативтік мерзімі
Жалпы орта білім беру базасында	030301 3 - “Гигиенист эпидемиолог”	2 жыл 10 ай

5.4 0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша кәсіби қызметтің объектілері

- Гигиенист-эпидемиологтың кәсіби қызметінің объектісіне:
- Санитариялық – эпидемиологиялық қадағалау мекемелері, СЭС,
 - орталықтары, дезинфекциялық станциялары,
 - салауатты өмір салтын насихаттау орталықтары,
 - обаға қарсы күресу және дезинфекциялық станциялар, бөлімдері,
 - санитария-эпидемиологиялық бейіндегі өндірістік кәсіпорындар жатады.

5.5 0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша кәсіби қызметтің түрлері:

- Гигиенист-эпидемиологтың кәсіби қызметінің түрлері бойынша:
- дәрігердің басқаруымен және бақылауымен Мемлекеттік санитариялық бақылау эпидемияға қарсы, алдын алу, дезинфекциялық шаралар және лабораториялық зерттеулер жүргізеді;
 - бактериологиялық зерттеуге сынама алады,сұртпе даярлайды және зерттелетін материалдарға алғашқы егу жүргізеді;
 - тағам өнімдерінен және басқа қоршаған орта объектілерінен лабораториялық зерттеуге және гигиеналық сараптама жүргізуге сынамалар алады;
 - қоршаған орта объектілеріне аспаптық және лабораториялық зерттеулер жүргізу әдістерін қолданады;
 - тағам және өндірістік кәсіпорындарға, балабақша мен мектептерге, коммуналдық нысандарға, емдеу-алдын алу мекемелеріне ағымдық санитариялық бақылау жүргізеді;
 - эпидемиологиялық қадағалауды іске асырады және инфекциялық аурушандыққа талдау жасайды;
 - жұқпалы аурулардың ошақтарында тексеру жүргізеді;
 - дезинфекция, стерилизация, дезинсекция және дератизацияның барлық түрлерін ұйымдастырады және жүргізеді;
 - ҚР-ң реестріне сәйкес қазіргі кездегі дезинфектанттарды,дезинсекция және дератизация жабдықтарын қолданады;
 - өндірістік мекемелерде аурушандыққа талдау жүргізеді және еңбек жағдайын жақсарту шараларын әзірлеуді жүзеге асырады откізуді (дәрігермен бірлесіп);
 - откізуді алдын ала жоспарлауды, ұйымдастыру және иммунопрофилактика медициналық құжаттарының дұрыс жүргізілуін бақылайды;
 - халықтың әртүрлі топтарының тамақ рационына баға береді;
 - ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу шараларын жүргізеді және бақылайды;
 - емдеу-алдыналу мекемелерінде (перзентхана, хирургия бөлімшеле-рінде және т.б.) эпидемияға қарсы тәртіптің орындалуына бақылау жүргізеді;
 - қоршаған ортаның гельминттермен ластануына тексеру жүргізеді;
 - апат, аса қауіпті және карантиндік инфекциялардаң ошақтарында санитария-гигиеналық және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастырады және жүргізеді;
 - халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізеді;
 - халықты гигиенаға үйрету және тәрбиелеу, салауатты өмір салтын насихаттау жөніндегі жұмыстарды жүргізеді.

6 Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

6.1 0303000 - Мамандық бойынша білім беретін оқу бағдарламаларын меңгеру нәтижесінде білім алушы: бүтіндей оқу тәрбие процесінің барысында қалыптасатын, маманның біліктілік деңгейіне сәйкес **базалық құзыреттіліктерге** ие болуы тиіс.

Область компетенции А – Общие вопросы организации медицинской помощи больным в дерматовенерологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками наблюдения и ухода за больными в дерматовенерологической практике, оценивать отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; подготовки больного к осмотру и методикой обследования.
Модуль обучения А1	- владеть навыками опроса больных с целью сбора анамнеза заболевания и жизни; - оценивать отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; - владеть методикой обследования больного; - знать принципы комплексной терапии, направленной на устранение экзо-генных и эндогенных факторов.
Область компетенции Б – Организация медицинской помощи больным с кожными заболеваниями.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за больными с кожными заболеваниями.
Модуль обучения Б1	- владеть знаниями о клинических проявлениях аллергодерматозов; - владеть навыками определения степени воспалительной реакции при дерматитах; - владеть навыками определения стадии воспалительного процесса при экземе; - владеть навыками наружной обработки в зависимости от степени воспалительной реакции и стадии воспалительного процесса;
Модуль обучения Б2	- знать клинические проявления псориаза, красной волчанки; - знать клинические проявления при гнойничковых заболеваниях; - владеть навыками проводить соскоб для выявления псориагической папулы; - подобрать кортикостероидные мази для лечения красной волчанки; - владеть навыками определения степени воспалительной реакции при пиодермии, дерматомикозах, дерматозоонозах и вирусных дерматозах; выполнять инъекции (п\к, в\м,в\в).
Область компетенции В – Организация медицинской помощи больным с заболеваниями, передающимися половым путем (ЗППП).	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за больными с заболеваниями, передающимися половым путем.
Модуль компетенции В1	владеть: - навыками составления плана беседы о профилактике ЗППП; - навыками заполнения карточки учёта больного с ЗППП; - знаниями клинических проявлений хламидоза, трихомониаза; - знаниями клинических проявлений сифилиса и гонореи; - знаниями о проблеме ВИЧ-инфекции; - навыками техники исследования на бледную трепонему; - навыками техники серологических исследований; - навыками проведения инстилляции уретры, спринцевания влагалища; владеть навыками приготовления мазков на гонококки и трихоманады; осуществлять уход за больными с ЗППП.
Область компетенции Г - Профилактика заболеваний в практике дерматовенерологии. Инфекционная безопасность.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за больными в отделении дерматовенерологии; владеть навыками деонтологических аспектов в практике дерматовенерологического учреждения, а также правил санитарно-эпидемического режима.

	к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; владеть методикой обследования функции носа, функции слухового и вестибулярного анализаторов; правила подготовки больного к осмотру.	клинического диагноза на основании клинических проявлений и дополнительных исследований.	Муляжи Предметы ухода
Модуль обучения Б1			
- владеть навыками наблюдения и ухода за больными с заболеваниями носа и придаточных пазух.	- владеть навыками подготовки больного к рентгенографии пазух носа; - владеть навыками забора крови на общий анализ, мазка из носа; обучения больного простейшим процедурам ухода; - проведение риноскопии носа; осуществлять уход за больными.	- знать клинические симптомы ринита, синусита; - знать клинические симптомы фурункула носа; - диагностику инородного тела полости носа.	Таблицы Плакаты Стандарты Ситуационные задачи Муляжи Предметы ухода
Модуль обучения В1			
владеть навыками ухода за больными с заболеваниями глотки, гортани, пищевода и трахеи.	- уметь проводить осмотр гортани с помощью гортанного зеркала и с помощью шпателя; - владеть навыками оказания доврачебной помощи при стенозе и отеке гортани; - уметь подготовить трахеобронхоскопический набор; - осуществлять уход за больными с трахеотомией.	- знать клинику и лечение острых и хронических ларингитов; - знать клинику и диагностику инородных тел гортани и пищевода; - факторы риска при отдельных видах заболевания.	Таблицы Плакаты Стандарты Ситуационные задачи Муляжи Предметы ухода
Модуль обучения Г1			
владеть навыками ухода за больными с заболеваниями уха.	- владеть методикой удаления инородного тела наружного слухового прохода; - владеть методикой наложения согревающего компресса на ухо, промывания уха, взятие мазка из уха на бак посев; - осуществлять уход за больными в послеоперационном периоде.	- распознавать симптомы при заболеваниях уха (мастоидит, отит).	Таблицы Плакаты Стандарты Ситуационные задачи Муляжи Предметы ухода
Модуль обучения Д1			
- владеть навыками соблюдения правил санитарно-эпидемического режима в отделениях отоларингологии.	- соблюдение санитарно-эпидемического режима в отделении; - провести дезинфекцию предметов ухода.	- правила проведения дезинфекции.	Предметы ухода.

40 Профиль компетенции – Дерматовенерология

Профиль компетенции - Особенности ухода за больными в дерматовенерологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками наблюдения и ухода за больными в отделении дерматовенерологии, знать анатомическое строение кожи и придатков, обладать знаниями по диагностике кожных заболеваний и заболеваний, передающихся половым путем; а также методами лечения различных заболеваний в практике дерматовенерологии.
--	--

- БҚ-1** - қоғамдағы адамдар арасындағы қатынастарды реттеудің адамгершілік қағидаларын, диалектикалық дамудың негізгі заңдары мен заңдылықтарын білу, заңдардың негізгі түсініктер мен әрекеттерін тәжірибе жүзінде қолдана білуі тиіс;
- БҚ-2** - білуі тиіс: компьютер құрылысын, қызметін, осы заманғы медицинада қолданылуын; интернет жүйесін, қолданбалы және стандартты бағдарламалармен жұмыс істеуді және оларды кәсіби қызметінде пайдалануды;
- БҚ-3** - дәрі-дәрмектердің фармакодинамика мен фармакокинетикасының негізгі заңдылықтарын;
- БҚ-4** - өмірдің пайда болуы және дамуының жалпы заңдылықтарын, қалыпты және патологиялық жағдайдағы организм тіндері мен жасушаларының, ағзалары мен жүйелерінің құрылысын және функцияларын, жұмыс кезінде адамның топография-анатомиялық ерекшеліктерін білу;
- БҚ-5** - адам денесінің барлық тіндері мен ағзаларының орналасуы мен құрылысын, олардың атқаратын қызметін білу және алған білімді клиникалық пәндерді оқу кезінде қолдана білу;
- БҚ-6** - адамның әртүрлі жас кезеңдеріндегі физиологиясын білу және алған білімін арнайы пәндерді оқу кезінде қолдана білу;
- БҚ-7** - мамандығына тұрақты дұрыс көзқарасты қалыптастыра білу. Тиімді қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Дені сау тулғаның қалыптасуына жәрдемдесу;
- БҚ-8** - Қазақстан тарихын үйрену барысында тарихи оқиғаларды, көріністерді, үдерістерді әділ талдау дағдыларына ие болу.
- БҚ-9** - өзінің денсаулығы мен физикалық дайындығына ұқыпты қарауда, физикалық және психикалық сапалардың толық дамуында, салауатты өмір салтын ұйымдастыруда денешынықтыру құралдарын пайдалануда турақты дәлел мен қажеттілік дағдылары мен білімін меңгеру;
- БҚ-10** - тұқым қуалайтын аурулардың типтерін және формаларын анықтау, әдістемесін игеру және алынған білімдерін клиникалық және лабораториялық пәндері оқу кезінде қолдану.
- БҚ-11** - меңгеруі тиіс: лексикалық, грамматикалық минимумдарды, баяндама құрастыруды, әңгімелесуді, кәсіптік тақырыптарда талқылауларға қатысуды;
- БҚ-12** - дүниенің және аймақтардың негізгі мәдени- тарихи орталықтары, этикалық құндылықтар, мәдениеттердің формалары және типтері туралы түсінікке ие болу;
- БҚ-13** - саясатты адами тұрғыдан өлшеуде саяси жүйелер мен саяси режимдер туралы түсінігі болу.

6.2 Мамандық бойынша білім беретін оқу бағдарламасын меңгеру нәтижесінде білім алушы: кәсіби қызметтің негізгі түрлеріне сәйкес келетін **кәсіптік құзыреттіліктерге** ие болуы тиіс.
030301 3 - гигиенист эпидемиолог

- КҚ-1

-

Микробтардың, вирустардың табиғатын, олардың инфекциялық процесстің дамуындағы рөлін, медициналық мекемелердің құрылымдық бөлімшелеріндегі инфекциялық бақылау және пациенттер мен медицина персоналының инфекциялық қауіпсіздігін білуі тиіс;
- КҚ-2

-

Аурулардың негізгі симптомдары мен синдромдарын білу;
- ересек адамдар мен балалардың ішкі ағзалары мен жүйелерінің;
- хирургиялық ауруларды;
- жұқпалы ауруларды;
- акушерия және гинекология;
- КҚ-3

-

Емдік-профилактикалық және санитария-эпидемиологиялық мекемелердің ұйымдастыру құрылымдарындағы, Денсаулық сақтау дамуы туралы нормативтік – құқықтық құжаттарды білу;
- КҚ-4

-

Қоршаған орта объектілеріне қойылатын гигиеналық талаптарды, жұқпалы аурулардың эпидемиологиясын білу;
- КҚ-5

-

Санитария-гигиеналық және бактериологиялық зертханаларда жұмыс жүргізуді, ион алмасуы мен тотықтырғыш қалпына келтіру реакцияларының теңдеуін қуру, функциональдық топтар бойынша органикалық заттектердің құрылымдық формаларын, ерітінділер концентрациясын қарапайым есептеуді және органикалық заттектердің сапалық реакцияларын;
- КҚ-6

-

Экологияның және экологиялық процесстердің негіздері бойынша білімдерін тәжірибеде қолдана білу және атмосфералық ауаның, судың, топырақтың ластануының халықтың денсаулығына әсерін бағалау;
- КҚ-7

-

Патологиялық реакцияның сипатын анықтай алу, микроскоппен қарау және саралау техникасын меңгеру. Практикада экология және экологиялық процесстер негіздері жөніндегі білімін қолдана білу, атмосфералық ауаның, су мен топырақтың ластануының, микро-препараттар бойынша әртүрлі патологиялық процесстердің халық денсаулығына тудыратын қаупінің деңгейі мен дәрежесін бағалау;
- КҚ-8

-

Кез келген апаттын қауіптілігі туралы халықты хабардар ету дағдыларын меңгеру; төтенше жағдайларда халықты қорғаудың жеке құралдарын қолдану дағдыларын меңгеру; ТЖ ошағында әртүрлі зақымдайтын факторлар кезінде алғашқы медициналық және дәрігерге қаралғанға дейін көмек көрсету дағдыларын меңгеру;
- КҚ-9

-

Емдеу-алдын алу мекемелерінде аурухана ішілік инфекциялардың және жұқпалы аурулардың алдын алуға бағытталған тексерудің санитариялық-гигиеналық және эпидемиологиялық әдістерін;
- КҚ-10

-

Ересектер мен балаларға алғашқы жедел медициналық көмек көрсету тәсілдерін меңгеру.

Область компетенции Б – Организация медицинской помощи больным с заболеваниями носа и придаточных пазух.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за больными с заболеваниями носа и придаточных пазух.		
Модуль обучения Б1	- владеть навыками подготовки больного к рентгенографии пазух носа; - владеть навыками забора крови на общий анализ, мазка из носа; - обучения больного простейшим процедурам ухода; - проведения риноскопии носа; - знать правила постановки клинического диагноза при заболеваниях носа и придаточных пазух; придаточных пазух; - осуществлять уход за больными.		
Область компетенции В – Организация медицинской помощи больным с заболеваниями гортани, трахеи, глотки и пищевода.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за больными с заболеваниями гортани, трахеи, глотки и пищевода.		
Модуль компетенции В1	- знать клинику и лечение острых и хронических ларингитов; - знать клинику и диагностику инородных тел гортани и пищевода; - владеть навыками оказания доврачебной помощи при стенозе и отеке гортани; - осуществлять уход за больными с трахеотомией.		
Область компетенции Г - Организация медицинской помощи больным с заболеваниями уха.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за больными с заболеваниями уха.		
Модуль компетенции Г1	- распознавать симптомы при заболеваниях уха (мастоидит, отит); - владеть методикой удаления инородного тела наружного слухового прохода; - владеть методикой наложения согревающего компресса на ухо, промывания уха, взятие мазка из уха на бак посев; - осуществлять уход за больными в послеоперационном периоде.		
Область компетенции Д – Инфекционная безопасность.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками соблюдения правил санитарно-эпидемического режима в отделениях отоларингологии.		
Модуль компетенции Г1	- обеспечить инфекционную безопасность при работе больному и медицинским работникам, соблюдая санитарно-эпидемический режим в отделении, а также правила дезинфекции предмета ухода за пациентами.		

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы оториноларингологии**
Задача модуля: Владеть навыками ухода и наблюдения за больными в оториноларингологической практике. Владеть методикой обследования.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- владеть навыками наблюдения и ухода за больными в практике отоларингологии.	- владеть навыками опроса больных с заболеваниями лор органов с целью сбора анамнеза заболевания и жизни; - оценивать отношение больного	- анатомию и физиологию носа, придаточных пазух, гортани, глотки, пищевода и уха; - правила постановки	Таблицы Плакаты Стандарты Ситуационные задачи

патологии.	зависимости от степени выраженности симптомов и синдромов.	распространенных акушерских состояний встречающихся в клинической практике.	Учебники Фантомы Муляжи
В1			
- применять на практике знания по основам гинекологии.	- выполнить все необходимые манипуляции, связанные с диагностикой, лечением и профилактикой гинекологических заболеваний; - уметь применить основные принципы лечения в гинекологии; - оказать уход гинекологическим больным.	- основные методы диагностики в гинекологической практике, - основные синдромы и симптомы наиболее распространенных гинекологических заболеваний, встречающихся в клинической практике.	Лекции Таблицы Учебники Фантомы Муляжи Инструменты
Г1			
- соблюдать и контролировать санитарно-гигиенический и противоэпидемический режимы в учреждениях акушерско-гинекологического профиля в соответствии с нормативными документами.	- владеть процессом организации лечебного процесса в акушерстве и гинекологии; - особенностью работы акушерских и гинекологических отделений различного профиля; - методами профилактики инфекции в акушерских стационарах.	- учетно-отчетную медицинскую документацию акушерско-гинекологических отделений стационара различного профиля, смотрового и акушерского кабинета поликлиник, их назначение, порядок ведения; - нормативные документы учреждений родовспоможения.	Лекции Таблицы Учебники Фантомы Муляжи Инструменты
Д1			
- оказывать доврачебную помощь при неотложных состояниях в акушерстве и гинекологии.	- определить при необходимости объем неотложной помощи больной акушерско-гинекологического профиля.	- основные неотложные состояния в акушерстве и гинекологии; - принципы оказания первой медицинской помощи и проведение симптоматического лечения неотложных состояний в акушерской практике.	Лекции Таблицы Учебники Фантомы Муляжи Инструменты

40 Профиль компетенции – Основы оториноларингологии

Профиль компетенции – Особенности ухода за больными в отоларингологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками обследования, диагностики, наблюдения и ухода за больными в отделе отоларингологии.
Область компетенции А – Общие вопросы организации медицинской помощи больным в отоларингологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками наблюдения и ухода за больными в отоларингологической практике, оценивать отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; подготовки больного к осмотру и методикой обследования.
Модуль обучения А1	- владеть навыками опроса больных с заболеваниями лор органов с целью сбора анамнеза заболевания и жизни; - оценивать отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; - владеть методикой обследования функции носа, функции слухового и вестибулярного анализаторов; - правила подготовки больного к осмотру.

6.3 Б Мамандық бойынша білім беретін оқу бағдарламасын меңгеру нәтижесінде білім алушы: кәсіби қызметтің негізгі түрлеріне сәйкес келетін **арнайы құзыреттіліктерге** ие болуы тиіс

- АҚ-1** - Зерттеуге материал алуды, қоректік орталарға егуді, таза дақыл бөліп алуды білуі;
- АҚ-2** - Коммуналдық нысандарға санитариялық тексеру жүргізу, су, ауа, топырақты зерттеу;
- АҚ-3** - Жұқпалы аурулардың ошақтарында эпидемиологиялық тексерулер, эпидемияға қарсы шаралар жүргізу;
- АҚ-4** - Қарапайымдылардың, құрттардың, буынаяқтылардың әр даму сатысындағы түрлерін олардың құрылысы бойынша анықтау; паразиттік ошақтарда эпидемияға қарсы шаралар жүргізу;
- АҚ-5** Тамақ өнеркәсібі,сауда және қоғамдық тамақтану мекемелеріне санитариялық тексеру жүргізу,тағамдарға гигиеналық сараптама жүргізу;
- АҚ-6** - Өндірістік мекемелерге санитариялық тексеру, жүргізу жұмыс орынында аспаптық-зертханалық зерттеулер жүргізу;
- АҚ-7** - Балалар мен жасөспірімдердің мекемелеріне санитариялық-эпидемиологиялық тексеру, балалардың заттарына санитариялық бақылау жүргізе білу;
- АҚ-8** - Медициналық білімдерді,гигиеналық тәрбие беруді және халықты салауатты өмір сүруге насихаттайтын санитариялық-ағарту жұмыстарын жүргізу;
- АҚ-9** - Ауаға, суға, топыраққа, тағамдарға санитариялық-бактериологиялық зерт-теулер жүргізу және оның қорытындыларын талдау;
- АҚ-10** - Ауаға, суға, топыраққа, тағамдарға санитариялық-гигиеналық зерттеулер жүргізу және оның қорытындыларын талдау;
- АҚ-11** - Иммунопрофилактиканы ұйымдастыру, жоспарлау, жүргізуге және медициналық құжаттардың жүргізілуіне бақылау жүргізу.

7 Оқу жүктемесінің максималды көлемі

Білім алушылардың оқу жүктемесінің барынша көп көлемі аудиториялық және аудиториядан тыс оқу жұмысының барлық түрлерін қоса алғанда аптасына 54 сағаттан аспауы тиіс.

Күндізгі оқу нысаны кезінде оқыту уақытының жалпы теориялық оқытуы аптасына 36 сағаттан аспауы керек (бұл көрсетілген көлемге факультативтік пәндер мен консультациялар кірмейді). Толық оқу жылындағы оқу уақытының көлемі, каникул уақытын (11 аптадан кем емес) және мерекелік күндерді (1 апта) есептемегенде, 40 аптадан асырмай құрастырылады.

Оқытуға жоспарланған уақыттың жалпы бюджеті білім беретін тиісті оқу бағдарламалары мен оқу жоспарларының құрылымын әзірлеуде ескеріледі.

Білім алушылардың оқу жүктемесінің көлемін анықтау кезінде білім беру мекемесі:

- мамандық бойынша МЖМБС қарастырылған вариативті бөлімді іске асыру, құзыретін, білім мен білікті, қалыптасуды кеңейту үшін типтік оқыту жоспарында

берілген арнайы циклдың 15-25% шамасында қазіргі уақытқа сай технологияларды пайдалана отырып оқыту уақытының көлемін өзгертуге;
- кәсіптік мүдделер аясында жұмыс берушілердің қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған пәндері енгізуге (білім беретін ұйым анықтайтын пәндер 10%-ға дейін) құқылы.

8 Білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша білім беретін оқу бағдарламасының құрылымы білім алушылардың оқу жұмысының түрлері мен пәндердің тізімін анықтайды. Олар пәндердің келесі циклдарында біріктірілген:
- жалпы гуманитарлық пәндер (ЖГП);
- әлеуметтік-экономикалық пәндер (ӘЭП);
- жалпы кәсіби пәндер (ЖКП);
- арнайы пәндер (АП);
- оқу-өндірістік практика (ОӨП);
- кәсіби практика (КТ);
- жұмыс берушілердің талаптарын ескере отырып білім беру ұйымдары таңдайтын пәндер (БҰТП);
- емтихандар (Е);
- аралық аттестация (АА);
- мемлекеттік қорытынды аттестация (МҚА)
- консультациялар (К);
- факультативтік сабақтар (Ф).

8.2 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктігімен 030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша білім беретін оқу бағдарламасының оқу уақытының мазмұны мен көлемі типтік оқу жоспарымен және типтік оқу бағдарламасымен анықталады.

8.3 Типтік оқу жоспары 0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы 0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігі бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының негізгі бөліктерінің бірі болып есептеледі және орта кәсіптік білім беретін оқу орындарының жұмыс жоспарын әзірлеу үшін негіз болады, код, білім беру бейіні, мамандандыру, база, оқыту формасы мен оқытудың нормативтік мерзімі көрсетіледі.
- Типтік оқу жоспарына цикл бойынша оқу пәндері, пәнді оқытуға кететін оқу уақытының көлемі, оларды оқу тәртібі мен бақылау формалары енеді.
- Барлық пәндер бойынша сынақтар аларды оқытуға бөлінген уақыт есебінен өткізіледі, емтихандар-аралық аттестацияға бөлінген уақытта тапсырылады.

8.4 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігімен 030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік білімнің білім беретін оқу бағдарламаларының мазмұны:

- 5В11040 0 - «Медициналық-профилактикалық іс» мамандығы бойынша медициналық жоғары оқу орындарының 1-курсының білім беру бағдарламаларымен техникалық және кәсіптік білімнің интеграцияланған білім беру бағдарламаларын оқытуды;
- кәсіптік қызмет объектісіне сәйкес оқытылатын жалпыгуманитарлық пәндерді;
- кісіптік біліктіліктің негізін құрайтын арнайы пәндерді;
- кәсіптік практикадан өтумен жалпы кәсіптік және арнайы пәндер бойынша зертханалық-практикалық сабақтарда орындауды қарастырады.

Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся будет проводить: - оценку состояния беременной, роженицы и родильницы в зависимости от степени выраженности симптомов и синдромов; - все необходимые манипуляции, связанные с диагностикой, лечением и профилактикой акушерских состояний.
Область компетенции Г – Основные виды акушерской и гинекологической патологии.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - методикой обследования в акушерстве и гинекологии; - составлением программы обследования и общего плана ведения и лечения.
Модуль обучения Г2	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - всеми необходимыми манипуляциями, связанными с диагностикой, лечением и профилактикой гинекологических заболеваний; - уходом за гинекологическими больными.
Область компетенции Д – Доврачебная помощь при неотложных состояниях в акушерстве и гинекологии.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - навыками проведения доврачебной помощи при неотложных состояниях в акушерстве и гинекологии; - навыками проведения мероприятий по сохранению репродуктивного здоровья женщины.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы акушерства и гинекологии**
Задача модуля: владеть знаниями и навыками по:
- основным проявлениям наиболее распространенных акушерских состояний и гинекологических патологий;
- оказанию необходимого ухода больным при наиболее часто встречающихся акушерских состояниях и гинекологических заболеваниях;
- соблюдению и контролю санитарно-гигиенического и противоэпидемического режимов в учреждениях акушерско-гинекологического профиля в соответствии с нормативными документами;
- оказанию доврачебной помощи при неотложных состояниях в акушерстве и гинекологии

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- оказывать роженице помощь в родах и новорожденному.	- владеть на практике знаниями по тактике ведения родов; - выполнить все необходимые манипуляции, связанные с диагностикой, лечением и профилактикой акушерских состояний.	- основные понятия в акушерстве; - основные методы диагностики в клиническом акушерстве.	Лекции Таблицы Учебники Фантомы Муляжи Инструменты
Б1			
- ориентироваться в акушерской	- оценить состояние беременной, роженицы и родильницы в	- основные синдромы и симптомы наиболее	Лекции Таблицы

	нарушением регионарного кровообращения.	диагностики, классификацию нарушения регионарного кровообращения, способы консервативного и оперативного лечения.	
31			
- проводить исследования больных с новообразованием.	- дифференцировать доброкачественные новообразования от злокачественных; - определять клиническую стадию заболевания.	- основные теории происхождения опухолей, основные свойства опухоли, отличия доброкачественных и злокачественных опухолей, классификация, диагностика и лечение; - знать современные методы лечения онкобольных.	Муляжи, рисунки, тесты, таблицы, предварительно подобранные пациенты.

38 Профиль компетенции - Основы акушерства и гинекологии

Профиль компетенции – Основы акушерства и гинекологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - профилактики акушерской инфекции; - оказания неотложной помощи и уход за беременными, роженицами, родильницами и гинекологическими больными.
Область компетенции А – Организация акушерско-гинекологической службы в Казахстане.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - оказания лечебно-профилактической помощи женщинам и новорожденным; - заполнения первичной медицинской документации; - должностные обязанности, приказы, регламентирующие деятельность этих учреждений.
Область компетенции Б – Санитарно-гигиенический и противоэпидемический режим в акушерско-гинекологических стационарах.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - определения основных принципов асептики и антисептики; - содержания и дезинфекции помещений родильного дома; - дезинфекции предметов ухода; - способами стерилизации инструментов; - профилактики послеродовых инфекционных заболеваний в условиях женской консультации и акушерского стационара.
Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся будет: - внедрять программы ВОЗ, основанные на доказательной медицине, в акушерско-гинекологическую практику.
Область компетенции В – Физиологическое акушерство.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - наблюдения и ухода за беременной, роженицей и родильницей; - диагностики беременности в I, II, III триместрах; - методикой обследования и подготовкой беременной к исследованию.

8.5 Жалпы білім беретін оқу бағдарламаларының мазмұны жалпы білім беретін пәндер жиынтығымен анықталады (ЖГП, ӘЭП - негізгі орта білім базасында әзірленген оқу жоспарларында) оның көлемі білім беретін оқу бағдарламасының жалпы көлемінің 30-35% - ын құрайды.

8.6 Жалпы кәсіптік, арнайы пәндер, кәсіптік практика бойынша, кәсіптік қызметтің теориялық және практикалық негіздерін бейнелейтін білім беретін оқу бағдарламасының жалпы көлемінің 65-70%-ын құрайды.

8.7 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігімен 030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік білімнің білім беретін оқу бағдарламаларына кәсіптік дағдыларды бекіту жөніндегі пәндердің циклымен оқу жұмысының түрлері енеді (8.1 тармақта көрсетілген).

8.8 Білім беретін оқу бағдарламасын әзірлеуде білім беретін ұйым:
- пәндер циклын оқуға бөлінген оқу жоспарында қарастырылған оқу уақытының жалпы көлемін сақтай отырып, 10-20% сойлемінде өзгертуге;

- оқытудың әртүрлі технологияларын, оқу процесін ұйымдастыру мен бақылау формаларын, әдістерін (яғни бағдарланған оқытудың практикасын ұсынатын оларды меңгерудің негізгі нәтижелері жалпы кәсіптік біліктіліктерді дамыту мен қалыптастыру.

8.9 Білім беретін ұйымның білім беретін оқу бағдарламалары міндетті пәндермен қатар таңдау пәндерін, оқу жоспарының аясында факультатив сабақтар мен консультацияларға кететін оқу уақытын қарастырады.

Консультациялар мен факультатив сабақтар білім алушылардың жеке қабілеттері мен сұраныстарын қамтымасыз етуге бағытталған.

8.10 Білім беретін оқу бағдарламаларын оқытылатын пәннің бейініне сәйкес негізгі жоғары білімі бар және денсаулық сақтау саласында педагогикалық, ғылыми-әдістемелік немесе практикалық қазметпен жүйелі түрде айналысатын ғылыми-педагогикалық кадрлар іске асырады.

Бейіндік пәндерді оқытуға негізгі білімі бар және өз қызметінде:
- танымдық қызметті барынша белсенділендіру (семинарлар, практикалық сабақтар, пікірталастар) әдістерін;
- білім алушыда бар білімнен басқа кең, терең білімді қажет ететін ситуацияны беруді;
- алынған білім мен іскерлікті қолдануды талап ететін үлгілерді толқылауды;
- өз күшіне деген сенімділікті тудыратын табыс эмоциясын оқытуда қалыптастыруды қолданатын мамандар тартылады.

8.11 Кәсіптік дайындыққа бағытталған білім беретін оқу бағдарламаларына:
- жалпы кәсіптік және арнайы пәндерді оқу;
- арнайы пәндер бойынша зертханалық-практикалық сабақтарды орындау;
- оқу, өндірістік оқудан және кәсіптік практикадан өту енеді.

Практикалық сабақтардың, өндірістік оқу мен кәсіптік практиканың оқу бағдарламаларының мазмұны оқу жоспарларына және біліктілік талаптарына сәйкес анықталады.

Кәсіптік практика жұмыс беруші келісімшарт негізінде ұсынатын жұмыс орындарында білікті мамандардың жетекшілігімен медициналық мекемелерде өткізіледі, және ол оқу процесінде алынған білімді меңгеру мен бекітуге, практикалық дағдыларды қалыптастыруға бағытталған.

Кәсіптік дайындық жалпы кәсіптік және арнайы пәндер бойынша практикалық сабақтардың көлемін қоса, міндетті оқытудың оқу уақытының жалпы көлемінің 40%-ын құрауы тиіс.

8.12Техникалық және кәсіптік білімді іске асыру оқу әдебиеті мен оқу-әдістемелік көрнекі құралдардың кітапханалық қорының болуымен, оның ішінде электрондық оқу құралдарының аудио және бейнематериалдардың, әдістемелік көрнекі құралдардың және пәндер, кәсіптік практикалық пәндер бойынша ұсынымдардың болуымен қамтамасыз етіледі.

8.13 Оқу процесінің материалдық - техникалық, оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы уәкілетті органы белгілеген нормативтік талаптарға сәйкес болуы тиіс.

8.14 Тәрбие беру бағдарламалары білім алушылардың ұлттық құндылықтарын, дамытуға, ұлтжандылығы мен азаматтығын қалыптастыруға, жан-жақты қызығу-шылығы мен қабілеттілігін дамытуға бағытталуы тиіс.

9 Кабинеттер мен лабораториялардың тізімі

- 1. Тіл дайындығы
- 2. Қазақстан тарихы
- 3. Дене шынықтыру
- 4. Әлеуметтік-экономикалық пәндер
- 5. Компьютерлік технологиялар
- 6. Қалыпты анатомия
- 7. Қалыпты физиология
- 8. Медициналық-биологиялық пәндер
- 9. Жалпы психология
- 10. Патологиялық анатомия және физиология
- 11. Фармакология
- 12. Ішкі аурулар мен клиникаға дейінгі кабинеттер
- 13. Балалар аурулары мен клиникаға дейінгі практика кабинеттері
- 14. Хирургиялық аурулар мен клиникаға дейінгі практика кабинеттері
- 15. Акушерия және гинекология мен клиникаға дейінгі практика кабинеттері
- 16. Дерматовенерология
- 17. Офтальмология,отоларингология
- 18. Жұқпалы аурулар
- 19. Микробиология
- 20. Тамақтану гигиенасы
- 21. Коммуналдық гигиена және еңбек гигиенасы
- 22. Эпидемиология және дезинфекция ісінің негіздері
- 23. Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды ұйымдастыру
- 24. Медициналық паразитология және энтомология негіздері
- 25. Еңбек гигиенасы
- 26. Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы

Ескерту: оқу орындарына қажет болған жағдайда оқу бөлмелерін біріктіруге рұқсат беріледі.

помощь; - накладывать различные транспортные шины и использовать подручные средства для транспортной иммобилизации.	с переломами костей и вывихами суставов; - диагностировать переломы и вывихи на рентгеновских снимках; - проводить иммобилизацию транспортными шинами; - подручными средствами; - осуществлять уход за травматологическими больными; - лечить больных с анкилозом, мышечной контрактурой.	репозицию и фиксацию переломов; - осложнение переломов и вывихов; - причины, признаки, виды травм; - принципы оказания первой медицинской помощи.	Шины Крамера; носилки; предварительные подобранные больные.
Д2			
- осуществлять транспортировку пострадавших; - проводить транспортную иммобилизацию при переломах и вывихах; - изготавливать гипсовые бинты, накладывать гипсовые повязки, определять качество гипса.	- накладывать транспортные шины на верхние и нижние конечности; - готовить гипсовые бинты, лангеты; -накладывать гипсовый бинт и гипсовую лангету; - составлять наборы инструментов для скелетного вытяжения и остеосинтеза.	- определять действие травмы на организм; - профилактика, первая медицинская помощи и лечение обморока, коллапса и травматического шока; - знать виды и причины, осложнения, консервативное и оперативное лечение вывихов и переломов.	- шины Крамера, пневматические шины, косынки, воротники Шанца, бинты, гипс, аппарат Илизарова, Гудушаура; - плакаты, муляжи, тесты.
Е1			
- определять клинические признаки острых гнойных заболеваний мягких тканей; - осуществлять уход за пациентами с гнойно-воспалительными заболеваниями.	- проводить обследование больных с острыми гнойными процессами в мягких тканях.	- понятие о хирургической инфекции, виды местной хирургической инфекции, клинические признаки, лечение, профилактика и осложнения.	Рисунки, стенды, палаты с предварительно подобранными больными.
Е2			
- исследовать больного с анаэробной и гнилостной инфекцией.	- исследовать больного с анаэробной инфекцией, поставить диагноз; - проводить уборку и дезинфекцию палат.	- этиология, инкубационный период, патогенез, классификация, клиническая картина местного и общего проявления анаэробной инфекции; - методика обследования больных с анаэробной инфекцией.	Ситуационные задачи, палаты с подобранными пациентами.
Ж1			
- проводить исследования больных с некрозами, гангренами, язвами и свищами.	- распознать вид некроза, тип гангрены, язвы, свища; - оказать первую доврачебную помощь больным с острым	- основные причины нарушения крово- и лимфотока, общие принципы клинической и инструментальной	Слайды, рисунки, стенды, предварительно подобранные больные.

В2			
- уметь отличать кровезаменители по механизму действия; - оформлять документацию.	- определять показания и противопоказания к переливанию препаратов крови и кровезаменителей, определять их пригодность для переливания; - производить монтаж и заполнение системы для переливания крови.	- донорство; - показания и противопоказания для переливания крови; - виды и методы переливания крови; - признаки пригодности и правила хранения крови; - ошибки и осложнения при переливании крови; - неотложная помощь при явлениях гемотрансфузионного шока; - действие перелитой крови на организм реципиента.	- таблицы, рисунки, муляжи, Стандартные геммагглютинирующие сыворотки, флаконы с кровью, флаконы с кровезаменителями; оборудывания для хранения препаратов крови и кровезаменителей, документация.
Г1			
- распознавать открытые повреждения: раны с правильной постановкой диагноза; -оказать первую медицинскую доврачебную помощь.	- определять виды и размер раны по клиническим признакам; - собирать анамнез обстоятельств получения раны, - определять фазу раневого процесса, перевязывать рану; - проводить обработку и туалет ран; - определять показания и противопоказания к наложению первичного шва после хирургической обработки ран; - снимать швы, промывать дренажные трубки.	- определение и классификация ран; - общие и местные симптомы ран, течение раневого процесса, виды заживления ран; - принципы оказания первичной хирургической обработки ран; - знать принципы лечения гнойных ран и оказания первой помощи при ранениях.	- плакаты; - стандарты перевязочные материалы; - палаты с предварительно подобранными пациентами.
Г2			
- распознавать открытые повреждения: ожоги, отморожения, электротравмы; - оценить тяжесть состояния пострадавшего и оказать первую медицинскую помощь; - осуществлять уход больных в амбулаторных и в стационарных условиях.	- проводить обработку ожога; - определить степень ожога, учет площади поражения; - проводить обработку поверхности отморожения; - оказать первую медицинскую помощь при электротравме с учетом техники безопасности.	- виды ожогов(термические, химические, лучевые); - степени ожогового процесса; - отморожение, признаки общие и местные, степень отморожения, первая доврачебная помощь, лечение; - электротравма, общие и местные признаки, первая медицинская помощь и лечение.	- палаты хирургического отделения, перевязочные.
Д1			
- распознавать закрытые травмы; - оказать первую медицинскую	- определить признаки: перелома, вывиха, ушиба; - проводить клиническое обследование больных	должны знать: - классификацию переломов и вывихов, клинические проявления переломов и вывихов,	плакаты; стандарты перевязочные материалы;

Қосымша
(анықтамалық)

Библиография

[1] Қазақстан Республикасының Заңы

«Тілдер туралы» 11 шілде 1997 ж. № 151

[2] Қазақстан Республикасының Заңы

«Еңбек кодекc» 15 мамыр 2007 ж. № 251- III ҚРЗ

Үлгілі оқу жоспарына түсініктеме

Үлгілі оқу жоспары кәсіп және мамандық бойынша техникалық және кәсіптік білім беру мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттың негізгі құрамдық бөлігі болады және білім беру оқу бағдарламасының жалпы бағытын, көлемін және негізгі мазмұнын анықтайды.

030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша тұрпатты оқу жо-спары техникалық және кәсіптік білім берудің мамандандырудың кодын және бейінін және 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігі бойынша оқытудың базасын, формасын және нормативтік мерзімін белгілеп береді.

030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы, 030301 3 - «Гигиенист-эпиде-миолог» біліктілігі бойынша техникалық және кәсіптік білім берудің тұрпатты оқу жоспарында қарастырылған:

- техникалық және кәсіптік білім беру бағдарламасы жоғарғы оқу орнының 5B110400 - «Медико-профилактикалық іс» мамандығының 1 курсының бағдарла-масымен интеграция жүргізілді.

Жоғарғы медициналық оқу орнының 1 курсымен интеграция жүргізу мақсатында жаңа пәндер қосылды:

- медициналық биофизика – 44 сағат
- химия – 90 сағат
- гистология – 44 сағат
- медицина тарихы – 34 сағат
- аналитикалық химия – 44 сағат

Келесі пәндердің сағаттары көбейді:

қазақ/орыс/ тілі – 270 сағат
Қазақстан тарихы – 134 сағат
саясаттану негіздері – 90 сағат
құқық негіздері – 90 сағат
информатика – 134 сағат
физиология – 90 сағат
экология және тұрақты даму – 90 сағат

Дене тәрбиесі бойынша оқу сағаттарының көлемін факультатив сағаттары есебінен 264 сағатқа жеткізу керек.

Тұрпатты оқу жоспарына циклдар бойынша пән атаулары, оқу жұмыстарының түрлері, оқу уақытының көлемі, оларды оқыту тәртібі мен бақылау формаларын өз енеді. Тұрпатты оқу жоспарының тарауларында кәсіптік практиканың кәсіптік дағдыларды игеріп, бекітетін практиканың (оқу- өндірістік және диплом алды) түрлері көрсетілген.

Тұрпатты оқу жоспарының әрбір құрылымдық элементі үшін (жалпы білім беретін, жалпы гуманитарлық, жалпы кәсіптік және әлеуметтік пәндер, кәсіби практика, емти-хандар, консультациялар, факультативтік сабақтар) оқыту мерзіміне тәуелді бөлінген оқу уақытының шегі (сағатпен) көрсетілген.

Білімдерін бақылау формаларына семестрлер бойынша белгіленетін пәндерден са-ралап жіктеу сынақтары мен емтихандарды өз ішіне алады.

Білім беру ұйымы консультация мен факультатив сабақтарды өткізуге берілген оқу уақытының көлемін оқытылатын пәндердің ерекшеліктерін, кәсіптік бағытын, күрделілігін есепке ала отырып, терең білім, іскерлік және практикалық дағды беру мақсатында пайдаланады. Арнайы пәндер бойынша практикалық сабақтарды өткізген

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы хирургических болезней**

Задача модуля: Владеть навыками предупреждения хирургической инфекции, неот-ложной помощи, ухода за послеоперационными и травматологическими больными

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
A1			
- проводить пред-стерилизационную обработку и стерилизацию инструментов и перевязочного материала.	- проводить поэтапно пред-стерилизационную обработку инструментов; - готовить дез.растворы; - готовить моющий раствор; - готовить перевязочный материал.	- история развития хирургии; - понятие о хирургии и хирургических болезнях; - организация хирургической помощи в Казахстане; - основные принципы асептики; - методы стерилизации; - приказы,направленные на профилактику внутрибольничной инфекции, ВИЧ-инфекции и гепатита.	Учебники, плакаты, графструктуры, ситуационные задачи, оборудование и оснащение хирургического отделения и отделения интенсивной терапии стационара; дез. растворы; инструментарии; сухожаровый шкаф.
A2			
- распознавать основные антисептические вещества;	- использовать основные антисептические вещества для обработки: - чистых ран; - гнойных ран; - для дезинфекции; - сульфамиды; - антибиотики.	- понятие об антисептике, виды антисептики; - применение и действие; - показания к применению антибиотиков.	плакаты; учебники; УМК; антисептики; антибиотики.
B1			
- проводить диагностику кровотечений, величину кровопотери; -проводить временную остановку кровотечения.	- оценить общее состояние больного; - измерить пульс; - измерить артериальное давление; - наложить жгут, тугую повязку, тампонаду, зажим; - останавливать кровотечение путем максимального сгибания конечности, пальцевым прижатием сосуда, давящей повязкой.	- должны знать объективные симптомы кровопотери, способы определения кровопотери, классификацию кровотечений, способы временной и окончательной остановки кровотечения, гемостатические препараты для остановки кровотечения, правила наложения жгута; - причины и признаки кровотечений; - оказывать первую медицинскую помощь.	плакаты; стандарты перевязочные материалы; жгуты; сосудистые зажимы; рисунки, муляжи, ситуационные задачи.
B1			
- определение групповой принадлежности крови и проведение проб на совместимость.	- готовить оснащение для определения групп крови с помощью стандартных сывороток, резус-фактора экспресс-методом; - уметь определять группу крови и резус-фактор.	- история переливания крови; - понятие о группах крови и резус-факторе; - должны знать серологическую характеристику групп крови, методики определения групп крови, методики проведения проб на совместимость по системе ABO, резус-фактору и биологическую пробу.	- таблицы, рисунки, муляжи, Стандартные геммагглютинирующие сыворотки, флаконы с кровью, предметные стекла, чашки Петри, центрифуга, пипетки и т.д.

	определять их пригодность для переливания; - производить монтаж и заполнение системы для переливания крови.
Область компетенции Г – Открытые травмы.	После окончания обучения обучающийся будет.
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся будет определять виды и размер раны по клиническим признакам; - собирать анамнез обстоятельств получения раны; - определять фазу раневого процесса, перевязывать рану; - проводить обработку и туалет ран; - определять показания и противопоказания к наложению первичного шва после хирургической обработки ран; - снимать швы, промывать дренажные трубки.
Модуль обучения Г2	После окончания обучения обучающийся будет проводить обработку ожога; - определить степень ожога, учет площади поражения; - проводить обработку поверхности отморожения; - оказать первую медицинскую помощь при электротравме с учетом техники безопасности.
Область компетенции Д – Закрытые повреждения.	После окончания обучения обучающийся будет оказывать первую медицинскую помощь при закрытых повреждениях; - накладывать различные транспортные шины и использовать подручные средства для транспортной иммобилизации.
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся будет определять признаки: перелома, вывиха, ушиба; - проводить клиническое обследование больных с переломами костей и вывихами суставов; - диагностировать переломы и вывихи на рентгеновских снимках; - проводить иммобилизацию транспортными шинами; - подручными средствами.
Модуль обучения Д2	После окончания обучения обучающийся будет осуществлять транспортировку пострадавших; - проводить транспортную иммобилизацию при переломах и вывихах; - изготавливать гипсовые бинты, накладывать гипсовые повязки, определять качество гипса.
Область компетенции Е – Гнойно-воспалительные заболевания.	После окончания обучения обучающийся будет определять клинические признаки острых гнойных заболеваний мягких тканей; - осуществлять уход за пациентами с гнойно-воспалительными заболеваниями.
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся будет проводить обследование больных с острыми гнойными процессами в мягких тканях.
Модуль обучения Е2	После окончания обучения обучающийся будет исследовать больного с анаэробной инфекцией, ставить диагноз; - проводить уборку и дезинфекцию палат.
Область компетенции Ж - Омертвления.	После окончания обучения обучающийся будет проводить исследования больных с некрозами, гангренами, язвами и свищами.
Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся будет распознать вид некроза, тип гангрены, язвы, свища; - оказать первую доврачебную помощь больным с острым нарушением регионарного кровообращения;
Область компетенции З - Новообразования.	После окончания обучения обучающийся будет проводить исследования больных с новообразованием.
Модуль обучения З1	После окончания обучения обучающийся будет дифференцировать доброкачественные новообразования от злокачественных; - определять клиническую стадию заболевания.

кезде топтарды саны 8 адамнан аспайтын топшаларға бөлу қарастырылған.

030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігімен 030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша білім беретін оқу бағдарламасын аяқтаған соң білім алушылардың қорытынды аттестациясын және кәсіптік дайындығының деңгейін бағалау енетін қорытынды мемлекеттік аттестация өткізіледі және біліктілік беріледі.

Мамандықтар бойынша тұрпатты оқу жоспары негізінде білім беру ұйымы тарапынан жұмыс берушінің талаптарын ескере отырып оқу орнының жұмыс істеуге арналған оқу жоспарлары әзірленеді.

	преимущества грудного вскармливания; - оценивать питание детей первого года жизни; - консультировать мать по уходу за ребенком.	- обучить мать правильному прикладыванию к груди; - консультировать по уходу, коррекции питания.	- анатомофизиологических особенностей органов пищеварения; - видов вскармливания; преимуществ грудного молока; - правил прикладывания к груди; прикорма, видов, сроков введения; - диет беременных и кормящих матерей.	в педиатрии» 2008 г. Н.В. Ежова «Педиатрия» (практикум) 2008 г.
A2				
	- знать показатели физического развития; - знать показатели нервно-психического развития; - оценивать уровень физического и нервно-психического развития детей раннего возраста; - консультировать родителей по уходу за ребенком в целях развития.	- оценивать физическое развитие детей раннего возраста (по кривой, центильным таблицами и т.д.); - оценивать нервно-психическое развитие детей раннего возраста; - проводить антропометрические измерения.	- физического развитие детей раннего возраста; - анатомофизиологических особенностей центральной нервной системы; - нервно-психического развития детей раннего возраста. Показателей, оценки.	лекции стандарты учебники В. Тульчинская Н. Соколова «Сестринское дело в педиатрии» 2008 г. Н.В. Ежова «Педиатрия» (практикум) 2008 г.
Б1				
	- знать анатомо-физиологические особенности костномышечной системы; - знать этиологию, патогенез, клинику, принципы лечения, профилактику рахита; - знать этиологию, патогенез, клинику, принципы лечения, профилактики гипотрофии; - знать этиологию, патогенез, клинику, принципы лечения, профилактику аллергического диатеза; - осуществлять дифференцированный уход за детьми с фоновыми заболеваниями.	- распознать симптомы фоновых заболеваний; - владеть методикой расчета витамина «Д»; - владеть методикой расчета количества пищи при гипотрофии; - владеть навыками ухода при аллергическом диатезе; - владеть навыками ведения «пищевого дневника»; - проводить беседы по профилактике фоновых заболеваний.	- анатомофизиологических особенностей костномышечной системы; - рахита (этиологии, патогенеза, симптомов, лечения, ухода, профилактики); - хронических расстройств питания: гипотрофии (причин, симптомов, лечения, ухода, профилактики); - аномалий конституции «Аллергический диатез» (причин, симптомов, лечения, ухода, профилактики).	лекции стандарты учебники В. Тульчинская Н. Соколова «Сестринское дело в педиатрии» 2008 г. Н.В. Ежова «Педиатрия» (практикум) 2008 г.
В1				
	- знать анатомо-физиологические особенности органов кроветворения, особенности кроветворения у детей, показатели; знать заболевания крови, причины, клинические симптомы: принципы лечения, особенности ухода, деонтологические аспекты, профилактики; - знать лабораторные	- распознать симптомы заболеваний крови; - владеть навыками дифференцированного ухода за детьми с заболеваниями крови; - владеть методикой сбора материалов для лабораторных исследований.	- анатомофизиологических особенностей органов кроветворения. Показателей крови. Этиологии, патогенеза, клиники, принципов лечения, ухода, профилактики заболеваний крови (анемия, геморрагические диатезы, лейкозы).	лекции стандарты учебники В. Тульчинская Н. Соколова «Сестринское дело в педиатрии» 2008 г. Н.В. Ежова «Педиатрия» (практикум) 2008 г.

ІІІ ТІПТІК ОҚУ ЖОСПАРЫ

Индекс	Циклдар және оқу пәндерінің атаулары	Бақылау түрлері Емтихандар/ сынақтар	Барлығы	Оқу уақыты көлемі (сағат)		
				Оның ішінде	Негізгі орта білім базасында	Жалпы орта білім базасында
				Теориялық оқу	Практикалық (зертханалық, практикалық)	
1	2	3	4	5	6	8
ЖТП 00	Жалпы гуманитарлық пәндер					
ЖТП 01	Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Қор. емтихан	270	270		1, 4
ЖТП 02	Кәсіби шет тілі	Диф. сынақ	120	120		1, 2
ЖТП 03	Қазақстан тарихы	МЭ	134	134		1, 2
ЖТП 04	Дене шынықтыру (валелогия енгізілген)	Диф. сынақ	156	156		1, 3
	Барлығы:		680	680		
ӘЭП 00	Әлеуметтік-экономикалық пәндер					
ӘЭП 01	Мәдениеттану	Сынақ	40	40		1
ӘЭП 02	Философия негіздері	Сынақ	32	32		1
ӘЭП 03	Саясаттану және әлеуметтану негіздері	Диф. сынақ	90	90		5, 6
ӘЭП 04	Экономикалық теория негіздері	Сынақ	40	40		6
ӘЭП 05	Құқық негіздері	Қор. диф. сынақ	90	90		5, 6
	Барлығы:		292	292		
ЖКП 00	Жалпы кәсіптік пәндер					
ЖКП 01	Информатика	Диф. сынақ	136	136	-	1, 2
ЖКП 02	Анатомия	Эмтихан	90	66	24	1, 2
ЖКП 03	Латын тілі	Сынақ	36	36		1
ЖКП 04	Физиология	Диф. сынақ	90	54	36	1, 2
ЖКП 05	Патологиялық анатомия және физиология	Сынақ	50	26	24	3
ЖКП 06	Фармакология негіздері	Сынақ	28	28		3
ЖКП 07	Экология және тұрақты даму	Смтихан	90	90		1, 2
ЖКП 08	Медициналық биология, генетика.	Диф. сынақ	90	90		3, 4
ЖКП 09	Психология негіздері	Сынақ	30	30		6
ЖКП 10	Гистология	Диф. сынақ	44	32	12	3
ЖКП 11	Химия	Эмтихан	90	60	30	1, 2

ЖКП 12	Медициналық биофизика	Диф. сынақ	44	44			3
ЖКП 13	Апаг медицинасы	Сынақ	34	14	20		5
ЖКП 14	Аналитикалық химия	Диф. сынақ	44	8	36		1
ЖКП 15	Медицина тарихы	Диф. сынақ	44	44			5
	Барлығы:		940	758	182		
АП 00	Арнайы пәндер						
АП 01	Микробиология	Емтихан	100	32	68		1, 2
АП 02	Санитариялық іс негіздерімен коммунал- дық гигиена	Емтихан, МЕ	230	60	170		2, 6
АП 03	Эпидемиология	Емтихан, МЕ	240	66	174		2, 6
АП 04	Дезинфекциялық іс негіздері	Диф. сынақ	100	40	60		3, 4
АП 05	Медициналық паразитология	Диф. сынақ	40	28	12		5
АП 06	Тамақтану гигиенасы	Емтихан, МЕ	200	66	134		2, 6
АП 07	Еңбек гигиенасы	Емтихан	188	88	100		3, 6
АП 08	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы	Емтихан	120	52	68		4, 5
АП 09	Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтау ісін ұйымдастыру	Диф. сынақ	40	28	12		6
АП 10	Жұқпалы аурулар	Диф. сынақ	80	32	48		3, 4
АП 11	Медициналық манипуляциялар техника- сымен ішкі аурулардың негіздері	Сынақ	50	30	20		3
АП 12	Балалар ауруларының негіздері		40	20	20		5
АП 13	Хирургиялық аурулардың негіздері		30	18	12		5
АП 14	Акушерия және гинекологияның негіздері		30	18	12		5
АП 15	Оториноларингологияның негіздері		20	-	20		6
АП 16	Дерматовенерология		40	20	20		5
АП 17	Офтальмология негіздері		20	-	20		5
	Барлығы		1568	598	970		
ББҰП 00	Білім беру ұйымдарының тандауы бойынша пәндер		48	48			
	Барлығы		3528	2376	1152		
ӨО	Өндірістік оқу		288		288		2,3,4
КП	Кәсіптік практика		288		288		6
	Емтихандар:		216				
	- аралық аттестация		144				
	- қортынды аттестация		67				

	профила-ктику рахита; - знать этиологию, патогенез, клинику, принципы лечения, профила- ктику гипотрофии; - знать этиологию, патогенез, клинику, принципы лечения, профила- ктику аллергического диатеза; - осуществлять дифференцированный уход за детьми с фоновыми заболеваниями.
Область компетенции В – Болезни крови.	После окончания обучения обучающийся будет знать принципы, клинику, особенности течения болезней крови, знать принципы лечения, методы лабораторных обследований, организовать диффе- ренцированный уход при заболеваниях крови.
Модуль В1	- знать анатомофизиологические особенности органов кроветворения, особенности кроветворения у детей, показатели; - знать заболевания крови, причины, клинические симптомы: прин- ципы лечения, особенности ухода, деонтологические аспекты, профилактику; - знать лабораторные методы обследования, изменения лабораторных данных; - осуществлять уход за детьми с заболеваниями крови; - проводить беседы с родителями по уходу за детьми.
Область компетенции Г – Болезни почек и мочевыделительной системы.	После окончания обучения обучающийся будет знать анатомо- физиологические особенности мочевыделительной системы, этиологию, симптомы, лечение, уход, профилактику заболеваний почек и мочевыделительной системы, лабораторные методы обследования, знать и владеть методикой сбора материала для исследования, владеть навыками ухода за детьми с заболеваниями почек и мочевыделительной системы.
Модуль Г1	- знать анатомофизиологические особенности мочевыделительной системы; - знать этиологию, патогенез, клинику, принципы лечения, особенности ухода при заболеваниях почек и мочевыделительной системы; - знать изменения в лабораторных данных при заболеваниях; - знать и владеть навыками сбора материала для исследования при данной патологии; - интерпретировать данные; - знать и владеть навыками ухода за детьми с заболеваниями почек и мочевыделительной системы.

Спецификация модуля

Название модуля – Основы детских болезней

Задача модуля: Знать особенности детского организма, этиологию, клинику течения детских болезней, методы лабораторной диагностики в педиатрии, владеть навыками ухода за больными детьми.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
A1 - знать особенности орга- низации педиатрической службы в РК; - владеть навыками ухода за новорожденными детьми; - знать виды вскармливания,	- владеть навыками ухода за новорожденными детьми; - оценивать питание детей грудного и раннего возраста;	- организации педиатриче- ской службы в РК; - анатомофизиологи- ческих особенностей до- ношенного и недоношен- ного ребенка;	лекции стандарты учебники В. Тульчинская Н. Соколова «Сестринское дело

заболеваний костно - мышечной системы; ревматойдный артрит, деформирующий остеоартроз.	- владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях.	- показателей; - течений, осложнений, - прогноза заболеваний; - современных принципов лечения и ухода; - профилактики.	методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий.
И1			
- владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики аллергических заболеваний; Крапивница. Отек Квинке. Анафилактический шок.	- уметь распознавать аллергические заболевания; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (крапивнице, отеке Квинке, анафилактическом шоке).	- этиологии; - клинических симптомов; - лабораторных и инструментальных показателей; - течений, осложнений, - прогноза заболеваний; - современных принципов лечения и ухода; - профилактики.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно–методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий.

36 Профиль компетенции – Основы детских болезней

Профиль компетенции - Основы детских болезней.	После окончания обучения обучающийся будет знать организацию педиатрической службы в РК, оценивать физическое и нервно-психическое развитие детей раннего возраста, знать особенности ухода за новорожденными детьми, оценивать питание детей грудного возраста, знать этио-патогенез, особенности течения болезней новорожденных, фоновых заболеваний, болезней крови, мочевыделительной системы, знать методы обследования, владеть методикой сбора материала для лабораторных исследований.
Область компетенции А - Новорожденный ребенок.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками ухода за новорожденными детьми, оценивать развитие ребенка, оценивать питание, давать рекомендации по уходу за ребенком.
Модуль А1	- знать особенности организации педиатрической службы в РК; - владеть навыками ухода за новорожденными детьми; - знать виды вскармливания, преимущества грудного вскармливания, - оценивать питание детей первого года жизни; - консультировать мать по уходу за ребенком;
Модуль А2	- знать показатели физического развития; - знать показатели нервно-психического развития; - оценивать уровень физического и нервно-психического развития детей раннего возраста; - консультировать родителей по уходу за ребенком в целях развития.
Область компетенции Б – Болезни детей раннего возраста.	После окончания обучения обучающийся будет знать этиологию, патогенез, клинику, методы лабораторного обследования, принципы лечения, владеть навыками ухода при фоновых заболеваниях.
Модуль Б1	- знать анатомофизиологические особенности костномышечной системы; - знать этиологию, патогенез, клинику, принципы лечения,

	- кәсіптік деңгейін анықтау және біліктілік беру		5				
	Міндетті оқуға барлығы:		4320		1728		
К	Консультациялар		300				2, 3, 4, 5, 6
Ф	Факультативтік сабақтар:		340				4, 5, 6
	Оның ішінде дене тәрбиесі		108*				
	БАРЛЫҒЫ		4960				

Ескерту:
* «Дене тәрбиесі» бойынша 108 сағат факультатив сағаттары сбінен орындалады /156+108/ **

IV MM кәсіптік дайындық			
Атаулары	сем.	апта.	
1	Өндірістік оқу	8	
	Микробиология және санитарлық, гигиеналық зерт-ханаларда лаборант ретінде ОӨП	2	2
	Микробиология және санитарлық, гигиеналық зерт-ханаларда лаборант ретінде ОӨП	3	1
	Гигиенист, эпидемиолог ретінде ОӨП	4	5

Пәндер бойынша емтихандар

Семестрлер	Пәндер
II – 2 апта.	Қазақстан тарихы ME, Анатомия Микробиология Химия Экология және орнықты даму
IV – 1 апта.	Кәсіби қазақ (орыс) тілі Эпидемиология Тамақтану гигиенасы
V – 1 апта.	Санитарлық іс негіздерімен коммуналдық гигиена Еңбек гигиенасы Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы
VI– 2 апта. ҚМА	Санитарлық іс негіздерімен коммуналдық гигиена Эпидемиология Тамақтану гигиенасы

ӘОЖ 0061: 389. 006 СХЖ 01. 040.01 Т 50

Негізгі сөздер: мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты; техникалық және кәсіптік білімнің кәсіптері мен мамандықтарының жіктеуіші; білім алушыларды даярлау деңгейіне қойылатын талаптар; білім алушылардың оқу жүктемесінің барынша көп көлемі; біліктіліктің тиісті деңгейіне ие мамандардың құзыреті; кәсіптік оқу бағдарламаларының құрылымы мен мазмұны.

Гастриты, язвенная болезнь желудка и 12 перстной кишки, рак желудка, заболевания желчного пузыря, хронические гепатиты, цирроз печени, панкреатит.	- уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (желудочном кровотечении).	- течений, осложнений, прогноза заболеваний; - современных принципов лечения и ухода; - профилактики.	комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий.
Г1			
- владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний органов мочеотделения пиелонефрит, гломерулонефрит, почечнокаменная болезнь.	- уметь распознавать заболевания органов мочеотделения; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (почечной колике).	- этиологии; - клинических симптоматик; - лабораторных и инструментальных показателей; - течений, осложнений, прогноза заболеваний; - современных принципов лечения и ухода; - профилактики.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно –методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий.
Д1			
- владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний эндокринной системы: болезни щитовидной железы, сахарный диабет.	- уметь распознавать заболевания эндокринной системы; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (гипогликемической, гипергликемической комах).	- этиологии; - клинических симптоматик; - лабораторных и инструментальных показателей; - течений, осложнений, прогноза заболеваний; - современных принципов лечения и ухода - профилактики.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно– методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий.
Е1			
- владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы крови: анемии, гемобластозы, геморрагические диатезы.	- уметь распознавать заболевания органов системы крови; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях.	- этиологии; - клинических симптоматик; - лабораторных и инструментальных показателей; - течений, осложнений, прогноза заболеваний; - современных принципов лечения и ухода; - профилактики.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно– методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий.
Ж1			
- владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных	- уметь распознавать заболевания костно – мышечной системы; - уметь оценить состояние больного;	- этиологии; - клинических симптоматик; - лабораторных и инструментальных	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно–

	- техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (крапивнице, отеке Квинке, анафилактическом шоке).
--	--

Спецификация модуля

Наименование профиля: **Основы внутренних болезней с техникой медицинских манипуляций**

Задача модуля: Овладеть методикой диагностирования, лечения (оказания неотложной помощи), ухода и профилактики изучаемой нозологии

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы дыхания: бронхиты, бронхиальная астма, острые пневмонии, туберкулез легких, плевриты, рак легкого.	- уметь распознавать заболевания органов дыхания; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (приступе бронхиальной астмы, легочном кровотечении).	- определений болезней; - этиологии; - клинических симптоматик; - лабораторных и инструментальных показателей; - течений, осложнений, прогноза заболеваний; - современных принципов лечения и ухода; - профилактики.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий.
Б1			
- владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний сердечно-сосудистой системы: артериальная гипертензия, атеросклероз, ИБС, стенокардия, инфаркт миокарда, сердечная недостаточность, сосудистая недостаточность, ревматизм.	- уметь распознавать заболевания органов сердечно-сосудистой системы; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (инфаркте миокарда, стенокардии, гипертоническом кризе, сердечной, сосудистой недостаточностях).	определений болезней - этиологию; - этиологии; - клинических симптоматик; - лабораторных и инструментальных показателей; - течений, осложнений, прогноза заболеваний; - современных принципов лечения и ухода; - профилактики.	Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий.
В1			
- владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний органов пищеварения:	- уметь распознавать заболевания органов пищеварения; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными;	- этиологии; - клинических симптоматик; - лабораторных и инструментальных показателей;	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Образование среднее

Техническое и профессиональное

МАМАНДЫҒЫ:
030300 0 – «ГИГИЕНА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ»

СПЕЦИАЛЬНОСТЬ:
030300 0 - «ГИГИЕНА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ»

SPECIALITY:
030300 0 - «GIGIENA AND EPIDEMIOLOGIYA»

ГОСО РК 4.05.147-2010

Издание официальное

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Астана 2010

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Министерством здравоохранения Республики Казахстан и «РГКП Республиканский колледж по подготовке и переподготовке средних медицинских и фармацевтических работников»

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 24 мая 2010 года № 378

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Закона Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 319-III ЗРК и Постановления Правительства Республики Казахстан «О порядке разработки, утверждения и сроков действия ГОСО» от 2 сентября 1999 № 1290

5 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ 2015 год
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ 5 лет

6 СОГЛАСОВАН с Комитетом по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан письмом от 8 июля 2010 года № 21-01-4/2-4340

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания на территории Республики Казахстан без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Область компетенции Д – Заболевания эндокринной системы и обмена веществ.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям эндокринной системы: болезни щитовидной железы, сахарный диабет.
Модуль обучения Д1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилак-тики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской при экстренных состояниях (гипергликемической и гипогликемической комах).
Область компетенции Е – Заболевания системы крови.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям системы крови: анемии, гемобластозы, геморрагические диатезы.
Модуль обучения Е1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилак-тики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях.
Область компетенции Ж – Заболевания костно - мышечной системы.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям костно-мышечной системы: - ревматойдный артрит, деформирующий остеоартроз.
Модуль обучения Ж1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики;
Область компетенции З – Аллергические заболевания.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по острым аллергическим заболеваниям: Крапивница. Отек Квинке. Анафилактический шок.
Модуль обучения З1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилак-тики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики;

	- владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (приступе бронхиальной астмы, легочном кровотечении).
Область компетенции Б – Заболевания органов сердечно – сосудистой системы.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками обследования, ухода и профилактики основных заболеваний сердечно-сосудистой системы: - артериальная гипертензия, атеросклероз, ИБС, стенокардия, инфаркт миокарда, сердечная недостаточность, сосудистая недостаточность, ревматизм.
Модуль обучения Б1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (гипертоническом кризе, стенокардии, инфаркте миокарда, острой сердечной и сосудистой недостаточностях).
Область компетенции В – Заболевания органов пищеварения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям органов пищеварения: Гастриты, язвенная болезнь желудка и 12 перстной кишки, рак желудка, заболевания желчного пузыря, хронические гепатиты, цирроз печени, панкреатит.
Модуль обучения В1	- знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (желудочных, кишечных кровотечений).
Область компетенции Г – Заболевания органов мочеотделения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям органов мочеотделения: - пиелонефрит, гломерулонефрит; - почечнокаменная болезнь.
Модуль обучения Г1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (почечной колике).

СОДЕРЖАНИЕ

1	Область применения	1
2	Нормативные ссылки	1
3	Термины и определения	1
4	Обозначения и сокращения	3
5	Общая характеристика специальности	3
6	Требования к уровню подготовки обучающихся	5
7	Максимальный объем учебной нагрузки обучающихся	8
8	Требования к содержанию образовательных учебных программ	8
9	Перечень кабинетов и лабораторий	11
10	Приложение (обязательное, справочное)	12

ВВЕДЕНИЕ

В стандарте использованы рекомендации Организации Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО) и Международной организации труда (МОТ) в целях интеграции системы технического и профессионального образования в международное образовательное пространство.

Стандарт предусматривает использование компетентностного подхода, основанного на разработке оценки компетенций обучающихся учебных заведений в виде основных образовательных результатов, возможность использования модульного обучения.

Главная цель проводимых сегодня преобразований в образовательных стандартах – переход на более высокий уровень качества образования, содействие мобильности высококвалифицированных кадров, повышение конкурентоспособности специалистов.

Процессы модернизации не обошли стороной и медицинское образование. В последние годы в медицинских учебных заведениях происходят глобальные изменения: содержательно-технологические, организационные, методические, коммуникационно-технические.

Стандарт призван реализовать следующие принципы:

- интегративная междисциплинарная организация содержания образования;
- направленность на формирование у выпускников культуры клинического мышления;
- возрастание духовности в структуре личностных характеристик специалистов;
- инновационный характер деятельности образовательных организаций;
- переориентация образовательного процесса с задач трансляций знаний и опыта на задачи обучения студентов навыкам их самостоятельного приобретения и преобразования.

особенностях течения инфекций наружных покровов, принципах диагностики и лечения.	при инфекциях наружных покровов; - осуществлять забор материала для лабораторного исследования; - определить лечение и уход.	покровов; - возможных осложнений; - принципов лечения инфекций наружных покровов и особенностей ухода.	видеофильмы.
Б1			
владеть знаниями о профилактике инфекционных болезней и навыками проведения профилактических мероприятий.	- проводить профилактические мероприятия в предэпидемический период; - осуществлять специфическую и неспецифическую профилактику инфекционных болезней.	- о видах иммунитета; - особенностях специфической и неспецифической профилактики в предэпидемический период при различных инфекционных заболеваниях.	
Б2			
владеть знаниями о причинах возникновения внутрибольничных инфекций и навыками проведения противоэпидемических мероприятий в очаге инфекционного заболевания.	- осуществлять профилактику внутрибольничных инфекций; - проводить противоэпидемические мероприятия в очаге инфекционного заболевания.	- основных мер профилактики внутрибольничных инфекций; - противоэпидемических мероприятий направленных на три звена эпидемического процесса.	

35 Профиль компетенции – Основы внутренних болезней с техникой медицинских манипуляций

Профиль компетенции – Основы внутренних болезней.	После окончания обучения обучающийся будет владеть необходимыми знаниями по основным заболеваниям внутренних органов, использовать полученные знания и навыки для их распознавания, оказания доврачебной помощи при неотложных состояниях.
Область компетенции А – Заболевания органов дыхания.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы дыхания; - бронхиты, бронхиальная астма; - острые пневмонии; - туберкулез легких, плевриты; - рак легкого.
Модуль обучения А1 –	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, уходу, профилактике; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть знаниями международных и республиканских программ по борьбе с туберкулезом (DOTS -стратегия);

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
A1			
- владеть знаниями о причинах возникновения, путях передачи, важнейших признаках и основных клинических симптомах инфекционных болезней.	- определить наличие характерных признаков и инфекционных болезней, охарактеризовать основные клинические симптомы заболевания; - определить течение болезни.	- причин возникновения инфекционных заболеваний; путей передачи; - особенностей течения инфекционных заболеваний.	Белоусова А.К. Инфекционные болезни с курсом ВИЧ - инфекции и эпидемиологии. 2007 г. Ющук Н.Д. Инфекционные болезни.
A2			
- владеть знаниями об основных симптомах кишечных инфекций, особенностях диагностики.	- определить наличие основных симптомов кишечных инфекций; - осуществлять забор материала для лабораторного исследования.	- клинической картины острых и хронических кишечных инфекций и характерных признаков осложнений.	
A3			
- владеть знаниями об особенностях ухода и принципах лечения больных при острых и хронических кишечных инфекциях и возможных осложнениях.	- осуществлять уход за больными с острыми и хроническими кишечными инфекциями; - определять первые признаки возможных осложнений; - выполнять лечебные манипуляции в определенной последовательности.	- особенностей течения кишечных инфекций; особенностей ухода при осложнениях; - специфического и патогенетического лечения при острых и хронических кишечных инфекциях.	
A4			
- владеть знаниями об основных клинических симптомах воздушно-капельных инфекций, особенностях лабораторной диагностики и принципах лечения.	- определить наличие характерных симптомов при воздушно-капельных инфекциях; - осуществлять забор материала для лабораторного исследования; - определить лечебные манипуляции и уход.	- клинической картины воздушно-капельных инфекций; - характерных признаков осложнений; - принципов лечения и особенностей ухода при воздушно-капельных инфекциях.	
A5			
- владеть знаниями об основных симптомах и особенностях течения кровяных инфекций, принципах диагностики и лечения.	- определить наличие основных симптомов кровяных инфекций; - осуществлять забор материала для лабораторного исследования; - осуществлять лечение и уход.	- клинической картины кровяных инфекций; - характерных признаков осложнений; - принципов лечения кровяных инфекций и осложнений.	
A6			
владеть знаниями об основных симптомах и	- определить наличие характерных симптомов	- клинической картины инфекций наружных	Таблицы, УМК, презентации РР,

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Среднее образование

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

СПЕЦИАЛЬНОСТЬ 030300 0 – «ГИГИЕНА И ЭПИДЕМИОЛОГИЯ»

Дата введения 01.09.2010 год

1 Область применения

Настоящий стандарт разработан на основе ГОСО РК 4.05-2008 и устанавливает требования к содержанию образования, максимальному объему учебной нагрузки и уровню подготовки обучающихся по специальности: 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология».

Настоящий стандарт обязателен к применению организациями, реализующими образовательные программы технического и профессионального образования Республики Казахстан, осуществляющими подготовку специалистов по указанной специальности, независимо от форм собственности и ведомственной подчиненности.

2 Нормативные ссылки

В настоящем стандарте использована ссылка на следующие нормативные документы: Закон РК «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 319-III ЗРК; ПР РК 40.1.01-2008 «Государственная система стандартизации Республики Казахстан. Общие требования к построению, изложению, оформлению, содержанию и обозначению государственных общеобразовательных стандартов образования; ГОСО РК 2.003-2002 «Среднее образование. Основные положения»; ГОСО РК 4.05-2008 «Среднее образование. Техническое и профессиональное образование. Основные положения»; ГК РК 05-2008 «Классификатор профессий и специальностей технического и профессионального образования, послесреднего образования»; ГК РК 01-2005 «Государственный Классификатор занятий Республики Казахстан».

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» и ГОСО РК 4.05.-2008:

3.1 Техническое и профессиональное образование: составная часть системы образования, направленная на подготовку квалифицированных специалистов технического и обслуживающего труда по всем основным видам общественно-полезной профессиональной деятельности;

3.2 Модульное обучение: система обучения, состоящая из гибких законченных блоков, направленных на формирование структурных компонентов, конкретных профессиональных компетенций;

3.3 Образовательная учебная программа: документ, разрабатываемый на основе государственных общеобязательных стандартов образования, определяющий содержание подготовки кадров технического и обслуживающего труда;

Издание официальное

3.4 Профессиональная учебная программа: документ, определяющий содержание технического и профессионального образования по конкретной профессии или специальности;

3.5 Интегрированные образовательные учебные программы: образовательные учебные программы, разработанные с учетом непрерывности и преемственности уровней и содержания образования;

3.6 Перечень профессий и специальностей: систематизированный реестр профессий и специальностей, определяющий наиболее общие параметры обучения: уровень профессиональной квалификации, сроки обучения в зависимости от базового образования;

3.7 Типовой учебный план: основной документ, разработанный на основе модели учебного плана, устанавливающий на государственном уровне перечень и объем учебных дисциплин, порядок их изучения и формы контроля применительно к профессиям и специальностям, квалификациям, срокам обучения в организациях технического и профессионального образования;

3.8 Рабочий учебный план: документ, разрабатываемый на основе типовых учебных планов, регламентирующий перечень и объем учебных дисциплин, их последовательность, интенсивность и основные формы организации обучения и контроля знаний и умений обучающихся, утверждаемый учебным заведением;

3.9 Типовая учебная программа: документ, в котором определяется содержание образовательной программы по конкретной дисциплине типового учебного плана, утверждаемый уполномоченным органом в области образования;

3.10 Рабочая учебная программа: документ, разрабатываемый организацией образования для конкретной дисциплины на основе типовой учебной программы и рабочего учебного плана;

3.11 Компетенция: способность специалиста решать определенную совокупность профессиональных задач на основе единства знаний, профессионального опыта, способностей действовать и навыков поведения;

3.12 Базовая компетенция: способность специалиста решать совокупность профессиональных задач на основе универсальных интеллектуальных, коммуникативных, эмоциональных и волевых качеств (знаний, умений и навыков, свойств и способностей);

3.13 Профессиональная компетенция: способность специалиста решать совокупность профессиональных задач на основе интегрированных знаний, умений и навыков, а также личностных качеств, позволяющих эффективно осуществлять профессиональную деятельность;

3.14 Специальная компетенция: способность специалиста решать совокупность профессиональных задач в избранной сфере деятельности на основе конкретных знаний, умений, навыков;

3.15 Нормативный срок обучения: срок освоения профессиональной учебной программы по конкретной форме обучения (очное, вечернее);

3.16 Квалификация: вид и степень профессиональной подготовленности специалиста к компетентному выполнению определенного вида деятельности по конкретной профессии, специальности;

3.17 Макет: модель (предварительный образец) государственного стандарта образования, отражающая его основные структурные компоненты.

Область компетенции Г - Экономика, планирование и финансирование здравоохранения	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - значение экономики в здравоохранении, инвестиций, менеджмента и маркетинга в условиях рыночной экономики.

34 Профиль компетенции - Инфекционные болезни

Профиль компетенции – Инфекционные болезни.	После окончания обучения обучающийся будет иметь представление о течении инфекционных болезней, типичных клинических симптомах, владеть навыками проведения противоэпидемических мероприятий и организации помощи при инфекционных заболеваниях.
Область компетенции А – Особенности инфекционной патологии и принципы диагностики и лечения инфекционных больных.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками диагностики инфекционных болезней, знать основные принципы лечения инфекционных больных и особенности ухода в зависимости от клинических форм болезней.
Модуль обучения А1	- владеть знаниями о причинах возникновения, путях передачи, важнейших признаках и основных клинических симптомах инфекционных болезней;
Модуль обучения А2	- владеть знаниями об основных симптомах кишечных инфекций, особенностях лабораторной диагностики и принципах лечения;
Модуль обучения А3	- владеть знаниями об особенностях ухода и принципах лечения больных при острых и хронических кишечных инфекциях и возможных осложнениях;
Модуль обучения А4	- владеть знаниями об основных симптомах воздушно-капельных инфекций, особенностях лабораторной диагностики и принципах лечения;
Модуль обучения А5	- владеть знаниями об основных симптомах и особенностях течения кровяных инфекций, принципах диагностики и лечения;
Модуль обучения А6	- владеть знаниями об основных симптомах и особенностях течения инфекций наружных покровов, принципах диагностики и лечения.
Область компетенции Б – Инфекционная безопасность	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками проведения противоэпидемических мероприятий и обеспечения профилактики внутрибольничных инфекций, проведения мероприятий в очаге инфекционного заболевания.
Модуль обучения Б1	- владеть знаниями о видах иммунитета, специфической и неспецифической профилактике инфекционных болезней; - владеть навыками проведения профилактических мероприятий в предэпидемический период при различных инфекциях;
Модуль обучения Б2	- владеть знаниями о причинах возникновения внутрибольничных инфекций; - владеть навыками проведения мероприятий в очагах инфекционных заболеваний и профилактики внутрибольничных инфекций.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Инфекционные болезни**
Задача модуля: Владеть навыками диагностики, ухода и лечения инфекционных больных и навыками обеспечения инфекционной безопасности

33 Профиль компетенции – Социальная медицина и организация здравоохранения

Профиль компетенции - Социальная медицина и управление здравоохранением.	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями в области социальной медицины и управления здравоохранением; - в своей практической работе фельдшер должен дать оценку состоянию здоровья населения; - проводить мероприятия по профилактике заболеваний - знать методику расчета относительных показателей, в том числе показателей физического развития, рождаемости, смертности, летальности и т.д.; - применять свои знания и умения в оформлении текущей документации, составлять и анализировать отчеты медицинских учреждений; - уметь оценить значение экономики, финансирования, менеджмента в условиях рыночной экономики.
Область компетенции А - Социальная медицина и управление здравоохранением как наука об общественном здоровье и здравоохранении.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Закон Республики Казахстан о системе здравоохранения, Конституцию РК, Кодекс РК «О здоровье населения», Государственную программу развития здравоохранения.
Модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - основные принципы Национального здравоохранения, единой Национальной системы здравоохранения от 01.01.2010.
Область компетенции Б Основы медицинской статистики. Комплексная оценка состояния здоровья населения.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - методами статистического исследования, методикой вычисления относительных и средних величин, интенсивных и экстенсивных показателей, построения графиков, статистических таблиц;
Модуль обучения Б2	- понятиями «здоровье населения», «заболеваемость», «инвалидность», «средняя продолжительность жизни», методами расчета показателей рождаемости, смертности и других демографических показателей.
Область компетенции В - Организация лечебно-профилактической помощи населению.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - организацию работы поликлиник и стационаров;
Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - организацию лечебно-профилактической помощи детям и матерям;
Модуль обучения В3	После окончания обучения обучающийся должен знать: - организацию лечебно-профилактической помощи сельскому населению.

4 Обозначения и сокращения

В настоящем стандарте применяются следующие сокращения:
РК – Республика Казахстан;
ЗРК – Закон Республики Казахстан;
ГОСО – Государственный общеобязательный стандарт образования;
ОГД – общегуманитарные дисциплины;
СЭД – социально-экономические дисциплины;
ОПД – общепрофессиональные дисциплины;
СД – специальные дисциплины;
ДО – дисциплины, определяемые организацией образования;
УП – учебная практика;
УПП – учебно-производственная практика;
ПП – преддипломная (профессиональная) практика;
Э – экзамены;
ПА – промежуточная аттестация;
ИГА – итоговая государственная аттестация;
К – консультации;
Ф – факультативные дисциплины;
МО – медицинская организация;
ВБИ – внутрибольничная инфекция;
ТБ – техника безопасности;
ЗОЖ – здоровый образ жизни;
ТСО – технические средства обучения;
НПА – нормативно-правовые акты;
УСЭЭ – Управление санитарно-эпидемиологической экспертизы;
УСЭН – Управление государственного санитарно-эпидемиологического надзора;
ООИ – особо опасные инфекции.

5 Общая характеристика специальности

5.1 Код и наименование специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология» указаны в соответствии с ГК РК 05-2008 «Классификатором профессий и специальностей технического и профессионального, послесреднего образования» утвержденным приказом Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан от 3 июня 2008 года № 273-од.
Квалификации:
030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог»
5.2 Форма освоения профессиональной образовательной программы по специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология».
- очная.
5.3 Нормативный срок, соответствующие квалификации, образовательная база освоения профессиональной образовательной программы при очной форме обучения.
Общеобразовательная база приема:
- на базе общего среднего образования
По специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология» реализуется образовательная программа технического и профессионального образования по уровням квалификации:
- специалиста среднего звена.

Нормативный срок освоения профессиональной образовательной программы технического и профессионального образования по специальности при очной форме обучения:

Таблица 1

Образовательная база приема	Наименование квалификации, код	Нормативный срок освоения образовательной учебной программы
На базе общего среднего образования	030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог»	2 года 10 месяцев

5.4 Объекты профессиональной деятельности по специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология»

Объектами профессиональной деятельности гигиениста-эпидемиолога являются: организации санитарно-эпидемиологического надзора, центры санитарно-эпидемиологической экспертизы, центры ФЗОЖ, противочумные и дезинфекционные станции, производственные предприятия санитарно-эпидемиологического профиля.

5.5 Виды профессиональной деятельности по специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология»

- Виды профессиональной деятельности гигиениста-эпидемиолога:
- осуществляет государственный санитарно-эпидемиологический надзор, противоэпидемические, профилактические, дезинфекционные мероприятия и лабораторные исследования под руководством и контролем врача;
 - осуществляет забор материала для бактериального исследования, готовить мазки, проводит первичный посев исследуемого материала;
 - производит выемки образцов пищевых продуктов, объектов внешней среды для лабораторного анализа и гигиенической экспертизы;
 - владеет инструментальными и лабораторными методами исследования объектов окружающей среды;
 - осуществляет текущий санитарный надзор за пищевыми и промышленными предприятиями, детскими дошкольными и школьными организациями, коммунальными объектами, лечебно-профилактическими организациями;
 - осуществляет эпидемиологический надзор и проводит анализ инфекционной заболеваемости;
 - проводит обследование очагов инфекционных заболеваний;
 - осуществляет организацию и проведение всех видов дезинфекции, стерилизации, дезинсекции и дератизации;
 - использует современные дезинфектанты, средства дезинсекции, дератизации согласно реестра РК;
 - проводит анализ заболеваемости на производстве и осуществляет разработку (совместно с врачом) мероприятий по улучшению условий труда;
 - осуществляет контроль за планированием, организацией и проведением иммунопрофилактики и ведением медицинской документации;
 - проводит оценку рациона питания различных групп населения;
 - проводит и осуществляет контроль мероприятий по предупреждению внутрибольничных инфекций;
 - осуществляет контроль за противоэпидемическим режимом в лечебно-профилактических организациях (родильных домах, хирургических отделениях и др.);
 - проводит обследование объектов внешней среды на обсеменение гельминтами;

A2			
- проводить медицинские осмотры в ДДУ, школах, СУЗах, интернатах.	- обеспечить проведение медицинских осмотров; - выявить заболевания и распределить по группам здоровья.	- условий возникновения различных заболеваний, сроков проведения медицинских осмотров с привлечением специалистов.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B1			
- принимать участие в организации режима дня детей в дошкольных учреждениях.	- организовать режима дня детей в дошкольных учреждениях.	- режима дня детей в дошкольных учреждениях.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B2			
- принимать участие в организации режима дня и расписания в общеобразовательных школах.	- организовать режима дня и расписания в общеобразовательных школах.	- режима дня и расписания в общеобразовательных школах.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B1			
- применять учения об рациональном питании в детских и подростковых учреждениях.	- оценить правильность рационального питания детей и подростков.	- режима питания, сбалансированности рациона питания детей и подростков.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B2			
- принимать участие в организации режима питания в детских и подростковых учреждениях.	- оценить режима питания в детских и подростковых учреждениях.	- режима питания детей и подростков.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
G1			
- принимать участие в организации занятий физкультуры и спорта.	- проверить правильность организации занятий физкультуры и спорта.	- средств физического воспитания, групп для занятий физкультурой и спортом.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
G2			
- принимать участие в организации закаливания, экскурсий и походов.	- проверить правильность организации закаливания, экскурсий и походов.	- понятий о закаливании, воздушные ванны и их организации в детских учреждениях.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
D1			
- проводить санитарное обследование планировки, оборудования и устройства детских и подростковых учреждений.	- осуществлять санитарное обследование планировки, оборудования и устройства детских и подростковых учреждений.	- требований к планировке, оборудованию и устройству детских и подростковых учреждений.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

32 Профиль компетенции – Гигиена детей и подростков

Профиль компетенции – Гигиена детей и подростков.	После обучения обучающийся будет владеть навыками оценки физического развития детей, режима дня, расписания, рациона питания по гигиене детей и подростков.
Область компетенции А – Гигиеническая оценка физического развития детей.	После обучения обучающийся будет владеть навыками исследования и оценки физического развития детей и подростков.
Модуль обучения А1	- изучить методы физического развития детей и подростков, комплексная оценка физического развития;
Модуль обучения А2	- организация медицинских осмотров.
Область компетенции Б – Организация режима дня детей и подростков.	После обучения обучающийся будет владеть навыками оценки организации режима дня и расписания детей и подростков.
Модуль обучения Б1	- организовать режима дня детей в дошкольных учреждениях;
Модуль обучения Б2	- организовать режима дня и расписания в общеобразовательных школах.
Область компетенции В – Рациональное питание.	После обучения обучающийся будет владеть навыками оценки рационального питания и режима питания детей и подростков.
Модуль обучения В1	- оценить рациональное питание детей и подростков;
Модуль обучения В2	- организовать режим питания в детских и подростковых учреждениях.
Область компетенции Г – Гигиена физического воспитания.	После обучения обучающийся будет владеть навыками оценки организации занятий физкультуры и спорта; организации закаливания, экскурсий и походов.
Модуль обучения Г1	- проверить правильность организации занятий физкультуры и спорта;
Модуль обучения Г2	- проверить правильность организации закаливания, экскурсий и походов.
Область компетенции Д – Санитарное обследование детских и подростковых учреждений.	После обучения обучающийся будет владеть навыками санитарного обследования детских садов и школ.
Модуль обучения Д1	- осуществлять санитарное обследование планировки, оборудования и устройства детских и подростковых учреждений.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Гигиена детей и подростков**
Задача модуля: Владеть навыками оценки состояния здоровья и физического развития по гигиене детей и подростков, санитарное обследование детских и подростковых учреждений

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- проводить комплексную оценку состояния здоровья детей и подростков.	- оценить состояния здоровья детей и подростков по группам здоровья.	- закономерностей роста и развития детей и подростков.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

- организует и проводит санитарно-гигиенические и противоэпидемические мероприятия в очагах катастроф ООИ и карантинных инфекций;
- проводит санитарно-просветительную работу среди населения;
- проводит работу по гигиеническому обучению и воспитанию населения и пропаганде здорового образа жизни.

6 Требования к уровню подготовки обучающихся

6.1 В результате освоения образовательной учебной программы по специальности обучающийся должен:
- обладать **базовыми компетенциями**, соответствующими уровню квалификации специалиста, формируемые в ходе целостного учебно-воспитательного процесса:
030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог»

- БК-1** - знать нравственные нормы регулирования отношений между людьми в обществе, основные законы и закономерности диалектического развития, использовать основные понятия и действия законов в практической деятельности;
- БК-2** - знать назначение, устройство компьютера и их применение в современной медицине; сети Интернета, работа с прикладными и стандартными программами и их использование в профессиональной деятельности;
- БК-3** - знать общие закономерности фармакодинамики и фармакокинетики лекарственных средств;
- БК-4** - знать общие закономерности происхождения и развития жизни, строение и функционирования клеток тканей, органов и систем организма в норме и патологии; использовать знания топографо-анатомических особенностей областей человека в работе;
- БК-5** - знать месторасположение и строение всех тканей и органов тела человека, их основные функции и применять полученные знания при изучении клинических дисциплин;
- БК-6** - знать физиологию человека в различных возрастных периодах и использовать их при изучении специальных дисциплин;
- БК-7** - уметь формировать устойчивое позитивное отношение к профессии. Развивать навыки эффективного общения. Способствовать формированию здоровой личности;
- БК-8** - владеть навыками объективного анализа исторических событий при изучении исторических явлений и тенденций истории Казахстана;
- БК-9** - владеть знаниями и навыками устойчивых мотивов и потребности в бережном отношении к своему здоровью и физической подготовленности, целостном развитии физических и психических качеств, творческом использовании средств физической культуры в организации здорового образа жизни;
- БК-10** - владеть методикой установления типов и форм наследственных болезней и использовать полученные знания при изучении клинических и лабораторных дисциплин;

- БК-11

- владеть лексическим и грамматическим минимумом, составить доклад, провести беседу, принять участие в дискуссии на профессиональную тему;
- БК-12

- иметь представления об этических ценностях, формах и типах культур, основных культурно-исторических центрах мира и регионов;
- БК-13

- иметь представление о политических системах и политических режимах, человеческом измерении политики.

6.2 В результате освоения образовательной учебной программы по специальности обучающийся должен:

- обладать **профессиональными компетенциями**, соответствующими основным видам профессиональной деятельности:

030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог»

- ПК-1

- знать природу микробов, вирусов, их роль в развитии инфекционного процесса, инфекционного контроля и инфекционной безопасности пациентов и медицинского персонала в структурных подразделениях медицинских организаций;
- ПК-2

- знать основные симптомы и синдромы заболеваний:
 - внутренних органов и систем у взрослых и детей;
 - хирургических заболеваний;
 - инфекционных заболеваний;
 - акушерства и гинекологии;
- ПК-3

знать нормативно-правовые документы о развитии здравоохранения и организационной структуры лечебно-профилактических и санитарно-эпидемиологических учреждений;
- ПК-4

- знать гигиенические требования к объектам окружающей среды, эпидемиологию инфекционных заболеваний;
- ПК-5

- уметь проводить работу в санитарно-гигиенической и бактериологической лабораторий, составлять уравнения ионного обмена и окислительно-восстановительных реакций, структурные формы органических веществ по функциональным группам, простейшие расчеты концентрации растворов и качественные реакции органических веществ;
- ПК-6

уметь применять на практике знания по основам экологии и экологических процессов, оценивать уровень и степень опасности для здоровья населения загрязнений атмосферного воздуха, воды и почвы;
- ПК-7

- уметь определять характер патологической реакции, владеть техникой микроскопирования и дифференцирования. Уметь применять на практике знания по основам экологии и экологических процессов, оценивать уровень и степень опасности для здоровья населения загрязнений атмосферного воздуха, воды и почвы, различных патологических процессов по микропрепаратам;

E1			
- производить анализ производственного травматизма и его профилактика.	- анализировать данные производственного травматизма	- классификации травматизма; - основных показателей травматизма; - расследований несчастных случаев на производстве.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Ж1			
- провести гигиеническую оценку производственной вентиляции.	- оценить эффективность работы вентиляции, дать гигиеническую оценку.	- видов промышленной вентиляции; - санитарно-гигиенических требований к вентиляции; - методов оценки эффективности работы вентиляции.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Ж2			
- провести измерения освещенности на производстве.	- измерить освещенность на производстве, оценить результаты в соответствии СНиП.	- видов и систем производственного освещения; - методики исследования освещенности на производстве; - нормативы производственной освещенности.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
31			
- выявить неблагоприятные условия труда рабочих на промышленном производстве, в сельском хозяйстве, в строительстве.	- оценить условия труда рабочих на промышленном производстве, в сельском хозяйстве, в строительстве; - оценить правильность хода технологического процесса; - выявить производственные вредности на производстве.	- производственных факторов, влияющие на условия труда работающих; - технологического процесса и производственных вредностей на производстве.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
32			
- выявить заболеваемость на промышленном производстве, в сельском хозяйстве, в строительстве.	- анализировать данные общей и профессиональной заболеваемости.	- показателей производственной заболеваемости.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
33			
- проводить оздоровительные мероприятия, профилактика профессиональных заболеваний.	- осуществлять оздоровительные мероприятия, профилактику профессиональных заболеваний.	- оздоровительных мероприятий, профилактики профессиональных заболеваний.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

В3			
- проводить оценку влияния атмосферного давления на организм работающих и профилактику кессонной и горной болезни.	- оценить влияние атмосферного давления на организм работающих; - организовать профилактические мероприятия при кессонной и горной болезни.	- механизма действия пониженного и повышенного давления на организм человека; - патогенеза, клиники, принципы лечения и профилактики кессонной и высотной болезни.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
В4			
- производить исследования запыленности на производстве, проводить профилактические мероприятия при пылевых заболеваниях.	- отбирать пробы на запыленность; - дать предложения по профилактике пылевых заболеваний на производстве.	- классификации производственной пыли; - методики исследования запыленности на производстве; - профилактики пылевых заболеваний на производстве.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
В5			
- проводить инструментальные методы исследования шума, вибрации на производстве.	- осуществлять инструментальные методы исследования шума, вибрации, инфразвука и ультразвука на производстве.	- методов исследования, пыли, шума, вибрации на производстве; - общих и специфических действий шума, вибрации, инфразвука и ультразвука на организм работающих.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Г1			
- провести отбор проб токсических веществ и аэрозолей на производстве.	- определять токсические вещества и аэрозолей металлов в воздухе на производстве.	- классификации ядов; - действий промышленных ядов на организм работающих; - методики отбора проб токсических веществ и аэрозолей на производстве.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Г2			
- проводить профилактические мероприятия при профессиональных отравлениях.	- организовать профилактические мероприятия при профессиональных отравлениях.	- профилактики профессиональных отравлений.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Д1			
- проводить анализ общей и профессиональной заболеваемости.	- анализировать данные общей и профессиональной заболеваемости.	- показателей производственной заболеваемости; - задач и этапов предварительных и периодических осмотров.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Д2			
- проводить организацию медицинских осмотров работающих.	- организовать медицинские осмотры работающих.	- приказа «О предварительных и периодических осмотрах».	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

- ПК-8** - владеть навыками оповещения населения об опасности любого бедствия; владеть навыками применения индивидуальных средств защиты населения в чрезвычайных ситуациях; владеть навыками оказания первой медицинской и доврачебной помощи при различных поражающих факторах в очаге ЧС;
- ПК- 9** - владеть санитарно-гигиеническими и эпидемиологическими методами обследования лечебно-профилактических учреждений, направленных на предупреждения внутрибольничных инфекций и профилактику инфекционных заболеваний;
- ПК-10** - владеть приемами оказания первой неотложной медицинской помощи взрослым и детям.

6.3 В результате освоения образовательной учебной программы по специальности обучающийся должен:

- обладать **специальными компетенциями**, соответствующим основным видам профессиональной деятельности:

030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог»

- СК-1** - уметь проводить забор материала, посева на питательные среды, выделения чистой культуры;
- СК-2** - уметь проводить санитарное обследование коммунальных объектов, исследование воды, воздуха, почвы;
- СК-3** - уметь проводить эпидемиологическое обследование и противоэпидемические мероприятия в очагах инфекционных заболеваний;
- СК-4** - уметь определять паразитические типы простейших, гельминтов, членистоногих на различных стадиях развития по их строению; проводить противоэпидемические мероприятия в паразитарных очагах;
- СК-5** - уметь проводить санитарно-эпидемиологическое обследование предприятий пищевой промышленности, торговли и общепита, гигиеническую экспертизу пищевых продуктов;
- СК-6** - уметь проводить санитарно-эпидемиологическое обследование промышленных предприятий, лабораторно-инструментальные исследования на рабочих местах;
- СК-7** - уметь проводить санитарно-эпидемиологическое обследование детских и подростковых учреждений; санитарный надзор за предметами детского обихода;
- СК-8** - уметь проводить санитарно-просветительную работу, включающую пропаганду медицинских знаний, гигиеническое воспитание и обучение населения здоровому образу жизни;
- СК-9** - уметь проводить санитарно - бактериологические, исследования воздуха, воды, почвы, пищевых продуктов; и анализ их результатов;
- СК-10** - уметь проводить санитарно-гигиенические исследования воздуха, воды, почвы, пищевых продуктов; и анализ их результатов;
- СК-11** - уметь осуществлять контроль за организацией, планированием и проведением иммунопрофилактики и ведением медицинской документации;

7 Максимальный объем учебной нагрузки обучающихся

Максимальный объем учебной нагрузки обучающихся, включая все виды аудитор-ной и внеаудиторной учебной работы, не должен превышать 54 часа в неделю.

Общий бюджет времени при очной форме подготовки на теоретическое обучение определяется из расчета обязательной учебной нагрузки не менее 36 часов в неделю (при этом в указанный объем не входят занятия по факультативным дисциплинам и консультации). За полный учебный год объем учебного времени составляет не более 40 недель без учета времени на каникулы не менее 11 недель и на праздничные дни 1 неделя.

Общий бюджет времени, планируемый на обучение, учитывается при разработке структуры соответствующих образовательных учебных программ и учебных планов.

При определении объема учебной нагрузки обучающихсяорганизация образования имеет право:

- расширять и (или) углублять теоретическую и (или) практическую подготовку по специальности путем введения самостоятельных дисциплин и (или) дополнительных тем и разделов в учебные программы и (или) увеличения объема учебного времени профессиональной практики;
- изменять объем учебного времени выполненного в типовом учебном плане на из-учение дисциплин цикла в пределах 15-25 % при сохранении объема учебного време-ни, отведенного на цикл с использованием современных технологий обучения;
- вводить дисциплины, направленные на удовлетворение потребностей работода-телей в сфере профессиональных интересов (дисциплины, определяемые организацией образования до 10%).

8 Требования к содержанию образовательных учебных программ

8.1 Структура образовательной учебной программы по специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология» определяет перечень дисциплин и видов учебной работы обучающихся, объединенных в следующие циклы дисциплин:

- общегуманитарные дисциплины (ОГД);
- социально-экономические дисциплины (СЭД);
- общепрофессиональные дисциплины (ОПД);
- специальные дисциплины (СД);
- учебно-производственная практика (УПП);
- профессиональная практика (ПП);
- дисциплины, определяемые организацией образования с учетом требований рабо-тодателей (ДО);
- экзамены (Э);
- промежуточная аттестация (ПА);
- итоговая государственная аттестация (ИГА);
- консультации (К);
- факультативные занятия (Ф).

8.2 Содержание и объем учебного времени образовательной учебной программы по специальности 0303000 - «Гигиена и эпидемиология» с квалификацией 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» определяется типовым учебным планом и типовыми учебными программами.

8.3 Типовой учебный план является одним из основных компонентов государ-ственного общеобязательного стандарта образования, предназначен для реализации

Модуль обучения 32	- оценить правильность хода технологического про-цесса и выявить производственные вредности на производстве;
Модуль обучения 33	- проводить оздоровительные мероприятия и профи-лактику профессиональных заболеваний.

Спецификация модуля

Наименование модуля: Гигиена труда

Задача модуля: Владеть навыками разработки предложений по улучшению условий труда и профилактики профессиональных заболеваний по гигиене труда, санитарного обследования промышленных предприятий.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
A1			
- проводить предупре-дительный и текущий санитарный надзор за промышленными пред-приятиями.	- осуществлять предупре-дительный и текущий сани-тарный надзор.	- этапов предупредитель-ного и текущего санитар-ного надзора.	- нормативные до-кументы, учебники, таблицы, информаци-онные средства.
A2			
- применять документа-цию в деятельности СЭС.	- введение документации СЭС.	- правила заполнения отчетно-учетной докумен-тации.	- нормативные до-кументы, учебники, таблицы, информаци-онные средства.
B1			
- проводить хронометражные исследования.	- выявить физиологические сдвиги в организме при ра-боте, определить динамику работоспособности.	- физиологических осо-бенностей физического и умственного труда; - динамики работоспособ-ности работающих.	- нормативные до-кументы, учебники, таблицы, информаци-онные средства.
B2			
- проводить профилактику утомления и заболеваний, связанных с неправильной организацией труда.	- организовать производственную гимнастику, физкультурную паузу.	- механизмов возникновения утомления и переутомления; - профилактики утомления и заболеваний, связанных с неправильной организацией труда.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B1			
- провести оценку влияния микроклимата на организм работающих.	- измерять температуру, влажность, скорость движения воздуха на производстве.	- методики измерения микроклимата в цеху; - нормативов температуры, влажности, скорости движения воздуха производственного цеха.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B2			
- проводить измерения лучистой энергии дозиметрами, радиометрами.	- измерить лучистую энергию на производстве.	- классификации лучистой энергии на производстве; - меры защиты от излучений.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

	- исследований микроклимата, лучистой энергии, атмосферного давления, шума, вибрации, ультразвука и инфразвука на производстве; - профилактики профессиональных заболеваний.
Модуль обучения В1	- оценить влияние микроклимата на организм работающих, провести лабораторно-инструментальные исследования на производстве;
Модуль обучения В2	- оценить влияние лучистой энергии на организм работающих, провести лабораторно-инструментальные исследования на производстве;
Модуль обучения В3	- оценить влияние атмосферного давления на организм работающих, проводить профилактические мероприятия при кессонной и горной болезни;
Модуль обучения В4	- исследовать запыленность на производстве, проводить профилактические мероприятия при пылевых заболеваниях;
Модуль обучения В5	- проводить измерения шума, вибрации, ультразвука и инфразвука на производстве, давать предложения по защите от измерения шума, вибрации, ультразвука и инфразвука на производстве.
Область компетенции Г – Производственные яды и отравления.	После обучения обучающийся будет владеть навыками определения токсических веществ и аэрозолей металлов в воздухе, расследования и проведения профилактики профессиональных отравлений.
Модуль обучения Г1	- определять токсические вещества и аэрозолей металлов в воздухе на производстве;
Модуль обучения Г2	- проводить профилактические мероприятия при профессиональных отравлениях.
Область компетенции Д – Производственная заболеваемость.	После обучения обучающийся будет владеть навыками проведения анализа общей и профессиональной заболеваемости, организации медицинских осмотров.
Модуль обучения Д1	- проводить расследование и анализ общей и профессиональной заболеваемости;
Модуль обучения Д2	- организовать медицинские осмотры производственных рабочих.
Область компетенции Е – Производственный травматизм.	После обучения обучающийся будет владеть навыками проведения анализа производственного травматизма.
Модуль обучения Е1	- производить анализ производственного травматизма и его профилактика.
Область компетенции Ж – Производственное освещение.Производственная вентиляция.	После обучения обучающийся будет владеть навыками гигиенической оценки систем вентиляции, освещения.
Модуль обучения Ж1	- оценить эффективность работы вентиляции, дать гигиеническую оценку;
Модуль обучения Ж2	- измерить освещенность на производстве, оценить результаты в соответствии СНиП.
Область компетенции З – Особенности отдельных отраслей промышленности, сельского хозяйства и строительства.	После обучения обучающийся будет владеть навыками санитарного обследования промышленных предприятий, сельского хозяйства и строительства.
Модуль обучения З1	- оценить условия труда рабочих на промышленном производстве, в сельском хозяйстве, в строительстве;

государственных требований к уровню подготовки обучающихся по специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология» с квалификацией 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» и является основой для разработки рабочего плана учебными заведениями среднего профессионального образования, отражает код и профиль образования, специализацию, базу, форму и нормативный срок обучения.

- Типовой учебный план включает учебные дисциплины по циклам, объем учебного времени на изучение дисциплин, порядок их изучения и формы контроля.

- Зачеты по всем дисциплинам проводятся за счет времени, отведенного на их изучение, экзамены – в сроки, отведенные на промежуточную аттестацию.

8.4 Содержание образовательных учебных программ технического и профессионального образования по специальности 0303000 - «Гигиена и эпидемиология» с квалификацией 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» предусматривает:

- изучение интегрированных образовательных программ технического и профессионального образования с образовательными программами 1-го курса высшего медицинского учебного заведения по специальности 5В110400 - «Медико-профилактическое дело»;

- общегуманитарных дисциплин, изучаемых в соответствии с объектом профессиональной деятельности;

- специальных дисциплин, составляющие основу профессиональной компетентности;

- выполнение лабораторно-практических занятий по общепрофессиональным и специальным дисциплинам с прохождением профессиональной практики.

8.5 Содержание общеобразовательных учебных программ определяется совокупностью общеобразовательных дисциплин (ОГД, СЭД – в учебных планах, разработанных на базе основного среднего образования), объем которых составляет не более 30-35% от общего объема образовательной учебной программы.

8.6 Содержание образовательных учебных программ по общепрофессиональным, специальным дисциплинам, профессиональной практике, отражающим теоретические и практические основы профессиональной деятельности, составляют 65-70% от общего объема образовательной учебной программы, включая дисциплины по выбору.

8.7 Образовательные учебные программы технического и профессионального образования по специальности 0303000 - «Гигиена и эпидемиология» с квалификацией 0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог» включают циклы дисциплин и виды учебной работы по закреплению профессиональных навыков, указанных в п. 8.1.

8.8 При разработке и реализации образовательной учебной программы, организация образования имеет право:

- изменять объем учебного времени, отводимого на изучение циклов дисциплин в пределах 15-25%, а дисциплин, входящих в цикл – в пределах 10-20% при сохранении суммарного объема учебного времени, предусмотренного типовым учебным планом;

- выбирать различные технологии обучения, формы, методы организации и контроля учебного процесса, которые предполагают практику ориентированного обучения; основными результатами их освоения являются развитие общих и формирование профессиональных компетенций.

8.9 Образовательные учебные программы организации образования предусматривают наряду с обязательными дисциплинами и дисциплины по выбору, учебное время на факультативные занятия и консультации в пределах учебного плана.

Консультации и факультативные занятия направлены на обеспечение индивидуальных способностей и запросов обучаемых.

8.10 Реализация образовательных учебных программ обеспечивается научно-педагогическими кадрами, имеющими базовое высшее образование, соответствующее про-

филю преподаваемой дисциплины и систематически занимающихся педагогической, научно-методической или практической деятельностью в сфере здравоохранения.

К преподаванию профильных дисциплин могут привлекаться специалисты, имеющие базовое образование и использующие в своей деятельности:

- методы максимальной активизации познавательной деятельности (семинары, практические занятия, дискуссии и др.);
- создание ситуаций, требующих более широких и глубоких знаний, чем те, которые уже имеются в багаже учащегося;
- обсуждение примеров, требующих применения полученных знаний и умений;
- формирование эмоций успеха в обучении, порождающее уверенность в своих силах.

8.11 Образовательные учебные программы, направленные на профессиональную подготовку включают:

- изучение общепрофессиональных и специальных дисциплин;
- выполнение лабораторно-практических занятий по специальным дисциплинам;
- прохождение учебного, производственного обучения и профессиональной практики.

Содержание учебных программ практических занятий, производственного обучения и профессиональной практики определяется в соответствии с учебными планами и квалификационными требованиями.

Профессиональная практика проводится в медицинских организациях под руководством квалифицированных специалистов на рабочих местах, предоставляемых работодателями на основе договора, и направлена на освоение и закрепление знаний, полученных в процессе обучения, приобретение практических навыков. Профессиональная подготовка, включая объем практических занятий по общепрофессиональным и специальным дисциплинам, должна составлять не менее 40% от общего объема учебного времени обязательного обучения.

8.12 Реализация технического и профессионального образования обеспечивается наличием библиотечного фонда учебной литературы и учебно-методических наглядных пособий, в том числе электронных учебных пособий, аудио- и видеоматериалов, методических наглядных пособий и рекомендаций по дисциплинам, профессиональным практикам.

8.13 Материально-техническое, учебно-методическое обеспечение учебного процесса должны соответствовать нормативным требованиям, установленным уполномоченным органом Республики Казахстан в области образования.

8.14 Воспитательные программы должны быть направлены на развитие национальных ценностей, формирования патриотизма и гражданственности, развития разносторонних интересов и способностей обучающихся.

ценность пищевых продуктов.	химических исследований; - оценить результаты исследований на соответствие нормативной документации; - дать заключение о качестве продукта; - оформить документацию по проведению гигиенической экспертизы.	физико- химических показателей; - требований к изготовлению, хранению пищевых продуктов.	средства.
Б3			
- принимать участие в гигиенической экспертизе пищевых продуктов.	- оценить качество пищевых продуктов.	- о доброкачественности пищевых продуктов.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
В1			
- провести обследование пищевого предприятия, связанного с возникновением пищевого отравления с заполнением акта обследования.	- вести учет пищевых отравлений; - произвести отбор проб пищевых продуктов, смывов	- классификации пищевых отравлений, причин возникновения и меры профилактики пищевых отравлений.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
В2			
- провести мероприятия по ограничению и ликвидации пищевых отравлений.	- организовать профилактические мероприятия по предотвращению пищевых отравлений.	- основных принципов профилактики пищевых отравлений.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Г1			

31 Профиль компетенции – Гигиена труда

Профиль компетенции – Гигиена труда.	После обучения обучающийся будет владеть навыкам гигиенической оценки условий труда работающих и выявление производственных вредностей, и санитарного обследования промышленных предприятий и инструментальными методами контроля.
Область компетенции А – Санитарный надзор, права и обязанности санитарного врача, структура СЭС.	После обучения обучающийся будет владеть навыками проведения санитарного надзора за промышленными предприятиями.
Модуль обучения А1	- используя права и обязанности помощника врача гигиениста-эпидемиолога, осуществлять предупредительный и текущий санитарный надзор ЗА промышленными предприятиями;
Модуль обучения А2	- ведение документации СЭС.
Область компетенции Б – Физиология труда.	После обучения обучающийся будет владеть навыками проведения физиологических изменений в организме при работе.
Модуль обучения Б1	- проводить хронометражные исследования;
Модуль обучения Б2	- проводить профилактику утомления и заболеваний, связанных с неправильной организацией труда.
Область компетенции В – Производственные факторы.	После обучения обучающийся будет владеть навыками проведения лабораторно-инструментальных

Модуль обучения Б3	- провести гигиеническую экспертиза пищевых продуктов.
Область компетенции В – Пищевые отравления.	После обучения обучающийся будет владеть навыками расследования и ликвидации пищевых отравлений.
Модуль обучения В1	- провести обследование пищевого предприятия, связанного с возникновением пищевого отравления с заполнением акта обследования;
Модуль обучения В3	- провести мероприятия по ограничению и ликвидации пищевых отравлений.
Область компетенции Г – Санитарный надзор за пищевыми предприятиями.	После обучения обучающийся будет владеть навыками санитарного обследования пищевых и торговых предприятий.
Модуль обучения Г1	- проводить санитарное обследование пищевых предприятий и торговли.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Гигиене питания**
Задача модуля: Владеть навыками оценки режима питания отдельных групп населения, оценки доброкачественности продуктов пищевых продуктов, проведения санитарного обследования пищевых предприятий по гигиене питания.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
A1			
- проводить оценку физиологических норм питания для различных групп населения.	- определить физиологическую норму питания для различных групп населения.	- обмена веществ, энергозатрат и физиологических норм питания для различных групп населения.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
A2			
- произвести расчет норм потребления белков, жиров, углеводов, витаминов, минеральных веществ для различных групп населения.	- определить норму потребления белков, жиров, углеводов, витаминов, минеральных веществ для различных групп населения.	- основные источники, нормы потребления белков, жиров, углеводов, витаминов, минеральных веществ для различных групп населения.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
A3			
- применять учения об рациональном питании, принимать участие в организации режима питания.	- оценить правильность рационального питания; - оценить режима питания отдельных групп населения.	- режима питания, сбалансированности рациона питания отдельных групп населения.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Б1			
- произвести отбор проб пищевых продуктов.	- оценить доброкачественность пищевых продуктов.	- правила отбора пищевых продуктов; - основных показателей качества пищевых продуктов.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Б2			
- провести гигиеническую оценку пищевых продуктов, определить биологическую пищевую	- провести отбор проб пищевых продуктов; - владеть методикой органолептических, физико-	- биологическую пищевую ценность пищевых продуктов, органолептических,	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные

9 Перечень кабинетов и лабораторий

1. Языковой подготовки
2. Истории Казахстана
3. Физической культуры
4. Социально-экономических дисциплин
5. Компьютерных технологий
6. Нормальной анатомии
7. Нормальной физиологии
8. Медико-биологических дисциплин
9. Общей психологии
10. Патологической физиологии и анатомии
11. Фармакологии
12. Внутренних болезней с кабинетами доклинической практики
13. Детских болезней с кабинетами доклинической практики
14. Хирургических болезней с кабинетами доклинической практики
15. Акушерства и гинекологии с кабинетами доклинической практики
16. Дерматовенерологии
17. Офтальмологии, оториноларингологии
18. Инфекционных болезней
19. Микробиологии
20. Гигиены питания
21. Коммунальной гигиены и гигиены труда
22. Эпидемиологии и дезинфекционного дела
23. Социальной медицины и управления здравоохранением
24. Медицинской паразитологии с основами энтомологии
25. Гигиены труда
26. Гигиены детей и подростков

Примечание: учебному заведению при необходимости разрешается совмещать учебные кабинеты

Приложение
(справочное)

Библиография

[1] Закон Республики Казахстан

«О языках в Республике Казахстан»
от 11 июля 1997 года № 151

[2] Закон Республики Казахстан

«Трудовой кодекс Республики Казахстан»
от 15 мая 2007 года
№ 251- III ЗРК

Б 1			
- зарисовать и выполнять определение яйца и личинки плоских гельминтов.	- определять представителей Классов Трематод и Цестод.	- характеристик основных представителей Трематод, Цестод и их яиц.	
Б 2			
- зарисовать и определить яйца круглых гельминтов.	- характеризовать представителей Класса Нематод.	- морфологии представителей паразитических нематод и их яиц.	Учебник, плакаты, макропрепараты, ТСО.
Б 3			
- провести приготовление нативного мазка и исследование методами обогащения и осождения яиц и личинок гельминтов.	- методы исследования яиц и личинок гельминтов.	- принципов исследования методов обнаружения яиц и личинок гельминтов.	Оснащение методов, дезинфицирующие растворы, реактивы по методам исследования.
В 1			
- зарисовать и определить ядовитых паукообразных.	- уметь определить морфологические особенности Класса Паукообразных.	- морфологии ядовитых паукообразных.	Учебник, плакаты, препараты.
В 2			
- зарисовать и определить представителей Класса насекомых.	- уметь определить морфологические особенности Класса Насекомых.	- морфологии представителей паразитических насекомых.	Учебник, плакаты, препараты.

30 Профиль компетенции – Гигиена питания

Профиль компетенции – Гигиена питания.	После обучения обучающийся будет владеть навыками организации режима питания отдельных групп населения, отбора образцов пищевых продуктов, смымов и их лабораторное исследование, санитарного обследования пищевых предприятий.
Область компетенции А – Физиолого- гигиенические основы питания.	После обучения обучающийся будет владеть навыками оценки рационального питания и режима питания отдельных групп населения.
Модуль обучения А1	- определить физиологическую норму питания для различ-ных групп населения;
Модуль обучения А2	- определить норму потребления белков, жиров, углеводов, витаминов, минеральных веществ для различных групп населения;
Модуль обучения А3	- оценить рациональное питание отдельных групп населе-ния.
Область компетенции Б – Гигиеническая экспертиза пищевых продуктов.	После обучения обучающийся будет владеть навыками отбора образцов пищевых продуктов, определения их органолептических свойств и гигиенической оценки пищевых продуктов.
Модуль обучения Б 1	- произвести выемку, транспортировку проб пищевых продуктов для исследований;
Модуль обучения Б2	- провести гигиеническую оценку пищевых продуктов, определить биологическую пищевую ценность пищевых продуктов;

29 Профиль компетенции – Медицинская паразитология

Профиль компетенции - медицинская паразитология с основами энтомологии.	После окончания обучения обучающиеся должны будут владеть навыками определения паразитических простейших, гельминтов и членистоногих.
Область компетенции А – Тип Простейших.	После окончания обучения обучающиеся должны будут владеть навыками определения паразитических представителей Типа Простейших.
Модель обучения А1	Организовывать рабочее время и знать режим работы с паразитическим материалом, различать патогенные амёбы от непатогенных, определять представителей Клас­са Жгутиковых.
Модель обучения А2	Определять виды и стадии малерийных плазмодиев, кокцидий и других представителей Клас­са Споровиков и Клас­са Инфузорий.
Область компетенции Б -	После окончания обучения обучающиеся должны будут владеть навыками определения паразитических гельминтов и методы их обнаружения.
Модель обучения Б1	Распознавать яйца и личинки паразитических плоских гельминтов.
Модель обучения Б2	Определять яйца паразитических круглых червей.
Модель обучения Б3	Проводить приготовление нативного мазка кала и методов обогащения и осаднения яиц и личинок гельминтов.
Область компетенции В -	После окончания обучения обучающиеся должны будут владеть навыками определения паразитических представителей Типа Членистоногих.
Модель обучения В1	Уметь определять представителей Клас­са Паукообразных.
Модель обучения В2	Определять представителей Клас­са Паразитических Насекомых.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Медицинская паразитология**

Задача модуля: Определять паразитических представителей Типов простейших, Гельминтов и Членистоногих

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А 1			
- организовать рабочее место при работе с паразитическим материалом. Зарисовать и определить представителей Классов Саркодовых и Жгутиковых.	- различать патогенные амёбы от непатогенных, морфологические особенности представителей Клас­са Жгутиковых.	- действующих законов МЗ РК; - морфологии паразитических представителей саркодовых и жгутиковых.	Учебник, плакаты, микропрепараты, ТСО.
А 2			
- определить представителей Классов споровиков и инфузорий.	- определять виды и стадии малярийных плазмодиев, кокцидий и др.	- характеристики представителей Классов Споровиков Инфузорий, - основ лабораторной диагностики их определений.	Учебник, плакаты, микропрепараты, ТСО

Пояснительная записка к типовому учебному плану

Типовой учебный план является одним из основных компонентов государственного общеобязательного стандарта технического и профессионального образования по профессиям и специальностям и определяет общее направление, объем и основное содержание образовательной учебной программы. Типовой учебный план отражает код и профиль технического и профессионального образования, специализации, базу, форму и нормативный срок обучения по специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология» с квалификацией 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог».

Типовой учебный план технического и профессионального образования по специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология» с квалификацией 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» предусматривает

- изучение интегрированных программ технического и профессионального образования с образовательными программами 1-го курса высшего учебного заведения по специальности 5В110400 - «Медико-профилактическое дело».

С целью интеграции с 1 курсом высшего медицинского учебного заведения введены новые предметы:

- медицинская биофизика – 44 часа;
- химия – 90 часов;
- гистология – 44 часа;
- история медицины – 44 часа;
- увеличены часы предметов:
- казахский язык – 270 часов;
- история Казахстана – 134 часа;
- основы политологии – 90 часов;
- основы права – 90 часов;
- информатика – 134 часа;
- физиология – 90 часов;
- экология и устойчивое развитие – 90 часов.

Объем учебных часов по физической культуре необходимо довести до 264 часов за счет факультативных часов.

Типовой учебный план включает наименование учебных дисциплин по циклам и виды учебной работы, объем учебного времени, порядок их изучения и формы контроля. В разделах типового учебного плана указаны виды профессиональной практики (учебно-производственная и преддипломная), направленные на приобретение и укрепление профессиональных навыков.

В типовых учебных планах (общегуманитарные, социально-экономические, общепрофессиональные и специальные дисциплины, профессиональная практика, дисциплины, определяемые организацией образования с учетом требований работодателей, экзамен, консультации, факультативные занятия) в зависимости от срока обучения, указаны пределы выделенного учебного времени (в часах).

Формы контроля знаний включают дифференцированные зачеты и экзамены по дисциплинам, которые устанавливаются по семестрам.

Объем учебного времени, определенного на проведение консультации и факультативных занятий, используется организациями образования с учетом специфики, профессиональной направленности, сложности изучаемых дисциплин с целью углубленного овладения знаниями, умениями и практическими навыками. При проведении практических занятий по специальным дисциплинам предусматривается деление групп на подгруппы численностью обучающихся 8 человек.

По завершению образовательной учебной программы по специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология» с квалификацией 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» проводится итоговая государственная аттестация, которая включает итоговую аттестацию обучающихся и оценку уровня профессиональной подготовленности, и присвоение квалификации.

В типовых учебных планах указывается объем учебного времени для проведения итоговой аттестации обучающихся в организациях технического и профессионально-го образования и оценки уровня профессиональной подготовленности и присвоения квалификации.

На основе типового учебного плана по специальностям, организациями образования разрабатываются рабочие учебные планы учебного заведения с учетом требований работодателей.

Область компетенции Г – Стерилизация.	После обучения обучающийся будет владеть навыками организации стерилизации инструментов медицинского назначения.
Модуль обучения Г1	- овладеть методами стерилизации;
Модуль обучения Г2	- организовать контроль эффективности стерилизации.

Спецификация модуля

Наименование модуля: Основы дезинфекционного дела

Задача модуля: Владеть навыками проведения дезинфекции, дезинсекции и дератизации

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
A1			
- проводить дезинфекционные мероприятия в очаге инфекционного заболевания.	- выбрать методы и способы проведения дезинфекции в очаге инфекционного заболевания.	- методов и способов дезинфекции.	- Нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
A2			
- проводить дезинфекционные мероприятия в ЛПУ и детских учреждениях.	- выбрать методы и способы проведения дезинфекции в ЛПУ и детских учреждениях.	- методов и способов дезинфекции;	- Нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B1			
- проводить профилактическую дезинсекцию и дезинсекцию в эпидемиологическом очаге.	- организовать дезинсекцию в эпидемиологическом очаге.	- средств дезинсекции, - методов истребительных мероприятий при дезинсекции.	- Нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B1			
- проводить дератизацию в эпидемиологическом очаге.	- работать со средствами лова грызунов; - разложить отравленные приманки в эпидемиологическом очаге.	- средств дератизации, - методов истребительных мероприятий при дератизации	- Нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Г1			
- проводить стерилизацию инструментов медицинского назначения.	- владеть методами предстерилизационной и стерилизационной очистки инструментов медицинского назначения.	- методов, режимов стерилизации.	- Нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Г2			
- проводить организацию контроля эффективности стерилизации.	- владеть методами организации контроля эффективности стерилизации.	- требований к дез. режиму; - методов организации контроля эффективности стерилизации.	- Нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

Б1			
- проводить эпидемиологи- ческого обследования оча- гов кишечных инфекций.	- обследовать эпидемио- логический очаг кишеч- ной инфекции.	- эпидемиологической характеристики очагов инфекций; - методику эпидемиологического обследования очагов кишечных инфекций.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Б2			
- проводить эпидемиологи- ческого обследования оча- гов воздушных инфекций.	- обследовать эпидемиологический очаг воздушных инфекций.	- эпидемиологической характеристики очагов инфекций; - методику эпидемиологического обследования очагов воздушных инфекций.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Б3			
- проводить эпидемиоло- гического обследования очагов кровяных инфекций.	- обследовать эпидемиологический очаг кровяных инфекций.	- эпидемиологической характеристики очагов инфекций; - методику эпидемиологического обследования очагов кровяных инфекций.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Б4			
- проводить эпидемиоло- гического обследования очагов инфекций кожных покровов.	- обследовать эпидемиологический очаг инфекции кожных покровов.	- эпидемиологической характеристики очагов инфекций кожных покровов; - методику эпидемиологического обследования очагов.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

28 Профиль компетенции – Основы дезинфекционного дела

Профиль компетенции – основы дезинфекционного дела.	После обучения обучающийся будет владеть навыками осуществления дезинфекции, дезинсекции, дератизации и стерилизации.
Область компетенции А – Дезинфекция.	После обучения обучающийся будет владеть навыками организации дезинфекционных мероприятий.
Модуль обучения А1	- выбрать методы и способы проведения дезинфекции в очаге инфекци- онного заболевания;
Модуль обучения А2	- выбрать методы и способы проведения дезинфекции в ЛПУ и детских учреждениях.
Область компетенции Б – Дезинсекция.	После обучения обучающийся будет владеть навыками организации дезинсекции.
Модуль обучения Б1	- проводить профилактическую дезинсекцию и дезинсекцию в очаге.
Область компетенции В – Дератизация.	После обучения обучающийся будет владеть навыками проведения дератизационных мероприятий.
Модуль обучения В1	- проводить дератизационные мероприятия в очаге инфекционных забо- леваний;

Приложение А
(обязательное)

ТИПОВОЙ УЧЕБНЫЙ ПЛАН
Код: 0300000 - «Медицина, фармацевтика»
Специальность: 0303000 – «Гигиена и эпидемиология»
Квалификация: 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог»

Форма обучения – очная (дневная)

2 года 10 месяцев на базе общего среднего образования

I ГРАФИК УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
Курс	Теоретические, лабораторно-практические занятия				Производственное обучение				Профессиональная практика				Экзаменационная сессия				Гос. экзамены				Каникулы				Праздничные недели - *																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	сентябрь				октябрь				ноябрь				декабрь				январь				февраль				март				апрель				май				июнь				июль				август																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
1	1-7	8-14	15-21	22-28	29.09-5.10	6-12	13-19	20-26	27.10-02.11	3-9	10-16	17-23	24-30	1-7	8-14	15-21	22-28	29.12-04.01	5-11	12-18	19-25	26.01-01.02	2-8	9-15	16-22	23.02-01.03	2-8	9-15	16-22	23.02-01.03	2-8	9-15	16-22	23.02-29	30.03-05.04	6-12	13-19	20-26	27.04-03.05	4-10	11-17	18-24	25-31	1-7	8-14	15-21	22-28	29.06-05.07	6-12	13-19	20-26	27.07-02.08	3-9	10-16	17-23	24-31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

III ТИПОВОЙ УЧЕБНЫЙ ПЛАН

Индекс	Наименование циклов и учебных дисциплин	Формы контроля Экзамены/ зачеты	Всего	Объем учебного времени (час)			
				Из них на:		Распределение по полугодиям (семестрам)	
				Теоретические занятия	Практические (Лабораторно-практические)	На базе основного среднего	На базе общего среднего
1	2	3	4	5	6	7	8
ОГД 00	Общие – гуманитарные дисциплины						
ОГД 01	Профессиональный казахский (русский) язык	Итоговый экзамен	270	270	-		1,2,3,4
ОГД 02	Иностранный язык	Диф. зачет	120	120	-		1,2
ОГД 03	История Казахстана	ГЭ	134	134	-		1,2
ОГД 04	Физическая культура с валеологией*	Диф. зачет	156	156	-		1,2,3
	Всего		680	680	-		
СЭД 00	Социально-экономические дисциплины						
СЭД 01	Культурология	Зачет	40	40	-		1
СЭД 0.2	Основы философии	Зачет	32	32	-		1
СЭД 03	Основы политологии и социологии	Диф. зачет	90	90	-		5,6
СЭД 04	Основы экономики	Зачет	40	40	-		6
СЭД 05	Основы права	Итог диф.зачет	90	90	-		5,6
	Всего		292	292			
ОНД 00	Общепрофессиональные дисциплины						
ОНД 01	Информатика	Диф. зачет	136	136	-		1,2
ОНД 02	Анатомия	экзамен	90	66	24		1,2
ОНД 03	Латинский язык	зачет	36	36			1
ОНД 04	Физиология	Диф.зачет	90	54	36		1,2
ОНД 05	Патологическая анатомия и физиология	Зачет	50	26	24		3
ОНД 06	Основы фармакологии	Зачет	28	28			3
ОНД 07	Экология и устойчивое развитие	Экзамен	90	90			1,2
ОНД 08	Медицинская биология, генетика, радио-биология	Диф.зачет	90	90			3,4
ОНД 09	Основы психологии	Зачет	30	30			6
ОНД 10	Гистология	Диф.зачет	44	32	12		3
ОНД 11	Химия	Экзамен	90	60	30		1,2
ОНД 12	Медбиофизика	Диф.зачет	44	44			3

Ж2			
- проводить гигиеническую оценку уровня шума населенных мест.	- оценить уровень шума в населенных местах.	- нормативов шума.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

27 Профиль компетенции – Эпидемиология

Профиль компетенции – эпидемиология с основами дезинфекционного дела.	- После обучения обучающийся будет владеть навыками осуществления эпидемиологического надзора; обследования эпидемиологических очагов инфекционных заболеваний; организации противоэпидемических мероприятий в очагах инфекционных заболеваний;
Область компетенции А – Учение об эпидемиологическом процессе.	После обучения обучающийся будет владеть навыками определения звеньев эпидемиологического процесса.
Модуль обучения А1	- распознавать источники инфекции;
Модуль обучения А2	- определить механизмы передачи инфекционных заболеваний;
Модуль обучения А3	- организовать мероприятия по повышению невосприимчивости населения к инфекциям.
Область компетенции Б – Эпидемиологическое обследование очагов инфекционных заболеваний.	После обучения обучающийся будет владеть навыками эпидемиологического обследования очагов инфекционных заболеваний.
Модуль обучения Б1	- проводить эпидемиологического обследования очагов кишечных инфекций;
Модуль обучения Б2	- проводить эпидемиологического обследования очагов воздушных инфекций;
Модуль обучения Б3	- проводить эпидемиологического обследования очагов кровяных инфекций;
Модуль обучения Б4	- проводить эпидемиологического обследования очагов инфекций кожных покровов.

Спецификация модуля

Наименование модуля: Эпидемиология
Задача модуля: Владеть навыками обследования эпидемиологических очагов.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А 1 - проводить распознавание источников инфекции.	- распознавать источники инфекции.	- видов источников инфекции.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
А2 - принимать участие в определении механизмов инфекционных заболеваний.	- определить механизмы передачи инфекционных заболеваний.	- видов, механизмов, путей передачи инфекционных заболеваний.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

В1	- производить отбор проб питьевой воды.	- определить состав воды, методика обследовать; - провести отбор проб питьевой воды.	- состава воды, методики обследования и отбора проб питьевой воды.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
В2	- проводить мероприятия по охране водоемисточников, водоемов, питьевой воды.	- использовать мероприятия по охране водоемисточников, водоемов, питьевой воды.	- мероприятия по охране водоемисточников, водоемов, питьевой воды.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Г1	- проводить санитарное обследование участков водоемов, станций очистки сточных вод.	- обследовать участки водоемов, станции очистки сточных вод.	- основных принципов и приемов обеззараживания промышленных, бытовых сточных вод; - очистки сточных вод.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Г2	- производить отбор проб сточной воды.	- отбирать пробы сточных вод на санитарно-химические исследования.	- состава сточных вод, методики обследования и отбора проб сточной воды.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Д1	- проводить контроль за санитарной очисткой населенного пункта.	- определить состав почвы, отбора проб почвы; - провести отбор проб почвы.	- состава почвы, методики отбора проб почвы; - мероприятий по санитарной очистке населенного пункта.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Е1	- проводить гигиеническую оценку правильности планировки и застройки жилых и общественных зданий.	- определить правильность планировки и застройки жилых и общественных зданий.	- планировки и застройки жилых и общественных зданий.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Е2	- проводить гигиеническую оценку освещения, инсоляции, вентиляции и отопления жилых и общественных зданий.	- определить соответствие санитарным нормам освещения, инсоляции, вентиляции и отопления жилых и общественных зданий.	- гигиенических нормативов освещения, инсоляции, вентиляции и отопления жилых и общественных зданий.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
Ж1	- проводить гигиеническую оценку планировки населенных мест, озеленения.	- оценить правильность планировки населенных мест, озеленения.	- гигиенических основ выбора территории под населенные пункты, климатические, географические, топографические, почвенные условия; - типов застроек, ориентации зданий; - озеленения населенных мест.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

ОНД 13	Медицина катастроф	Зачет	34	14	20	5
ОНД 14	Аналитическая химия	Диф. зачет	44	8	36	1
ОНД 15	История медицины	Диф. зачет	44	44		5
	Всего:		940	758	182	
СД 00	Специальные дисциплины					
СД 01	Микробиология	Экзамен	100	32	68	1,2
СД 02	Коммунальная гигиена с основами санитарного дела	Экзамен, ИГ А	230	60	170	2,3,4,5,6
СД 03	Эпидемиология	Экзамен, ИГ А	240	66	174	2,3,4,5,6
СД 04	Основы дезинфекционного дела	Диф. зачет	100	40	60	3,4,
СД 05	Медицинская паразитология	Диф. зачет	40	28	12	5
СД 06	Гигиена питания	Экзамен, ИГ А	200	66	134	2,3,4,5,6
СД 07	Гигиена труда	Экзамен	188	88	100	3,4,5,6
СД 08	Гигиена детей и подростков	Экзамен	120	52	68	4,5
СД 09	Социальная медицина и организация здравоохранения	Диф. зачет	40	28	12	6
СД 10	Инфекционные болезни	Диф. зачет	80	32	48	3,4
СД 11	Основы внутренних болезней с техникой медицинских манипуляций	Зачет	50	30	20	3
СД 12	Основы детских болезней	Зачет	40	20	20	5
СД 13	Основы хирургических болезней	Зачет	30	18	12	5
СД 14	Основы акушерства и гинекологии	Зачет	30	18	12	5
СД 15	Основы оториноларингологии	Зачет	20		20	6
СД 16	Дерматовенерология	Зачет	40	20	20	5
СД 17	Основы офтальмологии	Зачет	20		20	5
	Всего:		1568	598	970	
ДО	Дисциплины, определяемые организацией образования		48	48		5
	Всего:		3528	2376	1152	
ПО	Производственное обучение		288		288	2,3,4
ПП	Профессиональная практика		288		288	6
Э	Экзамены:		216			
	Промежуточная аттестация		144			
	Итоговая аттестация		67			
	Оценка уровня проф. подготовленности и присвоения квалификации		5			

Примечание:

* 108 часов по физической культуре провести за счет факультативных часов (156+108).

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Коммунальная гигиена с основами санитарного дела**
Задача модуля: Владеть навыками выявления источников загрязнения атмосферного воздуха, воды, почвы по коммунальной гигиене с основами санитарного дела

Действия	Умения	Знания	Ресурсы
A1			
- проводить предупредительный и текущий санитарный надзор за коммунальными объектами.	- осуществлять предупредительный и текущий санитарный надзор за коммунальными объектами.	- этапов предупредительно-го и текущего санитарного надзора.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
A2			
- применять документацию в деятельности СЭС.	- введение документации СЭС	- правила заполнения отчетно-учетной документации.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B1			
- производить отбор проб воздуха на ингаденты (сернистый газ, пыль, токсические вещества).	- определять состав воздуха, отбора проб воздуха на ингаденты (сернистый газ, пыль, токсические вещества).	- состава воздуха, методики отбора проб воздуха на ингаденты (сернистый газ, пыль, токсические вещества).	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.
B2			
- принимать участие в изучении влияния загрязнения атмосферного воздуха на санитарные условия жизни населения.	- устранять загрязнения атмосферного воздуха на санитарные условия жизни населения;	- влияние загрязнения атмосферного воздуха на организм человека.	- нормативные документы, учебники, таблицы, информационные средства.

	состояние предметов обихода и рук персонала; - учесть результаты исследования и сделать заключение.		
Д5			
- взять смывы с хирургических инструментов, перевязочного и шовного материала и посеять на питательные среды с последующим определением стерильности.	- определить стерильность перевязочного и хирургического материала; - учесть результаты исследования и сделать заключение.	- методов санитарно-бактериологического исследования перевязочного и хирургического материала.	- тематические инструктивные карточки, слайды, таблицы, питательные среды, перевязочный материал и хирургические инструменты и кетгут.

26 Профиль компетенции – Коммунальная гигиена с основами санитарного дела

Профиль компетенции – Коммунальная гигиена с основами санитарного дела.	После обучения обучающийся будет владеть навыками санитарного обследования, отбора проб воздуха, воды, почвы; выявлять источники загрязнения, и осуществлять контроль за санитарной очисткой населенного пункта по коммунальной гигиене с основами санитарного дела.
Область компетенции А – Особенности санитарного дела: санитарный надзор, права и обязанности специалиста, структура СЭС.	После обучения обучающийся будет владеть навыками проведения санитарного надзора за коммунальными объектами.
Модуль обучения А1	- используя права и обязанности гигиениста-эпидемиолога осуществлять предупредительный и текущий санитарный надзор за коммунальными объектами;
Модуль обучения А2	- ведение документации СЭС.
Область компетенции Б – Гигиена атмосферного воздуха.	После обучения обучающийся будет владеть навыками санитарного обследования, отбора проб воздуха, выявлять источники загрязнения, дать предложения по улучшению атмосферного воздуха.
Модуль обучения Б1	- определять состав воздуха, методика отбора проб воздуха на инградиенты (сернистый газ, пыль, токсические вещества);
Модуль обучения Б2	- определить влияние загрязнения атмосферного воздуха на санитарные условия жизни населения;
Модуль обучения Б3	- организовать мероприятия по охране атмосферного воздуха.
Область компетенции В – Гигиена воды и водоснабжения населенных мест.	После обучения обучающийся будет владеть навыками санитарного исследования воды, выявления источников загрязнения.
Модуль обучения В1	- определить состав воды, обследовать и отобрать пробы питьевой воды;
Модуль обучения В2	- провести мероприятия по охране водоисточников, водоемов, питьевой воды.
Область компетенции Г – Санитарная охрана водоемов и очистка сточных вод.	После обучения обучающийся будет владеть навыками санитарного исследования сточных вод, выявления источников загрязнения.
Модуль обучения Г1	- проводить санитарное обследование участков водоемов, станций очистки сточных вод;

V Итоговая государственная аттестация			
Наименование	сем	нед	
1 Государственный экзамен по коммунальной гигиене	6	1	
2 Государственный экзамен по гигиене питания	6	0,5	
3 Государственный экзамен по эпидемиологии	6	0,5	
Итого		2	

IV Профессиональная подготовка в МО			
Наименование	сем.	нед.	
1 Производственное обучение		8	
УПП - в качестве лаборанта микробиологической и санитарно-гигиенических-лабораторий	2	2	
УПП - в качестве лаборанта микробиологической и санитарно-гигиенической лабораторий	3	1	
УПП - в качестве гигиениста эпидемиолога	4	5	
2 Профессиональная практика		8	
ПП – в качестве гигиениста-эпидемиолога	6	8	

Экзамены по дисциплинам

Семестры	Дисциплины
II – 2 нед.	История Казахстана ГЭ Анатомия Микробиология Химия Экология и устойчивое развитие
IV – 1 нед.	Казахский (русский) язык Эпидемиология Гигиена питания
V – 1 нед.	Коммунальная гигиена с основами санитарного дела Гигиена труда Гигиена детей и подростков
VI – 2 нед. ИГА	Коммунальная гигиена с основами сестринского дела Эпидемиология Гигиена питания.

УДК 006 389.006 МКС 01.040.01 Т 50

Ключевые слова: государственный стандарт образования; классификатор профес- сий и специальностей технического и профессионального образования; требования к уровню подготовки обучающихся; максимальный объем учебной нагрузки обучаю- щихся; компетенции специалистов соответствующего уровня квалификации; струк- тура и содержание профессиональной учебной программы.

Д1			
- посеять воздух и отобранные пробы воды на питательные среды с последующим определением санитарно-показательных микроорганизмов;	- отобрать пробу водопроводной воды и воздух и определить патогенные кокки воздуха, микробное число, коли-титр, коли-индекс БГКП воды; - оценить санитарное состояние воздуха и воды по основным микробиологическим показателям; - учесть результаты исследования и сделать заключение.	- санитарно-показательных микроорганизмов воздуха и воды и их нормативы (ГОСТ); - методов санитарно-бактериологического исследования воздуха и воды.	- тематические инструктивные карточки, слайды, таблицы, аппарат Кротова, питательные среды; лабораторная посуда;
Д2			
- посеять отобранные пробы почвы на питательные среды с последующим определением санитарно-показательных микроорганизмов.	- отобрать пробы почвы и определить микробное число, коли-титр, коли-индекс БГКП, перфрингенс-титр и титр термофильных бактерий; - оценить санитарное состояние почвы по основным микробио-логическим показателям; - учесть результаты исследования и сделать заключение.	- санитарно-показательных микроорганизмов почвы и их нормативы (ГОСТ); - методов санитарно-бактериологического исследования почвы.	- тематические инструктивные карточки, слайды, таблицы, питательные среды, лабораторная посуда.
Д3			
- посеять отобранные пробы пищевых продуктов (мяса, молока, мясных и молочных продуктов) на питательные среды с последующим определением санитарно-показательных микроорганизмов.	- отобрать пробы пищевых продуктов и определить микробное число, коли-титр, коли-индекс БГКП, перфрингенс, клостридиум ботулиnum и наличие сальмонелл, коагулазоположительных стафилококков, бактерий рода протей; - оценить санитарное состояние пищевых продуктов по основным микробиологическим показателям; - учесть результаты исследования и сделать заключение.	- санитарные - показательных микроорганизмов пищевых продуктов и их нормативы (ГОСТ); - методов санитарно-бактериологического исследования мяса, колбасных и мясных. продуктов, консервов, молока и молочных продуктов.	- тематические инструктивные карточки, слайды, таблицы, питательные среды, продукты питания.
Д4			
- взять смывы с рук и предметов обихода и посеять на питательные среды с последующим определением санитарно-показательных микроорганизмов.	- определить фекальное загрязнение предметов обихода и рук персонала на наличие кишечной палочки, золотистых стафилококков и энтерококков; - оценить санитарное	- методов санитарно-бактериологического исследования предметов обихода и рук персонала.	- тематические инструктивные карточки, слайды, таблицы, питательные среды, смывы.

микроскопировать.	тинкториальным свойствам в приготовленных препара-тах; - распознать форму воз-будителя, владея техникой микроскопического исследо-вания и правилами био-логической безопасности при работе с патогенными микробами.	окраски бактерий, а также их спор, капсул и определений среди них кислотоустойчивых бактерий; - правил соблюдения дезрежима в бактерио-логических, вирусологи-ческих и иммунологиче-ских лабораториях.	и предметные стекла, красители и инстру-менты.
Б1			
- приготовить питательные среды и подвергнуть стерилизации; - посеять исследуемый материал на питательные среды с последующим выделением чистых культур; - приготовить препарат для определения подвижности; - подвергнуть дезинфекции патогенный материал.	- владеть техникой дезин-фекции и механической стерилизации; - оценить эффективность действия антисептиков и дезинфектантов; - проводить посевы ис-следуемого материала на питательные среды с по-следующим выделением чистых культур; - определить подвижность; - наметить ход дальнейшего исследования выделенной чистой культуры.	- методов стерилизации; - методов дезинфекции; - методов определения подвижности; - понятий о чистой куль-туре и методы ее выде-ления; - 1 этапа выделения чи-стой культуры; - особенностей культиви-рования анаэробов; - специальных питатель-ных сред.	-тематические инструктивные карточки, слайды, таблицы, дезинфицирующие растворы, культура микроба, микроскоп, предметные и покровные стекла.
В1			
- определить морфологические, тинкториальные, культуральные и биохимические признаки для идентификации бактерий; - поставить опыт по определению чувствительности бактерий к антибиотикам и бактериофагам (фаготипирование); - поставить основные серологические реакции РА, РП.	- идентифицировать бактерии по культуральным и биохимическим признакам; - оценить действия антибиотиков и бактериофагов на микроорганизмы (качественный метод); - оценить результаты серодиагностики.	- культуральных и био-химических признаков бактерий; - методов оценки эф-фективности действия антимикробных (анти-биотики, бактериофаги) препаратов; - основных серологиче-ских реакций иммуни-тета.	-тематические инструктивные карточки, слайды, таблицы, дезинфицирующие растворы, культура микроба, питательные среды, бактериофаги, антибиотики (диски).
Г1			
- провести исследования микробиологическими методами диагностики кокковых и кишечных инфекций, вызываемых санитарно-показательными микроорганизмами.	- обнаруживать и идентифицировать кокковые, кишечные формы бактерий; - учесть и оценить результаты.	- морфологии, био-логических свойств, патогенеза, эпидемиоло-гии заболеваний, вы-зываемых санитарно-показательными микроорганизмами, их идентификации; - экспресс-метода лабо-раторной диагностики, профилактики и терапии кокковых и кишечных инфекций.	- тематические инструктивные карточки, слайды, таблицы, фиксированные мазки, культура микроба, лабораторная посуда, питательные среды и микроскоп.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
МИНИСТРЛІГІ**

**ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРЕТІН
ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

**0303000 - ГИГИЕНА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ
МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША**

**030301 3 - ГИГИЕНИСТ-ЭПИДЕМИОЛОГ
БІЛІКТІЛІГІ**

Ресми басылым

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Қазақстан Республикасы Денсаулық Сақтау министрлігі және «Орта медициналық және фармацевтикалық қызметкерлерді даярлау және қайта даярлау жөніндегі республикалық колледжі» РМҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық Сақтау министрінің 2010 жылғы 24 мамыр-дағы № 378 бұйрығымен БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ

Осы стандартты Қазақстан территориясында Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық және жартылай жаңғыртуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

объектах окружающей среды и пищевых про-дуктах.	предметов обихода, рук персонала, пищевых продуктов, перевязочного и хирургического материала; - определять патогенные микроорганизмы в окружающей среде и провести оценку санитарно-бактериологического состояния, по результатам исследования; - контролировать санитарный режим в лечебно-меди-цинских, детских, торговых учреждениях, аптеках и учреждениях общепита.
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет прово-дить оценку санитарно-бактериологического состояния объектов окружающей среды (воды, воздуха), по результатам определения общего микробного числа, патогенных кокков, коли-индекса и коли-титра.
Модуль обучения Д2	- после окончания обучения обучающийся будет проводить оценку санитарно-бактериологического состояния объектов окружающей среды (почвы), по результатам определения общего микробного числа, коли-индекса, коли-титра, перфрингес-титра и титра термофильных бактерий.
Модуль обучения Д3	- после окончания обучения обучающийся будет прово-дить оценку санитарно-бактериологического исследования пищевых продуктов (молока и молочных продуктов, мяса, мясных продуктов, консервов и напитков) по результатам определения общего микробного числа, коли-титра молока и молочных продуктов, БГКП и перфрингес-титра мяса, колбасных изделий и мясных продуктов.
Модуль обучения Д4	- после окончания обучения обучающийся сможет определить фекальное загрязнение предметов обихода и рук персонала, путем взятия смывов для определения присутствия E. coli, по результатам определения коли-индекса, коли-титра и обсемененности предметов обихода золотистым стафилококком и фекальным стрептококком и сделать заключение.
Модуль обучения Д5	- после окончания обучения обучающийся будет прово-дить оценку санитарно-бактериологического исследования перевязочного и хирургического материала по результатам определения общей микробной обсемененности, определения колититра и титра энтерококка и сделать заключение; - после окончания обучения обучающийся будет иметь практические навыки по санитарно-бактериологическим методам исследования (рубежный контроль).

Наименование модуля: **Микробиология**

Задача модуля: Идентификация санитарно-показательных микроорганизмов и их количественное определение методами санитарно бактериологических исследований пищевых продуктов и объектов окружающей среды

Действие	Умение	Знание	Ресурсы
A1			
- приготовить фиксиро-ванные препараты-мазки, окрасить и	- микроскопировать и диф-ференцировать бактерии по морфологическим и	- основных форм бакте-рий и вирусов, простых и сложных методов	- учебники, слайды, таблицы, культура микроба, микроскоп

25 Профиль компетенции – Микробиология

МАЗМҰНЫ

Профиль компетенции - Микробиология.	После окончания обучения обучающийся будет владеть практическими навыками по выполнению санитарно-бактериологических методов исследований, и вести санитарный надзор за объектами окружающей среды, определив патогенные микроорганизмы.
Область компетенции А - - на основе формирования знаний: по морфологии, физиологии, генетике, экологии и владения современными методами санитарно-микробиологических исследований диагностики; - умение контролировать за санитарным режимом в медицинских, детских, торговых учреждениях и учреждениях общепита; - проведение микробиологического исследования в лабораторной диагностике инфекционных заболеваний и оценка полученных результатов с определением возбудителя.	- после окончания обучения обучающийся будет владеть правилами биологической безопасности при работе с патогенными микробами, учитывая правила внутреннего распорядка, правила соблюдения дезрежима в бактериологических лабораториях, а также особенности их устройства; - знать основы классификации и определять морфологию микроорганизмов приготовленных препаратов и владеть техникой микроскопического исследования при работе с иммерсионной системой биологического светового микроскопа (темнопольная, фазово-контрастная, люминесцентная, электронная); - владеть современными методами диагностики и эффективными способами профилактики и лечения инфекционных заболеваний.
Область компетенции Б - физиология и экология микроорганизмов, бактериологические методы исследования с владением техники посевов и пересевов культур микроорганизмов с последующим выделением чистых культур и определением их морфологии.	- после окончания обучения обучающийся будет владеть техникой постановки бактериологического метода исследования с выделением чистых культур; - определять влияние на микроорганизмы физических, химических и биологических факторов.
Область компетенции В - идентификация бактерий с учетом основных видовых признаков бактерий (биохимических свойств); - определение чувствительности к антибиотикам, бактериофагам; - прикладная иммунология (вакцины, иммунные сыворотки, иммуноглобулины, серодиагностика).	- после окончания обучения обучающийся будет определять биохимические свойства аэробных и анаэробных бактерий и их гемолитическую активность; - определять чувствительность бактерий к антибиотикам качественным методом диагностики; - ознакомиться с препаратами бактериофагов и методами фаготипирования бактериальных культур, анаэробов, выделения чистых культур бактерий, - выявить и идентифицировать специфические антигены; - определить количество специфических антител (основные реакции серодиагностики); - анализировать результаты лабораторных исследований и оценить полученные результаты.
Область компетенции Г - - патогенные микроорганизмы в окружающей среде (патогенные кокки, эшерихии, сальмонеллы, шигеллы, холерные вибрионы, лептоспиры, возбудители туляремии, сибирской язвы и бруцеллеза), их биологические свойства, патогенность, экология, особенность инфекций и эпидемиология вызываемых заболеваний; - микробиологическая диагностика; - дисбактериоз; - диагностические и лечебно-профилактические препараты.	- после окончания обучения обучающийся сможет учесть результаты посева исследуемого материала на питательные среды с описанием подозрительных колоний (кокковой и кишечной группы бактерий); - отметить наличие гемолиза и составить план дальнейшего лабораторного исследования; - выделить чистую культуру и учесть результаты; - сделать вывод и внести в протокол результаты проведенного лабораторного исследования; - дать характеристику экспресс методам диагностики инфекций, вызываемых санитарно-показательными микроорганизмами.
Область компетенции Д - экология микроорганизмов, значение санитарно-показательных микроорганизмов в	- После окончания обучения обучающийся будет проводить санитарно-бактериологическое исследование объектов окружающей среды (воды, воздуха, почвы,

1.	0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік білім берудің деңгейлері бойынша білім беретін оқу бағдарламасының құрылымы	4
1.1	030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігі 030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша орта звено маманының техникалық және кәсіптік білім деңгейінің білім беретін оқу бағдарламасының мазмұны. . .	4
2	Оқытудың модульдік технологиясы бойынша оқытудың білім беретін оқу бағдарламаларының құрылымы	21

1 030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік білім беру деңгейлері бойынша білім беретін оқу бағдарламасының құрылымы.

1.1 Техникалық және кәсіптік білімнің орта звено маманының деңгейіне білім беретін оқу бағдарламасының құрылымы, 030300 0 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы, 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігі.

1-кесте. Мамандық бойынша техникалық және кәсіптік білімді орта звено маманы деңгейінің білім беретін оқу бағдарламасының құрылымы

Индекс	Пәндердің оқу циклдары мен кәсіптік модульдері	Еңбек көлемі	Пәндер мен бөлімдердің, кәсіптік модульдердің аттары	Құрылатын құзыреттіліктің коды
ЖГП.00	Жалпы гуманитарлық пәндердің модулі	680		
ЖГП.01	білуі тиіс: Қазақ тілі пәнінің ерекшеліктерін. Мамандық бойынша лексикалық және терминдік минимумды меңгеру. Тілдік қызметтің әр түрінде (сөйлеу, тыңдау, оқу, жазу) қиын емес прагматикалық мәтіндерді, кәсіби саладағы өзекті тақырыптардағы диалогтар мен монологтарды ауызша және жазбаша түрде өңдеу, істеу керек: -тұрмыстық әлеуметтік және кәсіби бағытталған бейресми және кәсіби сипаттағы диалогтарды құру және жүргізе алу	270	Кәсіби қазақ (орыс) тілі: Мамандық бойынша негізгі іскерлік тілді меңгеру; кәсіби бағытталған мәтіндерді сөздік арқылы аудару техникасы; кәсіби қарым - қатынас.	БҚ- 1
ЖГП.02	білуі тиіс: - кәсіби бағытталған мәтіндерді оқу және аудару үшін қажетті лексикалық минимумдарды (800-1000 лексикалық бірлік) білу; - тілін оқып жатқан ел туралы мәліметті білу; істеу керек: - шет тілінде қарапайым қарым- қатынас дағдысын меңгеру.	120	Шетел тілі: Мамандық бойынша негізгі іскерлік тілді меңгеру; - кәсіптік лексика - кәсіби бағытталған мәтіндерді сөздік арқылы аудару техникасы; - кәсіби қарым-қатынас.	БҚ-1
ЖГП.03	білуі тиіс: -Осы пәндерді оқып үйрену нәтижесінде білім алушы; - Қазақстан Республикасының бүгінгі әлемдегі орны мен рөлін. Ежелгі кездегі Қазақстанның құрылу негіздерін, Қазақ хандығының құрылу тарихын,, Кеңес үкіметі тұсындағы Қазақстанның жағдайын, Ұлы Отан соғысы кезіндегі Қазақстандықтардың ерлігін; мемлекеттің суверенитеті мен егемендігінің тұрақталуын; істеу керек: - топтық сұхбаттарға қатысуды; - эссе, баяндама, мақала жазу кезінде қажетті мәліметті таңдап алуды; - хронологиялық мәліметтерді адам есімдері мен жер атауларын есте сақтауға дағдылану.	134	Қазақстан тарихы: - негізгі тарихи фактілерді, оқиғаларды және қоғам қайраткерлерінің еңбектерін, Қазақстан Республикасының қазіргі кезеңдегі орнын.	БҚ-3

			Харитонов Ю.Я. Аналитическая химия. Пономарев В.Д. Аналитической химии.
--	--	--	--

24 Профиль компетенции – История медицины

Профиль компетенции – История медицины.	После обучения обучающийся должен знать развитие медицины, видных деятелей с древнейших времен до современности.
Область компетенции А – Медицина эпоха первобытнообщинного строя.	
Модуль обучения А1	После обучения обучающийся должен знать зарождение медицины в эпоху первобытнообщинного строя, возникновение врачевания.
Область компетенции Б – Медицина в рабовладельческом строе.	
Модуль обучения Б1	После обучения обучающийся должен знать развитие медицины и труды видных деятелей (Гиппократ, Демокрит, Платон, Аристотель, Цельса, Галена и др.) в рабовладельческом строе.
Область компетенции В – Медицина эпохи феодализма в странах Востока и Казахстана.	
Модуль обучения В1	После обучения обучающийся должен знать развитие медицины и труды видных деятелей Востока (Ибн Сина, Абул-Касым, Кананели и др) и Казахстана в эпоху феодализма.
Область компетенции Г – Медицина в Западной Европе в эпоху феодализма.	
Модуль обучения Г1	После обучения обучающийся должен знать развитие медицины и видных деятелей в эпоху феодализма в Западной Европе.
Область компетенции Д – Развитие медицины в России (XVIII-XXI в. в.)	
Модуль обучения Д1	После обучения обучающийся должен знать развитие медицины и труды видных деятелей (Зыбелин, Ломоносов, Щепин, Пирогов, Дядьковский) в России (XVIII-XXI в. в.)
Область компетенции Е – Развитие медицины в Казахстане.	
Модуль обучения Е1	После обучения обучающийся должен знать развитие медицины и труды видных деятелей в Казахстане.
Область компетенции Ж – Медицина суверенного Казахстана.	
Модуль обучения Ж1	После обучения обучающийся должен знать развитие медицины и видных деятелей суверенного Казахстана.

Область компетенции Б -	После окончания обучения обучающийся будет владеть методами количественного анализа веществ.
Модуль Б1	Гравиметрический, титриметрический анализ. Кислотно-основное титрование Окислительно-восстановительное титрование.
Модуль Б2	Осадительное титрование. Комплексонометрическое титрование. Физико-химические методы анализа ФЭК. Спектрофотомерия

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Аналитическая химия**
Задача модуля: Владеть качественным и количественным анализом

Действие	Умение	Знание	Ресурсы
А1 - распознать методы качественного анализа катионов I-VI аналитических групп и анионов I-III аналитических групп.	- выполнять аналитические реакции катионов I-VI аналитических групп и анионов I-III аналитических групп; - составлять уравнения характерных аналитических реакции в молекулярной и ионной форме.	- знать правила техники безопасности и работы в химико-аналитической лаборатории. Основные этапы анализа смеси I-VI катионов. - групповые реагенты, реакции обнаружения катионов I-VI аналитических групп и анионов I-III аналитических групп.	Пробирки, стеклянные палочки, штатив. Растворы солей, реактивы. Учебные таблицы, тестовые задания, контрольные карточки. Литература: Лурье Ю.Ю. Справочник по Аналитической химии. Харитонов Ю.Я. Аналитическая химия. Пономарев В.Д. Аналитической химии.
Б1 - распознать методы количественного анализа. - гравиметрического, титриметрического анализа. Кислотно-основного титрования. - окислительно-восстановительного титрования.	- определять взятия навески, растворения, осаждения, промывания, фильтрования, прокальвания, цену деления мерной посуды; - производить расчеты для приготовления растворов заданной концентраций.	- взвешивания химических веществ, правила работы с муфельной печью. Правила эксплуатации химической посуды и аппаратуры для титриметрического анализа. Способы выражения концентраций растворов.	Весы, тигли, щипцы, варонка, штатив, муфельная печь, сушильный шкаф. Мерная посуда, колбы, цилиндры, пипетки, бюретки. Растворы, реактивы, индикаторы. Учебные таблицы, тестовые задания, контрольные карточки. Литература: Лурье Ю.Ю. Справочник по Аналитической химии. Харитонов Ю.Я. Аналитическая химия. Пономарев В.Д. Аналитической химии.
Б2 - распознать методы; - осадительного титрования, комплексонометрического титрования; - физико- химические методы анализа ФЭК; - спектрофотометрия.	- приготовить и стандартизовать растворы. Определять титр и нормальность; - проводить фотометрическое определение; Строить градуировочный график. Определять концентрацию по величине коэффициента светопоглощения.	- знать требования к реакциям в осадительном титровании, классификацию методов по типу титрантов; - комплексоны и их свойства. Сущность методов.	Мерная посуда, колбы, цилиндры, пипетки, бюретки. Растворы, реактивы, индикаторы. ФЭК, спектрофотометр. Учебные таблицы, тестовые задания, контрольные карточки. Литература: Лурье Ю.Ю. Справочник по Аналитической химии.

ЖГП.04	білуі тиіс: Дене тәртібінің теориялық негізі: - Н.А. Назарбаевтың «Қазақстан-2030» бағдарламасы - аурулардың алдын алу және салауатты өмір сүру салтын дене шынықтыру әдісімен қалыптастыру; қозғалыс қимылдарының оқу негізі және спорт түрлері бойынша дене шынықтыру сапасының бағдарлама бойынша қаралған тәрбиесі; ағзаның бейімделу қасиетін жеке тәсілдермен қадағалау, денсаулықты жақсарту және физикалық дайындықты жоғарылату. Жеке бас гигиенаның ережесі, жарақаттың алдын алу және физикалық жаттығу сабақтарының барысында дәрігер келгенше көмек көрсету. Студенттердің болашақ мамандығының ерекшеліктеріне қарай кәсіби-қолданбалы физикалық жолдамаға тіркеу. істеу керек: Қимыл-әрекетті техникалық жаттығуларды спорттың түрімен қарастырылған бағдарламамен жарыстық іс-әрекетті бос уақытта ұйымдастырып, техникалық дұрыс іске асыру.	156	Дене тәрбиесі: дене шынықтыру тәртібінің жалпы негізі спорт әлемі елшісі олимпиада қозғалысы атлетика; споттық ойындар; баскетбол; волейбол; қол добы; жүзу; гимнастика; шаңғы спорты - спорт түрлері және қазақтың ұлттық ойындары. - туризм.	БҚ-2
ӘЭП.00	Әлеуметтік-экономикалық пәндердің модулі	292		
ӘЭП.00	Әлеуметтік-экономикалық пәндер			
ӘЭП.01	білуі тиіс Мәдениеттің құрылысы және қызметін; қызмет заңдылығы, әлемдік мәдени құндылығының дамуы және әлеуметтік тәжірибенің тасымалдануын; Ежелгі қазақ халқының материалдық және рухани мәдениетін; істеу керек: әлемдік көзқарас және құндылықтардың бағыттарын өндіру; Топтық пікірталасқа және сұхбаттарға қатысу; Тиісті ақпарат беру үшін қажетті формаларды таңдай алу (эссе, мәлімдеме, реферат, презентация).	40	Мәдениеттану: Мәдениеттің даму заңдылықтары шығармашылық үрдіс ретінде жалпы адамзат құндылықтарын құру жғне сақтауын; Рухани өндірістерінің құрылысы мен ерекшеліктері; Адамзаттық мәдени кемелденуінің жетістіктерін; Әлемдік, сонымен қатар ұлттық мәдениетінің даму заңдылықтарын.	БҚ-4
ӘЭП.02	білу тиіс: - Философияның тарихи типтерін; - Болмыс пен материя туралы түсінік; - Танымның түрлерін; - Диалектиканың заңдары мен категорияларын және әлеуметтік философияның методологиясын білуі тиіс; істеу керек: - Философияның өзекті мәселелері жайында өз ойын айтуы және топтық пікір таласқа қатысу; - Пәнге байланысты баяндамаларды өз деңгейінде дайындау.	32	Философия негіздері: Философия пәні, дүниежүзілік философиялық ой-пікірлердің негізгі кезеңдері, адам табиғаты және оның қалыптасуының ерекшелігі.	БҚ-6

ӘӘП.03	білуі тиіс: Саясаттың мәні мен мүмкіндігін, аумағы мен келешегін және саяси биліктің қызметтерін; Халықаралық қатынастар және Қазақстанның әлемдік саясаттағы орнын алады; әлеуметтану пәнін, оның деңгейін, құрылысы мен қызметін; Қоғамның мәні мен мағынасын; істеу керек: Қазақстанда және шет елдерде өтіп жатқан саяси процестерден хабардар бола отырып, оны талдай білуі; Қоғамда болып жатқан әлеуметтік проблемаларды дұрыс түсініп, өз көзқарасын қалыптастыру; Қазіргі өтпелі кезеңдегі күрделі қоғамдық саяси жағдайда, еркін бағдар ұстап, белсенді іс-әрекет жасай білуі.	90	Саясаттану және әлеуметтану негіздері: Қоғамда өтіп жатқан саяси процестерді, саяси ғылымның қалыптасуының заңдылығын және оның тарихи дамуы; Саяси жүйе, адамның саясаттағы орнын, сондай-ақ қоғамның қалыптасуы мен дамуының жалпы заңдылықтары мен ондағы болып жатқан әлеуметтік құбылыстарды; Қазақстанның бүгінгі әлемде алатын орны мен ролі.	БҚ-6
ӘӘП.04	білуі тиіс: - Нарықтық экономиканың теориялық негіздерін, микроэкономика және макроэкономиканы; - меншік және бизнес нысандарының артықшылықтары мен кемшіліктері; істеу керек: - Берілген тақырып бойынша реферат, баяндама, СӨЗ жаза білуі; - бизнес жоспар жасай білу; - берілген формула бойынша экономикалық есептерді шығара білу.	40	Экономика негіздері: - Экономикалық теорияның пайда болуы және дамуы, қоғамды экономикалық ұйымдастырудың негізгі проблемалары, нарықтық экономика жүйесіне ҚР-ғы экономикалық саясаттың әсері.	БҚ- 7
ӘӘП.05	білуі тиіс: Құқықтың негізгі тармақтарын; Құқықтық жүйе, міндеттілік және жауапкершілік; Мемлекеттік шығарылған заңдар мен нормативті актілерді; Құқықтық қатынастарды; Құқыққа қайшы әрекеттерді. істеу керек: Салыстыру және ойын ұштастыру негізде әлеуметтік-құқықтық құбылыстардың маңызын түсіндіру; Өзіндік жұмыстар – баяндамалар, рефераттар, эсселер дайындау әдістерін білу, Құқықтық ақпараттарды ғылыми дәлелдеу және талдау, оларға объективті баға беру; Логикалық ойлау, еркінпікір талас жүргізу, өзінің көзқарасын дәлелдей отырып, тәжірибеде құқықтық білімді пайдалану; Құқықтық институттар мен олардың қамтамасыз ететін нормаларын ажырата білу; Медицина саласындағы заңдарды білу.	90	Құқық негіздері: Құқық негізін оқыту пәні мемлекет және құқық теориясының дамуын, қағидаларын оқыту негізделген. Оқу курсына құқық теориясының түсінігі, заңдылық, тәртіптілік құқықтық жауапкершілік оқытылады. Қазақстан Республикасындағы құқықтық мемлекеттің орнығуының аса қажетті сапасы ретінде түсінілетін - қоғамдық және жеке құқықтық сапа мен құқықтық мәдениетті жетілдіруді оқытылады.	БҚ-5
ЖКП.00	Жалпы кәсіптік пәндер модулі	940		БҚ
	Жалпы кәсіптік пәндерді оқу нәтижесінде білім алушы			

E1			
- будет принимать решения для оказания медицинской помощи пострадавшим хирургического профиля в очаге ЧС.	- оценивать тяжесть состояния пораженных хирургического профиля в очаге чрезвычайных ситуаций; - владеть навыками диагностики различных видов кровотечений; - владеть навыками оказания медицинской помощи при различных видах кровотечений; - определять объём кровопотери по локализации переломов; - уметь пользоваться подручными средствами для иммобилизации конечности; - владеть навыками проведения реанимационных мероприятий пораженным в очаге чрезвычайных ситуаций.	- видов медицинской помощи, оказываемых в очаге чрезвычайных ситуаций; - абсолютных признаков переломов и вывихов;	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты
E2			
- владеть навыками для оказания медицинской помощи при термических поражениях в очаге ЧС.	- определять клинические симптомы стадий перегревания и переохлаждения; - оценивать тяжесть ожогового шока по определению клинических симптомов; - владеть навыками для определения клинических симптомов и течения отморожений; - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным с термическими поражениями.	- причин, способствующих перегреванию и переохлаждению; - методов определения площади поражения при ожогах и отморожениях.	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты
E3			
- владеть навыками для оказания медицинской помощи при утоплениях в очаге ЧС (селевые потоки, наводнения).	- владеть навыками для определения клинических симптомов утопления в зависимости от стадии утопления; - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным при утоплении.	- различных видов утоплений.	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты

23 Профиль компетенции – Аналитическая химия

Профиль компетенции - Аналитическая химия.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками по технике работы в химико-аналитической лаборатории умением использования их при анализе различных объектов (неорганических и органических веществ).
Область компетенции А -	После окончания обучения обучающийся будет владеть методами качественного анализа катионов I-VI аналитических групп и анионов I-III аналитических групп.
Модуль А1	Характерные реакции катионов I-VI аналитических групп и анионов I-III аналитических групп.

		по видам, назначению, расположению и по срокам строительства; требований, предъявляемые к средствам индивидуальной защиты;	
Б4			
- решать вопросы психологической помощи пострадавшим и пораженным в очаге ЧС.	- оценивать поведение людей при ЧС в зависимости от вида темперамента; - владеть навыками понятий «аффект» и «ступор»; владеть навыками для определения методов психологической подготовки людей к чрезвычайным ситуациям.	- периодов ЧС, при которых психика человека наиболее уязвима.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
В1			
- владеть знаниями и навыками по защите населения при угрозе и возникновении землетрясений.	- определять предвестники землетрясений; - владеть навыками для определения прогноза землетрясений; - обеспечивать медицинскую помощь пострадавшим и пораженным при землетрясении.	- четырёх групп землетрясений; основных характеристик землетрясений; - знаний о географии сейсмичности.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
В2			
- владеть знаниями и навыками для оказания медицинской помощи пораженным и пострадавшим при возникновении землетрясений.	- определять периоды СДС; - оценивать стадии СДС в зависимости от клинических симптомов СДС; - владеть навыками для проведения мероприятий доврачебной помощи при оказании медицинской помощи пораженным при СДС.	- причин, приводящих к синдрому длительного сдавливания (СДС); - механизмов развития СДС.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Г1			
- владеть знаниями о воздействии ионизирующей радиации на организм человека и обеспечении медицинской помощи пораженным в очаге радиации.	- владеть навыками для определения клинических симптомов лучевой болезни в зависимости от степени тяжести; - владеть навыками действия медицинского персонала в очаге радиационного поражения.	- степени тяжести лучевой болезни в зависимости от мощности и дозы облучения.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Д1			
- владеть знаниями и навыками для обеспечения медицинской помощи пораженным и пострадавшим в очаге химической катастрофы.	- определять характерные патологические синдромы острых отравлений; - владеть навыками для проведения независимых действий медицинского персонала в очаге химической катастрофы.	- видов отравлений в очаге химической катастрофы; - классификации отравляющих веществ;	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты

ЖКП.01	білуі тиіс: - Компьютер туралы негізгі мағлұмат. - Windows операциялық жүйесінің жұмыс үстелін. - Қолданбалы және стандартты программалармен жұмыс істеуді. - STATISTICS деректер қорын басқаруды. - Аукымды және жергілікті желіні. - Антивирустан қорғау құралдарын - HTML құжатының негізін. - Pascal және программалау тілінің алфавитін. істеу керек: - Жаңа технологиясымен жұмыс жасауды. - Қолданбалы және стандартты программаларымен жұмыс істеуді. - медициналық есептерді шығаруда STATIS-TICS дестесін қолдануды. - Интернет желісімен жұмыс жасауды.	136	Информатика-Материалдық дүниедегі ақпарат. - Ақпараттың түрлері және оның әдістері. - Компьютермен танысу және құрылғылар мәнімен таныстыру. - Қолдабалы және стандартты программаларды дұрыс қолдану. - Қоғам өміріндегі ЭЕМ – нің медицинадағы рөлі. - Жаңа компьютер технологиясын	БҚ-8
ЖКП.02	білуі керек: - Адам денесінің құрылысын және оның жасқа байланысты ерекшелігін. істеу керек: - адам денесінде мүшелердің орнын анықтай білу және алған білімді қолдана білу.	90	Анатомия: - остеология - синдесмология - миология - спланхнология	БҚ-10,12
ЖКП.03	білуі тиіс: - Латын тілінің алфавитін, фонетикасын, морфологиясын, медициналық терминдердің негіздерін. істеу керек: - Алған білімін кәсіптік қызметінде қолдануды.	36	Латын тілі: - мамандық бойынша іскерлік тілдің негіздері; - кәсіптік лексика; - кәсіптік бағытта мәтіндерді сөздікпен аудару техникасы; - кәсіптік қарым – қатынас.	БҚ-1
ЖКП.04	білуі керек: - адам ағзасындағы жалпы физиологиялық процесстерді, олардың арнайы қызметтік көрсеткіштерін; істеу керек: - ағзаның тіршілік ету заңдылығының бір бүтіндігін сараптауды және маңызды сұрақтарды анықтауды.	90	Физиология: - физиология пәні және зерттеу әдістері; - қан жүйесінің физиологиясы; - жүрек – қан тамырлар жүйесінің физиологиясы; - тыныс алу физиологиясы; - ас қорыту физиологиясы; - несеп – зәр шығару физиологиясы; - зат және қуат алмасуы; - ішкі сөл бездерінің физиологиясы; - жүйке жүйесінің физиологиясы; - сезім мүшелерінің физиологиясы.	БҚ-10,12
ЖКП.05	білуі тиіс: аурудың пайда болу және дамуының жалпы, негізгі заңдылықтары, сонымен қатар патология кезіндегі морфологиялық өзгерістері	50	Патологиялық анатомия және физиология; - негізгі түсініктер; - жалпы нозология; - жалпы патология;	БҚ-10,13

	істеу керек: жеке мүшелер мен жүйелердің жұмысының,ағзаның компенсаторлық механизмінің бұзылу себептерін және аурулардың клинико-морфологиялық түрлерін анықтау.		- ағзалар мен жүйелердің аурулары.	
ЖКП.06	Пәнді оқу нәтижесінде білім алушы білуі тиіс: - рецептілерді қуру, жазудың жалпы тәртібін, олар бойынша дәріханадан дәрілерді шығару тәртібін; - дәрілік формалардың түрлерін; - есеңгірететін әсері бар улы, қатты әсер ететін, наркотикалық заттармен дәрілерді сату ерекшеліктерін; - дәрігерлік заттардың фармакокинетикасы мен фармакологиялық жалпы заңдылықтары; - дәрілік заттардың негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттері; - қолдануға арналған көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер; - жанама әсерлері; істеу керек: - рецептілерді ресімдеу; - рецептуралық жазбалар құру; - дәрілік заттардың әртүрлі мөлшерлерін есептеу; - әртүрлі аурулар кезінде қолдану үшін ыңғайлы дәрі формасын таңдау.	28	Фармакология негіздері - жалпы рецептура; - жалпы фармакология; - жеке фармакология.	БҚ-9
ЖКП.07	білуі тиіс: - Экологиядағы негізгі түсініктемелерді (терминдер): биосфера, экосистема, биогеоциноздар, популяция, экологиялық факторларын оқып меңгеру. - Экология ғылымының медицина, биология және басқа ғылымдармен байланысы. Жаңа кезеңдегі экологияның дамуының негізгі бағыттарын меңгеру. - Популяцияның құрылымен турлерін оқып меңгеру. - Экожүйе ғылымын оқып үйренуде оның концепциялық маңызын меңгеру. - Антропогендік факторлардың атмосфераға, гидросфераға, литосфераға тигізетін әсерін оқып үйрену. - Адам ағзасына және өмір сүру жағдайына атмосфераның ластануының әсерін меңгере білу. - Су қорларының ластануының халық денсаулығына әсерін оқып меңгеру. - Судың химиялық, физикалық және биологиялық ластануының адам денсаулығына әсерін, Арал дағдарысы - Каспий және Балқаш көлінің экологиялық мәселері жөніндегі білімді меңгеру керек. істеу керек: - Экология ғылымының негізін тәжірибе	90	Экология және тұрақты даму: - ҚР үкіметінің қоршаған ортаны қорғау мәселелері жөніндегі заңдары; - “қоғам-табиғат”	КҚ-7

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Медицина катастроф**

Задача модуля: Владеть знаниями и навыками для оказания первой медицинской помощи и доврачебной помощи в очаге чрезвычайных ситуаций.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1	- владеть знаниями о видах и масштабах чрезвычайных ситуаций; - иметь понятие «пораженный» и «пострадавший»; - о способах оповещения населения и основных способах защиты населения при различных видах ЧС.	- видов чрезвычайных ситуаций; - основных способов защиты населения при ЧС; - избранных документов по вопросам Гражданской обороны (ГО) и Чрезвычайных ситуаций (ЧС) в Республике Казахстан.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Б1	- владеть знаниями об организационных основах оказания медицинской помощи в очаге ЧС.р для оценки обстановки в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени, а также владеть навыками для защиты населения в чрезвычайных ситуациях.	- принципов работы службы медицины катастроф (СМК) в очаге ЧС; - основных медицинских формирований, работающих в очаге чрезвычайных ситуаций.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Б2	- владеть навыками для обеспечения лечебно-эвакуационных мероприятий в очаге ЧС.	- систем лечебно-эвакуационного обеспечения; - основных сортировочных признаков.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Б3	- уметь принимать решения по обеспечению методов и способов защиты населения в чрезвычайных ситуациях.	- комплексов мероприятий при защите населения в чрезвычайных ситуациях (инженерные, эвакуационные, радиационная и химическая защита, медицинские, противопожарные); классификации защитных сооружений	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты

Модуль компетенции Г1	- владеть знаниями о степени тяжести лучевой болезни в зависимости от мощности и дозы облучения; - владеть навыками для определения клинических симптомов лучевой болезни в зависимости от степени тяжести; - владеть навыками действия медицинского персонала в очаге радиационного поражения.
Область компетенции Д – Организация медицинской помощи пораженным в очагах химического заражения при применении АХОВ.	После окончания обучения обучающийся владеть знаниями о воздействии аварийно химически опасных веществ на организм человека; - владеть навыками для проведения независимых действий в очаге химической катастрофы.
Модуль компетенции Д1	- владеть знаниями о видах отравлений в очаге химической катастрофы; - знать классификацию отравляющих веществ; - определять характерные патологические синдромы острых отравлений; - владеть навыками для проведения независимых действий медицинского персонала в очаге химической катастрофы.
Область компетенции Е – Организация медицинской помощи пораженным хирургического профиля в очаге чрезвычайных ситуациях.	После окончания обучения обучающийся будет знать особенности диагностики поражений хирургического профиля при ЧС; - владеть навыками оказания медицинской помощи при кровотечениях, переломах, вывихах.
Модуль компетенции Е1	- владеть знаниями о видах медицинской помощи, оказываемых в очаге чрезвычайных ситуаций; - оценивать тяжесть состояния пораженных хирургического профиля в очаге чрезвычайных ситуаций; - владеть навыками диагностики различных видов кровотечений; - владеть навыками оказания медицинской помощи при различных видах кровотечений; - знать абсолютные признаки переломов и вывихов; - определять объём кровопотери по локализации переломов; - уметь пользоваться подручными средствами для иммобилизации конечности; - владеть навыками проведения реанимационных мероприятий пораженным в очаге чрезвычайных ситуаций.
Модуль компетенции Е2	- владеть знаниями о причинах, способствующих перегреванию и переохлаждению; - владеть навыками для определения клинических симптомов стадий перегревания и переохлаждения; - оценивать тяжесть ожогового шока по определению клинических симптомов; - владеть навыками для определения клинических симптомов и течения отморожений; - знать методы определения площади поражения при ожогах и отморожениях. - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным с термическими поражениями.
Модуль компетенции Е3	- владеть знаниями о различных видах утопления; - владеть навыками для определения клинических симптомов утопления в зависимости от стадии утопления; - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным при утоплении.

	жүзінде іске асыра білу. - Популяция санының даму заңдылығына әсер ететін факторлардың типін анықтау. - Экожүйе динамикасын талдау экспериментіне қатысу. - Антропогендік факторлардың өлі және тірі табиғатқа тура және жанама әсерлерін меңгеру керек; - атмосфералық ауаның, су мен топарактың ластануының халық денсаулығына туратын қаупінің деңгейі мен дәрежесін бағалау; - топырақтың химиялық және биологиялық ластануын зерттеу дағдыларын меңгеру; - Қазақстанның кейбір аймақтарында топырақтың деградациялану себептерін зерттеу дағдыларын меңгеру; - практикада қоршаған ортаны зерттеу әдістерін қолдану.		жүйесіндегі қарым-қатынас туралы фундаментті экологияның негіздері, биосфералық процесстердегі адам; - қоршаған орта мен адам денсаулығына антропогендік әсердің салдары; - қоршаған табиғи ортаны қорғау мен табиғатты тиімді пайдаланудың негізгі принциптерімен әдістері.	
ЖКП.08	білуі тиіс: - биологияның негізгі бағыттары, басқа биология салаларымен өзара байланысы; - белоктардың қызметі мен қасиеттерін танып білуді меңгеру; - геннің құрылысы және реакцияның матрициалық типінің негізі - генетикалық код туралы білімді меңгеру; - жыныс бездерінің құрылысы мен олардың қызметінің арасындағы өзара байланысты білу; - негізгі АВО қан топтары және резус-жүйе туралы білімді меңгеру; - кроссингвердің генетикалық эффекті туралы білімді меңгеру; - адамның тұқым қуалаушылығын зерттеу әдістері пренатальды диагностиканы меңгеру-Адамның популяциялық генетикасының медициналық қырларын талдай білуді меңгеру, адамның репродукциясының ерекшеліктерін меңгеру; - онтогенез туралы білімді меңгеру; - паразитизмнің биологиялық негіздері туралы білімді меңгеру; - трансмиссивті аурулардың қоздырғыштарын таратушылар туралы білу; - Қоршаған ортаны қорғау туралы білімді меңгеру және қорғау шараларын жүргізе білу; істеу керек: - биологияның басқа салаларымен өзара байланысын сипаттау; - медицинаның қазіргі жетістіктерін талдау; - тіршіліктің ұйымдасу деңгейлерін сипаттау: молекулалық-генетикалық, жасушалық, ағзалық, популяциялық-түрлік; - ДНҚ-ның нуклеотидтік тізбегін құрастыру; - а-РНҚ-ның комплементарлық тізбегін және соған сәйкес полипептидтік тізбегін құра білу;	90	Медициналық биология, генетика, радиобиология - Биологиямен генетиканың негізгі бағыттары; - Тіршіліктің жасушалық және молекулалық; генетикалық негіздері - Медициналық жалпы генетика негіздері; - Медициналық генетика негіздері; - Тіршіліктің ағзалық деңгейіндегі негіздері; - Мүшелер жүйесінің эволюциясы; - Медициналық паразитология мәселері.	БҚ-10,11

	- адамның идиограммасын құра білу; -митоздың фазаларын және мейоздың фазаларын анықтай білу және сипаттау; - тұқым қуалайтын аурулардың алдын алудағы генетиканың ролін көрсете білу - тұқым қуалайтын ауруларды ертерек диагностикалау әдістерін меңгеру; - тұқым қуалайтын ауруларды генеалогиялық әдіспен анықтай білу; - адамның шығу тегі және адам эволюциясының әртүрлі этаптарына биологиялық, элеуметтік факторлардың өзара әсерін көрсете білу; - паразит ауруларды зертханалық анықтаудың әдістерімен таралу жолдарын анықтай білу.			
ЖКП.09	білуі тиіс: Психиканың қызметі туралы сұрақтарды оқып меңгеру; Адамның мінезі мен атқаратын қызметі туралы сұрақтарды талдай білуі тиіс; Негізгі психикалық танымдық процесстердің Негізгі психикалық біліктілік процесстері: қабылдау, көрнектеу, ес сақтау, елестету, аңғару, шығармашылық және саногендік ойлау; Эмоционалдық жағдайды жіктей білу; Еркін білімділікпен алға қойған мақсатқа жетуді; Әлеуметтік-психологиялық білімді игеру. істеу керек: Пациентпен әңгіме жүргізе білуді игеру; Зертханалық және табиғи жағдайларда тәжірибелер жүргізуге қатысу; Ойлау интеллектісі мен стилін бағалай білу; Пациенттің психологиялық ппоцессінің бұзылуын тани білу; Пациенттің эмоционалдық-еркіндігінің бұзылу себептерін тани білуі; Медицина қызметкерінің кәсіби білімділігінің жоғалуын білу; Копинг-механизмі мен аутогендік жаттығуларды білуі; Өзін-өзі бағалау, өзіне-өзі талдау жасай білуі; Медициналық қызметкер мен пациенттің ұрыс-керіссіз қарым-қатынасын жасай білуі.	30	Психология негіздері: Психологиялық процесстерді игеру; Психикалық процесстерді және жеке бас қасиеттерін анықтау; Психологиялық өз-өзіне анализді жүргізу, Адам тіршілігіндегі әр түрлі психологиялық жағдайларды анализдеу.	БҚ-5,14
ЖКП.10	білуі тиіс: клетка құрылысы және жалпы құрылымды жүйе; істеу керек: Гистологиялық техниканың негізгі әдістерін пайдалана білу, микропрепараттардың сапасына, микроскоппен жұмыс істеу, баға беру.	44	Гистология - Цитология; - Жалпы гистология; - Жеке гистология.	БҚ-12

ситуациях мирного и военно-го времени. Основы лечебно-эвакуационного обеспечения пораженных при ЧС.	в чрезвычайных ситуациях.
Модуль обучения Б1	- знать принципы работы службы медицины катастроф (СМК) в очаге ЧС; - определять задачи службы медицины катастроф при работе в очаге ЧС; - знать об основных медицинских формированиях, работающих в очаге чрезвычайных ситуаций.
Модуль обучения Б2	- иметь понятие о системе лечебно-эвакуационного обеспечения; - обеспечивать медицинскую сортировку в очаге ЧС; - уметь определять основные сортировочные признаки; - владеть навыками для решения вопроса об очередности эвакуации.
Модуль обучения Б3	- владеть знаниями о комплексе мероприятий при защите населения в чрезвычайных ситуациях (инженерные, эвакуационные, радиационная и химическая защита, медицинские, противопожарные); - разбираться в методах и способах защиты населения при ЧС; - знать классификацию защитных сооружений по видам, назначению, расположению и по срокам строительства; - знать требования, предъявляемые к средствам индивидуальной защиты; - владеть навыками применения индивидуальных средств защиты населения в чрезвычайных ситуациях; - определять назначение и содержание АИ (аптечки индивидуальной).
Модуль обучения Б4	- оценивать поведение людей при ЧС в зависимости от вида темперамента; - владеть навыками понятий «аффект» и «ступор»; - владеть знаниями о периодах ЧС, при которых психика человека наиболее уязвима; - владеть навыками для определения методов психологической подготовки людей к чрезвычайным ситуациям.
Область компетенции В – Защита населения при угрозе и возникновении землетрясений. Организация медицинской помощи населению при землетрясениях.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками для оказания медицинской помощи пораженным и пострадавшим при угрозе и возникновении землетрясений.
Модуль компетенции В1	- владеть знаниями о четырёх группах землетрясений; - знать основные характеристики землетрясений; - владеть знаниями о географии сейсмичности; - определять предвестники землетрясений; - владеть навыками для определения прогноза землетрясений; - обеспечивать медицинскую помощь пострадавшим и пораженным при землетрясении.
Модуль компетенции В2	- владеть знаниями о причинах, приводящих к синдрому длительного сдавливания (СДС); - владеть знаниями о механизме развития СДС; - определять периоды СДС; - оценивать стадии СДС в зависимости от клинических симптомов СДС; - владеть навыками для проведения мероприятий доврачебной помощи при оказании медицинской помощи пораженным при СДС.
Область компетенции Г – Организация медицинской помощи пораженным ионизирующими излучениями.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о воздействии ионизирующей радиации на организм человека; обеспечивать медицинскую помощь пораженным в очаге радиации.

Область компетенции Д – Квантовая биофизика.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - виды линз, значение линз и применение в медицине; - оптическую систему глаза; - рецепторы зрения и угол зрения; - применение оптических приборов в медицине (микроскоп, лупа и т.д.).
Модуль обучения Д2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - интерференцию, дифракцию и поляризацию света, поляриметр, сахариметр; - волоконную оптику и ее использование в медицинских приборах инфракрасные и ультрафиолетовые излучения и применение их в медицине.
Область компетенции Е – Биофизика ионизирующих излучений.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - рентгеновское излучение, устройство рентгеновской трубки и особенности рентгеновского излучения в терапии; - применение рентгеновского излучения в медицине; - лазеры и применение их в медицине.
Модуль обучения Е2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - α , - β , - γ радиоактивные излучения; - свойства радиоактивных изотопов; - соблюдать правила безопасности при работе с радиоактивными веществами; - использование открытых радиоизотопов в медицине с диагностической и лечебной целях.

22 Профиль компетенции – Медицина катастроф

Профиль компетенции – Основы безопасности жизнедеятельности. Медицина катастроф.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основных принципах и способах защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени; об организации, принципах, задачах медицинской службы для оказания помощи населению в чрезвычайных ситуациях; а также владеть навыками для оказания первой медицинской помощи в очаге Чрезвычайных ситуаций (ЧС).
Область компетенции А – Организационные основы обеспечения безопасности жизнедеятельности; чрезвычайные ситуации мирного и военного времени.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о видах и масштабах чрезвычайных ситуаций; - о способах оповещения населения об опасности любого бедствия; - об основных способах защиты населения.
Модуль обучения А1	- иметь понятие о видах чрезвычайных ситуаций; - определять масштабы чрезвычайных ситуаций; - иметь понятие «пораженный» и «пострадавший»; - выявлять поражающие факторы при ЧС; - оценивать медицинские последствия при чрезвычайных ситуациях; владеть навыками оповещения населения об опасности любого бедствия; - знать основные способы защиты населения при ЧС; - знать избранные документы по вопросам Гражданской обороны (ГО) и Чрезвычайных ситуаций (ЧС) в Республике Казахстан.
Область компетенции Б – Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями для оценки обстановки в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени, а также владеть навыками для защиты населения

ЖКП.11	Білуі тиіс: - химиялық факторлардың адам денсаулығы мен қоршаған ортаға оң және теріс әсерін; - химиялық білімнің керекті минимумы; - лабораториялық жұмыстардың техникасын; - медицинада қолданылатын заттардың қасиеттерін; - ерітінділердің құрамын анықтайтын әдістерді; - органикалық қосылыстардың жіктелуін істеу керек: - химиялық лабораторияда жұмыс істегенде техникалық қауіпсіздік ережелерін сақтау, ыдыстарды пайдалану, физика-химиялық әдістерді медициналық практикада қолдану; - молярлық, молярлық концентрацияны, молярлық концентрацияның эквивалентін, ертінді титрін, еріген заттардың массалық үлесін және химиялық реакциялардың жылу эффектісін.	90	Химия: Термодинамика заңдары және негізгі түсініктер. - химиялық реакцияның кинетикасы; - Ерітінделер туралы ұғым; - буферлік ерітінділер; - комплексті қосылыстар; - биогенді элементтер; - тотығу-тотықсыздану процестері; - беттік құбылыстардың физика-химиялық негізі; - дисперсті жүйенің физика-химиялық қасиеті; -жоғарғы молекулалы қосылыстар; - органикалық қосылыстардың жіктелуі; - спирттер, аминдер, азо және диазоқосылыстар; - оксоқосылыстар; - гетерофункционалды органикалық қосылыстар. Аминқышқылдары; Ақуыздар. - Көмірсулар; - гетероциклді қосылыстар; - нуклеин қышқылдары; - липидтер.	КҚ-6
ЖКП.12	білуі тиіс: - Заттардың молекулалық құрылысының физика-химиялық ерекшеліктерін білу; - Ультрадыбыстарды медицина саласында қолданудың маңыздылығын білу; - Инфрақызыл сәулесінің бактерицидті зонасының медициналық маңыздылығын білу. Ультракүлгін сәулелерін медицинада қолдану - Көру мөшесінің оптикалық жүйесі және оның ерекшеліктері; - Жоғарғы жиіліктегі магнит өрісі-магнитотерапиясын білу; - Радиоактивті изотоптардың медицинада қолданылуының маңыздылығын білу; - Рентген сәулесінің медицинада қолдануы мен адам ағзасына тигізетін кері әсерін білу; істеу керек: - Физикалық параметрлерді тіркеу, өлшеу нәтижесінде есептеу құралдарын қолдану; - Медициналық және биологиялық зерттеудегі биообъектілер мен техникалық заттардың ұтымды жақтарын есептеп шығару; - Терапевтік аппараттардың көмегімен алынған нәтижерерді тіркеу.	44	Қазіргі заман медицинасындағы физиканың алатын орны -лабораториялық зерттеу жүргізу, деректер жинағымен жұмыс істеу; -емдік – диагностикалық аппараттармен жұмыс істеу; - медициналық есептерді шығару кезінде техникалық құралдарды дұрыс қолдана білу; -терапевтік аппараттарың көмегімен алынған нәтижелерді параметрлерді тіркеу; -дәрістік және клиникалық медицина үшін биофизиканың мәні.	КҚ-11

ЖКП.13	білуі тиіс: - Жедел медициналық көмек көрсету қызметін ұйымдастыру принциптері мен міндеттерін; халықты төтенше жағдайлар кезінде қорғау әдістерін. істеу керек: халықты төтенше жағдайлар кезінде жеке қорғау әдістерін.	34	Апаттар медицинасы: - бейбіт және соғыс кезіндегі азаматтық қорғаныстың ролі мен міндеттері; - төтенше жағдайлар; - апат теориялары, зардап шеккен аймақтар; - тұрғындарды қорғау; - жарақат, аса қауіпті инфекциялар, аурулардың белгілерін тануды және дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық көмек көрсетуді оқыту.	КҚ-8
ЖКП.14	білуі тиіс: Әрекеттесуші массалар заңы мен ерітінділер теориясы, электролитикалық диссоциация теориясы. Катиондар мен аниондар классификациясы. Заттардың сандық және сапалық анализ әдісінің есептері мен жаттығулары. істеу керек: Катиондар мен аниондарға арналған реакцияларды жасай білу. Ерітінділерді өлшендіден, фиксоналдан дайындау білу. Титрлеу. Ерітіндінің титрі мен нормальдығын анықтай білу. Тотықтырғыштар мен тотықсыздандырғыштар эквиваленттерін анықтай білу. Өлшенді алу, еріту, тұндыру, жуу, фильтрлеу, қыздыру. Заттардың титрлеу қисықтарын салып, оны анализдей білу.	44	Аналитикалық химия I- VI топтары катиондардың және аниондардың I-III топ аниондарының сапалық анализі. Сандық анализ. Гравиметриялық анализ. Қышқылды-негізді титрлеу. Тұндыру әдістері мен комплексон түзу. Тотықтыру- тотықсыздандыру әдістері (оксиметрия). Анализдің физико-химиялық әдістері	
ЖКП.15	білуі тиіс: Медицинаның бұрынғы кезден қазіргі кезге дейін дамуының тарихын білу керек; Шығыстың,Батыс Еуропаның, Ресейдің, Қазақстанның медицинадағы көрнекті қайраткерлері. істеу керек: - баяндама, мақала жазу кезінде қажетті мәліметті таңдап алуды; -хронологиялық мәліметтерді адам есімдерін есте сақтауға дағдылану.	44	Медицина тарихы Медицинаның заңдылықтарын бұрынғы кезден қазіргі кезге дейін дамуының зерттейді	БҚ-3
АП.00	Арнайы пәндер	1568		
АП.01	Арнайы пәндерді оқу нәтижесінде білім алушы			
АП.01	білуі тиіс: - бактериологиялық зертханаларда жұмыс істеу ережесін, зарарсыздандыру, залалсыздандыру (дезрежим) шараларын; - микробиология ілімінің мақсатын, микроденелердің морфологиясын, физиологиясын, экологиясын және генетика негізін, бактериялардың антибиотикке, бактериофагқа сезімталдығын анықтау әдістерін; - макродененің микроденеден негізгі қорғану	100	Микробиология: микробиология пәнінің негізгі бөлімдері, мақсаты, микроденелердің морфологиясы, физиологиясы экологиясы; - бактериологиялық, зертханаларда жұқпалы ауруларды нақтамалауда қолданылатын негізгі зерттеу әдістерін жүргізуге	КҚ-1,2

	- производить регистрацию физических параметров с использованием вычислительных средств; - основные группы медицинских приборов и аппаратов, применяемых для исследования биологических систем.
Область компетенции А – Свойства биологических мембран.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - виды биологических мембран и химический состав мембран; - свойства мембран; - фазовые переходы в мембране; - мембранные белки и липиды; - методы исследования структуры мембран.
Модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - транспорт веществ через биологические мембраны; - виды транспорта; - основные механизмы ионного и пассивного транспорта.
Область компетенции Б – Акустика.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - звуковые волны и источники звука; - инфра и ультразвуки и их применение в медицине; - звуковые методы исследования в клинике и применение фонендоскопа, УЗИ аппарата; - физику слуха, значение аудиометра.
Область компетенции В – Биофизика тканей и органов.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - ламинарное и турбулентное течение. Число Рейнольдса; - физические основы геодинамики; - движение крови в крупных сосудах, организация потока крови в микрососудах, капиллярные явления; - факторы, определяющие реологические свойства крови.
Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - геодинимические закономерности движения крови по сосудам физические основы измерения давления крови в сосудах, применение тонометра; - физико-химические закономерности движения крови по кровеносному руслу; - распространение пульсовых волн.
Область компетенции Г – Электродинамическая биофизика.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - технические приборы основанные на применение постоянного электрического тока; - электроды и датчики; - электрическую активность сердца. ЭЭГ, ЭКГ, и их диагностическое значение.
Модуль обучения Г2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - основные технические средства медицинской интроскопии; - терапевтическую технику, основанную на применении ВЧ, СВЧ и УВЧ токов; - низкие частоты непрерывного магнитного поля - магнитотерапию, использование МРТ в медицине; - высокочастотное магнитное поле - индуктотерапия.

	относительную молекулярную массу низкомолекулярных веществ по криометрическим данным и ВМС по вискозиметрическим данным.	биологических мембран и дисперсных систем живого организма; - природы и особенностей физико-химических свойств высокомолекулярных соединений (ВМС) и биополимеров.	
B1			
- собирать приборы для опытов по теме кислородосодержащие органические соединения.	- применять правила техники безопасности при проведении опытов.	- правил техники безопасности; - лабораторных методов выделения и очистки.	Учебники, лекции, периодическая система химических элементов.
B2			
- получать спирты из углеводов; - проводить реакции на выявление химических свойств спиртов и фенолов.	- доказывать зависимость свойств спиртов, фенолов от наличия функциональной группы.	- строения, свойств, получения спиртов и фенолов.	Учебники, лекции, периодическая система химических элементов.
B3			
- получать примеры кислородосодержащих органические соединения и проводить качественные реакции.	- уметь сравнивать, обобщать, проводить аналогию между разными классами кислородосодержащие органические соединения и их химические свойства; - записывать соответствующие уравнения и реакции.	- свойств, строения, получения кислородо-содержащих органических соединений.	Учебники, лекции, периодическая система химических элементов.
B-4			
- прводить качественные реакции на углеводы и белки.	- проводить цветные реакции на белки; - составлять схемы реакции, уравнивать, рассчитывать, соблюдать технику безопасности.	- состава, свойств углеводов и белков.	Учебники, лекции, периодическая система химических элементов.

21 Профиль компетенции - Медицинская биофизика

Профиль компетенции - Медицинская биофизика.	После окончания обучения обучающийся будет владеть следующими знаниями и навыками: - знать геодинамические закономерности движения крови по сосудам; фотохимическими превращениями ДНК; - знать значение применения ультразвука в медицине; - знать медицинское значение бактериоцидной зоны инфракрасного излучения; - рентгеновское излучение и значение рентгеновских излучений в медицине; - знать принцип работы терапевтических, электронных и медицинских приборов; - физические особенности взаимодействия света с биологическими структурами;
--	--

	механизмдерін; - қоршаған орта тазалық көрсеткіш микроденелермен қоздырылған жұқпалы аурулардың микробиологиялық нақтамалау әдіс түрлерін, алдыналу, емдеу жолдарын; - медициналық және санитарлық эпидемиологиялық мекемелердің құрылымын, нормативтік, құқықтық құжаттарын; істей білуге тиісті: - нақтамалау зертханаларының эпидемияға қарсы жүргізілетін ережелерін, жұмыс істеу ережелерін сақтауды; -коректік құрамдарды дайындауды, залалсыздандыруды, зертханалық құрал жабдықтарды залалсыздандыруды, орта объектілерін зарарсыздандыруды және жұқпалы ауруға қарсы жүргізілетін алдыналу шараларын; - зерттеу материалын- биоматериалды, қоршаған орта объектілерінен алынатын сынамаларды жинау, микробиологиялық зерттеу әдістерін өткізуді, патогенді материалды жою амалдарын және алынған зерттеу нәтижелерін қорытындылауды; - заманға сай зертханалық техникамен жұмыс істеуді, қажет нақтамалауәдістерін жүргізуді, құжаттарды толтыруды; - емдеу мекемелеріндегі түрлі бөлімшелердің тазалық жағдайын қадағалауды; - ҚР денсаулық сақтау министрлігінен берілетін бұйрық, нұсқауларды қолдана білуге міндетті;		машықтану; - инфекция және жұқпалы аурулар, дене төзімділігі, арнайы иммундық алдыналу, емдеу шараларын білуге тиіс; - патогенді, шартты патогенді бактериялар, іріңді қабыну, ішпектік, анаэробтық, ауа-тамшы, аса қауіпті, лептоспироздық инфекциялардың нақтамалану әдістерін; қоршаған орта объектілерін санитарлық бактериологиялық әдіспен зерттеу амалдарын;	
АП.02	білуі тиіс: - судың,топырақтың физиологиялық, гигиеналық және эпидемиологиялық маңызы; - атмосфералық ауадан, судан, топырақтан сынама алу ережелері; атмосфералық ауаны, суды, топырақты санитарлы-гигиеналық зерттеу әдістері; - тұрғын үй және қоғамдық ғимараттарда санитарлық-гигиеналық тексеру жүргізу тәртібі; - қоршаған ортаны қорғау шаралары, - қоршаған ортаны қорғау аймағындағы нормативті құжаттар. істей білуге тиісті: - қоршаған ортаны зертханалық құрал-жабдықпен тексеру әдістерін жүргізу; -коммуналді гигиена объектілерін санитарлық-гигиеналық зерттеулер жүргізу.	230	Коммуналдық гигиена және санитариялық істің негіздері - Қоршаған ортаны қорғау аумағында нормативті құжаттары; - ауа, су, топырақтың құрамы; - ластаушы көздері; - қоршаған ортаны қорғауға арналған шаралар.	КҚ-4,5; АҚ-2,8-10
АП.03	Пәнді оқып болған соң білуі тиіс: - эпидемиологтің міндеті; - тіркейтін-есептейтін құжаттары; - эпидемиологтің жалпы заңдылықтары;	240	Эпидемиология эпидемиология категориясын және жалпы заңдылықтарын оқытады, - әртүрлі жұқпалы	КҚ-4,5; АҚ-1,3,4,8, 11, 12

	- егулерд тіркеу және егу препараттарын жоспарлау принципі; істей білуге тиісті: - дезинфекция дезинсекция,дератизация,стерилизацияның сапасына бақылау жүргізу; - жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеруді жүргізу; - жұқпалы аурулар ошағында эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру; - эпидемиялық жұқпалы ауруларға эпидемиялық қадағалауды іске асыру.		аурулардың механизмі мен берілу жолдары және факторы; - буынаяқтылардың эпидемиялық маңызы; - жұқпалы аурулардың алдын-алудағы негізгі принциптер.	
АП.04	Пәнді оқып болған соң оқушы білуі тиіс: -дезинфекциялық шаралардың әдістері жолдары маңызы; - дезинсекциялық шаралардың әдістері жолдары маңызы; - дератизациялық шаралардың әдістері жолдары маңызы; - стерилизацияның шаралардың әдістері жолдары маңызы және жүргізілуінің сапасына бақылау; істей білуге тиісті: - ағымды және қорытынды дезинфекция дезинсекция дератизацияны ұйымдастыру; -медициналық құрал –жабдықтарды стерилизациядан өткізу.	100	Дезинфекциялық іс негіздері Дезифекция. Дератизация. Дезинсекция. Стерилизация.	КҚ-4,5; АҚ-1,3,4,8, 11, 12
АП.05	білуі тиіс: Паразиттер өкілдері жай типтер, гельминттер, буынаяқтылар және олардың адам ағзасында өмір сүру, морфологиясы және өмірлік оралымы, зертхана ішінде паразиттер ауруымен ауырмас үшін жеке бас гигиенасының ережелелін; паразитологиялық материалдармен жұмыс істеудің ережесі және тәртібін білу. істей білуге тиісті: Медициналық паразитология, энтомология негізімен паразиттердің жай типтерін, гельминттерді, бұын аяқтыларды әр кезіндегі дамуын және оның құрылысын анықтау.	40	Медициналық паразитология Паразиттер өкілдері жай типтер, гельминттер, буынаяқтылар және олардың адам ағзасында өмір сүру, морфологиясы және өмірлік оралымы.	АҚ-3,4
АП.06	білуі тиіс: - әр түрлі тамақ өндірісін тексерудің әдісі мен кестелерін; - тамақ өнеркәсібін құрал-жабдықтармен және зертханалық әдістермен бақылау; - тағам гигиенасы бөліміндегі қолданудағы нормативті-техникалық құжаттар; - бөлімнің есеп-айыру құжаттарын толтыру тәртібі; - тағаммен уланудың себептері классификациясы, тексеру және алдын-алудағы шаралар. істей білуге тиісті: - азық-түліктердің гигиеналық бағасын жүргізу; - тұрғындардың тамақтану тәртібінің	200	Тамақтану гигиенасы дұрыс тамақтану мен жеке топ тұрғындардың тамақтануын оқытады. - азық-түліктердің тамақтық және биологиялық құндылығы; -тамақ және сауда өнеркәсібінің салынына,орналасуына, жоспарлануына қойылатын талаптар.	КҚ-4,5; АҚ-5,8,11

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Химия**

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- проводить реакции, изменяя концентрацию, температуру применяя катализаторы.	- объяснить действие каждого фактора, влияющего на скорость реакции на примерах; - применять катализатора на практике.	- факторов, влияющих на скорость реакции; - сущности и механизма катализа.	УМН, учебники, лекции, набор химической посуды, приборы реактивы.
А2			
- приготовить растворы заданной концентрации. Писать термохимические уравнения.	- рассчитывать молярную, моляльную концентрацию, молярную концентрацию эквивалента, массовую долю растворенного вещества; - подготовить реактивы, посуды, материалы; - составлять химические формулы.	- основных способов выражения состава раствора; - свойств раствора.	УМН, учебники, лекции, набор химической посуды, приборы реактивы.
А3			
- приготовить буферный раствор с заданным значением pH. Определить буферной емкости.	- расчет pH буферных систем.	- буферных систем; - механизмов буферного действия с точки зрения теории электролитической диссоциации и протолитической теории.	УМН, учебники, лекции, набор химической посуды, приборы реактивы
Б1			
- писать схемы образования различных видов связей.	- уметь определять вид химической связи в простых и сложных веществах, устанавливать причинно-следственную связь при рассмотрении вопроса; - тип связи→тип кристаллической решетки→свойства вещества.	- экспериментальных характеристик связей; - методов валентных связей.	Учебники, лекции, периодическая система химических элементов.
Б2			
- доказывать физические и химические свойства биогенных элементов. Записывать уравнения реакций в молекулярном и ионном виде.	- сравнивать свойства биогенных (s,p,d) элементов.	- характеристик биогенных элементов по положению в периодической системе.	Учебники, лекции, периодическая система химических элементов.
Б3			
- получить и очистить примеры дисперсных систем.	- определять величину адсорбции, порог коагуляции, степень набухания биополимеров,	- физико-химических закономерностей поверхностных явлений, структур и свойств	Учебники, лекции, периодическая система химических элементов.

20 Профиль компетенции – Химия

Профиль компетенции - Химия.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - техники лабораторных работ; - экспериментально определять состав многих веществ, применяемых в медицине; - рассчитывать концентрации, титр раствора и тепловые эффекты.
Область компетенции А – Важнейшие теоритические положения химической термодинамики. Свойства растворов.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - использования химической посуды, основных приборов; - физико-химических измерений, необходимых в медицинской практике; - применения на практике факторов, влияющих на скорость реакции; - приготовления растворов заданной концентрации, определения плотности и pH растворов; - приготовления буферных растворов с заданным значением pH; - определения буферной емкости.
Модуль обучения А1	- проводить реакции, изменяя концентрацию, температуру применяя катализаторы.
Модуль обучения А2	- рассчитывать молярную, моляльную концентрацию, молярную концентрацию эквивалента, массовую долю растворенного вещества; - рассчитывать тепловые эффекты химических реакций.
Модуль обучения А3	- приготовить буферный раствор с заданным значением pH; - определить объем буферной емкости.
Область компетенции Б – Биогенные элементы. Дисперстные и коллоидные системы.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - экспериментального определения видов химической связи; - составления схем образования различных видов связей; - химию биогенных элементов; - распознавания и применения комплексных солей в медицине; - физико-химические закономерности поверхностных явлений; - структуру и свойства биологических мембран и дисперстных систем живого организма.
Модуль обучения Б1	- экспериментально установить вид химических связей; - писать схемы образования различных видов связей
Модуль обучения Б2	- доказывать физические и химические свойства биогенных элементов; - записывать уравнения реакций в молекулярном и окислительно-восстановительном виде.
Модуль обучения Б3	- получить и очистить дисперсные системы; - определять ВМС по вискозиметрическим данным; - определять степень набухания биополимеров.
Область компетенции В – - кислотность и основность органических соединений; - гетерофункциональные органические соединения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - техники лабораторных работ; - классификации органических соединений и проведения качественных реакций важнейших классов органических соединений; - получения спиртов, фенолов, тиолов, альдегидов, кетонов, карбоновых кислот и обнаружения функциональных групп с помощью химических реакций; - обнаружения белков и углеводов с помощью характерных реакций.
Модуль обучения В1	- применять правила техники безопасности по органической химии; - собирать приборы для опытов по теме кислородсодержащих органических соединений.
Модуль обучения В2	- получать спирты из алканов, алкенов, алкинов; - проводить реакции на выявление химических свойств спиртов и фенолов.
Модуль обучения В3	- получать альдегиды, кетоны, карбоновые кислоты; - проводить качественные реакции на альдегиды, кетоны, карбоновые кислоты.
Модуль обучения В4	- проводить качественные реакции на углеводы и белки.

	гигиеналық бағасын жүргізу; - тамақ және сауда өнеркәсібінің санитарлық тексерулер жүргізу.			
А.П.07	білуі тиіс: - өндірістегі зиянды факторлардың жөктелуөн, кәсіптік ауруларды және улануларды, өндірістік жарақат; - өндірістің жеке саласындағы жұмысшылардың еңбек жағдайы; - жұмысшылардың еңбек жағдайын жақсарту шаралары. істеу білуге тиісті: - өндірістік ортада санитарлық тексеру жүргізу; -өндірістік ортада зертханалық құралдармен тессеру жүргізу; - еңбек жағдайын жақсарту шараларын жүргізу; - кәсіптік аурулардың алдын-алу. шараларын жүргізу.	188	Еңбек гигиенасы өндірістегі факторларды, кәсіптік ауруларды және улануларды; - жұмысшылардың еңбек жағдайы; - жұмысшылардың еңбек жағдайын жақсарту шаралары.	КҚ-4,5; АҚ-6,8,11
А.П.08	білуі тиіс: - балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайы мен физикалық дамуы; - құн тәртібі, ұйқы мен тамақтануы; - дене шынықтыру гигиенасы; - балалар мен жасөспірімдердің ғимаратының орналасуы мен ішкі жоспарына қойылатын талаптар. істей білу тиісті: - балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайы мен физикалық дамуының гигиеналық бағасын жүргізу; - балалар мен жасөспірімдер мекемесінде санитарлық тексеру жүргізу	120	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы - балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайы мен физикалық дамуы; - құн тәртібі, ұйқы мен тамақтануы; - дене шынықтыру гигиенасы; - балалар мен жасөспірімдердің ғимаратының орналасуы мен ішкі жоспарына қойылатын талаптарды зерттейді.	КҚ-4,5; АҚ-7,8
А.П.09	білуі тиіс: - Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесі жөніндегі заңдарды; - Қазақстан Республикасының Конституциясын; - Қазақстан Республикасының «Халық денсаулығы туралы» Кодексін; - Ұлттық денсаулық сақтау ісінің негізгі қағидалары мен Денсаулық сақтау ісінің бірыңғай Ұлттық жүйесін; - Бастапқы медициналық және санитарлық көмек көрсету жағдайындағы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру жүйесін; - Бекітілген тұрғындардың медициналық-әлеуметтік және демографиялық сипаттамасын; - Амбулаториялық қабылдау, оны ұйымдастыру және материалдық қамтамасыз ету кезіндегі фельдшердің ролі мен негізгі міндеттерін; - Халық арасында профилактикалық	40	Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды: - Аурулардың алдын алуға, адамның тәні мен жанының физикалық және рухани тұрғыда үйлесімді дамуына, ұзақ ғұмыр сүруіне және жұмыс қабілетін сақтауына бағытталған мемлекеттік және қоғамдық шаралар жүйесі; - Қазақстан Республикасында денсаулық сақтау ісін ұйымдастырудың маңызды қағидалары, халықтың денсаулық жағдайын, елді мекендердің санитариялық-гигиеналық және эпидемиологиялық жағдайын бағалауды ұйымдастыру, аурулардың алдын алу мәселелері;	КҚ-4

	жұмыстарды ұйымдастыруды; - Тұрғындарды гигиеналық тұрғыда тәрбиелеу және олардың арасында салауатты тұрмыс салтын насихаттау жұмысын ұйымдастыруды және оларды іске асыру әдістерін; істей білу тиісті: - Бекітілген тұрғындардың әрқайсысын жеке есепке алу; - Құрамына медициналық мағлұматтарды насихаттау, гигиеналық тұрғыда тәрбие жүргізу және салауатты тұрмыс салтына үйрету кіретін санитарлық ағарту жұмысын жүргізу; - Бекітілген есепке алу және есеп беру құжаттарын жүргізу.		- Статистикалық зерттеу әдістері, денсаулық және демография көрсеткіштері; - Қала және ауыл тұрғындарына, әйелдер мен балаларға, өнеркәсіп және ауылшаруашылық мекемелерінің қызметкерлеріне емдеу және профилактикалық көмек көрсету ісін ұйымдастыру мәселелері; - Медициналық қамсыздандыру негіздері және санитариялық-эпидемиологиялық қызмет жүйесін ұйымдастыру мәселелері.	
АП.10	білуі тиіс: - жұқпалы аурулардың эпидемиологиясын, патогенезін, клиникалық-лабораториялық диагностикасын және алдын алуын; істей білуі қажет: - емдеу- алдын-алу мекемелерінде жұқпаларға қарсы қауіпсіздікті және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жұмыстарын ұйымдастыруды; - жұқпалы ауру ошағында эпидемияға қарсы жүргізуді; - емдеу- алдын-алу мекемелерінде диагностикалық, емдеу және алдын алу шараларын жүргізуді.	80	Жұқпалы аурулар Ішек жұқпалы ауруларының клиникалық-эпидемиологиялық, ауа-тамшы арқылы жұғатын, қан арқылы және тері, кілегейлі қабат арқылы жұғатын жұқпалы аурулардың эпидемиологиялық ерекшеліктері және жұқпалы аурулардағы тұрғандарға көрсетілетін емдеу- алдын-алу көмегі; - ішек жұқпалы ауруларында, тыныс алу жолдарының жұқпалы ауруларында қан арқылы және сыртқы қабат арқылы тарайтын жұқпалы аурулар барысының ерекшеліктері мен емдеу- алдын-алу шаралары.	КҚ-2-5 АҚ-3,12
АП.11	білуі тиіс: организмнің анатомо-физиологиялық ерекшеліктерін; ауруларды анықтау; этиология; клиникалық симптоматикасын; лабораториялық және құрал саймандық көрсеткіштері; ағымы, асқынулар; аурудың болжамы; емдеу мен күтудің осы заманғы принциптері; алдын-алу; істей білуі керек: ішкі ағзалардың ауруларын анықтай білу; науқас жағдайын бағалау; алдын-алу шараларын жүргізу.	50	Ішкі аурулар негіздері және медициналық манипуляциялар техникасы - тыныс алу ауруларын; - жүрек қан-тамырлар жүйесінің ауруларын; - асқорыту жүйесінің ауруларын; - несеп бөлу жүйесінің ауруларын; - эндокриндік және зат алмасу жүйелерінің ауруларын; - сүйек-бұлшықет жүйесінің ауруларын; - аллергиялық аурулар.	БҚ-12; КҚ-10

В2			
- изучить гистологическую строения органов чувств. Классификация по генезу и структуре рецепторных клеток.	- находить на гистопрепаратах структурные элементы глаза и волосковые клетки органа равновесия и спирального органа; - диагностировать рецепторную часть органа обоняния и элементы вкусовой почки.	- общей характеристики органов чувств в свете учения об анализаторах; - понятий о рецепторных клетках; - классификаций органов чувств по генезу и структуры рецепторных клеток.	Учебники, атлас, таблицы органов чувств, макропрепараты и микропрепарат, микроскопы.
В3			
- изучить особенности гистологического строения органов сердечно-сосудистой системы, их тканевой состав.	- определять на гисторепаратах стенки кровеносных сосудов, кардиомиоциты проводящей системы сердца и клетки сократительной мышечной ткани сердца.	- общих принципов строения, тканевого состава, гистофункциональных особенностей стенок кровеносных сосудов; - морфофункциональной характеристики сердца, тканевого состава оболочек стенок сердца.	Учебники, атлас, таблицы органов сердечно-сосудистой системы, макропрепараты и микропрепарат, микроскопы.
В4			
- изучить гистологическую строения отделов пищеварительной системы.	- различать на гистопрепаратах клетки слизистой оболочки полости рта, железистые клетки слюнных желез, клетки слизистой оболочки желудка, тонкой и толстой кишки; - определять клетки островка поджелудочной железы, гепатоциты; - зарисовать изучаемые клетки.	- отделов пищеварительной системы; - морфофункциональной характеристики и особенностей гистологического строения отделов пищеварительной системы.	Учебники, атлас, таблицы органов пищеварительной системы, макропрепараты и микропрепараты микроскопы.
В5			
- изучить строение воздухоносных путей и легочной ткани.	- различать на гистопрепаратах рецепторные клетки обонятельной зоны полости носа, клетки слизистой оболочки гортани и эластические волокна легких.	- морфофункциональной характеристики органов дыхательной системы. - строения воздухоносных путей, их гистофункциональных особенностей. - гистологического строения легочной ткани.	Учебники, атлас, таблицы органов дыхательного аппарата, макропрепараты микроскопы.
В6			
- изучить общую морфофункциональную характеристику органов мочевой системы.	- определять на гистопрепаратах почечное тельце, сосуды почек; - зарисовать схему нефрона; - определять слизистую оболочку мочеточника и мочевого пузыря.	- морфофункциональной характеристики органов мочевой системы, их тканевой состав; - гистологического строения коркового и мозгового вещества почек; - гистофизиологии нефрона.	Учебники, атлас, таблицы органов мочевыделительного аппарата, макропрепараты микроскопы.

	гистологические препараты.	строении и принципов классификации.	микроскопы.
Б2			
- изучить строение форменных элементов крови и лимфы, их функции. Гемограмма, лейкоцитарная формула.	- идентифицировать форменные элементы крови и лимфы на микроскопическом уровне; - определять клетки гемоцитопоза; - зарисовывать изучаемые гисторепараты.	- понятий о тканях внутренней среды; - гистологического строения и функции форменных элементов крови и лимфы; - понятий о гемоцитопозе.	Учебники, атлас, таблицы форменных элементов крови, гемограмма, микропрепарат, микроскопы.
Б3			
- изучить строение соединительной ткани. Классификация соединительной ткани.	- находить под микроскопом на гистопрепаратах клетки и элементы межклеточного вещества соединительной ткани; - определять различные виды клеток костной и хрящевой ткани.	- понятий о соединительных тканях, особенностей их гистологического строения, классификаций; - гистологического строения межклеточного вещества; - строений и значений скелетной соединительной ткани.	Учебники, атлас, таблицы с различными видами соединительной ткани, микропрепара, микроскопы.
Б4			
- изучить строение мышечной ткани, ее гистологическую и функциональную характеристику. Классификация мышечной ткани.	- диагностировать гистопрепараты поперечно - полосатой мышечной ткан; - определять под микроскопом на гистопрепаратах специфические элементы кардиомиоцитов в проводящей и сократительной системы сердца.	- гистологического строения и классификации мышечных тканей; - понятий о поперечно-полосатой мышечной ткани, ее гистохимической и функциональной характеристики; - понятий о мышечном волокне, его строении; - морфофункциональной характеристики сердечной мышечной ткани.	Учебники, атлас, таблицы с различными видами мышечной ткани, микропрепарат, микроскопы.
Б5			
- изучить строение нервной ткани, ее гистологическую и функциональную характеристику.	- определять под микроскопом различные виды нейронов и элементы нейроглии.	- морфофункциональной характеристики нервной ткани; - понятий о нейронах, нейроглии, нервных волокнах и нервных окончаниях, их строении.	Учебники, атлас, таблицы с различными видами нервной ткани, микропрепарат, микроскопы.
В1			
- изучить строение серого и белого вещества нервной системы. Общая морфофункциональная характеристика органов нервной системы.	- изучить срез головного и спинного мозга; - определять на препаратах нервные волокна и нервные окончания; - изучить на препаратах поперечный разрез нерва.	- морфофункциональной характеристики нервной системы; - гистологического строения серого и белого вещества; - классификации нейронов; - понятий о микро и макроглии, их строения и значения.	Учебники, атлас, таблицы органов нервной системы, макропрепараты и микропрепарат, микроскопы.

АП.12	білуі тиіс: - ҚР педиатриялық жұмысты ұйымдастыру, ж/е оның негізгі мақсаттары; - Бала организмның Анатомиялық ж/е физиологиялық ерекшеліктері; - Баланың физикалық, нерв-психикалық көрсеткіштерін; -Баланы тамақтандыру түрлері /табиғи, аралас, қолдан тамақтандыру/, қосымша тамақтарды, үстеме тамақты енгізу ережелері. істей білуі керек: - Диагнозды қою әдістері, емдеу, күтімнің принциптері	40	Балалар ауруларының негіздері - Бала организмнің АФЕ-рін; - Жаңа туған баланың АФЕ-рін; - Бала тамақтандырудың түрлері; - Баланы сауықтыру әдістерін; - Жаңа туған баланың аурулары; - Негізгі баланың ауруларында емдеу; - Дұрыс нерв-психикалық, ж/е физикалық дамуына алдын-алу өткізуі.	КҚ-3
АП.13	білуі тиіс: -Хирургиялық ауруларды, зақымдану түрлерін, травматологиялық патологияны және олардың реабилитациялау әдістерін; істей білуі керек: алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету; асептика және антисептиканы жүргізу; зарарсыздандырушы заттарды мақсатына қарай қолдану; операцияға дейін және кейінгі кезеңде науқастарға күтім жүргізу.	30	Хирургиялық аурулардың негіздері -Хирургия және реанимациядағы науқастарға күтім көрсетуді ұйымдастыру; -хирургиялық, реанимациялық бөлімдердегі медициналық деонтологиялық және кәсіби этиканың негіздері; - хирургиялық бөлімнің медицина қызметкерлерінің жеке бас гигиенасымен бөлімдегі қоршаған орта гигиенасы; -Техника қауіпсіздігін сақтау; Ауыр науқастарды күту.	БҚ-12
АП.14	білуі тиіс: - Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау аймағындағы заңдары мен нормативті құжаттары; - адам мен адам, қоғам, сыртқы орта, оның ішінде кәсіби сферадағы реттеуші этикалық және құқықтық нормаларды; - босандыру мекемелерінің емдік-қорғау, санитарлы-гигиеналық, санитарлық-эпидемиологиялық тәртіп талаптары; - әр түрлі саладағы акушерлік және гинекологиялық бөлімдердің, әйелдер кеңес орнының жұмыс ерекшеліктері; - клиникалық тәжірибеде жиі кездесетін акушерлік жағдайлар мен гинекологиялық аурулардың негізгі синдромдары мен симптомдары, олардың лабораториялық көрсеткіштері; - акушерлік тәжірибедегі жедел жағдайда медициналық көмек көрсету принциптерін; істей білуге тиісті: -елді мекендермен жеке тұлғалардың	30	Акушерия және гинекология негіздері - Қазақстандағы акушериялық; - гинекологиялық қызметті ұйымдастыру; -жүктіліктің дұрыс дамуын және жүктілік пен гинекологиялық аурулардың патологиясы, осы жағдайлардағы қосымша лабораториялық зерттеулер; - акушерия мен гинекологиядағы жедел жағдайда дәрігерге дейінгі көмек.	БҚ-12 КҚ-3

	ауруларының алдын алуда, денсаулықты жақсартуда, қалыптастыруда бірегей мақсатпен шаралар жүргізуді; - лабораториялық анализдердің көрсеткіші бойынша жүкті, босанатын және босанған әйелдердің жағдайын бағалауды; - шұғыл және өмірге қауіпті жағдайда медициналық көмек көрсету; -нормативтік-бөлу құжаттарымен.			
АП.15	білуі тиіс: - кулактың, өңештің, жұтқаншақтың, көмекейдің, көз қуысының және мұрынның құрылысы мен қызметі; - синусит, риниттің (мұрынның сілемейші қабығының қабынуы) клиникалық белгілерін білу; - мұрын кіреберісінің шиканының клиникалық белгілерін білу; -мұрын қуысындағы бөгде денені анықтау - созылмалы және тез дамидын көмекей қабынуының емін және клиникасын білу; - көмекеймен өңештегі бөгде дененің диагностикасымен клиникасын білу; - жекеленген ауру түрлеріне тәуекел ету факторлары; - құлақ ауруы кезіндегі белгілерді алдын білу (мастоидит, отит); - дезинфекция жүргізу ережесі істей білуге тиісті: - өмірде тынас алу мүшелерінің ауруымен сырқаттанған науқастарға осы ауру жайлы мәліметтерді сұрастырып беру дағдыларын меңгеру; - науқастың жүйкелік-психикалық және әлеуметтік дәрежеде өзінің жағдайына деген қатынасын бағалау; - мұрын функциясының тексеру әдісін меңгеру, вестибулярлы анализаторлар және есту функциялары; - жалпы тексерілуге мұрын жағындысын, қан құрамын алу дағдыларын меңгеру; - науқасқа қарапайым күтім жасауды игеру; - науқасқа күтім жасау.	20	Оториноларингология-ның негіздері: - оториноларингология науқастарды күту ерекшеліктерін; - науқастарға оториноларингология медициналық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселері; - мұрын және қосалқы қойнаулары ауыратын науқастарға медициналық көмекті ұйымдастыру; - тамақ, өңеш, жұтқыншақ көмей ауруларымен ауратын науқастарға медициналық көмекті ұйымдастыру; - құлақ аурулары бар науқастарға медициналық көмекті ұйымдастыру	БҚ-10 КҚ-3
АП.16	білуі тиіс: - диагноз қою үшін клиникалық зерттеу аймақтарының білімін меңгеру; - токсикодермияны анықтаудың клиникалық білімін меңгеру; - трихомонияз, хламидозды анықтаудың клиникалық білімін меңгеру; - гонорея және сифилис ауруларын анықтаудың клиникалық білімін меңгеру; - ВИЧ-инфекциясы жөніндегі мәселені білу білімін меңгеру; - ЖЖАБА сырқаттанушыларға күтім жасауды жүзеге асыру. - дерматовенерология тәжірибесінде құқықтық және моральдық	40	Дерматовенерология - тері және жұқпалы аурумен ауратын науқастарға көмек көрсету жүйесін ұйымдастыру; - тері және жұқпалы аурумен ауыратын науқастарға дәрігерге дейінгі көмек көрсету; - жыныстық жолмен берілетін аурулардың алдын алу.	БҚ-10 КҚ-3

Область компетенции В – Частная гистология.	После окончания обучения обучающийся будет разбираться в закономерностях жизнедеятельности и взаимодействия различных тканей в органах на более высоких уровнях организации.
В1 – Нервная система	Знать общую морфофункциональную характеристику центральной, периферической и автономной нервной системы. Охарактеризовать гистологическую строения серого и белого вещества. Знать строению головного, спинного мозга, мозжечка и ствола мозга. Дать общую морфофункциональную характеристику коры головного мозга, понятиям цито и миело-архитектонике.
В2 – Органы чувств	Знать общую морфофункциональную характеристику органов чувств в свете учения об анализаторах. Дать понятие рецепторным клеткам, определять классификацию органов чувств по генезу и структуре рецепторных клеток.
В3 – Сердечно – сосудистая система	Знать общую морфофункциональную характеристику сердечно – сосудистой системы. Определять общие принципы строения, тканевой состав, гистофункциональные особенности стенок кровеносных сосудов. Дать морфофункциональную характеристику сердца, тканевому составу оболочек стенки сердца.
В4 – Пищеварительная система	Определять общий план микроскопического строения пищеварительной трубки. Дать морфофункциональную и гистологическую характеристику отделам пищеварительной системы.
В5 – Дыхательный аппарат	Знать общую морфофункциональную характеристику органов дыхательной системы. Определять строения воздухоносных путей, их гистофункциональные особенности, гистологическую строения легочной ткани.
В6 – Мочевыделительный аппарат	Знать общую морфофункциональную характеристику органов мочевой системы, их тканевой состав. Охарактеризовать гистофизиологию нефрона. Дать морфофункциональную характеристику мочевыводящим путям.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Гистология**

Задача модуля: После завершения обучения обучающийся будет понимать, что строение и функции тканевых элементов находятся в тесной взаимосвязи, постоянном единстве и взаимообусловленности и что при изучении строения человеческого организма надо исходить из принципа его целостности

Действия	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- изучить общие принципы строения и функционирования клеток и их производных.	- идентифицировать клеточные и неклеточные структуры на микроскопическом уровне; - распознавать изменения структуры клеток.	- понятий о клетке, ее строения и функций; - гистологический строения и функций органелл; - понятий о включениях, их значений.	Учебники, атлас, таблицы с различными видами клеток, микропрепарат, микроскопы.
Б1			
- изучить строение эпителиальной ткани и желез, принципы классификации.	- определять под микроскопом эпителиоциты различных эпителиальных тканей, железы внешней и внутренней секреции; - зарисовывать изучаемые	- понятий об эпителии и его классификации; - гистологического строения различных видов эпителий, функции; - понятий о железах, их	Учебники, атлас, таблицы с различными видами эпителиальной ткани, микропрепарат,

	- владеть навыками аутогенной тренировки и эффективных копинг-механизмов.		
B1			
- будет владеть навыками определения психологического склада личности.	- владеть навыками определения типа темперамента; - владеть навыками определения основных свойств темперамента; - владеть навыками выработки навыков самоанализа, самооценки; - владеть навыками распознавания самоанализа, самооценки.	- проявлений личности: мотивы его деятельности, типах высшей нервной деятельности, способностях, мировоззрении, одаренности, ценностных ориентациях, поступках.	Учебник И.В. Островская «Психология»; Тесты; Упражнения; Задачи.
B2			
- владеть навыками умениями успешной интеграции личности в обществе и профессиональной деятельности.	- владеть навыками оценки психологического состояния и поведения, свойства личности при коммуникациях в социуме и в медицинской среде; - владеть навыками общения в группе, коллективе; - владеть навыками построения безконфликтных взаимоотношений медицинского работника с пациентом.	- социально-психологического подхода; принципов и условий успешного общения; - причин плохой коммуникации; - уровней профессионализма специалиста.	Учебник И.В. Островская «Психология»; Тесты; Упражнения; Задачи.

19 Профиль компетенции – Гистология

Профиль компетенции – Гистология.	После окончания обучения обучающийся будет знать строение клеток и тканей органов являющихся структурой целостного организма.
Область компетенции А – Цитология.	После окончания обучения обучающийся будет знать отдельные клеточные структуры, их участие в общеклеточных физиологических процессах, пути регуляции этих процессов, воспроизведение клеток и их компонентов, приспособление клеток к условиям среды, реакции на действия различных факторов, патологические изменения клеток.
Область компетенции Б – Общая гистология.	После окончания обучения обучающийся будет разбираться в общих закономерностях присущие тканевому уровню организации и отличительных особенностях конкретных тканей.
Б1 – Эпителиальные ткани и железы	Знать общую морфофункциональную характеристику эпителиальных тканей в связи с их пограничным положением в организме. Определять морфофункциональную и генетическую классификацию. Охарактеризовать строения различных видов эпителиальных тканей и желез.
Б2 – Ткани внутренней среды. Кровь и лимфа	Дать понятие системе крови. Определять состав крови и лимфы, их основные функции. Охарактеризовать форменные элементы крови и лимфы, их строения и функции. Дать понятие физиологической регенерации крови и лимфы.
Б3 – Соединительные ткани	Дать понятие о соединительных тканях, разбираться в особенностях их гистологического строения. Определять видов соединительной ткани, понятие о скелетных соединительных тканях, их классификация.
Б4 – Мышечные ткани	Знать общую морфофункциональную характеристику мышечных тканей, источники их развития и классификацию. Дать понятие мышечному волокну и его строения.
Б5 – Нервная ткань	Знать общую морфофункциональную характеристику нервной ткани. Дать понятие нейронам, нейроглии и нервным волокнам. Определять классификацию нервных окончаний.

	аспектілерін жетік білу; - дерматовенерология ауруларының жалпы және жеке шамасы білімдерін жетік меңгеру; істей білуге тиісті: - өмірде сырқаттанушыларға ауру жайлы мағлұмат алу дағдыларын мақсатты түрде меңгеру; аурудың болу мүмкіндігін табу, наукастың жүйкелік-психикалық және элеуметтік дәрежеде өзінің жағдайына деген қатынасын бағалау; - дерматит кезінде қабыну реакция дәрежелерін анықтау дағдыларын меңгеру; - қышыма кезінде қабыну; - процесінің сатысын анықтау дағдыларын меңгеру; - ЖЖАБА алдын алу үшін әңгіме жүргізу жоспарын құрастыру дағдыларын меңгеру; - қан сары суын зерттейтін техника дағдыларын меңгеру; - жұмыс кезінде медициналық қызметкерлердің жұқпалы аурулардан сақ болуын қамтамасыз ету; санитарлық-эпидемиялық бөлімдегі тәртіпті сақтай отырып және де емделушіге күтім жасау кезіндегі заттарды дезинфекциялау ережелерін сақтау.			
АП.17	білуі тиіс: - көру анализаторларының функциясын білу; - көру өткірлігін анықтау; - түсті сезу түсінігі; - шеткі көру туралы білу; - көру мінездемесі. - рефракция ауытқуларының клиникасын білу; - пресбиопия туралы түсінік; - қыли көз туралы түсінік; - жеке ауру түрлерінің қауіп-қатер факторларын білу. - медико-генетикалық ақыл-кеңес беру жұмыстары және міндеттері; істей білуге тиісті: - аурудың анамнез жиынтығын білу мақсатында көз ауруларымен ауыратын науқастардың сұранысын анықтау дағдыларын меңгеру; - наукастың өз жағдайын бағалауы, оның жүйке-психикалық және элеуметтік дәрежесі; - наукастың көру функциясын тексеру әдісін меңгеру; - қарапайым көзілдіріктерді тандап және тексеріп беру;	20	Офтальмология негіздері: - Офтальмология тәжірибесінде науқастарға көмек көрсету жүйесін ұйымдастыру; - офтальмология тәжірибесінде дәрігерге дейінгі көмек көрсету; - офтальмологиялық аурудың алдын алу.	БҚ-10 КҚ-

	- қыли көз бұрышын анықтау; - салдық қыли көзді анықтау; - көру кеңістігін анықтау; - түсті сезуді анықтау; - көздің ішкі қысымын анықтау; - санитарлық-эпидемиялық - өлімдегі тәртіптерді адағалау; - күтім кезінде қолданылған заттарға дезинфекция жасау.			
МП	Білім беретін ұйым анықтайтын пәндер	48		
	Барлығы	3528		
КМ.00	Кәсіптік модуль			ПК-15
КМ.01	“ССЭС-тағы өндірістік практика” модулі	576		
	МҰ алынған практикалық іскерлік пен дағдылар мамандық бойынша білім беретін оқу бағдарламасымен анықталады	288	Оқу-өндірістік практика (ОҚП)	
	МҰ алынған практикалық іскерлік пен дағдылар мамандық бойынша білім беретін оқу бағдарламасымен анықталады	288	Диплом алдындағы практика	
Е	Емтихандар:	216		
АА	Аралық аттестация	144		
МҚА	Мемлекеттік қорытынды аттестация Кәсіптік дайындық деңгейін бағалау және біліктілік беру	67 5		
	Барлығы - міндетті оқу	4320		
Ф	Факультатив сабақтар Оның ішінде: денетәрбиесі	340 108		
К	Кеңес	300		
	Барлығы:	4960		

«Гигиенист эпидемиолог» - 0303000 «Гигиена және эпидемиология» мамандығы 030301 3 квалификациясына арналған білім беру бағдарламасының белгілеген деңгейін нормативтік игеру мерзімі күндізгі оқу түрінде 147 аптаны құрайдым оның ішінде:

Теориялық оқыту, лабораториялық және практикалық сабақтарды қоса:	98 апта
Кәсіптік практика	16 апта
Аралық аттестация	4 апта
Қорытынды аттестация	2 апта
Демалыс уақыты	24 апта
Мереке апталары	3 апта

Міндетті оқыту бөлімінің пәндер тізімдері типтік оқу жоспарында берілген

2 Оқытудың модульдік технологиясы бойынша оқытудың, білім беретін оқу бағдарламасының қурылымы.

Модуль компетенции В2	- владеть навыками оценки психологического состояния и поведения, свойства личности при коммуникациях в социуме и в медицинской среде; - владеть навыками общения в группе, коллективе; - владеть навыками построения безконфликтных взаимоотношений - медицинского работника с пациентом.
-----------------------	--

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы психологии**
Задача модуля: Владеть знаниями основных положений современной психологической науки и уметь интегрировать знания по психологии в профессиональную деятельность медицинского работника

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- будет владеть основ-ных положений со-временной психо-логической науки и уметь интегрировать знания по психологии в профессиональную деятельность медицин-ского работника.	- владеть навыками проведения беседы с пациентом; - применять метод наблюдения за поведением пациента; - принимать участие в проведе-нии эксперимента в лаборатор-ных и естественных условиях; - владеть навыками проведения тестирования и анкетирования; - владеть навыками распознава-ния изменений в психологиче-ских состояниях пациента через исследования продуктов психи-ческой деятельности пациента.	- вопросов функций психи-ки; - знать, что сознание-высшая ступень развития; - вопросов управления по-ведением и деятельностью человека.	Учебник И.В. Островская «Психология»; Тесты; Упражнения; Задачи.
Б1			
- будет владеть знания-ми и умением анали-зировать психические явления в различных сферах жизнедеяте-льности человека.	- уметь использовать ощущения, восприятия, представления и другие познавательные процес-сы в деятельности медицинского работника; - владеть навыками тренировки памяти, внимания; - уметь оценить уровень интел-лекта и стиля мышления; - владеть навыками распозна-вания нарушений психических процессов у пациента.	- различий главных пси-хических познавательных процессах: восприятие, представление, память, воображение, наблюда-тельность, творческое и саногенное мышление.	Учебник И.В. Островская «Психология»; Тесты; Упражнения; Задачи.
Б2			
- будет владеть знания-ми об эмоционально-волевой сфере лично-сти.	- владеть навыками определе-ния эмоционального состояния человека на основе наблюдений за внешними проявлениями эмоций; - владеть навыками распозна-вания признаков нарушений эмоционально-волевых процес-сов у пациента; - владеть навыками распознава-ния профессионального выгора-ния у медицинского работника;	- классификаций эмоцио-нальных состояний; - волевых процессов для достижения поставленной цели.	Учебник И.В. Островская «Психология»; Тесты; Упражнения; Задачи.

31			
- владеть знаниями медико-биологических аспектов экологии.	- владеть знаниями об отрицательном влиянии экологических факторов на живые организмы и здоровье человека.	- знаний и навыков проведения мероприятий по охране окружающей среды.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.

18 Профиль компетенции – Основы психологии

Профиль компетенции - Основы психологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями процес-сов психологии, определять психические процессы и свойства личности, анализировать психические явления в различных сферах жизнедеятельно-сти человека, проводить психологический самоанализ.
Область компетенции А – Методы исследования в пси-хологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями основ-ных положений современной психологической науки и уметь интегриро-вать знания по психологии в профессиональную деятельность медицин-ского работника.
Модуль обучения А1	- владеть навыками проведения беседы с пациентом; - применять метод наблюдения за поведением пациента; - принимать участие в проведении эксперимента в лабораторных и есте-ственных условиях;
	- владеть навыками проведения тестирования и анкетирования; - владеть навыками распознавания изменений в психологических состоя-ниях пациента через исследования продуктов психической деятельности пациента.
Область компетенции Б – Познавательные психические процессы. Эмоциональные и волевые процессы.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и умени-ем анализировать психические явления в различных сферах жизнедеятель-ности человека.
Модуль обучения Б1	- владеть знаниями о различиях главных психических познавательных процессах; - уметь использовать ощущения, восприятия, представления и другие по-знавательные процессы в деятельности медицинского работника; - владеть навыками тренировки памяти, внимания; уметь оценить уровень интеллекта и стиля мышления; - владеть навыками распознавания нарушений психических процессов у пациента.
Модуль обучения Б2	- владеть навыками определения эмоционального состояния человека на основе наблюдений за внешними проявлениями эмоций; - владеть навыками распознавания признаков нарушений эмоцио-нально-волевых процессов у пациента; - владеть навыками распознавания профессионального выгорания у меди-цинского работника; - владеть навыками аутогенной тренировки и эффективных копинг-механизмов.
Область компетенции В – Личность. Психология обще-ния.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками опреде-ления психологического склада личности; умениями успешной интегра-ции личности в обществе и профессиональной деятельности.
Модуль компетенции В1	- владеть навыками определения типа темперамента; - владеть навыками определения основных свойств темперамента; - уметь выделять основные черты характера; - владеть навыками распознавания акцентуированных свойств характера; - выработать навыки самоанализа, самооценки.

2.1 Орта буын маманының белгіленген деңгейінің біліктілігіне негізделген оқытудың модульдік бағдарламасының құрылымы.

1 Құзыреттілік кәсіп бағыты - Кәсіби қазақ тілі

Құзыреттілік кәсіп бағыты — Қазақ тілі.	Оқыту аяқталған соң білім алушы кәсіби қазақ тілінің жазба-ша және ауызша түрін толық меңгереді.Мәтіннен мағыналы бөлімін,шағын тақырыптарын анықтай алады. - Мәтіндегі тақырыптық топтың сөйлемдерін немесе құрмалас сөйлемдерді тауып,анықтау. - Өз ойын жеткізген кезде сөйлемдерді дұрыс құру ережелерін қолданады. - Жоспар құру (жай,күрделі;атаулы,сұраулы,тезисті). - Мәтіннің функционалдық стилін ажырата білу (публицисти-калық, ғылыми, көркемдік). - Өз бетінше диалог,монолог құру.
А құзыреттілік аумағы - Тіл және қоғам. Сөйлем. Сөз тіркесі.	
А1 оқыту модулі - Тіл және қоғам	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі қажет: - жаңа заманға сай өзекті мәселелерді; - қазақ тілінде өз ойын дұрыс жеткізе білуді; - қазіргі кезеңдегі өзекті мәселелер бойынша хабарламалар құра білуді.
А2 оқыту модулі - Сөйлем.Сөз тіркесі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - сөз тіркесі; - сөз тіркесінің байланысу түрлері; - жай сөйлем түрлері; - бастауыш пен баяндауыштың тіркесі.
Б құзыреттілік аумағы - Мен және менің денсаулығым. Жақсыз сөйлем. Баяндауыштың түрлері. Бір құрамды сөйлемдер.	
Б1 оқыту модулі - Мен және менің денсаулығым	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - «Дені саудың-жаны сау»тақырыбына әңгіме құру; - Күрделі жоспарды құру және жазып алу;
Б оқыту модулі - Жайсөйлемніңқұрылысы.Баяндауыштың түрлері. Жақсыз сөйлем.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - сөйлемнен баяндауышты табу; - көмекші етістіктері қолдану; - жақсыз сөйлемдер; - сөйлеудің функционалды стилі (көркем, публицистика, ғылыми).
В құзыреттілік аумағы - Экология және адам денсаулығы. Талғау-лықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	
В1 оқыту модулі - Экология және адам денсаулығы.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі қажет: - оқыған ақпаратқа көзқарасын білдіру,мағынасын түсіну; - жоспарды монолог-баяндауға айналдыра білу, диалогті эколо-гиялық мәдениет туралы әңгімеге айналдыра білу.
В оқыту модулі - Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құр-малас сөйлем	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - құрмалас сөйлем туралы түсінігін; - шылаудың түрлері: жалғаулықты,бағыныңқы; - бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.

Г құзыреттілік аумағы - Мәдениет және өнер Жай сөйлемнің ішіндегі анықтауыштың мағынасы	
Г1 оқыту модулі - Мәдениет және өнер	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі қажет: - өз ойын ауызша және жазбаша түрде сауатты жеткізе білу; - өзінің көрген кино-диафильм, мұражай, көрмеге барғаны туралы өз бетінше ойын ауызша және жазбаша түрінде бағалау арқылы жеткізе білу.
Г оқыту модулі - Жай сөйлемдегі анықтауыштың мағыналық қызметі. Бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - жай сөйлемде анықтауыштың мағыналық қызметін; - күрделі бағыныңқы сөйлем; - қиысқан,қиыспаған анықтауыш; - күрделі сын есімдердің дұрыс жазылуы.
Д құзыреттілік аумағы - Менің Отаным-Қазақстан. Пысықтауышты жай сөйлем. Пысықтауышты сабақтас құрмалас сөйлем.	
Д1 оқыту модулі - Менің Отаным-Қазақстан	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - тезисті жоспар құру және жазу; - негізгі ақпаратты түсіндіру.
Д оқыту модулі - Пысықтауышты жай сөйлем. Пысықтауышты сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - пысықтауыштың түрлері; - үстеудің түрлері; - үстеу және оның жазылу емлесі; - пысықтауышты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.
Ж құзыреттілік аумағы - Менің мамандығым. Медицина және қоғам.Сөйлемнің бірыңғай мүшелері. Салалас құрмалас сөйлем.	
Ж1 оқыту модулі - Менің мамандығым. Медицина және қоғам.	Оқыту аяқталған соң білім алушы алған ақпараттан диалог (монолог) құра білу
Ж2 оқыту модулі - Салалас құрмалас сөйлем.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - бірыңғай сөйлем мүшелерін меңгеру; - бірыңғай мүшелердің жасалуы; - ыңғайлас жалғаулықты салалас құрамалас сөйлем.
Е құзыреттілік аумағы - Ғылым тарихынан. Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлері.	
Е1 оқыту модулі - Ғылым тарихынан.Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлері.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - оқыған мәтіннен нақты,қажетті ақпаратты табу; - оқыған мәтіннен қысқаша ақпаратты жазып алу;
Е оқыту модулі - Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлері(мезгіл бағыныңқылы,мақсат бағыныңқылы).	Оқыту аяқталған білім алушы білу керек: - сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлерін; - құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері.
З құзыреттілік аумағы - Медицинадағы жаңалығы. Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем	
З1 оқыту модулі - Медицина жаңалығы.	Оқыту аяқталған білім соң алушы білу керек: - берілген тақырып бойынша газет пен журналдардан мәліметтерді жинақтау; - медициналық мәселелер туралы жазылған мақалаларды оқып, айта білу.

Ж1			
- владеть знаниями о биологических основах паразитизма.	- владеть навыками для определения характерных особенностей строения и жизненных циклах представителей различных классов паразитов; - владеть навыками работы с микроскопом.	- биологических основ паразитизма; - основных понятиях медицинской паразитологии.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология» Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика». Таблицы Плакаты Микропрепараты.
Ж2			
- владеть знаниями медицинской паразитологии.	- владеть навыками для определения путей заражения и методов лабораторной диагностики паразитарных болезней; - владеть навыками определения видовой принадлежности изучаемых представителей типа простейшие.	- морфологических особенностей и латинских названий представителей типа простейших; - профилактики паразитарных болезней.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.
Ж3			
- владеть знаниями медицинской гельминтологии.	- определять видовую принадлежность изучаемых представителей гельминтов. владеть навыками для определения путей заражения и методов лабораторной диагностики представителей гельминтов.	- морфологических особенностей и латинских названий представителей гельминтов; - профилактики гельминтозов.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.
Ж4			
- дать представление о медикобиологических аспектах паразитологии	- владеть навыками определения видовой принадлежности изучаемых представителей биогельминтов; - владеть навыками для определения путей заражения и методов лабораторной диагностики представителей биогельминтов.	- морфологических особенностей и латинских названий представителей биогельминтов; - профилактики биогельминтозов.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.
Ж5			
-владеть знаниями медицинской арахноэнтомологии.	- владеть навыками определения видовой принадлежности изучаемых представителей класса паукообразных и насекомых.	- морфологических особенностей и латинских названий представителей класса паукообразных и насекомых.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.
Ж6			
- определять трансмиссивные болезни человека.	- владеть знаниями о морфологических особенностях членистоногих; - владеть навыками для составления плана профилактики трансмиссивных болезней.	- переносчиков возбудителей трансмиссивных болезней.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.

Г4			
- знать генетические процессы в популяциях.	- анализировать медицинские аспекты популяционной генетики; - владеть навыками для создания математических моделей динамики популяций; - пользоваться законом Харди-Вайнберга для количественной оценки микроэволюционных процессов в популяции.	- определений действий элементарных эволюционных факторов на генетическую структуру популяции.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.
Д1			
- владеть знаниями об основных стадиях индивидуального развития организмов.	- анализировать механизмы онтогенеза; - владеть навыками работы с микроскопом.	- эмбриональных развитий млекопитающих и человека; - механизме онтогенеза.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.
Д2			
- знать особенности репродукции человека	- проводить анализ основных распространенных нарушений развития эмбриона; - владеть навыками для определения клеточных механизмов, способствующих возникновению врожденных пороков развития; - владеть навыками для обоснования с позиции современной генетики вреда курения, употребления алкоголя и наркотических веществ.	- особенностей репродукции человека; - характеристики основных распространенных нарушений развития эмбриона.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.
Е 1			
- владеть знаниями о закономерностях макроэволюции, а также закономерностях морфофункциональных преобразований органов.	- характеризовать филогенез; - анализировать эволюцию человека; - владеть навыками для выявления биологических и социальных факторов происхождения человека и их взаимодействия на различных этапах эволюции человека.	- онтогенеза; - законов зародыше-вого сходства; - происхождений многоклеточных животных; - формирований человеческих рас и современной тенденции в эволюции человека.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.
Е2			
- знать основные этапы антропогенеза.	- анализировать эволюцию человека; - владеть навыками для выявления биологических и социальных факторов происхождения человека и их взаимодействия на различных этапах эволюции человека.	- происхождений многоклеточных животных; - формирований человеческих рас и современной тенденции в эволюции человека.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.

32 оқыту модулі - Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлемнің құрылымы; - тура және ауыспалы сөздің мағынасы; - күрделі сөйлемнің құрамындағы жакты,жақсыз және анықтал-маған жеке құрылымның синонимиясын білу.
--	---

2 Құзыреттілік профилі - Шетел тілі

Құзыреттілік кәсіп бағыты — кәсіптік шетел тілі тілі»	Оқу аяқталған кезде білімгер продуктивті және рецептивті білім және дағдыны меңгереді; оған қоса айтылым, тыңдалым, жазылым және оқылымды меңгереді; лексикалық және грамматикалық білімдерді осы заманға сай коммуникативтік және дәстүрлі әдістік жолмен белсендіру; таңдалған мамандық бойынша тілді меңгеру;
А құзыреттілік аумағы - Кіріспе.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек:
A1 оқыту модулі	- «Менің колледжім», «Өзім жайлы», «Менің достарым» және «Менің жанұям» атты тақырыптардың лексикасын меңгеруі қажет.
A2 оқыту модулі	- грамматикалық дағдыларды және «Менің болашақ мамандығым», «Біздің сабақтарымыз» және «Менің жұмыс күнім» атты тақырыптардың лексикасын меңгеруі керек.
A3 оқыту модулі	- «АҚШ-тағы медициналық білім. Оксфорд колледждері» тақырыбын әңгімелеп беру үшін вокабулярді меңгеруі керек; - тақырып бойынша сұрақтар қойып және оларға жауап бере алуы керек.
Б құзыреттілік аумағы - Медициналық мекемелер.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек:
B1 қыту модулі	- «Емхана», «Емхана қызметі» атты тақырыптардың белсенді лексикасын меңгеруі керек; - Мәтіндерді оқып және сөздікті қолдана отыра аудару алуы және оқылған мағлұматты есте сақтай алуы керек.
B2 оқыту модулі	- «Күндізгі стационар» атты тақырыптың белсенді лексикасын меңгеруі қажет; - жаңа сөздерді қолдана отырып «Күндізгі стационар» тақырыбына әңгіме және диалог құрай алуы қажет.
B3 оқыту модулі	- дәріхана жайлы, науқас адамды тексеру және науқастың сырқаты туралы дерек жайлы тақырыптардың белсенді лексикасын меңгеруі қажет; - жазбаша және ауызша түрде шет тілінде әңгіме құрай алуы керек; - «Дәріхана», «Науқасты тексеру» және «Науқастың сырқаты жайлы дерек» атты мәтіндерді оқып түсіну үшін белгілі бір сөз қорын меңгеруі қажет.
В құзыреттілік аумағы - Анатомия. Адам денесінің сүйектері мен бұлшық еттері. Бас сүйек. Омыртқа.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек:
B1 оқыту модулі	- анатомия жайлы, адам денесінің сүйектері мен бұлшық еттері, бас сүйек және омыртқа жайлы тақырыптардың белсенді сөздерін меңгеруі керек; - диалог құрай алуы керек.
B2 оқыту модулі	- сөздікті қолдана отырып арнайы мәтіндерді аудару дағдысын меңгеруі керек; - «Бұлшық ет жайлы дәріс» және «Жасанды темір қосындылары» атты тақырыптар бойынша өз ойын шет тілінде дұрыс жеткізе алуы керек.

В3 оқыту модулі	- «Профессор Лесгафтың ғылыми жұмыстары» атты тақырыптың белсенді сөздерін меңгеруі керек; - әңгімелеуге белсенді қатысуы керек; - шет тілінде сұрақтар қою және оларға жауап бере алуы керек.
Г құзыреттілік аумағы - Адамның ішкі ағзасы.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек:
Г1 оқыту модулі	-«Жүрек және жүрек көк тамырлары» тақырыбының мазмұнын шет тілінде қысқаша мазмұндап бере алуы; - «Адамның ішкі ағзасы» тақырыбының лексикасын меңгеруі керек; - сөздіксіз ауызша және жазбаша аударма жасай алуы қажет.
Г2 оқыту модулі	- «Ас қорыту жүйесі» тақырыбының лексикалық және грамматикалық дағдыларын меңгеруі керек; - бір немесе бірнеше адам қосылып «Ас қорыту жүйесі»тақырыбына әңгіме құрай білуі керек.
Г3 оқыту модулі	- шет тілінде «Жүректің көк тамыр жүйесін зерттеу» тақырыбына ауызша және жазбаша сұхбат құру дағдысын меңгеруі керек.; - Оқып жатқан мамандығының саласына байланысты терминдерді және лексикалық терминдерді меңгеруі қажет; - шет тілінде айтылған сөйлемдерді түсіне алуы қажет.
Д құзыреттілік аумағы - Микробиология.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек:
Д1 оқыту модулі	-«Микроорганизмдер», «Роберт Кох» тақырыптарының лексикалық және грамматикалық минимумдарын меңгеру; - тақырып бойынша хабарлама құрай алуы керек;
Д2 оқыту модулі	- «Вирустар», «Вирусологияны қалаушы», «Бактерия дегеніміз не?» тақырыптарының лексикалық минимумын меңгеру; - ауызша және жазбаша түрде мәтінді сөздіксіз аудару дағдысын меңгеру; - әңгіме- сұхбатқа қатысу.

3 Құзыреттілік профилі - Қазақстан тарихы

Құзыреттілік профилі бағыты – Қазақстан тарихы.	Оқыту аяқталған соң білім алушының бойына келесі білім мен дағдыларды қалыптастыру қажет: - оқушыларға оқыту барысында қазақ халқының ежелгі заманан қазіргі кезеңге дейінгі тарихынан жан жақты мағлұмат беру; - қазақ жерінің Ресей империясының құрамына кіру кезіндегі ұлт азаттық қозғалыстар; - қазақ даласына Кеңес өкіметінің орнауы; - тәуелсіздік жағдайындағы саяси даму, экономикада қалыптасқан ахуал, халықаралық жағдай жайында білімдерін көтеру.
А құзыреттілік аумағы - Ежелгі замандағы Қазақстан	
А1оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан көне,орта және соңғы тас дәуірі кезеңінде; - Қазақстан қола дәуірі кезеңінде; - Андронов және Бейғазы Дәндібай мәдениеті.
А2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Темір дәуірінің алғашқы кезеңіндег ітайпалық одақтар және көне мемелекеттер; - Сақ тайпалық одағы, Үйсін-Қаңлы тайпалық одағы, Ғұн тайпасы; - қоғамдыққұрылысы,шаруашылығы, мәдениеті мен діні.
Б құзыреттілік аумағы - Орта ғасырдағы Қазақстан	

В2			
- анализировать взаимодействия аллельных генов.	- владеть навыками решения задач по генетике; - владеть навыками анализа генетических ситуаций, возникающих при сцепленном наследовании признаков человека.	- основных группах крови АВО и системе-резуса; - основных положений хромосомной теории наследственности.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.
В3			
- владеть знаниями о генетике пола человека.	- уметь обосновывать роль генетики в профилактике наследственных заболеваний; - владеть навыками решений задач по генетике.	- генетических эффектов кроссинговера.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.
В4			
- владеть знаниями о мутагенезе.	- раскрыть понятие о мутагенных факторах; - владеть навыками решения ситуационных задач.	- изменчивости, ее типов и видов.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.
Г1			
- применять знание основ медицинской генетики.	- владеть навыками для использования методов изучения наследственности человека; - владеть навыками методов ранней диагностики наследственных болезней.	- методов изучения наследственности человека; - методов ранней диагностики наследственных болезней; - методов профилактики наследственных болезней.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.
Г2			
- определять генные и хромосомные болезни.	- владеть навыками для проведения пренатальной диагностики; - уметь применять генеалогический метод исследования для определения наследственных патологий.	- методов пренаталь-ной диагностики; - правил для проведения медико-генетического консультирования; - применений генеалогического метода исследования наследственных патологий.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.
Г3			
- знать популяционную генетику человека	- владеть навыками определения генетической характеристики популяции.	- анализа медицинских аспектов популяционной генетики человека; Генофондов.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.

макромолекул.	комплементарной цепи и-РНК и соответствующую им полипептидную цепь; - владеть навыками отличия нуклеотидов РНК и ДНК, молекулы РНК и ДНК.	нуклеиновых кислот.	Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.
Б3			
- владеть знаниями и навыками о реализации наследственной информации.	- анализировать основные этапы биосинтеза белка (транскрипцию, трансляцию); - владеть навыками для решений ситуационных задач.	- строения гена и генетического кода как основу реакции матричного типа; - молекулярных механизмов регуляции экспрессии генов прокариот; - молекулярных механизмов регуляции экспрессии генов эукариот.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Муминов Т.А., Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты;. Микропрепараты.
Б4			
- знать и уметь анализировать кариотип человека.	- владеть навыками идентификации отдельных хромосом; - владеть навыками для составления идиограмм человека; - владеть навыками работы с микроскопом.	- анализа кариотипа; отличительных особенностей мужского и женского кариотипа.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Муминов Т.А., Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Микропрепараты.
Б5			
- знать и уметь анализировать биологическую сущность и формы размножения.	- определять и характеризовать фазы митоза; - владеть навыками для определения фазы мейоза; - анализировать изменения, происходящие в клетке каждой фазы; - владеть навыками работы с микроскопом.	- взаимосвязей между строением половых желез и их функций; - классификаций и свойств генов.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.
В1			
- владеть знаниями об основах общей генетики.	- определять основные закономерности наследования признаков; - владеть навыками решения ситуационных задач; - владеть навыками профилактики моногенных и полигенных болезней.	- причин возникновения и проявления моногенных и полигенных болезней; - основных методов диагностики моногенных и полигенных болезней.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.

Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Көне түрік, Батыс түрік және Түркеш қағанаттары, Қарлұқ-Оғыз қағанаттары, Қимақ-Қыпшақ хандықтары, Қарахан-Қаракытай мемлекеттері, Найман мен Керей ұлыстары; - қоғамдыққұрылысы, шаруашылығы, мәдениеті мен діні.
Б2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - VI-XIII ғасыр басындағы қағанаттардың шаруашылығы мен мәдениеті,сауда ақша қатынастары; - қалалар және қала мәдениеті; - Қазақстан жеріндегі Ұлы Жібек жолы,оның бағыттары, тауар тасымалы; - мәдениет пен діннің таралуы.
Б3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Моңғол мемлекетінің саяси тарихы; - моңғолдардың шапқыншылығы, Отырар апаты; - Батыйдың Батысқа жорығы, Алтын орданың құрылуы; - Моңғол шапқыншығылығының зардаптары.
Б4 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Ақ орда мемлекеті, саяси тарихы,әлсіреу себебтері; - Әбілқайыр хандығы, оның территориясы; - Ноғай ордасы және Моғолстанның құрылу тарихы; - XIV-XV ғасырдағы Қазақстан экономикасы мен мәдениеті.
В құзыреттілік аумағы - Қазақ халқының қалыптасуы және Қазақ хандығының құрылуы	
В 1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақ халқының қалыптасуы, «қазақ» этнонимінің шығуы,қазақ жүздері; - Қазақ хандығының құрылуы; - XV-XVIII ғасырдағы Қазақ хандығы, саяси және қоғамдық құрылысы; - XV-XVII ғасырдағы Қазақ мәдениеті.
В 2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Жоңғар мемлекетінің құрылуы, оның қазақ жеріне шапқыншылығы; - қазақ халқының жоңғарларға қарсы күресі; - жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте қазақ батырларының ролі.
Г құзыреттілік аумағы - Қазақстан Ресей империясының құрамында.	
Г1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстанның Ресейге қосылу себебі; - кіші жүздің Ресей империясының құрамына енуі; - патша үкіметінің мақсаты; - Ресей империясының Қазақ жеріндегі отарлау саясаты, орта және ұлы жүздің Ресейге бірігуі; - Қазақстанның Ресейге қосылу кезіндегі ұлт-азаттық көтерілістер.
Г2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - XVIII ғасырдағы қазақ елінің әлеуметтік, экономикалық және саяси жағдайы; - хандық биліктің жойылуы; - сауда экономикалық байланыстар; - XVIII ғ. соңындағы отаршылдық реформалар.

Г3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - XVIII ғасырдағы. мәдениет,халық ағарту ісі; - орыс ғалымдары мен жазушыларының Қазақстанды зерттеуі; - өнер және музыка мәдениеті.
Г4 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - XX ғ. басындағы қазақ мәдениеті,қазақ мәдениетінің дамуына әсер еткен жағдайлар; - Қазақстандағы капиталистік қатынастардың дамуы; - 1905-1907жж. революцияға Қазақстан халқының қатысуы; - қазақ халқының 1916 жылғы ұлт азаттық көтерілісі; - ақпан төңкерісінің Қазақстанға әсері. Қос өкімет.
Д құзыреттілік аумағы - Кеңестік тоталитарлық жүйе жағдайындағы Қазақстан.	
Д1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан қазан көңкерісі кезінде, революциялық қозғалыстардың өрлеуі; - Қазақстан Азамет соғысы жылдарында; - жаңа экономикалық саясат жылдарындағы Қазақстан; - 20-30жж. Қазақстандағы мәдени құрылыс.
Д2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Голошекиннің «Кіші қазан» идеясы; - Өлкені индустрияландыру саясаты; - Қазақстанда ауыл шаруашылығын ұжымдастыру; - 30 жылдардағы қоғамдық саяси өмір.
Д3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан Ұлы Отан соғысы кезінде; - қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысына қатысуы; - экономиканы соғысқа бейімдеп қайта құру; - қазақстан соғыстан кейінгі жылдарда; - шаруашылықты бейбіт жолға көшіру.
Д4 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - XX ғ. 50.-60жж Қазақстанның саяси әлеуметтік жағдайы, «жылымық» кезеңі; - республикада жүргізілген экономикалық реформалар; - тың және тыңайған жерлерді игеру және оның салдары; - қазақстан тоқырау кезеңінде.
Д5 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан «қайта құру» жылдарында; - республиканың экономикалық жағдайы; - әлеуметтік және мәдени дамуындағы қиындықтар; - желтоқсан оқиғасы және оның желтоқсан құрбандары.
Е құзыреттілік аумағы - Тәуелсіз Қазақстан	
Е1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Тәуелсіздік жолындағы қадам, КСРО-ның ыдырауы, ТМД-ң құрылуы - «Қазақстан Республикасының мемлекеттік Тәуелсіздігі туралы» заң Тәуелсіз Қазақстанның мемлекеттік рәміздері мен наградалары. Қазақстан Республикасының Конституциясы.
Е2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Тәуелсіз Қазақстанның ішкі және сыртқы саясаты; -Нарықтық қатынастарға көшу,Ұлттық валютаны енгізу; - еліміздің мәдени дамуындағы өзгістер, «Тіл туралы» заң; - «Қазақстан 2030» -даму стратегиясы; - білім беру саласындағы реформалар; Қазақстандағы саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстар; - дүниежүзілік қауымдастыққа енуі, ЕҚЫҰ-на төрелік етуі.

	- владеть навыками определения видовой принадлежности изучаемых представителей класса паукообразных и насекомых.
Модуль обучения Ж6	- знать переносчиков возбудителей трансмиссивных болезней; - владеть знаниями о морфологических особенностях членистоногих; - владеть навыками для составления плана профилактики транс-миссивных болезней.
Область компетенции 3 – Основы экологии.	- владеть знаниями медико-биологических аспектов экологии.
Модуль обучения 31	- владеть знаниями и навыками проведения мероприятий по охране окружающей среды; - владеть знаниями об отрицательном влиянии экологических фак-торов на живые организмы и здоровье человека.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Медицинская биология, генетика и радиобиология**

Задача модуля: владеть знаниями об уровнях организации жизни и основных свой-ствах живого организма; о генетических основах индивидуального развития орга-низмов; о процессах воспроизведения биологической информации; о биологических основах паразитизма, методах диагностики и профилактики паразитарных болезней; владеть навыками дифференцирования стадии митоза и мейоза; навыками прогнози-рования появления физиологических и патологических признаков в потомстве

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- знать о современных направлениях медицинской биологии, генетики и радиобиологии.	- характеризовать взаимосвязь с другими биологическими дисциплинами; - анализировать современные достижения медицины.	- основных направле-ний медицинской биологии, ее взаимосвязи с другими биологическими дисциплинами; - достижений генно-инженерных и клеточных биотехнологий, а также радиобиологии клеточных структур.	Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты.
Б1			
- знать роль молекулярно-генетических и клеточных механизмов функционирования целостного организма.	- оценивать уровни организации живой материи: молекулярно-генетический, клеточный, организменный, популяционно-видовой; - выявлять типы клеточной организации (прокариоты, эукариоты); - владеть навыками распознава-ния и отличия прокариотических клеток от эукариотических.	- свойств живого; - основных положений клеточной теории.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика»; Таблицы; Плакаты; Микропрепараты.
Б2			
- владеть знаниями и навыками о биологических	- составлять нуклеотидную последовательность ДНК; - владеть навыками построения	- свойств и функций белков; - строений	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология»; Муминов Т.А.,

Модуль обучения Д2	- владеть знаниями об особенностях репродукции человека; - проводить анализ основных распространенных нарушений развития эмбриона; - владеть знаниями для характеристики основных распространенных нарушений развития эмбриона; - владеть навыками для определения клеточных механизмов, способствующих возникновению врожденных пороков развития; - владеть навыками для обоснования с позиции современной генетики вреда курения, употребления алкоголя и наркотических веществ.
Область компетенции Е – Вопросы эволюции. Эволюция систем органов.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об закономерностях макроэволюции, а также закономерностях морфофункциональных преобразований органов.
Модуль обучения Е1	- владеть знаниями об онтогенезе; - знать закон зародышевого сходства; характеризовать филогенез.
Модуль обучения Е2	- владеть знаниями о происхождении многоклеточных животных; анализировать эволюцию человека; - владеть знаниями о формировании человеческих рас и современной тенденции в эволюции человека; - владеть навыками для выявления биологических и социальных факторов происхождения человека и их взаимодействию на различных этапах эволюции человека.
Область компетенции Ж – Вопросы медицинской паразитологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о биологических основах паразитизма, владеть навыками методов диагностики и профилактики паразитарных заболеваний.
Модуль обучения Ж1	- владеть знаниями о биологических основах паразитизма; - владеть знаниями об основных понятиях медицинской паразитологии; - владеть навыками для определения характерных особенностей строения и жизненных циклах представителей различных классов паразитов; - владеть навыками работы с микроскопом.
Модуль обучения Ж2	- знать морфологические особенности и латинские названия представителей типа простейших; - владеть навыками для определения путей заражения и методов лабораторной диагностики паразитарных болезней; - знать профилактику паразитарных болезней; - владеть навыками определения видовой принадлежности изучаемых представителей типа простейшие.
Модуль обучения Ж3	- владеть знаниями морфологических особенностей и латинских названий представителей гельминтов; - определять видовую принадлежность изучаемых представителей гельминтов; - владеть навыками для определения путей заражения и методов лабораторной диагностики представителей гельминтов; знать профилактику гельминтозов.
Модуль обучения Ж4	- владеть знаниями морфологических особенностей и латинских названий представителей биогельминтов; - владеть навыками определения видовой принадлежности изучаемых представителей биогельминтов; - владеть навыками для определения путей заражения и методов лабораторной диагностики представителей биогельминтов; - знать профилактику биогельминтозов.
Модуль обучения Ж5	- владеть знаниями морфологических особенностей и латинских названий представителей класса паукообразных и насекомых;

4 Құзыреттілік профилі - Дене тәрбиесі

Құзыретті кәсіп бағыты - Дене тәрбиесі	Білім алушы оқуды бітірген соң біліміне не және дағдылану үшін туракты тұрткі және қажеттілікті үнемдеп қатынасты өзінің денсаулығына және физикалық дайындылығына саулық жетілуі, физикалық және психикалық сапа, шығармашылық құрамын дене шынықтыруға қолдану ұйымға салау- атты өмір салты. Жас өспірім оқушының жеке бас дене шынықтыруын қалыптастыру делдалылығын менгеру, негізгі дене шынықтыру іс әрекеттін жалпы ма- ман тәжірибесі және сауығуды түзеу бағыттау. Бундай мақсатты орындау- ды бағдарлау педагогикалық процесс дайындыққа бітірушілерді алдыңғы өмірлік іс әрекет кездей соқ жағдайда;
А құзыреттілік аумағы – Дене тәрбиесінің теориясы Дене тәрбиесінің жалпы теориялық негізі Спорт әлем елшісі- олимпиадалық қимыл.	Оқуды бітірген соң оқып жатқандар теориялық сабакты білу керек және оның өміріне қабылдау керек.
A1 оқыту модулі	- дене тәрбиесінің биологиялық негіздері; - Қозғалу белсенділігінің режимі; - Қолданбалы мамандандырылған физикалық дайындықты өзінің келешек- тегі мамандығына қарай қолдануы Олимпиадалық ойындардың барысы.
Б құзыреттілік аумағы – Жеңіл атлетика.	Оқуды бітірген соң оқып жатқандар жеңіл атлетиканың түрлерін білуі және жеңіл атлетиканың әдістрін үздік орындауы керек;
Б 1 оқыту модулі	- орында тұрып ұзындыққа секіру; - жүгіріп ұзындыққа секіру; - жүгіріп келе жатып жылдамдыққа секіру; - қысқа қашықтыққа жүгіру; - орташа қашықтыққа жүгіру; - ұзақ қашықтыққа жүгіру; - ядроны итеру; - Президенттік сынақ.
В құзыреттілік аумағы – Баскетбол.	Оқуды бітірген соң оқып жатқандар негізгі техникалық ойындардың элементтерін дұрыс және жақсы методикамен орындау керек. Жалпы мақсатқа жету үшін қатысушыларды әрдайым бір-бірімен қарын-қатынас жасауды міндеттеп, ашық және білімді ұжымның ойыншыларға шығармашылық мүмдіктер ұсынады, ойын шарттарының, негізгі ойынның жалпы мазмұнына байланысты.
B1 оқыту модулі	Тәсілдерді орындау тәсіліне жетілдіру - орын ауыстыру (жүгіру, тоқтау, бұрылу және секіру); - допқа ие болу (ұстау, беру, лақтыру, допты алып жүгіру - өрнекті қимылдау); - ойыншылардың орын ауыстыру (дұрыс жүру, жүгіру, тоқтау, секіру); - допқа ие болу (қағып алып кету, іліп әкету, допты қағып жіберу, тосқауыл қою); Амал-тәсілдерді меңгеру - ойыншылардың бірегей қимылымен тосқауыл қою, қарапайым айла шарғылар; - ойыншылардың бірегей іс қимылы, жеке және топтық қорғанысын аймағы Ойын тәртібі.
Г құзыреттілік аумағы – Волейбол.	Оқуды бітірген соң оқып жатқандар арнайы комплекстік тәсілдерді дұрыс және жақсы методикамен орындау керек, волейболшы қажетті эффективті ойындарда қолдану, негізгі тактикалық ойынды дұрыс процесстеу.
Г1 оқыту модулі	Тәсілді орындау тәсілін игеру - орын ауыстыру (жүру, жүгіру, секіру, қорғану, тұрыс);

	- допқа ие болу (беру, тастау, шабуылдық соққы); - орын ауыстыру (дұрыс тұру, жүгіру, қорғану, секіру); - допқа ие болу (тәсілдері мен тосқаулдар); Амал-тәсілдерді игеру - ойыншылардың допсыз іс әрекеті алаң ішінде орын ауыстыру, орын тандау; - допты шабуылдаушының соққысына дұрыс беру, соққы беру кезінде қарсыластардың іс әрекетін алдын ала біліп алу, болжау, допты ойыға қосу, екінші допты беру және шабуыл соққылары; - ойыншылардың бірегей іс өимылдары, ойыншылардың алаңда өз орындарында дұрыс тұру, допты қимыл жүрісі.
Д құзыреттілік аумағы – Гимнастика.	Оқуды бітірген соң білім алушы білу керек: дұрыс және жақсы орындап, әртүрлі гимнастикалық жаттығуларды, пайда болған үлкен қозғалысты, ойынға үлкен талаптар қоя отырып, қозғалмалы шартты ойындардың жақсы орындалуына көпшілік қорытындысы әсер етеді.
Д1 оқыту модулі	Тәсілді орындау техникасына ие болу - қозғалыста, ұстау, беру, допты еденге ұрып жүру, қақпаға допты ұру; - дұрыс тұру, қозғалу, допты қағып әкету, тосқауыл қою; Амал-тәсілдерді игеру: - ойыншылардың іс әрекеті, тосқауыл қою, допты лақтырудың әр түрлі тәселдері, ойынның айла шарғылары; - ойыншылардың бірегей іс қимылдары, аймақтық қорғаныс, қақпаның алдындағы ойын; - ойын тәртібі ережелері;
Е құзыреттілік аумағы – Жүзу.	Оқуды бітірген соң білім алушы білу керек: тез және жүйрік ойлау, жағдайға байланысты дұрыс қорытынды жасау, өздігінен шешім қабылдау, денсаулығын нығайтып және организм мүмкіндіктерін қалыптастыру.
Е1 оқыту модулі	Орындау тәсілін білу - сапқа тұру тәсілдері, қозғалу, ауысу, орын ауыстыру, қосылу, ажырау, ашылу; - жаттығулар құрастыру принципі; - әр түрлі асылу,салбырау, асып түсу, өрлеу; - орында тұрып аяққа тіреліп жасайтын жаттығулар, әр түрлі тіреулер қозғалыстағы жаттығулар; - иілу, жүзу, тұрып, отырып, арқаға жатып; - тоңқалаң асу (артқа, алдыға, оң, сол жаққа осы жаттығуды секірумен ойнаумен қосып жасау; - алдыға, артқа, тоғқалаң асу; - баспен жүзу, тұру, қолға тіреліп тұру, жауырынға тіреліп тұру екпінмен; - жүгіріп кету,ыршып түсу, секіріп жерге түс;
Е2 оқыту модулі	Жылжыту,секіру, кіру, бұрылу, серпілу, акробатикалық жаттығулар, секіріп түсу - жай және әр түрлі салбырау,асылу, аяққа тірелу, санға тірелу, аяқты бүгіп асылу, әр түрлі тербетілу жаттығулары; - тепетең және күшпен жасайтын жаттығулар; - орын ауыстыру, жасайтын жаттығулар; - Құлаштау,сілтеу, бүгілген аяқпен асылу, салбырап тұрып, аударыла көтерілу, кілемде секіріп өту, бұрыла тірелу, секіріп түсу; - Би элементтері, жалпы дамыту жаттығулары жүгіру, секіру, созылуға арналған жаттығулар; - Арналы жабдықтармен жаттығулар (батпан балтемір,ауыр доптар, кіртасы) құралсыз жаттығулар, жаттығу жабдығымен.
Ж құзыреттілік аумағы – Қазақ ұлтық ойындарының қозғалысы және спорт түрі.	Оқуды бітірген соң білім алушы білу керек: тез және жүйрік ойлау, жағдайға байланысты дұрыс қорытынды жасау, өздігінен шешім қабылдау, денсаулығын нығайтып және организм мүмкіндіктерін қалыптастыру.

	и полигенных болезней, а также их профилактику; - определять основные закономерности наследования признаков; - владеть навыками решения ситуационных задач.
Модуль обучения В2	- владеть знаниями об основных группах крови АВО и системе-резуса; - владеть навыками решения задач по генетике; - знать основные положения хромосомной теории наследственности; - владеть навыками анализа генетических ситуаций, возникающих при сцепленном наследовании признаков человека.
Модуль обучения В3	- уметь обосновывать роль генетики в профилактике наследственных заболеваний; - владеть знаниями о генетическом эффекте кроссинговера; - владеть навыками решений задач по генетике.
Модуль обучения В4	- владеть знаниями об изменчивости, ее типах и видах; - раскрыть понятие о мутагенных факторах; - владеть навыками решения ситуационных задач.
Область компетенции Г – Основы медицинской генетики.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основах медицинской генетики для распознавания основных признаков наследственной патологии, для диагностики и профилактики распространенных наследственных заболеваний.
Модуль обучения Г1	- знать методы изучения наследственности человека; - владеть навыками для использования методов изучения наследственности человека; - знать методы ранней диагностики наследственных болезней; - владеть навыками методов ранней диагностики наследственных болезней; - владеть знаниями методов профилактики наследственных болезней.
Модуль обучения Г2	- знать методы пренатальной диагностики; - владеть навыками для проведения пренатальной диагностики; - уметь применять генеалогический метод исследования для определения наследственных патологий; - владеть знаниями для применения генеалогического метода иссле-дования наследственных патологий; - знать правила для проведения медико-генетического консультирования.
Модуль обучения Г3	- владеть знаниями для анализа медицинских аспектов популяционной генетики человека; - владеть знаниями о генофонде; - владеть навыками определения генетической характеристики популяции.
Модуль обучения Г4	- анализировать медицинские аспекты популяционной генетики; - владеть знаниями для определения действий элементарных эволюционных факторов на генетическую структуру популяции; - владеть навыками для создания математических моделей динамики популяций; - пользоваться законом Харди-Вайнберга для количественной оценки микроэволюционных процессов в популяции.
Область компетенции Д – Основы процессов жизнедеятельности на организменном уровне.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основных стадиях индивидуального развития организмов.
Модуль обучения Д1	- знать об эмбриональном развитии млекопитающих и человека; - владеть знаниями о механизме онтогенеза; - анализировать механизмы онтогенеза; - владеть навыками работы с микроскопом.

Область компетенции А - Основные направления медицинской биологии, генетики и радиобиологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о современных направлениях медицинской биологии и генетики, о достижениях генно-инженерных и клеточных биотехнологий, радиобиология клеточных структур.
Модуль обучения А1	- знать основные направления медицинской биологии, - владеть знаниями о достижениях генно-инженерных и клеточных биотехнологий; - характеризовать взаимосвязь с другими биологическими дисциплинами; - анализировать современные достижения медицины.
Область компетенции Б - Клеточные и молекулярно-генетические основы процессов жизнедеятельности.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями для понимания роли молекулярно-генетических и клеточных механизмов функционирования целостного организма.
Модуль обучения Б1	- оценивать уровни организации живой материи: молекулярно-генетический, клеточный, организменный, популяционно-видовой; - владеть знаниями о свойствах живого; - выявлять типы клеточной организации (прокариоты, эукариоты); - владеть навыками распознавания и отличия прокариотических клеток от эукариотических; - характеризовать основные положения клеточной теории.
Модуль обучения Б2	- владеть знаниями распознавания свойств и функций белков; - составлять нуклеотидную последовательность ДНК; - владеть навыками построения комплементарной цепи и-РНК и соответствующую им полипептидную цепь; - владеть знаниями распознавания строения нуклеиновых кислот; - владеть навыками отличия нуклеотидов РНК и ДНК; молекулы РНК и ДНК.
Модуль обучения Б3	- анализировать основные этапы биосинтеза белка (транскрипцию, трансляцию); - владеть знаниями о строении гена и генетического кода как основы реакции матричного типа; - знать о молекулярных механизмах регуляции экспрессии генов прокариот; - владеть знаниями о молекулярных механизмах регуляции экспрессии генов эукариот; - владеть навыками для решений ситуационных задач.
Модуль обучения Б4	- владеть знаниями для проведения анализа кариотипа; - владеть навыками идентификации отдельных хромосом; - владеть навыками для составления идиограмм человека; - знать отличительные особенности мужского и женского кариотипа; - владеть навыками работы с микроскопом.
Модуль обучения Б5	- определять и характеризовать фазы митоза; - владеть навыками для определения фазы мейоза; - анализировать изменения, происходящие в клетке каждой фазы; - знать взаимосвязь между строением половых желез и их функций; владеть навыками работы с микроскопом.
Область компетенции В – Основы молекулярной, общей генетики.	После окончания обучения обучающийся должен владеть знаниями о молекулярно-генетических процессах и основах общей генетики.
Модуль обучения В1	- владеть знаниями о гене; - знать классификацию и свойства генов; - знать причины возникновения и проявления моногенных и полигенных болезней; - владеть знаниями об основных методах диагностики моногенных

Ж1 оқыту модулі	Орындау әдістерін білу; - сапқа тұру, сапты қайта құру, саптық тұрыс; - бір орында бұрылу ережелері /солға, оңға, шұғыл/; - ауыспалы кезек екі адыммен, адымсыз, бір адымдап, төрт адымды алма-кезек жүріс, шаршылай жүріс; - сырғанап жүгіру әдісі, шыршалай, сатылай, адымдап жартылай шыршалай жүріс; - шаңғымен тұрыс; негізгі тұрыс, жағарғы тұрыс, төменгі тұрыс. Бұрылу әдісі; қапталдай бұрылу, таянып бұрылу, доға жасап бұрылу; - өрмелеу арқылы, адымдап аттап өту; - орындау әдістерін білу; - жүзу тәсілін көрсету; - дайындық жатығулары; - су ішінде жүру және жүгіру, басыңды суға салып демінді іште ұстау, су ішінде дем шығару, су ішінде көзді ашу, ауаны ішке алып су ішінен арқамен су бетіне шығу, су бетінде беудемен және арқамен сырғанау.
3 құзыреттілік аумағы – Туризм.	Оқуды бітірген соң білім алушы білу керек: турақты мағыналы қозғалысқа өту, алдынан шыққан тосқауылдан асып түсу, өздігінен талап ету және бастамашылдық іс- әрекет, бостандық және шиеленіс күшін қалыптастыру.
31 оқыту модулі	- Қолды, аяқты, демді біріктіре келістірі жүзу; - аяқ-қолдың қыймылы бірге және смметриялы орындалады; - ойын әдісін меңгеру; - ойын ережесі; - саяхат туралы теориялық білім алу; - саяхат түрлері; - жеке және көпшілік саяхаттық құрал-жабдықтар; - жолға азық тандай білу; - жоспар бекіту, кесте құру және жол бағытын меңгеру; - жеке гигиена саяхатқа арналған киім кешек; - табиғатты қорғау; - бағыт парағын толтырып отыру.
И құзыреттілік аумағы – Мамандандырылған кәсіптік физикалық дайындық.	Оқуды бітірген соң білім алушы қажет епті қозғалу әрекетін қалыптастыру керек. Физикалық сапасын денсаулығының оңтайлылығы үшін дамыту үшін және жұмысқа қабілеттілігін болашақ мамандығын ескеру керек.
И1 оқыту модулі	- күш қуаттың артуына; - шыдамдылықтың артуына; - ептіліктің артуына; - жылдамдықтың артуына; - икемділіктің артуына.

5 Құзыреттілік профилі - Мәдениеттану

Құзыретті кәсіп бағыты – Мәдениеттану.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі керек: мәдениет саласы туралы білімді меңгеруі және кәсіби іскерлік үрдісінде оларды қолдана білуі керек.
А Компетенция аумағы - Мәдениет теориясы.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі керек: мәдениет теориясы туралы білуі қажет.
А1 оқыту модулі	- «Мәдениетті адам қандай?» - деген сұрақ бойынша өз ойын жеткізу; - мәдениеттің түрі және барысы жайлы анықтама бере алу; - мәдениеттің қызмет атқару саласы жөнінде; - мәдениет-қоғам-адам жайында өзара байланыс сипаттамасын бере алу; - мәдениет және өркениет білімі туралы меңгеру.
Б Компетенция аумағы - Ежелгі қауымдық құрылыс мәдениеті.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі керек: ежелгі қауымдық құрылыс мәдениеті туралы білуі қажет.

Б1 оқыту модулі	- ежелгі қауымдық құрылыс мәдениеті кезеңдері, қонысы және жерлеуі жайлы; - ежелгі қауымдық құрылыстағы бейнелеу және саз өнерінің түрлері туралы.
В Құзыреттілік аумағы - Әлемдік мәдениет тарихы Ежелгі Шығыс мәдениеті Антика мәдениеті Ежелгі Ресей мәдениеті Араб-мұсылман мәдениеті Орта ғасырдағы Батыс Еуропа мәдениеті Қайта Жаңғыру дәуірі мәдениеті Жаңа заман мәдениеті.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі керек: әлемдік мәдениет тарихындағы әртүрлі кезеңдердің маңызды жағдайлары жөнінде білуі қажет.
В1 оқыту модулі	- қосөзен өлкесінде пайда болған мемлекеттер жайлы; - ежелгі Қосөзен тұрғындарының ғылыми білім саласындағы маңызды жетістіктері және алғашқы ашылымдары туралы; - ежелгі Египет мәдениетіндегі діни ерекшеліктері туралы;
В2 оқыту модулі	- ежелгі Египеттің маңызды бейнелеу, сәулет және білім саласы туралы; - ежелгі Үндістанның материалдық,рухани және көркемөнер мәдениеті туралы; - үндістанның варно-касталық құрылысының маңызы және оның әлеуметтік мәдени дамуына әсері;
В3 оқыту модулі	- негізгі діни-философиялық құрылыс және оның ежелгі Қытай қоғамдық өміріне әсері; - ежелгі Қытай өнерінің негізгі жетістіктері және тұрмыстық шектеуі;
В4 оқыту модулі	- ежелгі Грекияның тарихи кезеңдері және оның ерекшеліктері; - ежелгі Грекияның көрнекті әдеби қайраткерлері, сәулет, мүсін, философиялық және ғылыми жетістіктері туралы; - ежелгі Рим мәдениетінің сипаттамасы; - ежелгі римнің сәулет және мүсін өнерінің ерекшеліктері; - ежелгі славян халықтарының негізгі мәдени ескерткіштері, әдебиет, сәулет өнері және икондық өнері туралы; - мұсылман Ренессансының көрнекі өкілдері; - ортағасыр кезеңіндегі дін мен шіркеудің мәдениеттің, білімнің және ғылымның қалыптасуына тигізген әсері; - әдебиет және сәулет өнерінің ерекшеліктері; - қайта жаңғыру дәуірінің негізгі жетістіктері, мәдениеттің және өнердің өзіне тән белгісі; - ағартушылық мәдениетінің тарихи себебі және ұлттық арнайы сипаты.
Г Компетенция аумағы - Қазақстан мәдениеті.	Қазақстанның ежелгі мәдениеті туралы білуі қажет: Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі керек:
Г1 оқыту модулі	- Ежелгі Қазақстанның материалдық және рухани мәдениетінің ерекшеліктері туралы; - Қазақ ағарту ісінің көрнекі өкілдері және Қазақстанның көркемөнер мәдениеті туралы.

6 Құзыреттілік профилі - Философия негіздері

Құзыретті кәсіп бағыты - Философия.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі керек: - философия пәні туралы; - дүниежүзілік философиялық көз қарастардың даму тарихы жайында - адам табиғаты және өмір сүруінің мәні туралы; - адам танымы, санасы, болмысы және іс-әрекеті жйында терең білімдерді қалыптастыру.
--	--

	- владеть навыками изучения химическое и биологическое загрязнение почвы и здоровье населения; - владеть навыками изучения причин деградации почв в некоторых районах Казахстана.		
Д2	- будет владеть знаниями об основных проблемах современных городов и сел Казахстана; - определять основные источники химического загрязнения города и приоритетные загрязнители.	- экологических проблем современных городов и сельских населенных мест Казахстана и особенности здоровья населения; - владеть знаниями о понятиях «урбанизации»; - основных источников химического загрязнения города и приоритетных загрязнителей; - биологических загрязнителях городов и его эпидемиологическая опасность; - факторов, определяющие экологическую ситуацию в селе.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000.
Е1	- будет владеть знаниями о законах защиты окружающей среды и здоровья населения; - будет владеть интегральной оценки качества окружающей среды; - уметь разбираться в концепциях перехода к устойчивому развитию РК.	- основных принципов охраны окружающей среды и рационального природопользования; - стратегий взаимодействия общества и природы; - концепций перехода к устойчивому развитию РК. Программа – 2030.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 Воронков Н.А., Экология общая, социальная, прикладная.

17 Профиль компетенции – Медицинская биология, генетика, радиобиология

Профиль компетенции - Основы медицинской биологии, генетики и радиобиологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об уровнях организации жизни и основных свойствах живого организма; о генетических основах индивидуального развития организмов; о процессах воспроизведения биологической информации; о биологических основах паразитизма, методах диагностики и профилактики паразитарных болезней; владеть навыками дифференцирования стадии митоза и мейоза; навыками прогнозирования появления физиологических и патологических признаков в потомстве.
---	--

Г2			
	- оценивать уровень и степень опасности на здоровья населения загрязнения атмосферного воздуха, воды и почвы; - владеть навыками о последствиях химического и радионуклеонидного загрязнения воды, почвы, воздуха, продуктов питания, пищевого сырья и других объектов биосферы для здоровья человека.	- проблем роста и развития человеческой популяции; - факторов (химических, биологических, физических) окружающей среды как факторы причины и риска развития заболеваний человека; - биологических загрязнений и здоровья человека.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000.
Г3			
- будет владеть и оцени- вать прикладное значе- ние законов экологии.	- владеть навыками медицинской экологии как отрасль прикладной экологии; - владеть навыками содержания и основными положениями прикладной экологии; - владеть навыками медицинской экологии и основными задачами и направлениями; - распозновать изменение медицинской экологии и их основными задачами.	- медицинской экологии как отрасли прикладной экологии; - основных законов, правил и принципов прикладной экологии.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 Цветкова Л.И., Алексеева М.И., и др. Экология - Москва.
Д1			
- будет владеть знаниями антропоген- ного воздействия на биосферу. Будет владеть знаниями о причинах и проблемах экологиче- ского кризиса в Казах- стане; - уметь определить районы экологических катастроф в Казахстане.	- определить глобальные экологические проблемы и влияния экологических факторов на человека. Приминять на практике методы исслодования окружающей среды; - самостоятельно находить пример на практике; - обосновывать; - владеть навыками влияние загрязнения воды на здоровье населения; - владеть навыками экологическое влияние химического, биологического и физического загрязнения воды на здоровье человека, проблемы Аральского моря и Приаралья, Каспия, Балхаша;	- антропогенных воздействий на атмосферу; - влияние загрязнения атмосферного воздуха на здоровье и условия проживания человека; - антропогенных воздействи на гидросферу; - причин, признаков, проблем экологического кризиса в Казахстане.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000.

А құзыреттілік аумағы - Философия пәні оның қалыптасуы және даму тарихы.	
A1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - философия пәні, оның негізгі мәселесі, және де басқа ғылымдармен байланысын; - философияның қайнар көздерін: Антик және Ежелгі Шығыс фило- софиясын, жаңа заман философиясының алғышарттары мен негізгі проблемаларын; - орыс философиясының негізгі бағыттары мен ерекшеліктерін;
A2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - қазақ халқының дүниетанымын, - қазақ философиясының ерекшеліктері және оның қалыптасуын, - ағартушылар мен қазақ зиялыларының философиясын.
Б құзыреттілік аумағы - Филосо-фияның теориялық және методо-логиялық негіздері.	
B1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - онтология-болмыс туралы ілім екендігін, материя және оның форма- ларын; - сана ұғымы оның түрлерін; - гносеология- таным туралы ілім; - дүниені танып білудің мәнін;
B2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - дамудың философиялық теориясын; - диалектиканың негізгі заңдарын; - диалектиканың категорияларын.
В құзыреттілік аумағы - Әлеуметтік философия.	
B1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - философиядағы адам мәмелесін; - табиғат пен қоғамның бірлігі мен байланысын; - құндылықтар философиясын; - адамгершілік бастаулары мен құқық философиясын.

7 Құзыреттілік профилі - Саясаттану және әлеуметтану негіздері

Кәсіп бағыты - Саясаттану және әлеуметтану.	Оқу аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - саясаттану пәні, ұғымдары, саясаттану ғылымының қызметін; - мемлекеттің белгілерімен қызметтерін; - партиялар және партиялық жүйелердің түрлерін; - демократияны мемлекеттік құрылыстың формасы ретінде түсіну; - әлемдік саясат және халықаралық қатынастар; - халықаралық қатынастар жүйесіндегі Тәуелсіз Қазақстанның орнын.
А құзыреттілік аумағы - Саясаттану ғылымының қалыптасуы.	
A1оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Саясаттандырудың қайнар көздерін; - саяси ой-пікірлердің даму тарихын; - қазақ даласындағы саяси ой-пікірлерді; - саясаттанудың жеке ғылым болып дамуының алғышарттарын.
Б құзыреттілік аумағы - Қоғамның саяси жүйесі	

Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - билік ұғымы. Билік саяси феномен ретінде; - саяси билік пен мемлекеттік билік; - қоғамның саяси жүйесі туралы түсінік; - саяси жүйенің құрылымын, жіктелуін; - саяси жүйенің институттарын.
Б2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - демократия туралы ұғым және оның белгілерін; - мемлекеттің пайда болуы мен мәнін; - мемлекеттің белгілері мен қызметтерін; - азаматтық қоғам және құқықтық мемлекет; - саяси партиялардың пайда болуы мен қызметтерін; - Қазақстандағы саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстарды.
В құзыреттілік аумағы - Адам - саясат субъектісі.	
В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Саяси элита оның қызметін; - саяси жетекшіліктің жіктелуін; - тұлға – саясаттың субъектісі мен объектісі ретінде; - жеке адамның құқтары мен бостандықтарын; - саяси сана және саяси идеологияны, қазіргі идеологияның негізгі түрлерін; - саяси мәдениет, оның мәні мен қызметтерін.
Г құзыреттілік аумағы - Халықаралық қатынас және әлемдік саясат.	
Г1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - саяси процесс туралы ұғым; - саяси шиеленіс оны реттеудің әдістері мен түрлерін; - саяси процестің жіктелуін; - халықаралық қатынас және сыртқы саясатты; - қазіргі әлемдік дамудың жалпы мақсаттарын; - Қазақстанның әлемдік қауымдастықта алатын орнын және ЕЭЫҰ-на төрелік етуін.
Д құзыреттілік аумағы - Әлеуметтану ғылымы	
Д1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - әлеуметтанудың ғылым ретінде пайда болу тарихын; - әлеуметтану пәні және оның объектісін; - әлеуметтік зерттеулердің негізгі субъектілерін; - батыс әлеуметтану мекиептерінің негізгі бағыттарын.
Д2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - қоғамның әлеуметтік құрылымын; - неке және отбасы әлеуметтануын; - қоғамдағы демографиялық проблемаларды.

8 Құзыреттілік профилі – Экономика негіздері

Құзыретті кәсіп бағыты - Эконо- мика негіздері.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі керек: - экономикалық түсінік; - нарықтық экономиканың негіздерін, соның ішінде ҚР-ғы нарықтық қатнастардың ерекшеліктері; - макро және микроэкономика туралы түсінік.
А құзыреттілік аумағы - Экономикалық теорияға кіріспе.	

	- самостоятельно находить пример на практике.	(плотность) популяций: зависимые от плотности (биотические, или регулирующие) и независимые (абиотические, или модифицирующие). Развития экологии в Казахстане.	экология. Алматы, 2000.
Б2			
- оценивать приклад- ное значение законов экологии.	- владеть навыками изучения об экосистемах; - применять участие в проведении эксперимента по динамике экосостем.	- роли концепций экосистемы в экологии; - трофической (функциональная) структуры экосистемы; - свойств и функций экосистемы; - энергетики и продуктивности экосистемы; - динамики экосистемы. Природных экосистем Земли.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000.
Б3			
- владеть навыками об основных свойствах биосферы;	- владеть навыками изучения о биосфере; - применять метод наблюдения за изменениями биосферы.	- биосферы как глобальной экосистем; - основных свойствах биосферы; - учений В.И. Вернадского о ноосфере.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000.
В1			
- будет владеть зна- ниями о экологических факторов и о среди обитания.	- определить типы экологических факторов; - самостоятельно находить пример на практике; - владеть навыками изучения антропогенных факторов; - приминять участия в примых и косвенных воздействий антропогенного фактора на неживую и живую природу.	- экологических факторов и сред обитания (абиотических, биотических и антропогенных); - понятий (экологическая ниша и ее значение во взаимоотношениях живых организмов).	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000.
Г1			
- будет владеть зна- ниями современной медицинской экологий и основными положения- ми экологии человека.	- владеть навыками изучения и содержания экологии человека, связь с общей экологией; - владеть навыками эволюционными особенностями человека, как биологического вида.	- экологических знаний для предупреждения заболеваний, повышения экологической грамотности населения; - пропаганды природоохранных мероприятий и рационального природопользования; - о человеке как биосоциальном существе.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000.

	- владеть знаниями о понятии «урбанизации»; - владеть знаниями об основных источниках химического загрязнения города и приоритетные загрязнители; - владеть знаниями о биологических загрязнителях городов и их эпидемиологической опасности; - владеть знаниями об урбанизации сельских населенных мест и ее последствиях; - владеть знаниями о факторах, определяющих экологическую ситуацию в селе.
Область компетенции Е – Экологическая защита и охрана окружающей среды.	- владеть знаниями о Законодательствах Республики Казахстан в области охраны окружающей среды; - охрана атмосферы, водных и почвенных ресурсов; - охрана растительного и животного мира, охрана ландшафтов.
Модуль обучения Е1.	- владеть знаниями об основных принципах охраны окружающей среды и рационального природопользования; - владеть знаниями о главных основах экологического права; - владеть знаниями о стратегии взаимодействия общества и природы; - владеть знаниями о концепциях перехода к устойчивому развитию; - владеть знаниями о концепции перехода к устойчивому развитию РК. Программа - 2030.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Экология и устойчивое развитие**
Задача модуля: Владеть знаниями и навыками изучения науки современной экологии и уметь интегрировать знания по экологии в профессиональную деятельность медицинского работника

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- будет владеть знаниями обосновными положений современной экологической науки. - уметь интегрировать знания по экологии в профессиональную деятельность медицинского работника.	- применять на практике знания по основам экологии и экологических процессов. - владеть навыками изучения науки экологии -- распознать изменения в развитии науки экологии.	- основных понятий (терминов) экологии: биосфера, экосистемы, биогеоценозы, популяции, сообщества, экологические факторы; - основных законов экологии, сформулированные Б. Коммонером, и их значение; - вопросов структур современной экологии, связей экологии с медицинскими, биологическими и другими науками. Основных направлений развития экологии в современный период методов экологии.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. - Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000
Б1			
- будет владеть знаниями об основы общей экологии. - будет владеть знаниями задачи экологического плана и объекты, подлежащие изучению.	- владеть навыками основы общей экологии; - определяют типы факторов оказывающие влияние на численность популяции и биотический, абиотический и антропогенных факторов;	- структуры популяций, видов популяций; - прикладных значений возрастной структуры популяций; - вопросов увеличения численности популяций; - факторов, оказывающие, влияние на численность	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. - Шілдебаев Ж.Б. Қызықты

А1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - адамның экономикадағы орны; - экономикалық теорияның пайда болуы және дамуы, қоғамды экономикалық ұйымдастыру.
Б құзыреттілік аумағы - арықтық экономика теориясының негіздері.	
Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - нарықтық экономика туралы жалпы түсінік; - баға, сұраныс, ұсыныс, және бәсеке; - меншік экономикалық категория ретінде; - жалақы, табыс, пайыз, жер рентасы, ақша жүйесі туралы түсінік.
В құзыреттілік аумағы - Макроэкономика: Мемлекеттің экономикалық саясатымен ұлттық экономиканың тұтастығы.	
В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Жалпы ішкі өнім, таза ұлттық өнім туралы түсініктер; - ҚР-да экономиканы мемлекеттік реттеу; - тұтыну мен табыстың ұлттық табыстың көлеміне әсері.

9 Құзіреттілік профилі – Құқық негіздері

Құзыреттік кәсіп бағыты Құқық негіздері.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - ҚР заңдары мен нормативтік актілерін; - мемлекет пен құқықтың арақатынасының дамуын; - құқық салаларының қағидаларын; - азаматтың күнделікті өмірде кездесетін салаларын; - әлемдік құқықтық қатынастарды; - алған білімін және тәжірибеде пайдалана білу.
А құзыреттілік аумағы - Мемлекет пен құқық теориясы.	
А1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң оқушы білу керек: - мемлекеттік құқықтық құбылыстарды; - адам мен азаматтың құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз ету мен қорғаудағы құқықтық мемлекеттің мәні; - құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның арақатынасын; - мемлекеттің типологиясын; - құқықтық мемлекеттің мәнін білулері тиіс.
А2 оқыту модулі	- Конституциялық құқықтық нормаларды; - ҚР Конституциясын; - Конституциялық заңнаманың қалыптасуын; - Қазақстан Республикасының конституциясының қалыптасу кезеңдері; - Қазақстан Республикасының сайлау жүйесі; - Қазақстан Республикасының Конституциялық құқығының жүйесін.
А3 оқыту модулі	- мемлекеттік басқару жүйесі; - жергілікті мемлекеттік басқару; - жергілікті өзін-өзі басқару жүйелерін; - әкімшілік құқық жүйесін; - әкімшілік құқық бұзушылық және әкімшілік жауапкершілік; - әкімшілік жазалау шаралары негізгі және қосымша түрлері.

Б құзыреттілік аумағы - Азаматтық құқықтық қатынастар.	
Б1 оқыту модулі	- азаматтық құқықтың әдісі; - азаматтық құқықтардың пайда болуын және қолдануын; - азаматтық құқық саласының басқа саладан айырмашылығын; - азаматтық заңдарды, заңды және жеке тұлғалардың азаматтың құқықтық нормаларын; - меншік құқығы; - мәмлелер ұғымы, түрлері; - азаматтық құқықтық жауаптылық; - азаматтық құқықтық қабілеттілік және азаматтық әрекет қабілеттілігі.
Б2 оқыту модулі	- неке, отбасылық заңнамалар; - некені құру және бұзу, ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттері; - ата-ана мен балалардың құқықтары мен міндеттері; - алимент мәселесі; - отбасы құқықтары; - отбасы алдындағы жауапкершілік сезімі; - ата ана құқықтырынан айыру және шектеу; - ата-ана қамқорлығынан айырылған балаларды тәрбиелеудің нысандары.
В құзыреттілік аумағы - Еңбек құқығының және әлеуметтік қорғау құқығының негіздері.	
В1 оқыту модулі	- еңбек құқығының қатынастарын; - жеке және ұжымдық еңбек шарты; - кепілдік және компенсация; - жұмысқа орналасу мен еңбек құқығының негіздерін, жалақы; - еңбек даулары, тәртіптік жазалар;
В2 оқыту модулі	- қоршаған табиғи ортаны қорғаудың экономикалық механизмін мен экологиялық құқықтық жақтарын; - экологиялық заңдар; - меншік құқығы мен табиғи ресурстар; - экология мәселелері және оны шешу жолдары; - экологиялық құқық бұзушылыққа қарсы заңды жауаптылық; - жер құқығы.
Г құзыреттілік аумағы - Қылмыстық құқық негіздері.	
Г1 оқыту модулі	- қылмыстық заң, оның белгілері, жүйесі, құрылымы; - қылмыстың түсінігі мен түрлері; - қылмыстық жауапкершілік; - қылмыстық жаза; - сыбайлас жемқорлық және онымен күрес; - соттылық; - жаза және оның мақсаттары; - қылмыс жасау сатылары; - қылмыстық жауаптылықтан жазалаудан босату; - рақымшылық және кешірім жасау
Д құзыреттілік аумағы - Денсаулық сақтау саласындағы мемелекеттік басқару.	

Область компетенции Г – Окружающая среда и здоровье человека. Медицинская экология.	- будет владеть знаниями о экологии человека, схему обитания человека; - определять понятие «экологическая медицина», «медицинская экология», виды адаптаций: психическая, физиологическая и физическая; - что изучает экология систем органов.
Модуль обучения Г1	- владеть знаниями о главных объектах изучения и содержания экологии человека, связь с общей экологией; - владеть знаниями о человеке как биосоциальном существе; - владеть знаниями об эволюционных особенностях человека, как биологического вида.
Модуль обучения Г2	- владеть знаниями о проблемах роста и развития человеческой популяции; - владеть знаниями о факторах (химических, биологических, физических) окружающей среды как факторы причины и риска развития заболеваний человека; - владеть знаниями о последствиях химического и радионуклеоидного загрязнения воды, почвы, воздуха, продуктов питания, пищевого сырья и других объектов биосферы для здоровья человека; - владеть знаниями о биологических загрязнениях и здоровье человека; - владеть знаниями о показателях здоровья населения, используемые, как один из подходов, к оценке качества окружающей среды.
Модуль обучения Г3	- владеть знаниями о содержаниях и основных положениях прикладной экологии; - владеть знаниями о медицинской экологии как отрасль прикладной экологии; - владеть знаниями о главных отраслях прикладной экологии; - владеть знаниями о медицинской экологии и Владеть знаниями об основных законах, правилах и принципах прикладной экологии.
Область компетенции Д – Антропогенные воздействия на биосферу.	- владеть знаниями о хозяйственной деятельности человека – как новый фактор в биосфере; - о понятии атнтропогенный фактор; - о действии экологических факторов природной среды человека; - об отрицательных воздействиях антропогенных факторов.
Модуль обучения Д1	- владеть знаниями об антропогенных воздействиях на атмосферу; - владеть знаниями о влияние загрязнения атмосферного воздуха на здоровье и условия проживания человека; - владеть знаниями об антропогенных воздействиях на гидросферу; - владеть знаниями о влияние загрязнения воды на здоровье населения; - владеть знаниями об основных экологических проблемах гидросферы; - владеть знаниями о водных ресурсах Казахстана; - владеть знаниями об экологическом влиянии химического, биологического и физического загрязнения воды на здоровье человека, проблемы Аральского моря и Приаралья, Каспия, Балхаша; - владеть знаниями об антропогенных воздействиях на литосферу; - владеть знаниями о химическом и биологическом загрязнении почвы и здоровье населения; - владеть знаниями о почве как самостоятельной экосистеме и важнейший блок других экосистем; - владеть знаниями о земельных ресурсах Казахстана; - владеть знаниями о причине деградации почвы в некоторых районах Казахстана.
Модуль обучения Д2	- владеть знаниями об экологических проблемах современных городов и сельских населенных мест Казахстана и особенности здоровья населения;

	- о взаимоотношениях в системе «общество-природа»; - специфической роли человека в биосферных процессах; - последствия антропогенного воздействия на окружающую среду и здоровье человека; - об основных принципах и методах охраны окружающей природной среды и рационального природопользования.
Область компетенции А – Предмет, задачи и объекты изучения экологии, структура современной экологии. Краткая история развития.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основных положениях современной экологической науки, а также уметь интегрировать знания по экологии в профессиональную деятельность медицинского работника.
Модуль обучения А1	Владеть знаниями об основных понятиях экологии: биосфера, экосистемы, биогеоценозы, популяции, сообщества, экологические факторы. - владеть знаниями об основных законах экологии, сформулированные Б. Коммонером, и их значение; - владеть знаниями о структуре современной экологии; - владеть знаниями о связях экологии с медицинскими, биологическими и другими науками и основными направлениями развития экологии в современный период; - владеть знаниями о методах экологии; - владеть знаниями об истории развития экологии и роли в ней ученых (Ж. Ламарка, К. Линнея, Ч. Дарвина, Э. Геккеля, А. Тэнсли, В.В. Докучаева, В.И. Вернадского в становлении экологии); - владеть знаниями о развитии экологии в Казахстане.
Область компетенции Б – Основы общей экологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основных положениях общей экологии и экологических факторах.
Модуль обучения Б1	- владеть знаниями о структурах популяций; - владеть знаниями о видах популяций; - владеть знаниями прикладных значений возрастной структуры популяций; - владеть знаниями о типах увеличения численности популяций; - владеть знаниями об основных факторах, оказывающих влияние на численность (плотность) популяций: зависимые (биотические или регулирующие) и независимые (абиотические или модифицирующие).
Модуль обучения Б2	- владеть знаниями о роли концепции экосистемы в экологии; - владеть знаниями о трофической (функциональной) структуре экосистемы; - владеть знаниями о свойствах и функциях экосистемы; - владеть знаниями энергетики и продуктивности экосистемы; - владеть знаниями динамики экосистемы. Природные экосистемы Земли.
Модуль обучения Б3	- владеть знаниями о биосфере как глобальной экосистеме; - владеть знаниями об основных свойствах биосферы; - владеть знаниями эволюции биосферы; - владеть знаниями об учении В.И. Вернадского о ноосфере.
Область компетенции В – Среда обитания и экологические факторы.	Владеть знаниями о среде обитания и понятиями как экологический оптимум, виды экологических факторов пределы выносливости, стенотопные, эвритопные организмы.
Модуль обучения В1	- владеть знаниями о среде обитания и экологических факторах (абиотических, биотических и антропогенных); - владеть знаниями об основных понятиях «экологическая ниша», ее значение во взаимоотношениях живых организмов; - владеть знаниями об антропогенных факторах, их прямое и косвенное воздействие на неживую и живую природу.

Д1 оқыту модулі	- медицина саласындағы заңдарды; - медицина саласындағы актілерді; - медициналық ұжымдарды басқару жүйесін; - медицина қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттерін; - донорлық; - Қазақстан республикасының қылмыстық кодексіндегі денсаулық сақтау саласындағы қылмыстарды; - әкімшілік құқық кодексінде көзделген денсаулық сақтау саласындағы әкімшілік құқық бұзушылықтарды білуі тиіс.
Ж құзыреттілік аумағы - Халықаралық құқық түсінігі.	
Ж1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - халықаралық құқық қағидаларын; - халықаралық құқық жүйесін; - Қазақстанның халықаралық аренадағы тәжірибесін; - елшілік пен консулдық; - халықаралық ұйымдардың қызметін; - Қазақстан Республикасының сыртқы саясаты; - медицина саласындағы халықаралық ұйымдардың сипаттамасын.

10 Құзыреттілік профилі – Информатика

Құзіретті кәсіп бағыты - Информатика.	Оқыту аяқталған соң білім алушы:
А Құзіреттілік аумағы - Информатика пәніне кіріспе.	
А1 оқыту модулі	Білуі тиіс: - ЭЕМ – нің даму тарихын; - есептеуіш техника кабинетінде қауіпсіздік ережесін сақтауды; - материалды диниедегі ақпаратты; - ақпараттың өлшем бірлігін; - санау жүйесін: екілік, сегіздік ондық және он алтылық; - компьютердің құрылысын: негізгі және қосымша құрылғылары.
А2 оқыту модулі	Істей алуы тиіс: - Windows операциалық жүйесінің жұмыс үстелінде жұмыс жасауды; - жұмыс үстелінің стандартты программаларымен жұмыс істеуді; - жарлық және буманы құрып, оның атын ауыстыру; - ақпарат тасмалдаушыларымен.
Б құзіреттік аумағы - Microsoft Office.	
Б1 оқыту модулі	Білуі тиіс - Microsoft Word мәтіндік редакторы туралы негізгі мағлұматтар; - Мәтінмен жұмысты: пішімдеу құралы, стандартты құралын, мәзір жолағын, күй жолын; Істей алуы тиіс: - Мәтінді құру, сақтау, атын ауыстыру, көшіру және құжатты басып шығаруды; - кесте құруды, оны пішімдеуді.

Б2 оқыту модулі	Білуі тиіс: - Microsoft Excel электрондық кестесі туралы жалпы мағлұматтар; Істей алуы тиіс: - диаграмма құруды және функция графиктерін тұрғызуды; - медицина есебінде электронды кестесін қолдануды.
Б3 оқыту модулі	Білуі тиіс: - Power Point программасымен жұмыс жасау технологисын; - Power Point терезесінің құрылымын; Істей алуы тиіс: - слайдтарды құруды және жан бітімді; - көрмелерді безендіру және көрсетуді.
Б4 оқыту модулі	Білуі тиіс: - Microsoft Access программасы туралы жалпы мағлұматтар; - Microsoft Access деректер қорын; Істей алуы тиіс: - Microsoft Access деректер қорында есептерді құруды; - медициналық есептерді шығаруда Mic Access деректер қорын басқару жүйесін қолдануды.
В күйреттілік аумағы - “STATISTICS” дестесін қолдану.	
В1оқыту модулі	Білуі тиіс: - медициналық биологиялық ақпараттарды өндеуде ЭЕМ – қолдануды. Істей алуы тиіс: - STATISTICS дестесін қолдауды; - медициналық есептерді шығаруда STATISTICS дестесін қолдануды.
Г күйреттілік аумағы - Компьютер желісі, телекоммуни- кациялық және желілік техноло- гия.	
Г1 оқыту модулы	Білуі тиіс: - Желі туралы жалпы мағлұмат; - Аппараттық және программалық жабдықтарды; Істей алуы тиіс: - Интернетте жұмыс істеуді.
Г2 оқыту модулы	Білуі тиіс: - Электронды почтаны пайдалануды; - IP-адресі; Істей алуы тиіс: - Электронды почтамен жұмыс жасауды.
Д күйреттілік саласы - Ақпаратты қорғау негіздері.	
Д1 оқыту модулы	Білуі тиіс: - Ақпаратты қорғау ұғымын; - Ақпараттың қауіпсіздігін және оның құрамын; - зақым келтіруші программаларды және оның классификациясын; Істей алуы тиіс: - компьютерлік вирустардан қорғау әдісін.
Д2 оқыту модулы	Білуі тиіс: - Антивирустық қорғау құралдарын; Істей алуы тиіс: - Антивирустық программамен жұмыс істеуді.
Е күйреттілік саласы - HTML тілінің негіздері	

Спецификация модуля

Наименование модуля «Основы фармакологии»

Задача модуля:

- дать знания о фармакокинетике и фармакодинамике лекарственных средств;
- научить общим принципам оформления рецептов и составлению лекарственных прописей;
- научить рассчитывать различные дозы лекарственных средств;
- научить выбирать удобную для применения лекарственную форму при различных заболеваниях;
- ориентироваться в многочисленном арсенале новых лекарственных средств, их преимуществах перед применяемыми препаратами, взаимозаменяемости и наиболее часто используемых средствах

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А 1 - оформлять рецепты и составлять рецептур- ные прописи.	- оформлять рецепты и составлять рецептур- ные прописи; - рассчитывать различ- ные дозы лекарствен- ных средств.	- формы рецептурных бланков; - общие правила составления и вы- писывания рецептов; - виды лекарственных форм (твер- дые, мягкие, жидкие); - особенности выписывания ядо- витых, сильнодействующих, нар- котических средств и препаратов с одурманивающим действием.	- учебники, - лекции, - тесты, - ситуационные задачи, - таблицы.
Б 1 - изучить общие зако- номерности фармако- кинетики и фармакоди- намики лекарственных средств.	- изучить общие зако- номерности фармако- кинетики и фармакоди- намики лекарственных средств и уметь приме- нить их на практике.	- по общим закономерностям фар- макокинетики и фармакодинамики лекарственных средств.	- учебники, - лекции, - тесты, - ситуационные задачи, - таблицы.
В 1 - оформлять рецепты и составлять рецептур- ные прописи на ле- карственные средства, влияющие на функции исполнительных орга- нов и систем.	- оформлять рецепты и составлять рецептур- ные прописи на ле- карственные средства, влияющие на функции исполнительных орга- нов и систем; - рассчитывать различ- ные дозы лекарствен- ных средств.	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакоди- намика лекарственных средств, влияющих на функции исполни- тельных органов и систем; - фармакологическое действие; - показания и противопоказание к применению; - побочные эффекты; - способы применения; -дозы и формы выпуска.	- учебники, - лекции, - тесты, - ситуационные задачи, - таблицы.

16 Профиль компетенции – Экология и устойчивое развитие

Профиль компетенции - Экология и устойчивое развитие.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями: - о законах правительства Республики Казахстан по вопросам охраны окружающей среды; - об основах фундаментальной экологии - наиболее общими законо- мерностями взаимоотношений организмов и их сообществ со средой в естественных условиях;
--	---

B7			
- изучить патологи-ческую физиологию и патоморфологию болезней желез внутренней секреции.	- охарактеризовать в проявлениях эндокринной патологии; - описать патологические изменение в гипофизе, щитовидной железе, в надпочечниках, поджелудочной железе.	- этиологии, патогенеза широко распространенных эндокринопатии, их патоморфологии, осложнений, исходов.	Патологоанатомичес-кие таблицы, муляжи, барельефные планшеты, макропрепараты
B8			
- изучить нарушения движения и чувствительности.	- дать характеристику параличам, парезам, гиперкинезам, тик; - различать виды болевой чувствительности.	- нарушений произвольных и непроизвольных движений; - видов болевой чувствительности; - значений боли для организма.	Патологоанатомичес-кие таблицы, муляжи, барельефные планшеты, макропрепараты.

15 Профиль компетенции – Основы фармакологии

Профиль компетенции – Основы фармакологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по - общей рецептуре; - по общей фармакологии; - по частной фармакологии.
Область компетенции А – Общая рецептура.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями по выписыванию рецептов, знать виды лекарственных форм.
Модуль обучения А 1	- оформлять рецепты; - составлять рецептурные прописи; - рассчитывать различные дозы лекарственных средств.
Область компетенции Б – Общая фармакология.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями; по общим закономерностям фармакокинетики и фармакодинамики лекарственных средств.
Модуль обучения Б 1	- изучить фармакологические свойства основных групп лекар-ственных средств; - знать показания и противопоказания к применению лекарствен-ных средств и их побочные эффекты
Область компетентности Г – Лекарственные средства, регули-рующие функции исполнительных органов и систем.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о лекарственных средствах, регулирующих функции исполнитель-ных органов и систем; - оформлять рецепты и составлять рецептурные прописи.
Модуль обучении Г 1	- владеть знаниями о лекарственных средствах, влияю-щих на функции исполнительных органов и систем (лекарственные средства, влияющие на функции органов дыхания, пищеварения, сердечно-сосудистую систему, мочевыделение, кроветворение, регулирующие процессы обмена веществ, противомикробные и противопаразитарные средства); - оформлять рецепты и составлять рецептурные прописи на лекарственные средства, влияющие на функции исполнительных органов и систем.

E1 оқыту модулі	Білуі тиіс: - HTML тілінің негізін. Істей алуы тиіс: - HTML тілінде кесте құру және оны форматтауды. - WEB – паракпен жұмыс жасауды.
Ж құзіреттілік саласы - Программалау негізі	
Ж1 оқыту модулі	Білуі тиіс: - программалау тілі туралы жалпы мағлұмат. - Алгоритм түсінігі мен оның қасиеттерін. - Программалау тілінің алфавитін.
Ж2 оқыту модулі	Білуі тиіс: - Pascal тілі туралы жалпы мағлұмат - Pascal тілінің операторларын. Істей алуы тиіс: - Pascal тіліндегі шамаларды сипаттуды.

11 Құзыреттілік профилі - Анатомия

Құзыреттілік профилі – Қалыпты анатомия.	Оқыту аяқталған соң білім алушы адам денесінің құрылысын, мүшелердің орнын, бағытын анықтап табатын болды.
А – остеология, синдесмология.	Оқыту аяқталған соң білім алушы қаңқаның, бөлек сүйектердің, буынның құрылысын білетін болады.
Б – миология.	Оқыту аяқталған соң білім алушы қаңқа бұлшық еттерінің орналасуын, қызметін, көлденең жолақты және бірыңғай салалы бұлшық еттердің құрылыс ерекшеліктерін, қызметін білетін болады
В – ас қорыту жүйесі.	Оқыту аяқталған соң білім алушы ас қорыту мүшелерінің құрылыстары-ның жалпы заңдылықтарын, орнласқан жерін және қызметін білетін болады.
Г – тыныс алу жүйесі.	Оқыту аяқталған соң білім алушы тыныс алу мүшелерінің жалпы құрылыс жоспарын және анатомиялық қызметтік сипаттамасын, орны мен қызметін білетін болады.
Д құзыреттілік аймағы несеп – зәр шығару жүйесі.	Оқыту аяқталған соң білім алушы несеп – зәр шығару мүшелерінің орны мен қызметін, қызметтік элементтерінің құрылыс ерекшеліктерін білетін болады.
Е құзыреттілік аймағы - жыныс жүйесі.	Оқыту аяқталған соң білім алушы жыныс мүшелерінің анатомиялық қызметтік сипаттамасын, еркек пен әйелдің жыныс мүшелерін ажыратып, орнын анықтайтын болады.
Ж құзыреттілік аймағы - Жүрек – қан тамырлар жүйесі.	Оқыту аяқталған соң білім алушы жүрек – қан тамырлар жүйесінің мүшелерінің орны мен қызметін, қан айналым шеңберлерін білетін болады.
З құзыреттілік аймағы - жүйке жүйесі.	Оқыту аяқталған соң білім алушы жүйке жүйесінің жалпы құрылыс жоспарын және олардың негізгі қызметтік элементтерін білетін, бас ми мен жұлын жүйкелерінің жүйкелендіру аймақтарын білетін болады.
И құзыреттілік аймағы - сезім мүшелері.	Оқыту аяқталған соң білім алушы сезім мүшелерінің негізгі құрылымдық элементтерін, орны мен қызметін білетін болады.
К құзыреттілік аймағы - ішкі сөл бездері.	Оқыту аяқталған соң білім алушы ішкі сөл бездерінің жалпы анатомия-сын және олардың маңызын, орны мен қызметін білетін болады.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Анатомия**
Модульдің міндеті: Оқыту аяқталған соң, оқушы адам денесінің құрылысын, ағзалардың орнын, бағытын анықтап табатын болды

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
- адам қаңқасының бөлімдерін, бөлек сүйектерді және буындарды үйрену.	- сүйектердің құрылымдық компоненттерін ажырата білу, өзіңнен сүйек элементтерін ұстап көрсету. Ірі буындарды, олардағы қимыл түрлерін көрсету.	- тірек – қимыл жүйесінің жалпы анатомиясын. Сүйектердің жіктелуін. Қаңқаның бөлімдерін, бөлек сүйектердің құрылыстарын. Сүйектердің бірігуін және олардың жіктелуін.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам қаңқасы, сүйек препараттары, муляждар.
- бұлшық ет топтарын үйрену.	- бұлшық ет топтарын ажырата білу. Муляждан және өзіңнен кейбір бұлшық еттерді анықтау.	- көлденең жолақты және бірыңғай салалы бұлшық еттердің құрылыс ерекшеліктері мен қызметтерін. Бұлшық еттердің жіктелуін. Бұлшық еттердің қосымша аппаратын.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам қаңқасы, сүйек препараттары, муляждар.
- ас қорыту жолының бөлімдері мен ас қорыту жүйесінің мүшелерін үйрену.	- ас қорыту жүйесінің мүшелерін анықтау және оларға тән негізгі белгілерді көрсету.	- ас қорыту жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Ас қорыту жүйесінің мүшелерінің жалпы анатомиялық және қызметтік сипаттамасын. Ас қорыту мүшелерінің орны мен құрылыстарын.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам торсы мен қаңқасы, муляждар.
- тыныс алу жүйесінің мүшелері мен бөлімдерін үйрену.	- тыныс алу жүйесінің мүшелерін анықтау және орналасуын көрсету.	- тыныс алу жүйесінің мүшелерінің жалпы құрылыс жоспары және анатомиялық, қызметтік сипаттамасын. Көкірекаралық туралы түсінік және оның мүшелері.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам торсы мен қаңқасы, муляждар.
- несеп – зәр шығару жүйесінің мүшелерінің құрылыстарын үйрену.	- несеп – зәр шығару жүйесінің мүшелерін ажыратып, олардың орнын анықтай білу.	- несеп – зәр шығару жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Несеп – зәр шығару жүйесінің мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасын, зәр шығару мүшелерінің қызметтік элементтерінің құрылыс ерекшеліктерін.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам торсы мен қаңқасы, муляждар.
- еркек пен әйелдің жыныс мүшелерінің құрылыстарын үйрену.	- еркек пен әйелдің жыныс мүшелерін ажыратып, олардың орнын анықтай білу.	- жыныс жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Жыныс жүйесі мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасы.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам торсы, муляждар.
- жүрек құрылысын үйрену. Қан айналым шеңберлері, олардың маңызы. Лимфа жүйесінің мүшелері.	- жүректің орналасқан жерін көрсету. Адам денесінің әр түрі аймағындағы ірі қан тамырларының жолдарын көрсету. Тамырлар жүйесінің құрылыс ерекшеліктерін көрсету. Ірі лимфа тамырларын, олардың өзектерін анықтау. Аймақтық лимфа түйіндерін ұстап көрсету.	- жүрек – қан тамырлар жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Жүректің құрылысы мен қызметі. Қан айналым шеңберлері. Үлкен және кіші қан айналым шеңберлерінің артериялары мен веналары. Лимфа жүйесінің жалпы құрылыс жоспары мен қызметі.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам торсы, муляждар.

B2			
- изучить патоморфологию заболеваний сердечно-сосудистой системы и изменения гемодинамики, функциональной способности сердце при их недостаточности.	- разбираться в причинах сердечной недостаточности; - изменения гемодинамики при недостаточности кровообращения; - изменения в органах при заболеваний сердечно-сосудистой системы.	- видов и стадий сердечной недостаточности компенсаторные механизмы; - определений атеросклероза, патанатомия, исходов; - инфаркта миокарда, понятий, причин, развитий, стадий, осложнений, исходов.	Таблицы барельефные планшеты, патологоанатомические таблицы, муляжи, макро-микропрепараты.
B3			
- изучить патоморфологию при ревматических болезнях.	- описать изменения в органах при ревматизме, ревматоидном артрите, системной красной волчанке.	- понятий о ревматических болезнях; - этиологии, патогенеза, патологической анатомии, осложнений, причин смерти при ревматизме, ревматоидном артрите, системной красной волчанке.	Патологоанатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, макропрепараты.
B4			
- изучить патофизиологию и патоморфологию при острых и хронических заболеваний легких.	- разбираться в нарушениях легочной вентиляции; - дать определение асфиксии, гипоксии, выделить стадии и виды; - описать патологические изменения при крупозной пневмонии, бронхопневмонии, хр. бронхите, бронхиальной астме, бронхоэктазах, пневмосклерозе.	- нарушений легочной вентиляции; - определений этиологии острых пневмонии и морфологической характеристики острых и хронических заболеваний легких.	Патологоанатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, макропрепараты и микропрепараты.
B5			
- изучить нарушения процесса пищеварения и патоморфологию при их заболеваниях.	- назвать основные причины нарушений пищеварения в отдельных органах пищеварительной системы; - описать морфологию при гастритах, язвенной болезни, вирусном гепатите, гепатозе и циррозе печени.	- нарушений пищеварения в различных отделах пищеварительной системы; - морфологической характеристики гастритов, язвенной болезни желудка и 12-п кишки; - этиологии и патогенеза желтух и морфологии при гепатитах, гепатозе и циррозе печени.	Патологоанатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, макропрепараты, микропрепараты.
B6			
- изучить нарушений основных функций почек, и патологическую анатомию при заболеваниях почек.	- разбираться в нарушениях функций почек; - указывать изменения функций почек при пиелонефрите и гломерулонефрите и морфологию при почечной недостаточности.	- этиологии, патогенеза, морфологии, осложнений при пиелонефрите, ОПН, ХПН.	Патологоанатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, макропрепараты

Модуль обучения В7	Характеризовать этиологию и патогенез эндокринных нарушений, описать основные клинические признаки нарушений функций гипофиза, щитовидной железы, поджелудочной железы, надпочечников, механизм развития ятрогенных эндокринопатии.
Модуль обучения В8	Описать общую этиологию и патогенез нарушений деятельности нервной системы, нарушения чувствительности и двигательной функции нервной системы.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Патологическая анатомия и физиология**
Задача модуля: После завершения обучения обучающийся будет хорошо ориентироваться в патологических процессах лежащих в основе болезни, в патоморфологии конкретных заболеваний. После завершения обучения обучающийся будет хорошо ориентирован в общих закономерностях возникновения, развития и завершения болезни; правильно осмысливать механизмы развития, течение, исходы при различных заболеваниях и разбираться в вопросах профилактики, диагностики и лечения при данных состояниях.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- изучить понятия болезнь, здоровье, этиология, патогенез.	- дать определение понятиям болезнь, здоровье, этиологию, патогенез; - охарактеризовать стадии болезни; - описывать факторы, снижающие заболеваемость; - различать звенья патогенеза.	- определения болезни, стадии, течения, исходов; - понятий здоровье, этиология, патогенез; - причин и условий возникновения болезней; - звеньев патогенеза, «порочные круги»; - понятий резистентности и реактивности.	Таблицы, барельефные планшеты.
Б1			
- изучить основные патологические процессы.	- различать виды, стадии шока; - дать морфологическую характеристику и описать патогенез воспаления, гипоксии, лихорадки, опухолей, нарушение периферического кровообращения.	- понятий повреждение; - дистрофии виды, причины; - понятий шок, коллапс, стресс, патогенез, стадии; - общей характеристики воспаления, нарушений периферического кровообращения, гипоксии, лихорадки, опухолей.	Патологоанатомические таблицы, барельефные планшеты муляжи, макропрепараты, микропрепараты.
В1			
- изучить изменения качественного и количественного состава крови.	- описывать качественные и количественные изменения при анемиях. - морфологические изменения во внутренних органах при разных видах анемии; - решать ситуационные задачи.	- понятий анемия, лейкоз; - их проявления в организме.	Патологоанатомические таблицы, барельефные планшеты, муляжи, макропрепараты, микропрепараты.

- жүйке жүйесінің жалпы құрылыс жоспарын үйрену. Жүйке жүйесінің орталық және шеткі бөлімдерінің құрылыстарын үйрену.	- ми мен жұлынның бөлімдерін, олардың негізгі қызметтік элементтерін көрсету. Ми мен жұлын жүйкелерін, олардың жүйкелендіру аймақтарын көрсету. Кейбір жүйкелердің теріде бағдарын көрсету.	- жүйке жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Миға жалпы шолу. Жұлынның құрылысы. Ми мен жұлынның қабықтары. Шеткі және вегетативті жүйке жүйесінің жалпы құрылыс жоспары.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам торсы, муляждар.
- көру, есту және тепе – теңдік, иіс сезу, ләм сезу мүшелерінің құрылыстарын үйрену. Тері және оның қосымшалары.	- көру, есту және тепе – теңдік, иіс сезу, дәм сезу мүшелерінің негізгі құрылымдық элементтерін анытау және көрсету. Терінің қабаттарын көрсету.	- сезім мүшелерінің жалпы морфологиясын. Сезім мүшелері мен терінің құрылысына тән белгілер.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам торсы, муляждар.
- ішкі сөл бездерінің құрылыстары мен қызметтерн үйрену.	- ішкі сөл бездерін ажырата білу және олардың орналасқан жерлерін көрсету.	- ішкі сөл бездерінің жалпы анатомиясы және олардың маңызы.	- анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам торсы, муляждар.

12 Құзыреттілік профилі - Латын тілі

Құзыреттілік профилі - Латын тілі.	Оқыту аяқталған соң білім алушы меңгереді: - клиникалық, анатомиялық және фармацевтикалық терминдерді өз тәжірбиелерінің кәсіби лексикасында қолдануды; - кәсіби бағытталған мәтіндерді сөздіктің көмегімен аудару білуді; - клиникалық терминдерді, дәрі- дәрмектердің атауларын дұрыс жазып, оқуды; - медициналық, анатомиялық терминдердің мағынасы мен маңызын жете түсініп құрастыруды; - әртүрлі дәрілік түрлерге рецепттерді құрастырып жазуды және аударуды.
А құзыреттілік аумағы -	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: латын алфавитін және әріптердің дыбысталуын
А құзыреттілік аумағы. Фонетика.	- латын алфавиті мен әріптің дыбысталуын;
А1 оқыту модулі	- грек тілінен енгізілген сөздердің дыбысталу ерекшеліктері мен дауыссыз дыбыстардың және дифтонгтердің оқылу ережесін,әртүрлі әріптер қосындысының оқылу ережесін білуі.
Б құзыреттілік аумағы - Сөздердің құрылуы. Медициналық терминдердің құрылысы.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - сөздердің құрамымен танысу арқылы сөз құрамын біліп, оқып меңгереді
Б1 оқыту модулі	- приставкаларды, терминоэлементтерді білуі; - грек-латын дублетін білу; - терминдердің мағынасын дұрыс құрастыру; - терминдердің мағынасын түсіндіре білуі;
Б2 оқыту модулі	- аурудың аталуында патологиялық жағдайын анықтау үшін жұрнақ туралы оқып үйренген білімін қолдана білуі. Мысалы –itis-oma-osis-iasis.

В құзыреттілік аймағы - Етістік. Грамматикалық категориясы. Бұйрық рай. Ырықсыз рай. Бұйрық райдың рецепте қолдануы.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - етістіктің 4 жіктеуі, етістіктің осы шақтағы сөз негізінен сөйлем құрастыруды және бұйрық райының көмегімен дәрілік түрлерге рецепт құрастыруды меңгеруі қажет.
В1 оқыту модулі	- етістіктің словарлық сөз түрлерін білуі; - етістіктің жалқы сөйлемдірін аударуды; - рецепте жазылатын стандартты, қосымша сөздерді білуі;
В2 оқыту модулі	- рецепттің құрылысын білу, меңгеру; - рецепте жазылатын стандартты сөздерді білу; - әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды білу; - әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазып, оқу және аудару білу.
Г құзыреттілік аймағы - Зат есім. Граммат-қ категориясы. 5 жіктелуіне шолу, 1-ші 2-ші жіктелуі. Қиылыспаған анықтауыш.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - зат есімді меңгеру барысында грамматикалық категорияны, родтарды, жекеше және көпше түрлерлерін, септелуді білуі.
Г1 оқыту модулі	- зат есімнің 1-ші және 2-ші жіктелуімен терминдер құрастыруды және аударуды білуі; - зат есімнің словарлық сөзінің қайсы жіктелуіне жататынын және талданылатынын анықтауды білу.
Д Құзыреттілік аймағы - Дәрілердің атауларындағы жиі кездесетін қиықшалар. Химиялық элементтің, тотықтың, тұздың, қышқылдың аттары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - дәрілердің атауларындағы жиі кездесетін қиықшарады білуі; - химиялық элементтердің, тотықтардың, тұздардың және қышқылдардың атауларын білуі; - жиі кездесетін қиықшаларды қолдана отырып дәрілердің атауларын дұрыс жазуды және оқуды білуі;
Д1 оқыту модулі	- дәрілердің атауларындағы қиықшаларды бөліп ала білуі; - қышқылдардың, тотықтардың және тұздрдың аттарын латынша атауларын жазуды.
Е құзыреттілік аймағы - Сын есім. Сын есімнің 1-ші тобы. Сын есімді зат есіммен үйлестіру. (1-2-ші жектелінуін).	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - сын есімді меңгеру барысында грамматикасын, родын, жекеше және көпше түрлерін, септелуін, жіктелінулерін білуі;
Е1 оқыту модулі	- сын есімнің зат есіммен үйлестіруді меңгеруі; - терминдерді үйлесімді құрастыруды және аударуды.
Ж құзыреттілік аймағы - Зат есімнің 3-ші жіктелуі. Тұздардың атауы, патологиялық процесстер.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - зат есім сөзінің жалғауынан 3-лік жіктелудің сөзі екендігін анықтау және жұрнақ жалғау арқылы клиникалық терминнің мағынасын анықтауды меңгеруі.
Ж1 оқыту модулі	- зат есімнің 3-шілік жіктелуінің түбір сөзін анықтай білуді; - зат есімнің 3-шілік жіктелінетін сөздерінен терминдер құрастыруды және аударуды; - зат есімнің 3-лік жіктелінетін сөдерін ілік септігінің жалқы және көпше түрінде қолдануды;
Ж2 оқыту модулі	- мына жұрнақтарды –osis-iasis-itis-oma- қолдана отырып клиникалық терминдер құрастыру; - клиникалық терминдердің мағынасын анықтауды; - бағытталған клиникалық терминдер құрастыруды;
Ж3 оқыту модулі	- көп кездесетін аниондарды қолдана отырып, тұздардың аттарын латын тілінде жазуды; - әртүрлі тақырыпқа сәйкес рецептер құрастырып жазуды және аударуды.

	этиологию, патогенез, клинические признаки и морфологическую характеристику при различных заболеваниях.
Область компетенции А – Общая нозология.	После окончания обучения обучающийся будет знать определение болезни и здоровья, стадии болезни и исход, роль реактивности и резистентности в развитии болезни, причину и условия возникновения и механизм развития болезни, компенсаторно-приспособительные реакций организма.
Модуль обучения А1	Дать определение понятиям «болезнь» и «здоровья». Охарактеризовать стадии и исход болезни, этиологические факторы и патогенез, смену причины и следствий, роль реактивности и резистентности в патологии, компенсаторно-приспособительные реакций организма в развитии болезни.
Область компетенции Б – Общая патология.	После оканчания обучения обучающийся будет знать общую реакцию организма на повреждение в виде шока, типические патологические процессы независимо от причины и их морфологическую характеристику.
Модуль обучения Б1	Охарактеризовать дистрофии, этиологию и патогенез воспаления, гипоксии, лихорадки, опухолей, нарушений периферического кровообращения и их морфологическую характеристику
Область компетенции В – Болезни органов и систем.	После окончания обучения обучающийся будет знать этиологию и патогенез нарушений функций органов и систем, клинические признаки, морфологическую характеристику, кратковременные и длительные компенсаторно-приспособительные реакций организма при заболеваниях, обуславливающие факторы и борьбу с ними, будут разбираться в вопросах профилактики и лечения.
Модуль обучения В1	Классифицировать нарушения объема крови, патологические изменения эритроцитов, лейкоцитов, тромбоцитов. Этиология и патогенез анемии и лейкозов, изменение количественного и качественного состава форменных элементов при различных видах анемии и лейкозов, решать ситуационные задачи.
Модуль обучения В2	Этиологию и патогенез атеросклероза, ишемической болезни сердца, макро-микроскопическая характеристика, клинико-морфологические формы и осложнения, факторы риска. Определение сердечной недостаточности, этиология, патогенез, компенсаторные реакции организма.
Модуль обучения В3	Определение ревматических болезней и общие признаки. Этиология и патогенез ревматизма, ревматоидного артрита, системной красной волчанки, клинико-морфологические формы, патологическая анатомия и осложнения.
Модуль обучения В4	Дать определение дыхательной недостаточности, этиологию и основным механизмам развития недостаточности дыхания, определение гипоксии и асфиксии. Причину и механизм развития бронхиальной астмы, крупозной пневмонии, бронхопневмонии, бронхита, пневмосклероза и их морфогенез, патологическая анатомия, осложнения.
Модуль обучения В5	Характеризовать этиологию и патогенез нарушения пищеварения в полости рта, в желудке, в кишечнике, нарушения секреторной и моторной функции желудка. Язвенная болезнь, этиология, общие и местные факторы патогенеза, гепатозы, гепатиты, цирроз печени, клинико-функциональная характеристика, патологическая анатомия, морфогенез и осложнения.
Модуль обучения В6	Определять этиологические факторы приводящие к нарушению основных функций почек, патогенез пиелонефрита, гломерулонефрита, морфологическая характеристика. Острая и хроническая почечная недостаточность, стадии и исход.

	организма и для повышения адаптационных возможностей человека; - определять гормоны различных желез, их взаимосвязь и взаимозависимость.	- физиологического значения гормонов отдельных желез эндокринной системы; - регуляции деятельности эндокринных желез.	
31			
- изучить физиологию возбудимых тканей. - изучить физиологию ЦНС, вегетативной нервной системы, высшей нервной деятельности, периферической нервной системы. Физиологические отличия вегетативной нервной системы от соматической нервной системы. Принципы учения Павлова о высшей нервной деятельности. Типы высшей нервной деятельности с учетом возрастных и индивидуальных особенностей организма.	- объяснить механизм мышечного сокращения, проведение нервного импульса с нерва на мышцу, с нерва на нерв; - объяснить химические изменения в нерве в покое и при проведении возбуждения; - указать структурные компоненты рефлекторной дуги, виды рефлексов; - определить функции спинного мозга, отделов головного мозга и вегетативной нервной системы; - определять составные элементы спинномозговой жидкости; - различать типы нервной системы, I и II сигнальные системы.	- понятий о возбудимых тканях, физиологические свойства возбудимых тканей; - понятий о потенциале покоя и потенциале действия; - механизмов мышечного сокращения; - физиологической особенности гладких и скелетных мышц; - физиологии нервно-мышечной передачи проведения нервного импульса; - понятий о нервно-мышечных синапсах, утомлении; - функциональных особенностей различных отделов головного и спинного мозга; - понятий о рефлексах и их классификаций. Значения спинномозговой жидкости для жизнедеятельности организма.	Таблицы, барельефные планшеты мышечного волокна, нервно-мышечного препарата, нервного волокна, рецептора, синапса. Таблицы и планшеты по теме: «Нервная система», модель рефлекторной дуги.
И1			
- изучить функциональную структуру зрительного, слухового и вестибулярного анализаторов; - обонятельную, вкусовую и тактильную рецепции.	- давать функциональную характеристику изучаемых анализаторов; - объяснить физиологические механизмы зрительного восприятия, восприятия звука.	- морфофункциональную характеристику органа зрения, слуха и равновесия, вкуса, обоняния и осязания; - физиологию зрительного, слухового и вестибулярного анализаторов; - физиологической функции кожи, значения кожной чувствительности в связи с изменяющимися условиями внешней среды.	Таблицы по теме: «Органы чувств», планшеты, муляжи глазного яблока, органа слуха, кожи, языка. Растворы сахара, разбавленной уксусной кислоты, хлорида натрия, хинина различной концентрации, вата, спирт, камертон, вода с различным температурным режимом.

14 Профиль компетенции – Патологическая анатомия и физиология

Профиль компетенции – Патологическая анатомия и физиология.	После окончания обучения обучающийся будет знать закономерности возникновения, развития, завершения болезни,
---	--

3 құзыреттілік аймағы - Сын есімнің 2- тобы. Салыстырмалы шырайлары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - сын есімнің 2-ші тобының сөдерінен терминдер құрастыру және бұл терминдерді ілік септігінде дұрыс қолдануды.
31 оқыту модулі	- сын есім өзі аныкталатын зат есімдермен әр уақытта үйлесімде балатындығын білуі: (родта, жалқы және көпше түрлерде, септікте).
32 оқыту модулі	- сын есімнің салыстырмалы шырайларын, жай шырай, күшейтпелі шырай-ларын медициналық терминдерде дұрыс үйлестіруді; - сын есімнің күшейтпелі шырайларының жұрнақтарын словарлық сөздерде дұрыс жалғау ережесін меңгеруі; - сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі жұрнақтарымен медициналық терминдерді құрастыру және аудару.
И құзыреттілік аймағы - Зат есімнің 4-ші-5-ші жіктеулері.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: зат есімнің 4-ші және 5-ші жіктелуге жататын сөзді словарлық сөзінен анықтай алады.
И1 оқыту модулі.	- зат есімнің 4-ші және 5-ші жіктелуіндегі сөздерді сын есіммен үйлестіруді білуі.
К құзыреттілік аймағы - Сан есім Сандық приставкалар фармацевтикалық терминологияда.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білу керек: - сан есімді латын және грек тіліндегі сандық приставкаларды қолдана білуді.
К1 оқыту модулі	- фармацевтикалық терминологияда латын тіліндегі сандық приставкаларды, грек тіліндегі сандық приставкалардан ажырата алуы.

12 кесте -модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Латын тілі**
Модульдің мақсаты: Латын тілінің толық курсін бітірген соң үйренуші білетін болады:
- болашақ мамандар медициналық терминологияны (анатомиялық,клиникалық және фармацевтикалық, кәсіби лексиканы) кәсіби салада қолдануды.
- дәрі-дәрмектер аттарын дұрыс, қатесіз жазып, оқуды.
- клиникалық терминдердің мағынасын түсіндіруді.
- әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт құрасыруды және жазуды, оқуды.
- кәсіби бағытталған мәтіндерді сөздікпен аударуды.
- клиникалық және анатомиялық терминдердің бағытталған мән-мағынасымен құрастыруды және аударуды.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1			
- латын тілінде сөздерді оқу және дыбыстау.	- латын тіліндегі сөздерді оқу және дыбысталу-ын өз тәжірбиесінде қолдануы.	- латын алфавитін; - дауысты, дауыссыз әріптердің және әріптердің қосындысының, диграфтың, дифтонгтың дыбысталу ерекшеліктерін; - екпін ережесін	Оқулық Таблицалар Лекциялар (Дәрістер) Тіректі коспект
B1			
- кәсіби мәтіндерді құрастырып, тәжірбие жүзінде қолдануды.	- бағытталған терминдер құрастырып, мағынасын түсіндіруді.	- сөздердің құралуы мен сөз негізінің құрамын; - жалғаулар; - терминоэлементтер; - грек-латын дублеттері.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект

В2			
- клиникалық терминдерді өз тәжірбиесінде, кәсіби қарым-қатынаста қолдануы.	- бағытталған терминдерді құрастыруды; - терминдердің мағынасын түсіндіруді.	- аурудың аттары және патологиялық жағдайында жұрнақтарды қолдануды; - терминоэлементтің мәні; - грек-латын дублеттері.	Тесттер
В1			
- стандартты рецепттерді тәжірбие жүзінде жазуды және оқуды.	- етістіктердің жай сөйлемдерін аударуды; - стандартты рецепт құрастыруда етістіктің бұйрық райын қолдануды.	- етістіктің 4 райларын; - етістіктің словарлық сөздерін; - сандартты рецепттерді.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.
В2			
- әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды, оқуды.	- әртүрлі дәрілік түрлерге рецепттерді жазуды,оқуды және латын тілінен орыс-қазақ тіліне, орыс-қазақ тілінен латын тіліне аудару; - рецепт жазуды.	- әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазудың ережесін; - рецепттің құрылысын; - рецептегі латын тілінде жазылатын бөлімінің ережесін.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект Тесттер.
Г1			
- зат есімді меңгеру барысында грамматикалық категорияда алған білімді тәжірбие жүзінде анатомиялық және фармацевтік терминдерді қолдануды.	- латын тілінде словарлық сөзді дұрыс оқуды; - словарлық сөздің жіктелуін анықтауды; - зат есімнің 1-2 ші жіктелуіндегі терминдерді құрастыруды, аударуды.	- зат есімнің грамматикалық категориясын (родтарды, септіктерді, жіктелулерді); - зат есімнің 5 жіктелуі; - зат есімнің 5 жіктелуінің ерекшеліктерін; - зат есімнің 1 жіктелуінің септік жалғауларын.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.
Д1			
- химиялық номенклатураны, қиықшаларды тәжірбие жүзінде қолданып, әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды, оқуды.	- қиықшалары бар дәрілік түрлерді дұрыс оқып, жазуды; - дәрілерде кезесетін қиықшаларды анықтауды; - тотықтардың, қышқылдардың латынша атауларын құрастыруды.	- дәрілердің аттарындағы қиықшаларды; - химиялық элементтердің, тотықтардың, қышқылдардың латынша атауларын.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.
Е1			
- зат есіммен сын есімнің үйлесімділігін қолдана отырып, анатомиялық, фармацевтикалық терминдерді құрастыру, рецептер құрастыру.	- үйлесімділікті қолдана отырып, тек атау септігінің және ілік септігінің жалқы және көпше түріндегі терминдерді құрастыруды және аударуды.	- сын есімнің грамматикалық категориясын; - сын есімнің 1 тобындағы словарлық сөздерін; - зат есіммен сын есімнің үйлесімділік ережесінің ерекшелігін; - сын есімнің 1-2ші жіктелуіндегі родтық ерекшеліктерін; - сын есімнің 1-2ші жіктелуіндегі септік жалғауларын.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.

Г1			
- изучить функции органов пищеварительной системы, регуляцию секреции всех пищеварительных соков, физиологическую сущность всасывания; - изучить моторную функцию органов пищеварения.	- давать характеристику процессу пищеварения в отдельных органах пищеварения; - различать методы исследования функций пищеварительных органов и его нейрогуморальную регуляцию; - идентифицировать составные элементы пищеварительных соков.	- анатомии органов пищеварения. Функции органов пищеварения, методов исследования; - состава и свойств пищеварительных соков, механизмов их секреции; - особенностей процесса пищеварения в различных отделах пищеварительной системы в возрастном аспекте.	Таблицы, барельефные планшеты по теме: «Пищеварительная система», муляжи органов пищева-рения.
Д1			
- изучить экскреторную функцию почек, легких, пищеварительного тракта, кожи, механизм и регуляцию диуреза, его стадии; - изучить регуляцию мочеобразования и мочеиспускания.	- определять значение выделительной функции почек, легких, органов пищеварительного тракта, кожи; - различать структурные компоненты нефрона и стадии диуреза; - определять состав и свойства мочи.	- анатомической характеристики почек, легких, органов пищеварительного тракта, кожи; - экскреторной функций почек, легких, пищевари-тельного тракта, кожи; - понятий о диурезе, его стадии; - строения нефрона; - состава и свойства мочи; - механизма мочеобразование и мочевыделение.	Таблицы, барельефные планшеты по теме: «Мо-чевыделительная систе-ма», «Пищеварительная система», «Дыхательная система», «Кожа»; муля-жи почек, органов пище-варения, легких. Модель нефрона.
Е1			
- изучить различные виды обмена веществ, их физиологическое значение для жизнедеятельности организма; - изучить механизм терморегуляции и ее нейрогуморальной регуляции.	- объяснять этапы белкового, жирового, углеводного обменов с указанием промежуточных и конечных продуктов; - уметь характеризовать процессы обмена веществ с учетом возрастных, половых и индивидуальных особенностей организма; - проводить функциональную корреляцию между различными видами обмена веществ.	- значений обмена веществ для организма человека; - понятий и сущностей обмена белков, жиров, углеводов, минеральных веществ и воды; - понятий о витаминах, их значений для организма; - понятий об основном обмене, рабочей прибавке, пищевом рационе, режиме питания, терморегуляции.	Таблицы по теме: «Обмен веществ».
Ж1			
- изучить функции эндокринных желез, физиологическое значение гормонов изучаемых желез.	- уметь давать функциональную характеристику и биологическую оценку гормонов для жизнедеятельности	- анатомию эндокринных желез; - понятий о железах внутренней секреции, гормонах их значение для организма;	Таблицы по теме: «Эндо-кринная система»

вых и индивидуальных особенностей организма. Будет применять полученные знания при выполнении лабораторных работ в будущей профессиональной деятельности.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- изучить состав, свойства и численные нормативы клеток крови и плазмы, функции крови, свертывание, группы, резус-фактора. - изучить морфологическое строение клеток крови, нормальное содержание, физиологические свойства изучаемых клеток крови.	- определять и идентифицировать клетки крови, давать им функциональную характеристику, определять группы крови, резус-фактора, время свертывания.	- состава, физико-химические свойств, функции крови; - понятий о свертывающей и противосвертывающей системе крови; об иммунитете, фагоцитозе, группах крови и резус-факторе.	Таблицы по теме: «Кровь», барельефные планшеты и модели клеток крови.
Б1			
- изучение физиологических свойств сердечной мышцы, внешние показатели работы сердца; - физиологические особенности системы кровообращения и лимфообращения.	- выслушивать тоны сердца человека в покое и после физической нагрузки; - определять пульс и верхушечный толчок на себе и товарищах; - уметь определять функционально – логическую связь между показателями деятельности сердца и пульса.	- анатомической характеристики органов Сердечно-сосудистой системы; - физиологических свойств сердечной мышцы, показатели сердечной деятельности, фазы сердечного цикла, проводящую систему сердца. Кругов кровообращения; - механизмов передвижения крови и лимфы; - понятий кровяного давления, пульса, факторов влияющие на их величину; - нейрогуморальной регуляции деятельности сердца и сосудистого тонуса.	Таблицы, барельефные планшеты по теме: «Сердечно-сосудистая система», модель сердца с проводящей системой сердца, секундомер, фонендоскоп.
В1			
- изучить этапы газообмена, определение и физиологическая характеристика дыхательных объемов, особенности дыхания в различных условиях. - изучить составы вдыхаемого, выдыхаемого и альвеолярного воздуха, объемы легочного дыхания.	- определять частоту дыхания в покое и после нагрузки; - проводить торакометрию на высоте вдоха и выдоха в покое и после физической нагрузки; - пропагандировать здоровый образ жизни среды населения с применением знания о функции дыхательной системы.	- анатомии органов дыхания. Значения и стадии дыхания; - понятий о дыхательном центре и его нейрогуморальной регуляции; - особенности дыхания при различных условиях; - защитных дыхательных рефлексов; - механизма газообмена и его регуляции. Механизма изменения частоты дыхания в покое и после физической нагрузки; - токсикологического негативного влияния загрязненной среды и табакокурения на организм.	Таблицы, барельефные планшеты по теме: «Дыхательная система», модель дыхательных путей и легких, секундомер, фонендоскоп.

Ж1			
- зат есімнің 3ші жіктелуіндегі терминдерді қолдана отырып, медициналық терминдері тәжірбиеде қолдануды.	- зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі сөздердің, түбір сөзін анықтауды; - зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі сөздермен терминдерді құрсатыруды және аударуды; - зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі сөздерді, ілік септігінің жалқы және көпше түрінде қолдануды.	- зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі сөздердің родының жалғауын анықтау; - зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі сөздердің негізгі ерекшеліктерін.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.
Ж2			
- тұздардың латын атауымен рецепт құрастырып жазуды және аударуды тәжірбиеде қолдануды.	- клиникалық терминдердің мағынасын анықтауды; - бағытталған клиникалық терминдерді құрастыруды; - тұздардың аттарын латын тілінде құрасыруды және рецепт жазуды.	- тұздардың латынша аттарын; - барынша көп қолданатын тұздардың латынша атауын словарлық түрінде қолдануды.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.
31			
- тәжірбиеде меңгерген білімді қолдануды; - зат есіммен сын есімді үйлесімді етіп анатомиялық және фармацевтикалық терминдерді құрастыруды, аударуды және рецепттер жазуды.	- зат есіммен сын есімнің сөздерін дұрыс үйлестіріп құрастыруды; - сын есімнің 2-ші тобының медициналық терминдерін ілік септігінде дұрыс қолдануды.	- зат есіммен сын есімнің үйлесімділігінің ережелерінің ерекшеліктерін; - сын есімнің 2-ші тобының родтық жалғауларын; - сын есімнің 2-ші тобының словарлық түрін.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.
32			
- тәжірбиеде меңгерген білімді қолдануды; - зат есімді сын есімнің салыстырмалы шырайы мен күшейтпелі шырайларын анатомиялық және фармацевтік терминдерді үйлесімді құрастыруда қолдануды.	- сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларын медициналық терминдерді құрастырғанда дұрыс үйлестірілуін; - сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларын медициналық терминдерді құрастыруды және аударуды.	- сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларының словарлық түрін.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.
И1			
- зат есімнің 4-5ші жіктелуімен анатомиялық және фармацевтік терминдерді құрастырып,	- зат есімнің 4-5ші жіктелуіндегі сөздердің словарлық түрін анықтауды;	- зат есімнің 4-5ші жіктелуіндегі сөздердің словарлық түрін ілік септігіндегі жалғауын	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.

тәжірбиеде қолдануды; - зат есіммен сын есімнің үйлесімділігін сөйлем құрастыруда қолдануды.	- зат есімнің 4-5ші жіктелуіндегі сөздерді сын есімнің сөздерімен үйлестіруді.	анықтауды; - зат есімнің 4-5ші жіктелуіндегі сөздерді сын есімнің сөздерімен үйлестірудің ережелерін.	
K1			
- тәжірбиеде меңгерген білімді қолдануды - сандық приставкаларды фармацевтік терминдерді құрастырып жазуда және оқуда қолдануды.	- фармацевтік терминдердегі сандарды, латын тіліндегі реттік санды-грек тіліндегі реттік саннан ажыратуды.	- латын және грек тіліндегі көп жағдайларда қолданылатын сандық приставкаларды қолдануды.	Оқулық Таблицалар Лекциялар Тіректі конспект.

13 Құзыреттілік профилі - Физиология

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Қалыпты физиология.	Оқыту аяқталған соң оқушы организм тіршілігінің негізгі физиологиялық процесстерінің даму механизмдерін білетін болады.
Құзыреттілік аймағы А - қан жүйесінің физиологиясы.	Оқыту аяқталған соң оқушы қанның құрамы мен қасиетін, оның көрсеткіштерінің өзгеру шектерін сипаттай алады.
Құзыреттілік аймағы Б – жүрек – қан тамырлар жүйесінің физиологиясы.	Оқыту аяқталған соң оқушы жүрек пен тамырлардағы физиологиялық процесстерді және жүрек – қан тамырлар жүйесінің қызметтік жағдайының басқа мүшелермен өзара байланысын түсіндіре алады.
Құзыреттілік аймағы В – тыныс алу физиологиясы.	Оқыту аяқталған соң оқушы тыныс алу жүйесінің қызметін анықтап, газ алмасу көрсеткіштерін сараптайды және салауатты өмір салтын насихаттайды.
Құзыреттілік аймағы Г – ас қорыту физиологиясы.	Оқыту аяқталған соң оқушы ас қорытудың негізгі механизмдерін білетін болады.
Құзыреттілік аймағы Д – Несеп – зәр шығару жүйесінің физиологиясы.	Оқыту аяқталған соң оқушы зәр шығару жүйесінің жұмысының жалпы заңдылықтарын үйреніп, физиологиялық процесстерді сараптап, бағалайтын болады.
Құзыреттілік аймағы Е – зат және қуат алмасуы.	Оқыту аяқталған соң оқушы зат алмасуының негізгі кезеңдерін білетін болады.
Құзыреттілік аймағы Ж – ішкі сөл бездерінің физиологиясы.	Оқыту аяқталған соң оқушы ішкі сөл бездерінің қызметі және олардың ағза тіршілігі үшін маңызын білетін болады.
Құзыреттілік аймағы З – жүйке жүйесінің физиологиясы.	Оқыту аяқталған соң оқушы жүйке жүйесінің физиологиясы жөнінде нақты білімге ие болады.
Құзыреттілік аймағы И – сезім мүшелері.	Оқыту аяқталған соң оқушы сезім мүшелеріндегі физиологиялық процесстерді, олардың жалпы және арнайы заңдылықтарын білетін болады.

13 кесте Модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Физиология**
Модульдің міндеті: Оқыту аяқталған соң оқушы мүшелер мен жүйелердің қызметтерін, ағзаның жасқа, жынысқа байланысты ерекшеліктерін есепке ала отырып, оның сыртқы ортамен өзара байланысын білетін болады. Алған білімдерін кәсіби тәжірибесінде қолданатын болады.

Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет характеризовать состав и свойства крови, давать характеристику пределу колебаний нормативных показателей крови.
Область компетенции Б – Физиология сердечно - сосудистой системы.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет разбираться в физиологических процессах сердца и сосудов и объяснять взаимосвязь функционального состояния сердечно-сосудистой системы с другими органами.
Область компетенции В – Физиология дыхания.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет разбираться в функциональной деятельности дыхательной системы, анализировать функциональные показатели газообмена, пропагандировать здоровый образ жизни.
Область компетенции Г – Физиология пищеварения.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся будет иметь целостное представление об основных механизмах пищеварения.
Область компетенции Д – Физиология выделительной системы.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся будет знать общие закономерности работы выделительной системы, анализировать и давать оценку физиологическим процессам выделительной системы.
Область компетенции Е – Обмен веществ и энергии.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся будет разбираться в основных этапах обмена веществ.
Область компетенции Ж – Физиология эндокринной системы.	
Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся будет иметь направление о функции органов эндокринной системы и ее значение для жизнедеятельности организма.
Область компетенции З – Физиология нервной системы.	
Модуль обучения З1	После окончания обучения обучающийся овладеет определен-ным комплексам знаний в области физиологии нервной системы.
Область компетенции И – Органы чувств.	
Модуль обучения И1	После окончания обучения обучающийся будет иметь общее представление о физиологических процессах, протекающих в органах чувств, знать их общие и специфические закономерности.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Физиология**
Задача модуля: После завершения обучения обучающийся будет знать функции органов и систем, взаимосвязь организма внешней средой с учетом возрастных, поло-

Ж2			
- применять на практике знания латинских названий солей для прописывания и перевода рецептов.	- определять значение клинических терминов; - составлять клинические термины с заданным значением; - образовывать латинские названия солей; - прописывать и переводить рецепты по теме.	- латинские названия солей; - наиболее употребительные наименования солей в словарной форме.	Таблицы Лекции, Опорный конспект, Учебник.
31			
- применять на практике знания; - по согласованию существительных с прилагательными для построения и перевода анатомических и фармацевтических терминов, прописывания рецептов.	- правильно согласовывать прилагательные с существительными; - правильно употреблять прилагательные 2 группы в родительном падеже в медицинских терминах.	- правил и последовательности согласования прилагательных с существительными; - родовых окончаний прилагательных 2 группы; - словарной формы прилагательных 2 группы.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник.
32			
- применять на практике знания; - по согласованию существительных с прилагательными применять на практике сравнительную и превосходную степени для построения анатомических и фармацевтических терминов.	- правильно согласовывать сравнительную и превосходную степень прилагательных в медицинских терминах; - составлять и переводить медицинские термины с прилагательными в сравнительной и превосходной степени.	- словарной формы сравнительной и превосходной степеней прилагательных.	Таблицы, Лекции, Учебник, Карточки.
И1			
- применять на практике существительные 4 и 5 склонения для построения анатомических и фармацевтических терминов -применять на практике правила согласования существительных с прилагательными.	- определять существительные 4 и 5 склонений по словарной форме; - согласовывать существительные 4 и 5 склонения с прилагательными.	- падежных окончаний и словарной формы существительных 4 и 5 склонений, - правил согласования прилагательных с существительными 4 и 5 склонения.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект; Учебник.
И2			
- применять на практике знание числительных приставок для составления, чтения и понимания фармацевтических терминов.	- выделять латинские и греческие числительные приставки в фармацевтических терминах.	- наиболее употребляемых латинских и греческих числительных приставок.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник.

13 Профиль компетенции - Физиология

Профиль компетенции - Нормальная физиология.	После окончания обучения обучающийся будет разбираться в механизмах развития основных физиологических процессов жизнедеятельности организма.
Область компетенции А – физиология системы крови.	

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
- қан мен сарысудың құрамын, қасиеттерін, қызметтерін, қанның ұюын, топтарын, резус – факторды үйрену. Қан жасушаларының морфологиялық құрылыстарын, физиологиялық қасиеттерін үйрену.	- қан жасушаларын анықтай білу, оларға қызметтік сипаттама беру, қан топтарын, резус – факторды, қанның ұю уақытын анықтау.	- қанның құрамын, физикалық, химиялық қасиеттерін, қызметін. Қанның ұюы және ұюға қарсы жүйе, иммунитет, фагоцитоз, қанның топтары, резус – фактор жөнінде түсінік.	«Қан» тақырыбы бойынша кестелер, барельефті планшеттер, қан жасушаларының үлгілері.
- жүрек бұлшық етінің физиологиялық қасиетін, жүрек жұмысының көрсеткіштерін үйрену. Қан және лимфа жүйесінің физиологиялық ерекшеліктері.	- адам жүрегінің дыбыстарын тыныш күйінде және физикалық жүктемеден кейін тыңдау. Тамыр мен жүрек ұшының соғуын өзінде және жолдастарыңнан анықтау. Жүрек жұмысы мен тамыр соғуының қызметтік байланысын анықтау.	- жүрек – қан тамырлар жүйесінің анатомиялық сипаттамасын. Жүрек бұлшық етінің физиологиялық қасиетін, жүрек жұмысының көрсеткіштерін, жүрек циклының кезеңдерін, өткізгіш жүйесін. Қан айналым шеңберлері. Қан мен лимфаның жылжу механизмі. Қан қысымы, тамыр соғуы жөнінде түсінік, оларға әсер етуші факторлар. Жүрек жұмысы мен тамыр тонусының нейрогуморалды реттелуі.	- кестелер, «Жүрек – қан тамырлар жүйесі» бойынша барельефті планшеттер, өткізгіш жүйесі бар жүрек үлгісі, секундомер, фонендоскоп.
- газ алмасу кезеңдерін, тыныс алу көлемдерінің физиологиялық сипаттамасын, әртүрлі жағдайдағы тыныс алу ерекшеліктерін үйрену. Тыныс алғандағы, шығарғандағы және альвеоладағы ауаның құрамын, өкпе көлемдерін үйрену.	- тыныс алу жиілігін тыныштық күйінде және жүктемеден соң анықтау. Тыныштық күйінде және физикалық жүктемеден соң тыныс алу мен шығару кезінде торакометрия өткізу. Халық арасында салауатты өмір салтын тыныс алу жүйесінің қызметін қолдана отырып, насихаттау.	- тыныс алу мүшелерінің анатомиясы. Тыныс алудың маңызы мен кезеңдері. Тыныс алу орталығы және оның нейрогуморалды реттелуі жөнінде түсінік. Әртүрлі жағдайларда тыныс алу ерекшеліктері. Қорғаныш рефлекстері. Газ алмасу механизмі және оның реттелуі. Тыныс алу жиілігінің тыныштық күйінде және физикалық жүктемеден кейін өзгеру механизмі. Адам ағзасына лас орта мен темекі шегудің зиянды әсері.	- кестелер, «Тыныс алу жүйесі» бойынша барельефті планшеттер, тыныс алу жолдары мен өкпенің үлгісі, секундомер, фонендоскоп.
- ас қорыту жүйесінің мүшелерінің қызметтерін, ас қорыту сөлдерінің бөлінуін реттеуді, ас сорылуының физиологиясын үйрену. Ас қорыту мүшелерінің моторлық қызметін үйрену.	- ас қорыту мүшелеріндегі астың қорытылуына сипаттама беру. Ас қорыту мүшелерінің қызметтерін зерттеу әдістері мен нейрогуморалды реттелуін анықтау. Ас қорыту сөлдерінің құрамды элементтерін анықтау.	- ас қорыту мүшелерінің анатомиясы. Ас қорыту мүшелерінің қызметтері, оларды зерттеу әдістері. Ас қорыту сөлдерінің құрамы мен қасиеттері, бөліну механизмі. Жасқа байланысты ас қорыту жүйесінің әртүрлі бөлімдерінде астың қорытылу ерекшеліктері.	- кестелер, «Ас қорыту жүйесі» бойынша барельефті планшеттер, ас қорыту мүшелерінің муляждары.

- бүйректің, өкпенің, ас қорыту жолының, терінің бөліп шығару қызметтерін, диурездің механизмін және оның реттелуін, кезеңдерін үйрену. Зәрдің пайда болуы мен шығарылуының реттелуін үйрену.	- бүйректің, өкпенің, ас қорыту мүшелерінің, терінің бөліп шығару қызметтерінің маңызын анықтау. Нефронның құрылымдық компоненттері мен диурездің кезеңдерін анықтау. Зәрдің құрамы мен қасиетін анықтау.	- бүйректің, өкпенің, ас қорыту мүшелерінің, терінің анатомиялық сипаттамасын. Бүйректің, өкпенің, ас қорыту мүшелерінің, терінің бөліп шығару қызметтерін. Диурез, оның кезеңдері жөнінде түсінік. Нефронның құрылысы. Зәрдің құрамы мен қасиеті. Зәрдің пайда болуы мен шығарылуының механизмі.	- кестелер, «Несеп – зәр шығару жүйесі», «Ас қорыту жүйесі», «Тыныс алу жүйесі», «Тері» бойынша барельефті планшеттер, бүйрек, ас қорыту мүшелерінің, өкпенің муляждары, нефронның үлгісі.
- әртүрлі зат алмасуларын, олардың ағза тіршілігі үшін физиологиялық маңызын үйрену. Термореттелу механизмін және оның нейрогуморалды реттелуін үйрену.	- ақуыз, май, көмірсу алмасу кезеңдерін аралық және соңғы өнімдерді көрсете отырып түсіндіру. Зат алмасу процесстерін ағзаның жасқа, жынысқа байланысты ерекшеліктерін есепке ала отырып сипаттай білу. Әртүрлі зат алмасу арасында қызметтік толықтыруды өткізу.	- адам ағзасы үшін зат алмасуының маңызы. Ақуыз, көмірсу, май, минералдар және су алмасуы жөнінде түсінік, олардың маңызы. Витаминдер жөнінде түсініе, олардың адам ағзасы үшін маңызы. Негізгі зат алмасуы, коспа, тамақ рационы, тамақтану ережесі, термореттелу жөнінде түсінік.	- «Зат алмасу» тақырыбы бойынша кестелер.
- ішкі сөл бездерінің қызметтерін, гормондардың физиологиялық маңызын үйрену.	- гормондарға қызметтік сипаттама және биологиялық баға беру. Әртүрлі бездердің гормондарын, олардың өзара байланысы мен тәуелділігін анықтау.	- ішкі сөл бездерінің анатомиясы. Ішкі сөл бездері, гормондар жөнінде түсінік, олардың ағза үшін маңызы. Кейбір ішкі сөл бездерінің гормондарының физиологиялық маңызы. Ішкі сөл бездерінің реттелуі.	- «Ішкі сөл бездері» тақырыбы бойынша кестелер.
- қозғыш ұлпалардың физиологиясын үйрену.	- бұлшық еттің жиырылу механизмін, жүйке импульсінің жүйкеден бұдшық етке, жүйкеден жүйкеге өтуін түсіндіру. Тыныштық және қозу кезіндегі жүйкедегі химиялыө ызгерістерді түсіндіру.	- қозғыш ұлпалар жөнінде түсінік, олардың физиологиялық қасиеттері. Әрекет және тыныштық потенциалы жөнінде түсінік. Бұлшық еттің жиырылу механизмі. Көлденең жолақты және бірыңғай салалы бұлшық еттердің физиологиялық ерекшеліктері. Жүйке импульсінің физиологиясы. Жүйке – бұлшық ет синапсы жөнінде түсінік, қажу.	- кестелер, бұлшық ет талшығының, жүйке – бұлшық ет препаратының, жүйке талшығының, рецептордың, синапстың барельефті планшеттері.
- орталық, вегетативті, жоғарғы және шеткі жүйке жүйесінің физиологиясын үйрену. Вегетативті жүйке жүйесінің соматикалық жүйке жүйесінен физиологиялық айырмашылығы. Павловтың жоғарғы жүйке қызметі ілімінің принципі. Жоғарғы жүйке қызметінің жасқа байланысты типтері.	- рефлексстердің түрлері, рефлекторлық доғаның құрылымдық компоненттерін көрсету. Жұлынның, бас мидың бөлімдерінің және вегетатвті жүйке жүйесінің қызметтерін анықтау. Бас ми – жұлын сұйықтығының құрамды элементтерін анықтау. Жүйке жүйесінің типтерін, I – II сигналдық жүйені анықтау.	- бас ми мен жұлын бөлімдерінің қызметтік ерекшеліктері. Рефлекс туралы түсінік және оның жіктелуі. Ағза тіршілігі үшін бас ми – жұлын сұйықтығының маңызы.	- «Жүйке жүйесі» тақырыбы бойынша кестелер мен барельефті планшеттер, рефлекторлық доға үлгісі.

рецептов на различные лекарственные формы.	русского на латинский; - выписывать рецепты.	рецептов на различные лекарственные формы; - структур рецепта; - правил составления латинской части рецепта.	Тесты, Учебник.
Г1			
- применять на практике знания по грамматическим категориям существительного для овладения основами анатомической и фармацевтической терминологии.	- правильно читать словарную форму латинских слов, определять склонение по словарной форме; - строить и переводить термины с существительными 1 и 2 склонения.	- грамматических категорий имен существительных (род, число, падеж, склонение); - 5 склонений существительных; - основных признаков каждого из 5 склонений; - падежных окончаний существительных 1 склонения.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник.
Д1			
- применять на практике знания по химической номенклатуре, а также знания частотных отрезков в названиях лекарств для выписывания и чтения рецептов на различные лекарственные формы.	- правильно читать и писать названия лекарств, включающие частотные отрезки; - выделять в составе наименований лекарств частотные отрезки, образовывать латинские названия оксидов, кислот.	- частотных отрезков в названиях лекарств; - латинских названий химических элементов, оксидов, кислот.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник.
Е1			
- применять на практике знания по согласованию прилагательных с существительными для построения анатомических и фармацевтических терминов, прописывания рецептов.	- строить и переводить термины с согласованным определением (в основном только в именительном и родительном падеже единственного и множественного числа).	- грамматических категорий имени прилагательного; - словарной формы прилагательных 1 группы; - правил и последовательности согласования прилагательных с существительными; - родовых признаков прилагательных 1 и 2 склонений; - падежных окончаний прилагательных 1 и 2 склонений.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник.
Ж1			
- применение на практике знаний по медицинской терминологии.	- находить основу слова в существительных 3 склонения; - строить и переводить термины с существительными 3 склонения; - ставить существительные 3 склонения в родительный падеж единственного и множественного числа.	- родовые окончания существительных 3 склонения; - основные признаки существительных 3 склонения.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник.

- применению делового языка по специальности;
- применению профессиональной лексики;
- переводу со словарем профессионально ориентированных текстов;
- чтению латинских слов;
- чтению и написанию названий лекарств;
- объяснению значений клинических терминов;
- составлению клинических терминов с заданным значением;
- составлению рецептов на разные лекарственные формы;
- чтению и переводу рецептов на разные лекарственные формы с сокращениями и без рецептурных сокращений с русского на латинский и с латинского на русский;
- переводу со словарем профессионально ориентированных текстов;
- переводу клинических терминов и составлению клинических терминов с заданным значением;
- переводу и составлению анатомических терминов с заданным значением.

Действия	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- применять на практике знания по основам делового языка по специальности, правильно произносить и читать латинские слова.	- владеть на практике знанием правил произношения и чтения латинских слов.	- латинского алфавита; - особенностей произношения гласных дифтонгов согласных и буквосочетаний; - произношения диграфов в словах; - правил ударения.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник.
Б1			
- применять на практике знания по клинической терминологии для овладения деловым языком по специальности.	- образовывать термины с заданным значением; - объяснить значение терминов.	- способов и средств словообразования; - приставок; - терминологических элементов; - греко-латинские дублетов.	Таблицы, Лекция Опорный конспект, Тесты, Учебник.
Б2.			
- применять на практике знания по клинической терминологии для овладения деловым языком по специальности.	- образовывать термины с заданным значением; - объяснять значения терминов.	-суффиксов, используемых в названиях болезней; - патологических состояний; - значений терминологических элементов греко-латинских Дублет; - способов и средств словообразования.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник, Тесты.
В1			
- применять на практике знания по стандартным рецептурным формулировкам для выписывания и чтения рецептов.	- переводить простые предложения с глаголами; - сознательно применять на практике стандартные рецептурные формулировки.	- стандартных рецептурных формулировок; - 4 спряжений глагола; - словарной формы глагола.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник, Тесты.
В2			
- применять на практике знания по основам рецептуры для выписывания и чтения	- читать и переводить рецепты на различные лекарственные формы с латинского на русский и с	- правил выписывания рецептов на различные лекарственные формы, - особенностей выписывания	Таблицы, Лекции, Опорный конспект,

- көру, есту және тепе – теңдік анализаторларының қызметтік құрылымдарын үйрену. Иіс, дәм сезу, тактильдік рецепция.	- анализаторларға қызметтік сипаттама беру. Көру және естудің физиологиялық механизмдері.	- көру, есту және тепе – теңдік, иіс сезу, дәм сезу, сипап сезу мүшелерінің морфологиялық, қызметтік сипаттамасы. Көру, есту және тепе – теңдік анализаторларының физиологиясы. Терінің физиологиялық қызметі.	- «Сезім мүшелері» тақырыбы бойынша кестелер, планшеттер, көз алмасы, есту мүшесі, тері, тіл муляждары, қант, сұйытылған сірке қышқылының, ас тұзының, әртүрлі концентрациядағы хинин ертіндісі, мақта, спирт, камертон, су.
--	---	--	--

14 Құзыреттілік профілі - Патологиялық анатомия және физиология

Құзыреттілік кәсіп бағыты Патологиялық анатомия және физиология.	Оқу аяқталған соң оқушы аурудың негізінде жатқан патологиялық үрдістерді, жекелеген аурулардың патоморфологиясын біледі. Аурудың жалпы даму заңдылықтарын, даму кезеңін, салдарын, жекелеген аурулардың даму механизмін, кезеңін, салдарын, диагностика, емдеу және алдын-алу шараларын біледі.
Құзіреттілік аймағы А - Жалпы нозология.	Оқу аяқталған соң оқушы аурудың жалпы даму заңдылықтарын, даму кезеңін, салдарын, ауру дамуында реактивтілік пен резистенттіктің орнын,орнын басу-бейімделу үрдістерін біледі.
А1	Ауру, денсаулық, этиология, патогенез түсінігіне анықтама беру. Ауру сатыларына сипаттама беру. Ауру туындауына қолайсыз ықпалдарды сипаттау. Патогенез шеңберін анықтай білу. Реактивтілік және резистенттікке анықтама беру
Құзіреттілік аймағы Б - Жалпы патология.	Оқу аяқталған соң оқушы ағзаның жалпы бұзылыстарға жауап қайтаруын шок немесе типтік патологиялық үрдістер түрінде біледі, оларды туындататын себепкер ықпалға байланыссыз морфологиялық өзгерістерге сипаттама беру.
Б1	Дистрофияға сипаттама беру. Қабыну, қызба, гипоксия, ісік, шеткері қанайналым бұзылыстарының патогенезі мен мрфологиялық ерекшеліктеріне сипаттама беру.
Құзіреттілік аймағы В - Ағзалар мен жүйелердің аурулары.	Оқу аяқталған соң оқушы ағзалар мен жүйелердің ауруларының этиологиясы мен патогенезін, клиникалық көрінісі мен морфологиялық сипаттамасын біледі. Жедел және баяу орнын басу-бейімделу үрдістерін, ауру туындататын ықпалдар мен алдын-алу шараларын,ауруды емдеу тәсілдерін біледі.
В1	Қан көлемінің өзгеруі, жіктелуі. Эритроцит, лейкоцит, тромбоциттердің патологиялық өзгерістері Анемия, лейкоз кезіндегі қан құрамындағы сандық және сапалық өзгерістерді сипаттау.Ситуациялық есептерді шығару.
В2	Атеросклероздың этиологиясы, патогенезі, жүректің ишемиялық ауруы, макро, микроскопиялық сипаттамасы, клиникалық-морфологиялық түрлері, асқынуы. Жүрек жеткіліксіздігінің анықтамасы, этиологиясы, патогенезі, ағзаның бейімделу реакциясы.
В3	Ревматизмдік аурулардың анықтамасы. этиологиясы, патогенезі, асқынуы. Ревматизм, ревматоидты артрит, жүйелі қызыл жегі кезінде ағзалардағы өзгерістерді оқып-үйрену.
В4	Тыныс алу жеткіліксіздігіне сипаттама беру. Асфиксия және гипоксияның анықтамасы, сатылары және түрлері. Крупозды пневмония, бронхопневмония, созылмалы бронхит, бронхиалды астма, бронхоэктаз, пневмосклероздың даму себебі, патологиялық анатомиясы, асқынуы.

B5	Ауыз қуысында, асқазанда, ішектердегі ас қорытылуының бұзылыстарының этиологиясы мен патгенезіне сипаттама беру. Асқазанның сөл бөлу және қимылдық қызметінің бұзылуы. Гастрит, асқазан жарасы, вирусты гепатит, гепатоз, цирроз кезіндегі морфологиялық өзгерістер.
B6	Бүйректің негізгі қызметтерінің бұзылыстарына әкелетін этиологиялық факторларды анықтап айтып беру. Пиелонефрит, гломерулонефрит аурулары кезіндегі морфологиялық өзгерістер. Бүйрек жеткіліксіздігінің көрінісі.
B7	Эндокриндік аурулардың этиологиясы мен патогенезі. Жекелеген эндокрин-дік аурулардың көріністеріне сипаттама беру. Гипофиз, қалқанша безі, бүйрек үсті, ұйқы безінің аурулары кезіндегі клиникалық көріністер.
B8	Жүйке жүйесінің қызметінің бұзылыстарының этиологиясы мен патогенезі. Сезім мен қимылдың бұзылыстары.

14 кесте Модульдің спецификациясы

Модулдің аталуы: **Патологиялық анатомия және физиология**
Модулдің міндеті: Оқу аяқталған соң оқушы аурудың негізінде жатқан патологиялық үрдістерді, жекелеген аурулардың патоморфологиясын біледі.Аурудың жалпы даму заңдылықтарын, даму кезеңін, салдарын, жекелеген аурулардың даму механизмін, кезеңін, салдарын, диагностика, емдеу және алдын-алу шараларын біледі.

A1 - ауру, денсаулық, этиология, патогенез түсінігін оқып-үйрену.	- ауру, денсаулық, этиология, патогенез түсінігіне анықтама беру. Ауру сатыларына сипаттама беру. Ауру туындауына қолайсыз ықпалдарды сипаттау. Патогенез шеңберін анықтай білу.	- ауру, денсаулық, этиология, патогенез түсінігіне анықтама беру. Ауру сатыларына сипаттама беру. Ауру туындауына қолайсыз ықпалдарды сипаттау. Патогенез шеңберін анықтай білу. Реактивтілік және резистенттікке анықтама беру.	- кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро-препараттар.
B1 - жалпы патологиялық үрдістерді оқып-үйрену.	- шок түрлері және сатылары. Қабыну, қызба, гипоксия, ісік, шеткері қанайналым бұзылыстарының патогенезі мен мрфологиялық ерекшеліктеріне сипаттама беру.	- жалпы бұзылыстарға сипаттама беру. Дис-трофия, түрлері, себебі. Шок коллапс, стресстің даму механизмі. түрлері және сатылары. Қабыну, қызба, гипоксия, ісік, шеткері қанайналым бұзылыстарының жалпы сипаттамасы.	- кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро- препараттар
B1 - қан көлемі мен құрамының өзгерістерін оқып-үйрену.	- анемия кезіндегі қан құрамындағы сандық және сапалық өзгерістерді сипаттау. Анемия кезіндегі ішкі ағзалардағы морфологиялық өзгерістер.	- анемия, лейкоз түсінігіне анықтама беру және ағзадағы көріністері.	- кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро- препараттар

	- умением ставить существительные 3 склонения в родительный падеж единственного и множественного числа.
Модуль обучения Ж2	После окончания обучения обучающийся должен владеть - знаниями суффиксов -osis, -iasis, -itis, - oma в клинических терминах; - умением определять значение клинических терминов; - умением составлять клинические термины с заданным значением.
Модуль обучения Ж3	После окончания обучения обучающийся должен владеть - знанием правил образования латинских названий солей; - знанием наиболее употребительных наименований анионов; - умением прописывать и переводить рецепты по теме.
Область компетенции 3 – Имя прилагательное 2 группы. Степени сравнения прилагательных.	
Модуль обучения 31	После окончания обучения обучающийся должен владеть - знанием родовых окончаний прилагательных 2 группы; - знанием словарной формы прилагательных 2 группы; - знанием правил согласования прилагательных с существительными; - умением правильно употреблять прилагательные 2 группы в родительном падеже в терминах; - умением правильно согласовывать прилагательные с существительными.
Модуль обучения 32	После окончания обучения обучающийся должен владеть - умением правильно согласовывать сравнительную и превосходную степени прилагательных в медицинских терминах; - знанием словарной формы, суффиксов сравнительной и превосходной степени прилагательных; - умением составлять и переводить медицинские термины с прилагательными в сравнительной и превосходной степению.
Область компетенции И – Имена существительные 4 и 5 склонения. Имя числительное. Числительные приставки в фармацевтических терминах.	
Модуль обучения И1	После окончания обучения обучающийся должен владеть - знанием падежных окончаний и словарной формы существительных 4 и 5 склонения; - умением определять существительные 4 и 5 склонения по словарной форме; - умением согласовывать прилагательные с существительными 4 и 5 склонения.
Модуль обучения И2	После окончания обучения обучающийся должен владеть - знанием наиболее употребляемых латинских и греческих числительных приставок; - умением выделять латинские и греческие числительные приставки в фармацевтической терминологии.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Латинский язык**
Задача модуля: владеть знаниями и навыками по
- применению алфавита, фонетики, морфологии латинского языка;
- применению основ медицинской терминологии (анатомической, фармацевтической, клинической);

Модуль обучения Б2	- владеть знанием суффиксов, используемых в названиях болезней и патологических состояний - itis, -oma, -osis, -iasis-.
Область компетенции В – Глагол. Грамматические категории глагола. Повелительное, сослагательное наклонения в рецептуре. Рецепт, его структура.	После окончания обучения обучающийся будет: - владеть навыками перевода простых предложений с глаголами и составлять рецепты на различные лекарственные формы.
Модуль обучения В1	- знать 4 спряжения глагола, словарные формы глагола; - переводить простые предложения с глаголами; - применять стандартные рецептурные формулировки.
Модуль обучения В2	- знать структуры рецепта; - применять стандартные рецептурные формулировки; - выписывать различные лекарственные формы; - читать и переводить рецепты на разные лекарственные формы.
Область компетенции Г – Имя существительное Грамматические категории существительных. Обзор 5-ти склонений, 1 и 2 склонения. Несогласованные определения.	После окончания обучения обучающиеся будут владеть:
Модуль обучения Г1	- знаниями грамматических категорий имен существительных (род, число, падеж, склонение); - строить и переводить термины с существительными 1 и 2 склонений; - определять склонение существительных по их словарным формам.
Область компетенции Д – Частотные отрезки в названиях лекарств. Названия химических элементов, оксидов, кислот.	После окончания обучения обучающийся будет владеть - знанием частотных отрезков в названиях лекарств, - знаниями латинских названий химических элементов, оксидов, кислот; - правильно читать и писать названия лекарств, включающих частотные отрезки.
Модуль обучения Д1 –	- выделять в составе наименований лекарственных веществ препаратов частотные отрезки; - образовывать латинские названия оксидов, кислот.
Область компетенции Е – Имя Имя прилагательное. Прилагательные 1 группы. Согласованные определения (1 и 2 склонения).	
Модуль обучения Е1 –	После окончания обучения обучающийся должен владеть - знанием грамматических категорий имени прилагательного (род, число, падеж, склонение); - знанием словарной формы имен прилагательных 1 группы; - знаниями правил согласования прилагательных с существительными; - умением строить и переводить термины с согласованными определениями.
Область компетенции Ж – Имена существительные 3 склонения. Названия солей, болезней, патологических процессов.	
Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся должен владеть - знанием родовых окончаний существительных 3 склонения; - знанием основных признаков существительных 3 склонения; - умением находить основу слова в существительных 3 склонения; - умением строить и переводить термины с существительных 3 склонения;

В2 - жүрек-қан тамырлар ауруларының патоморфологиясын оқып-үйрену және гемодинамикалық көрсеткіштердің өзгерістері. Жүрек жеткіліксіздігі кезіндегі жүректің функционалдық қасиетінің өзгеруі.	- жүрек жеткіліксіздігін туындататын себепкер ықпалдар, гемодинамикалық көрсеткіштердің өзгерістері. Жүрек-қан тамырлар аурулары кезіндегі ішкі ағзалардағы өзгерістер.	- жүрек жеткіліксіздігінің түрлері, сатылары, бейімделу механизмі. Атеросклероз, анықтамасы, патологиялық анатомиясы, шешімі. Миокард инфаркты, анықтамасы, себебі, даму механизмі. сатылары, асқынуы, шешімі.	- кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро- препараттар.
В3 - ревматизмдік аурулардың патоморфологиясын оқып-үйрену.	- ревматизм, ревматоидты артрит, жүйелі қызыл жегі кезінде ағзалардағы өзгерістерді оқып-үйрену.	- ревматизмдік аурулардың анықтамасы. этиологиясы, патогенезі, асқынуы.	- кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро-препараттар
В4 - өкпенің жедел және созылмалы ауруларының патофизиологиясын оқып-үйрену.	- өкпе вентиляциясының бұзылыстарына сипаттама беру. Асфиксия және гипоксияның анықтамасы, сатылары және түрлері. Крупозды пневмония, бронхопневмония, созылмалы бронхит, бронхиалды астма, бронхоэктаз, пневмосклероз кезіндегі патологиялық өзгерістерді сипаттап беру.	- өкпе вентиляциясының бұзылыстары. Жедел пневмонияның этиологиясы, жедел және созылмалы пневмонияның морфологиялық сипаттамасы.	- кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро-препараттар.
В5 - ас қорыту бұзылыстарын, ас қорыту жүйесінің ауруларының кезіндегі патоморфологиялық өзгерістерді оқып-үйрену.	- ас қорыту мүшелеріндегі ас қорытылуының бұзылысына әкелетін себептер.Гастрит, асқазан жарасы, вирусты гепатит, гепатоз, цирроз кезіндегі морфологиялық өзгерістер.	- ас қорыту мүшелеріндегі ас қорытылуының бұзылысы..Гастрит, асқазан жарасы және 12-елі ішек жарасы, вирусты гепатит, гепатоз, цирроз кезіндегі морфологиялық өзгерістер.	- кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро-препараттар.
В6 - бүйректің негізгі қызметтерінің бұзылыстарын оқып-үйрену. Бүйрек ауруларының патологиялық анатомиясы.	- бүйректің негізгі қызметтерінің бұзылыстарын оқып-үйрену. Пиелонефрит, гломерулонефрит аурулары кезіндегі морфологиялық өзгерістер. Бүйрек жеткіліксіздігінің көрінісі.	- пиелонефрит, гломерулонефрит ауруларының этиологиясы мен патогенезі. Жіті және созылмалы бүйрек жеткіліксіздігі.	- кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро-препараттар.
В7 - ішкі секреция бездерінің ауруларының патофизиологиясы мен патоморфологиясы.	- жекелеген эндокриндік аурулардың көріністеріне сипаттама беру. Гипофиз, қалқанша безі, бүйрек үсті, ұйқы безіндегі патологиялық өзгерістер.	- кең тараған эндокринопатияларға сипаттма беру, патоморфологиясы, асқынуы.	- кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро-препараттар

В8 Қимыл мен сезімнің бұзылыстарын оқып-үйрену.	Салдану, парез, гиперкинез, тикке сипаттама беру.	Қимылдың бұзылыстарын сипаттап беру. Ауру сезімінің бұзылуы. Ауру сезімінің ағза үшін маңызы.	Кесте, барельефті планшеттер, макро-, микро-препараттар.
--	---	---	--

15 Кұзыреттілік профилі – Фармакология негіздері

Кұзыреттілік кәсіп бағыты - «Фармакология негіздері»	Білім алушы тараудан соң біліммен және дағдыланумен меңгеріледі: - жалпы рецептура бойынша; - жалпы фармакология бойынша; - жеке фармакология бойынша.
А құзыреттілік аймағы - Жалпы рецептура	Білім алушы тараудан соң рецептерді жазу бойынша білім алады, дәрілік формалардың түрлерін білуі керек.
А1 оқыту модулі	- рецептерді жазу; - рецептуралық жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектерге әртүрлі мүлшерлерді есептеу.
Б құзыреттілік аймағы - Жалпы фармакология	Білім алушы тараудан соң біліммен меңгеріледі. - дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары бойынша.
Б1 оқыту модулі	- дәрі-дәрмектердің негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттерін оқыту; - дәрі-дәрмектердің қолдануға көрсеткіштерін және кері көрсеткіштерін, олардың жанама әсерлерін білуі керек.
В құзыреттілік аймағы - Шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі- дәрімектер.	Білім алушы тараудан соң шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектер бойынша біліммен меңгеріледі. - рецепті жазу және рецептуралық жазуларды құрастыру.
В 1 оқыту модулі	Шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектер туралы біліммен меңгеріледі (афферентті және эфферентті иннервацияға әсер ететін, дәрі-дәрмектер) Рецепттерді жазу және шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецептуралық жазуларды құрастыру.
Г құзыреттілік аймағы - Орталық жүйке жүйесінің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер.	Білім алушы тараудан соң орталық жүйке жүйесінің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер туралы біліммен меңгеріледі. Рецептерді жазу және рецептуралық жазуларды құрастыру.
Г1 оқыту модулі	Орталық жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектер туралы біліммен меңгеріледі (ұйықтататын дәрі-дәрмектер, эпилепсияға қарсы дәрі-дәрмектер, паркинсонға қарсы дәрілер, наркозға арналған дәрілер, ауырсынды басатын дәрілер, психотропты дәрілер) - Орталық жүйке-жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецепттер жазу және рецептуралық жазуларды құрастыру.
Д құзыреттілік аймағы - Жұмыс жасайтын жүйелер мен мүшелердің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер.	Білім алушы тараудан соң жұмыс жасайтын жүйелер мен мүшелердің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер туралы біліммен меңгеріледі. - Рецепттер жазу және рецептуралық жазуларды құрастыру.
Д 1 оқыту модулі	Жұмыс жасайтын жүйелер мен мүшелердің қызметіне әсер ететін, дәрі-дәрмектер туралы біліммен меңгеріледі (тыныс алу мүшелерінің қызметіне, аскорыту, жүрек-тамыр жүйесіне, зәр шығару, қан жасау жүйесіне, зат алмасу процестеріне, микробқа қарсы және қарапайымдыларға қарсы әсер ететін дәрі-дәрмектер) - Жұмыс жасайтын жүйелер мен мүшелердің қызметіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецепттер жазу және рецептуралық жазуларды құрастыру.

31			
- изучить общий план строения нервной системы. Изучить строение центрального и периферического отделов нервной системы.	- показывать отделы спинного и головного мозга и их основные функциональные элементы; - показывать спинно- мозговые и черепно- мозговые нервы, области иннервации. - проецировать отдельные нервы на наружные покровы.	- общего плана строения нервной системы; - общего обзора головного мозга; - строения спинного мозга; - оболочек спинного и головного мозга; - общего плана строения периферической и вегетативной нервной системы.	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.
И1			
- изучить строение органа зрения, слуха и равновесия, обоняния, вкуса. Кожа и ее производные.	- определять и показывать основные структурные элементы органа зрения, слуха и равновесия, обоняния, вкуса; - показывать слои кожи.	- общей морфологии органов чувств; - характерных признаков строения кожи и органов чувств.	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.
К1			
- изучить строение и функции органов эндокринной системы.	- различать органы эндокринной системы и указывать их местоположение.	Общей анатомии эндокринных желез и их значение.	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.

12 Профиль компетенции – Латинский язык

Профиль компетенции - Латинский язык.	После окончания обучения, обучающийся будет: - применять на практике латинскую терминологию (анатомическую, клиническую, фармацевтическую), профессиональную лексику; - владеть навыком перевода со словарем профессионально ориентированных текстов; - читать и писать латинские слова, названия лекарств, объяснять значение клинических терминов, составлять клинические и анатомические термины с заданным значением; - составлять, читать и переводить рецепты на разные лекарственные формы.
Область компетенции А – Фонетика.	Владеть знанием латинского алфавита и произношение звуков.
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет: - знать особенности произношения гласных, дифтонгов, согласных и буквосочетаний, диграфов в словах, заимствованных из греческого языка; - правильно читать латинские слова; - знать правила ударения.
Область компетенции Б – Словообразование. Структура медицинских терминов.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет: - владеть знаниями, способами и средствами словообразования; - знать приставки; - знать терминологические элементы; - знать греко-латинские дублеты; - образовывать термины с заданным значением; - объяснять значение терминов.

	на себе; - показывать крупные су- ставы и движения в них.	отдельных костей. Общие по- нятия о соединениях костей и их классификация.	костные препараты, муляжи.
Б1			
- изучить отдельные группы мышц.	- различать группы мышц; - определять на себе и муляжах местоположение доступных мышц.	- особенностей строения и функции поперечно – полоса- той и гладкой мускулатуры; - классификации мышц. Вспо- могательного аппарата мышц.	Анатомические таблицы, муляжи мышц, барельефные планшеты, скелет человека, костные препараты.
В1			
- изучить отделы пищеварительного канала и органы пищеварительной системы.	- определять и показывать органы пищеварительной системы, выделять основ- ные характерные признаки изучаемых органов.	- общего плана строения пи- щеварительной системы; - анатомо-функциональной характеристики органов пище- варительной системы; - местоположений и строений органов пищеварения.	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные план- шеты, торс и скелет человека.
Г1			
- изучить отделы и органы дыхательной системы.	- определять и показывать органы дыхательной систе- мы, их местоположение.	- общего плана строения и анатомо-функциональной характеристики органов дыха- тельной системы; - понятий о средостении. Ор- ганов средостения.	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
Д1			
- изучить строение органов мочевыделительной системы.	- различать и показывать органы мочевыделительной системы, определять место- положение, проецировать на поверхности тела.	- общего плана строения мочевыделительной системы; - анатомо-функциональной характеристики органов моче- выделительной системы; - особенностей строения функциональных элементов органов мочевого выделения.	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
Е1			
- изучить строение органов женской и мужской половой систем.	- различать и показывать мужские и женские поло- вые органы, определять их местоположение.	- общего плана строения по- ловой системы; - анатомо-функциональной ха- рактеристики органов половой системы.	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
Ж1			
- изучить строение сердца.Круги кровообращения, их значение. Органы лимфатической системы.	- показывать местоположение сердца. - показывать ход магистральных сосудов различных областей тела человека; - указывать особенности строения сосудистой системы; - определять магистра- льные лимфатические сосуды и их притоки; - прощупать доступные группы региональных лимфатических узлов.	- общего плана строения сердечно-сосудистой системы; - строения и функции сердца. - Кругов кровообращения; - артерий и вен большого и малого кругов кровообраще- ния; - общего плана строения и функции лимфатической си- стемы.	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.

15 кесте Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы: - **Фармакология негіздері**

Модульдің міндеті:

- дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы туралы білім беру;
- дәрілік жазуларды құрастырудың жалпы принциптерін үйрету;
- дәрі-дәрмектерге әр түрлі мөлшерлерді есептеуді үйрету;
- әртүрлі аурулар кезінде қолданылатын дәрілік түрлердің қолайлысын таңдауды үйрету;
- көптеген жаңа дәрі-дәрмектерден хабардар болу

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А1 - рецептерді жазу және рецептуралық жазулар- ды құрастыру.	- рецептерді жазу Және рецептуралық жазуларды құрастыру - дәрі-дәрмектердің әртүрлі мөлшерлерін есептеу.	- рецептуралы бланктердің түрлері; - рецепттерді жазу, құрастырудың жалпы ережелері; - дәрілік формалардың түрлері (қатты, жұмсақ, сұйық); - улы, күшті әсер ететін, есірткі және есегірету әсері бар дәрілердің жазылу ерекшеліктері.	- кітаптар - дәрістер - тестілер - жағдайлық есептер - кестелер.
Б1 - дәрі-дәрмектердің фармакадинамикасы мен фармакокинетикасының зандылықтарен оқыту.	- дәрі-дәрімектердің фармакодинамикасы мен фармакинетикасының зандылықтарын оқыту және оларды тәжірибеде қолдануды білуі керек.	- дәрі-дәрмектердің фармакадинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары бойынша біліммен менгеріледі.	Білім алушы тараудан соң дәрі-дәрмектердің фармакодинамикасы мен фармакокине- тикасының жалпы зандылықтары бойынша біліммен менгеріледі.
В1 - шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерге ре- цептер жазу және рецептуралық жазулар- ды құрастыру.	- шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецептер жазу және рецептуралық жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектердің әртүрлі мөлшерлерін есептеу.	- анықтама; - жіктелінуі; - шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға болатын және қарсы көрсетілімдері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - мөлшерлері және шығарылу түрлері.	- кітаптар - дәрістер - тестілер - жағдайлық есептер - кестелер.
Г1 -орталық жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерге ре- цептер жазу және рецептуралық жазулар- ды құрастыру.	- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецептер жазу және рецептуралық жазуларды құрастыру;	- анықтама; - жіктелінуі; - орталық жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасы;	- кітаптар - дәрістер - тестілер - жағдайлық есептер - кестелер

	- дәрі-дәрмектердің әртүрлі мөлшерлерін есептеу.	- фармакологиялық әсері; - қолдануға болатын және қарсы көрсетілімдері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу түрлері және мөлшерлері.	
Д1 - жұмыс жасайтын жүйелер мен мүшелердің қызметіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецептер жазу және рецептуралық жазуларды құрастыру.	- жұмыс жасайтын жүйелер мен мүшелердің қызметіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецептер жазу және рецептуралық жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектердің әртүрлі мөлшерлерін есептеу.	- анықтама - жіктелінуі - жұмыс жасайтын жүйелер мүшелердің қызметіне әсер ететін, дәрі-дәрмектердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасы. - фармакологиялық әсері - қолдануға болатын және қарсы көрсетілімдері. - жанама әсерлері - қолдану тәсілдері - шығарылу түрлері және мөлшерлері.	- кітаптар - дәрістер - тестілер - жағдайлық есептер - кестелер.

16 Құзыреттілік профилі – Экология және тұрақты даму

Құзыреттілік кәсіп бағыты Экология және қалыпты даму	Оқыту барысында оқушы: - қоршаған ортаны қорғаудағы ҚР заңдары, қоршаған ортаны қорғау нысандары және негізгі шараларын; - қоршаған ортаны қорғау бойынша азаматтардың құқығы мен міндеттері; - қоршаған ортаның қорғаудағы экономикалық механизмдері мен әдістері; - қоршаған ортаны қорғаудағы халықаралық бірлестіктер; - антропогендік фактордың қоршаған ортаға және адам денсаулығына әсері туралы білімді меңгеруі керек.
Құзыреттілік аумағы А - Экология пәні міндеттері және зерттеу нысандары. Қысқаша даму тарихы.	Оқыту барысында оқушы: - Экология ғылымын оқытудағы мақсатын, міндетін және нысандарын, экологияның даму тарихын және оның дамуына маңызды рөл қосқан көрнекті ғалымдарды, экологиялық білімді медицина қызметкері мамандығы бойынша меңгеруі керек.
А1 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - экологиялық білімнің ішіндегі жалпы экологияны білу және оның мақсатын және құрлымын білу; - экологиядағы негізгі түсініктемелері (терминдер): биосфера, экосистема, биогеоценоздар, популяция, экологиялық факторлар; - қазіргі кездегі экологияның құрлымы;
	- Б. Коммонермен тұжырымдалған экологияның негізгі заңдары; - экологияның қысқаша даму тарихы, және оның қалыптасуындағы ғалымдардың рөлі (Ж. Ламарк, К. Линней, Ч. Дарвин, Э. Геккель, А. Тэнсли т.б.); - экология ғылымдарының әдістері туралы білімді меңгеруі керек.
Құзыреттілік аумағы Б - Жалпы экология негіздері.	Оқыту барысында оқушы: - Жалпы экологияның негіздері мен экологиялық факторлары туралы білімді меңгеруі керек.

Область компетенции Г – Дыхательная система.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся будет знать общий план строения и анатомо-функциональную характеристику органов, ориентироваться в местоположении и функции.
Область компетенции Д – Мочевыделительная система.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении и функции, знать особенности строения функциональных элементов органов мочевого выделения.
Область компетенции Е – Половая система.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся будет знать анатомию – функциональную характеристику, различать мужские и женские половые органы, определять их местоположение.
Область компетенции Ж – Сердечно-сосудистая система.	
Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении и функции органов сердечно-сосудистой системы, знать круги кровообращения.
Область компетенции З – Нервная система.	
Модуль обучения З1	После окончания обучения обучающийся будет знать общий план строения нервной системы и их основные функциональные элементы, определять области иннервации спинно-мозговых и черепно – мозговых нервов.
Область компетенции И – Органы чувств.	
Модуль обучения И1	После окончания обучения обучающийся будет определять основные структурные элементы органов чувств, ориентироваться в местоположении и функции.
Область компетенции К – Эндокринная система	
Модуль обучения К1	После окончания обучения обучающийся будет знать общую анатомию эндокринных желез и их значение, ориентироваться в местоположении и функции.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Анатомия**

Задача модуля: После завершения обучения обучающийся будет уметь хорошо ориентироваться в строении тела человека, свободно находить, определять положение и проекцию органов и их частей.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- изучить отделы скелета человека, отдельные кости и крупные суставы.	- различать отдельные структурные компоненты костей, прощупывать доступные элементы костей	- общую анатомию опорно-двигательного аппарата. - классификацию костей. Отделы скелета, строение	Анатомические таблицы, барельефные планшеты, скелет человека,

Область компетенции Г - Информационные технологии и структура глобальной компьютер-ной сети Интернет.	
Модуль обучения Г1	- владеть сведениями о сетях; - уметь пользоваться аппаратным и программным обеспечением; - уметь работать в Интернете.
Модуль обучения Г2	- знать основы функционирования электронной почты; - знать работу IP адреса; - уметь работать в электронной почте.
Область компетенции Д – Основы защиты информации.	
Модуль обучения Д1	- владеть знаниями об основных понятиях защиты информации и об информационной безопасности и ее составляющих; - уметь организовывать меры для защиты информации; - знать о вредоносных программах и их классификация.
Модуль обучения Д2	- знать методы защиты от компьютерных вирусов; - знать средства антивирусной защиты; - уметь работать с антивирусными программами.
Область компетенции Е – Основы языка HTML.	
Модуль обучения Е1	- знать основы HTML-документа; - уметь форматировать текст и таблицы в HTML-документе; - уметь работать с WEB-порталами.
Область компетенции Ж – Основы программирования.	
Модуль обучения Ж1	- владеть знаниями о языках программирования общего назначения; - знать Алгоритм и его свойства виды и типы; - знать алфавит программного языка.
Модуль обучения Ж2	- владеть знаниями о языке программирования Pascal; - уметь редактировать текст в программе Pascal; - знать операторы языка Pascal.

11 Профиль компетенции – Анатомия

Профиль компетенции – Нормальная анатомия.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в строении тела человека, свободно находить, определять положение и проекцию органов и их частей.
Область компетенции А – Остеология, синдесмология.	
Модуль обучения 1	После окончания обучения обучающийся ориентироваться в строе-нии отдельных костей, скелета, суставов.
Область компетенции Б – Миология.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении и функции скелетных мышц тела человека; - знать особенности строения и функций поперечно – полосатой и гладкой мускулатуры.
Область компетенции В – Пищеварительная система	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении и функции органов пищеварительной системы: - знать общие закономерности строения органов пищеварения.

Б1 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - популяцияның құрлымы; - популяцияның түрлері; - тіршілік ортасы және экологиялық факторлар; - популяциялық дамудың арнайы заңдылықтары олардың эволюция үрдісіндегі маңызы және бейімделуі туралы білімді меңгеру керек;
Б2 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - экожүйе туралы ғылым; - экожүйенің құрлымы және қасиеті; - экологиядағы экожүйе концепциясының маңызы; - экожүйедегі трофикалық құрлымы; - экожүйе динамикасы; - Жердің табиғи экожүйелері туралы білімді меңгеру керек.
Б3 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - биосфера ғылымын оқып үйрену; - биосфера эволюциясы; - биосфераның құрамы, шегі және құрлымы; - биосфераның негізгі қасиеті мен механизмі; - В.И. Вернадскийдің биосфера және ноосфера туралы оқытудағы қалаушы белгілері туралы білімді меңгеру керек.
Құзыреттілік аумағы В - Қоршаған орта мен экологиялық факторлар.	Оқыту барысында оқушы: - Қоршаған ортаның жағдайын бағалау әдістері мен критерилерін және негізгі принциптерін рационалді табиғатта қолдану туралы білімді меңгеру керек.
В1 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - қоршаған орта және экологиялық факторлар (абиотикалық, биотикалық және антропогендік); - антропогендік фактордың тірі және өлі табиғатқа тура және жанама әсерлері; - экологиялық ниша туралы түсінік және оның тірі ағзаларменен қарым-қатынастағы маңызы туралы білімді меңгеру керек.
Құзыреттілік аумағы Г - Қоршаған орта мен адам денсаулығы. Медициналық экология.	Оқыту барысында оқушы: - адам экологиясы туралы ұғым, адамның тіршілік ету ортасы; - «экологиялық медицина», «медициналық экология» ұғымдарына түсінік беру; - бейімделу түрлері: психиологиялық, физиологиялық және физикалық; - ағзалар жүйесінің экологиясы туралы білімді меңгеру керек.
Г1 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - адам экологиясының құрлымы, зерттеу нысандары және жалпы экологиямен байланысы; - адам биоәлеуметтік түр ретінде; - адамның эволюциялық ерекшеліктері биологиялық түр ретінде туралы білімді меңгеру керек;
Г2 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - адам популяциясының өсуі мен даму мәселелері; - антропогендік факторлармен оның себептерінің адам денсаулығына әсері (химиялық, биологиялық және физикалық); - судың,топырақтың, ауаның тағамдық азықтардың және биосфе-ралық басқа нысандардың химиялық және радионуклеинді заттармен ластануының адам денсаулығы үшін салдары; - биологиялық ластану мен адам денсаулығы; - қоршаған ортадағы бағалаудағы халық денсаулығының көрсет-кіштері туралы білімді меңгеру керек;

Г3 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - әлеуметтік және қолданбалы экологияның негізгі ережелері мен мазмұны; - медициналық экология қолданбалы экологияның саласы ретінде қолданбалы экологияның салалары; - медициналық экологияның негізгі бағыттары мен міндеттері; - қолданбалы экологияның негізгі заңдары мен принциптері туралы білімді меңгеру керек.
Құзыреттілік аумағы Д - Биосфераға антропогендік факторлардың әсері.	Оқыту барысында оқушы: - биосферадағы жаңа фактор ретінде адамның шаруашылықтағы іс-әрекеттері; - антропогендік фактор туралы түсінік; - экологиялық факторлардың адам табиғатына әсері; - антропогендік факторлардың кері әсерлері туралы білімді меңгеру керек.
Д1 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - атмосфераға тигізетін антропогендік әсерлер; - атмосфера ластануының халықтың денсаулығына және өмір сүру жағдайына әсері; - гидросфераға тигізетін антропогендік әсерлер; - су ластануының халық денсаулығына әсері; - гидросфераның негізгі экологиялық мәселелері; - Қазақстанның су ресурстары; - судың химиялық, физикалық, және биологиялық ластануының адам денсаулығына әсері, Арал дағдарысы және Каспий және Балхаш көлінің экологиялық мәселелері; - литосфераға тигізетін антропогендік әсерлер; - топырақтың химиялық және биологиялық ластануы және халық денсаулығы; - топырақтың маңызды қасиеттері; - топырақ өз алдына экожүйе ретінде және басқа экожүйелердің маңызды блогы; - Қазақстанның кейбір аудандарындағы топырақ дегратациясының себептері туралы білімді меңгеру керек.
Д2 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - «Урбанизация»туралы түсінік; - Қазақстандағы қала және ауыл тұрғындарының экологиялық мәселелері және тұрғындардың денаулығы; - қала ортасын ластайтын физикалық факторлар және көздері; - қалалардың биологиялық ластануы және эпидемиялогиялық қауіп; - ауыл тұрғын жерлерінің урбанизациясы және оның салалары; - ауыл жағдайындағы экологиялық факторлар туралы білімді меңгеру керек.
Құзыреттілік аумағы Е - Қоршаған табиғи ортаны қорғау және экологиялық қауіп.	Оқыту барысында оқушы: - қоршаған ортаны қорғау облысындағы ҚР заңдары (15.07.07); - атмосфера, су және топырақ ресурстарын қорғау; - өсімдік және жануарлар әлемін қорғау туралы білімді меңгеру керек.
Е1 оқыту модулі	Оқыту барысында оқушы: - экологиялық қауіп туралы түсініктеме және оның негізгі құрас-тырушыс; - қоршаған ортаны қорғау нысандары мен негізгі шаралары; - қоршаған ортаны инженерлік қорғау; - табиғат және қоғамның өзара қатынасы; - тұрақты дамуға өту концепциясы; - ҚР-дың тұрақты дамуға өту концепциясы, Бағдарлама-2030 туралы білімді меңгеру керек.

	- проблемы донорства; - медицинская халатность как уголовное преступление.
Область концепции Е – Основы международного права.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - нормы международного права; - систему международного права; - Казахстан как субъект международных отношений; - внешняя политика РК; - деятельность международных; - организации в сфере здравоохранения.

10 Профиль компетенции – Информатика

Профиль компетенции - Информатика.	После окончания обучения обучающийся будет
Область компетенции А – Введение в предмет информатики.	
Модуль обучения А1	- владеть знаниями об истории развития ЭВМ; - знать правила эксплуатации и безопасности работы с ПК; - владеть понятием информации в природе; - ознакомлен с компьютером и с назначением устройств; - выявлять виды и единицы информации; - проводить системы счисления: двоичная, восьмеричная и шестнад-цатеричная.
Модуль обучения А2	- уметь работать на рабочем столе в операционной системе Windows; - уметь создавать и переименовывать папки и ярлыки; - уметь работать со стандартными программами; - уметь работать с носителями информации.
Область компетенции Б – Microsoft office.	
Модуль обучения Б1	- владеть знаниями о текстовом редакторе Microsoft Word; - уметь работать с панелями инструментов: форматирование, строка меню, стандартная, строка состояния.
Модуль обучения Б2	- уметь работать с текстом: создавать, переименовывать, копировать, удалять; - уметь создавать и форматировать таблицу.
Модуль обучения Б3	- владеть знаниями о табличном процессоре Microsoft Excel; - уметь работать с блоками, мастером функций и мастером диаг-рамм; - уметь применять электронные таблицы в решении медицинских задач.
Модуль обучения Б4	- владеть знаниями о программе Microsoft Power Point; - знать структуру окна Microsoft Power Point; - уметь оформлять слайды и шаблоны и создавать презентации.
Модуль обучения Б5	- владеть знаниями о программе Microsoft Access; - знать типы запросов и управление системой базы данных; - уметь создавать базу данных; - уметь работать с таблицами.
Область компетенции В – применение пакета «STATISTICS».	
Модуль обучения В1	- владеть знаниями применения ЭВМ для обработки медико–биологической информации; - уметь работать с пакетом STATISTICS; - уметь применять пакет STATISTICS в решении медицинских задач.

Область компетенции А2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Конституцию РК нормы; - Конституционного права; - становление и формирование Конституционного права в РК.
Область компетенции А3	После окончания обучения обучающийся должен знать: - структуру высших органов государственной власти РК; - деятельность местных органов самоуправления; - основы административного права; - понятие «Административное правонарушение и административная ответственность».
Область компетенции Б – Гражданско-правовые отношения.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - функции гражданского права; - отличительные качества гражданского права от других отраслей права; - гражданское законодательство РК, нормы гражданского законодательства; - право частной собственности; - виды и формы сделок; - гражданско-правовая ответственность; - гражданско-правовая дееспособность; - понятие правоспособности граждан.
Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие «Семья и брак»; - основы семейного права; - правила заключения и регистрации брака; - имущественные и личные неимущественные отношения между супругами; - процедуру взыскания алиментов; - причины лишения родительских прав.
Область компетенции В – Основы трудового права и социальная защита населения.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - основные нормы трудового права; - виды трудовых договоров; - условия приема на работу, оплата труда; - трудовые иски; - дисциплинарная ответственность.
Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - правовые механизмы обеспечения охраны окружающей среды; - нормы экологического права; - право частной собственности и природные ресурсы; - экологические проблемы в РК и способы их решения; - правовая ответственность за нанесенный вред окружающей среде; - право собственности на землю.
Область концепции Д – Основы медицинского права. Организация работы органов здравоохранения.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - нормы медицинского права; - права и обязанности медицинских работников; - принципы организации медицинской социальной правовой помощи ВИЧ инфицированным, больным СПИД, наркопотребителям;

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Экология және тұрақты даму**

Модульдің міндеттері: Медициналық қызметкердің мамандығы бойынша қазіргі экология ғылымының білімі мен негізін қалыптастыру және меңгеру.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А 1			
- Қазіргі экология ғылымының білімі мен негізін қалыптастыру және меңгеру. - Медициналық қызметкерінің кәсіби мамандығы бойынша экология білімін ұштастыру.	- Экология ғылымының негізін тәжірибе жүзінде іске асыра білу. - Экология ғылымын оқып меңгеру. - Экология ғылымының дамуындағы өзгерістерді анықтай білу.	- Экологиядағы негізгі түсініктемелерді (терминдер): биосфера, экосистема, биогеоциноздар, популяция, экологиялық факторларын оқып меңгеру. - Б. Коммонермен тұжырымдалған экологияның негізгі заңдарын оқып білу. - Қазіргі кездегі экологияның құрлымын талдау. - Экология ғылымының медицина, биология және басқа ғылымдармен байланысы. Жаңа кезеңдегі экологияның дамуының негізгі бағыттарын меңгеру. - Экологияның жаңа әдістерін талдау.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология - Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы - Сағынбаев Г.К. Экология негіздері.
Б 1			
- Жалпы экологияның негіздері туралы білімді меңгеруі керек - Экологиялық білімнің негізін қалыптастыратын бағдарламаларды меңгеру.	- Жалпы экологияның негізін дағдыландыру. - Популяция санының даму заңдылығына әсер ететін факторлардың типін анықтау. - Тәжірбие жөнінде өз бетінше мысалдар келтіру.	- Популяцияның құрылымен турлерін оқып меңгеру. - Популяция құрылымының қолданбалы маңызын меңгеру. - Популяцияның санының өзгеруіне әсер ететін факторларды (тығыздығы,абиотикалық және биотикалық) меңгеру. - Қазақстанда экология ғылымының дамуын меңгеру.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология - Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы - Сағынбаев Г.К. Экология негіздері.
Б 2			
- Экология ғылымының қолданбалы маңызын бағалау.	- Экожүйені оқытудың дағдыларын меңгеру. - Экожүйе динамикасын талдау экспериментіне қатысу.	- Экожүйе ғылымын оқып үйренуде оның концепциялық маңызын меңгеру. - Экожүйенің трофикалық құрылымын меңгеру. - Жердің табиғи экожүйелері туралы білімді меңгеру керек.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология - Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы.
Б 3			
- Биосфераның негізгі қасиеттерін меңгеру.	- Биосфера ғылымын оқытып дағдырандыру. - Биосферадағы өзгерістерді бақылау әдістерін қолдана білу.	- Биосфера ғылымын оқып меңгеру. - Биосфераны әлемдік экожүйе ретінде танып білу. - Биосфераның негізгі қасиеттерін оқып білуге дағдырандыру. - В. И. Вернадскийдің ноосферы туралы ғылымын меңгеру керек.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология.

В 1			
- Қоршаған орта мен экологиялық факторлар жөніндегі білімін менгеру.	- Экология факторлардың типтерін анықтау. - Тәжірбие жөнінде өз бетінше мысалдар келтіру. - Ойын тұжырымдау. - Антропогендік факторлардың өлі және тірі табиғатқа тура және жанама әсерлерін менгеру керек.	- Қоршаған орта мен экология факторлар жөніндегі білімді оқып үйрену. - Антропогендік факторлардың әсерін оқытуға дағдыландыру. - Экологиялық ниша туралы түсінік және оның тірі ағзалармен қарым- қатынастағы маңызы туралы білімін оқып білу.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология - Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы - Сағынбаев Г.К. Экология негіздері.
Г 1			
- Адам экологиясы ғылымының негізі мен қазіргі медициналық экологиялық ғылымын менгеру.	- Халықтың экологиялық сауаттылығын арттытуда және экологиялық қауіпті жағдайлардан туындайтын аурулардың алдын алу үшін экологиялық білімді қолдана білу. - Табиғи байлықтарды тиімді қолдануға үгіт- насихат жүгізу.	- Адам экологиясының құрылымы, зерттеу нысандары және жалпы экологиямен байланысын менгеру. - Адам биоәлеуметтік түр екенін дәлелдеу. - Адамның эволюциялық ерекшеліктері биологиялық түр ретінде туралы білімді менгеру керек.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология - Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы - Сағынбаев Г.К. Экология негіздері.
Г 2			
	- Ауа, су және топырақтың ластануының халық денсаулығына тигізетін әсерін және қауіптілігін интегралды бағалау	- Адам популяциясының өсу және даму мәселелері жөнінде білімді менгеру. Қоршаған орта факторларының (химиялық, биологиялық және физикалық) адам ағзасына тигізетін әсерлері мен себептерін оқытып үйрету. - Судың, топырақтың, ауаның, тағамдық азықтардың және биосфералық басқа нысандардың химиялық және радионуклеинді заттармен ластануының адам денсаулығы үшін әсерін оқып білу. - Адам денсаулығымен биологиялық ластану туралы білімді менгеру.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология - Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы - Сағынбаев Г.К. Экология негіздері.
Г 3			
- Қолданбалы экологияның негізгі заңдарын оқып бағалай білу.	- Медициналық экологияны қолданбалы экология саласы ретінде оқыту. - Медициналық экологияның негізгі мақсаттары мен міндеттеріндегі өзгерістерді танып білу.	- Қолданбалы экологияның негізгі заңдары мен принциптері туралы білімді менгеру керек. - Медициналық экологияны қолданбалы экология саласы ретінде оқыту. - Медициналық экологияның негізгі бағыттары мен міндеттерін білу. - Қолданбалы экологияның негізгі заңдары мен принциптері туралы білімді менгеру керек.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология - Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы - Сағынбаев Г.К. Экология негіздері.
Д 1			
- Биосфераға антропогендік факторлардың әсерін менгеру. - ҚР-ның	- Әлемдік экологиялық мәселелерді анықтау және экофакторлардың адамға тигізетін әсерін анықтау. - Қоршаған ортаны зерттеуді	- Антропогендік факторлардың атмосфераға, гидросфераға, литосфераға тигізетін әсерін оқып үйрену. - Адам ағзасына және өмір	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология - Кенесариев У.И.,

	ческих исследований; - основные направления западных социологических школ.
Модуль обучения Д2	По окончании курса обучающийся должен знать: - социальная структура общества; - личность как субъект социологических исследований; - социологию семьи; - демографические проблемы в обществе.

8 Профиль компетенции – Основы экономики

Профиль компетенции - Основы экономической теории.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - экономику; - основы теории рыночной экономики, в.т.г. особенности рыночной экономики в РК; - макро- и микроэкономические понятия.
Область компетенции А – Введение в экономическую теорию.	
Модуль А1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - человек в мире экономики; - основы общественного производства; - экономическую теорию как науку.
Область компетенции Б – Оновы теории рыночный экономики.	
Модуль Б1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - общую характеристику рыночной экономики; - цену, спрос, предложение, конкуренцию; - собственность как экономическую категорию; - понятия: заработная плата, прибыль и процент, земельная рента, понятие и типы денежных систем.
Область компетенции В – Макроэкономика: национальная экономика как целое, экономическая политике государства.	
Модуль В1	После окончания обучения обучающийся буде знать: - валовый общественный продукт; - валовый национальные продукт; - государственное регулирование экономики РК; - влияние потребления и накопления на объем национального дохода.

9 Профиль компетенции – Основы права

Профиль компетенции - Основы права.	После окончания обучения обучающийся должен знать: - законы и нормативные правовые акты РК; - теорию возникновения государства и права; - отрасли права; - международные правовые отношения.
Область компетенции А – Теория государства и права.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - гарантии прав и свободы гражданина; - условия взаимодействия правового государства и гражданского общества; - типологию государства; - понятие правового государства.

7 Профиль компетенции – Основы политологии и социологии

Профиль компетенции - Основы политологии и социологии.	По окончании обучения обучающийся должен знать: - объект и предмет политологии, функции политической науки; - роль и функции государства; - типологию партии и партийных систем; - понятие демократии как формы государственного устройства; - мировая политика и ее происхождение; - цели и средства в политике; - мировая политика и международные отношения; - политическое развитие независимого Казахстана.
Область компетенции А – Формирование политической науки.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - истоки политологии, историю развития политической мысли, политические взгляды мыслителей Казахстана; - предпосылки формирования политологии как самостоятельной науки.
Область компетенции Б – Политическая система общества.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие власти. Власть как политический феномен; - политическая власть и политическое лидерство; - политическая система общества; - структура, типология и классификация политических систем. Институты политических систем.
Область компетенции Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - происхождения государства, его институты и функции; - принципы и признаки демократического правления; - гражданское общество и правовое государство; - политические партии и их функции; - политические партии и общественные движения в РК.
Область компетенции В – Личность как субъект политики.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие политической элиты; - теории лидерства; - права и свобода человека; - политическое сознание и политическая идеология; - современные типы идеологии; - политическая культура.
Область концепции Г – Международное отношения и мировая политика.	
Модуль обучения Г1	По окончании обучения обучающийся должен знать: - политический конфликт и способы его разрешения; - основные тенденции современного мирового порядка; - место и роль Казахстана в мировом сообществе; - председательство Республики Казахстан в ОБСЕ.
Область концепции Д – Социология как наука.	
Модуль обучения Д1	По окончании обучения обучающийся должен знать: - историю возникновения социологии как науки; - объект и предмет социологии; - понятие и сущность общества, как основного субъект социологи-

экологиялық күйзелісі мен мәселелерінің себептерін менгеру. - Қазақстанның экологиялық күйзеліс мәселелерінің белгілері мен себептерін анықтау.	тәжірибие жүзінде іске асыру. - Өз бетінше мысалдар таба білу және оны дәлелдеу. - Қазақстанның экологиялық күйзеліс мәселелерінің белгілері мен себептерін анықтау.	сүру жағдайына атмосфераның ластануының әсерін менгере білу. - Су қорларының ластануының халық денсаулығына әсерін оқып менгеру. - Судың химиялық, физикалық және биологиялық ластануының адам денсаулығына әсерін, Арал дағдарысы, - Каспий және Балқаш көлінің экологиялық мәселері жөніндегі білімді менгеру керек. - Қазақстанның кейбір аудандарындағы топырақ деградациясының себептері туралы білімді менгеру керек.	Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы - Сағынбаев Г.К. Экология негіздері.
Д 2			
- Қазақстандағы қала және ауыл тұрғындарының экологиялық мәселелерін менгеру. - Қала мен ауылдардың химиялық ластану жолдарының негізгі көздерін анықтау.	- Қоршаған ортаны зерттеу әдістерін тәжірибие ретінде қолдану. - Қазақстанның қала және ауыл тұрғындары қоныстарының экологиялық мәселелерінің себеп салдарын анықтау. - Қала және ауылдағы экологиялық жағдайларды анықтайтын факторларды аша білу.	- Қазақстандағы қала және ауыл тұрғындарының экологиялық мәселелері және денсаулығының ерекшеліктерін білу. - “Урбанизация” ұғымын оқып білу. - Қалалардың биологиялық, химиялық ластануы және эпидемиологиялық төндіретін негізгі көздерін анықтауды оқыту. Ауыл жағдайындағы экологиялық факторлар туралы оқып білу.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология - Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы - Сағынбаев Г.К. Экология негіздері.
Е 1			
- Қоршаған ортаны қорғау және халықтар денсаулығын сақтау заңдарын менгеру. - Қоршаған ортаның сапасын бағалай білу. - Қазақстан Республикасының тұрақты дамуға өту концепциясын оқып талдау.	- Халық денсаулығын нығайту және қоршаған ортаны қалпына келтіру жөніндегі іс шараларды жүргізу. - Табиғи байлықтарды пайдалану және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі сұрақтарға нормативті (мөлшерлі) талдау жасауды өз бетінше үйрену.	- Табиғи байлықтарды тиімді пайдалану мен қоршаған орта принциптері туралы білімін менгеру. - Экологиялық заңдылықтарды менгеру. - Инженерлі экологиялық орта туралы білімді менгеру. - ҚР- дың тұрақты дамуға өту концепциясымен “Бағдарлама 2030” туралы білімді менгеруі керек.	- Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология. - Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы - Сағынбаев Г.К. Экология негіздері.

17 Құзыреттілік профилі – Медициналық биология, генетика және радиобиология

Құзыреттілік кәсіп бағыты - «Медициналық биология, генетика және радиобиология негіздері».	Оқыту барысында оқушы тіршіліктің құрылым деңгейлері және тірі ағзаның негізгі қасиеттері; ағзаның жеке дамуының генетикалық негіздері; биологиялық ақпараттың өздігінен реттелуі; паразитизмнің биологиялық негіздері; паразиттік ауруларды анықтау және олардың алдын алу шараларын; митоз және мейоздың фазаларын ажыратуды; физиологиялық және патологиялық белгілердің ұрпақтарында көрініс беру мүмкіндігін болжай білу дағдыларын қалыптастыру, клетканың құрылымымен радиобиологиясы.
---	---

Құзыреттілік аумағы А - медициналық биология, генетика және радиобиология негізгі бағыттары.	Оқыту барысында оқушы медициналық биология және генетиканың қазіргі бағыттары, гендік-инженерлік, жасушалық биотехнологияның жетістіктері туралы білімді меңгере білулері тиіс.
A1 оқыту модулі	- медициналық биологияның негізгі бағыттарын білу; - гендік- инженерлік, жасушалық биотехнологиялардың жетістіктері туралы білімді меңгере білу; - биологияның басқа салаларымен байланысын сипаттау; - қазіргі медицинаның жетістіктерін саралау.
Құзыреттілік аумағы Б - Тіршіліктің клеткалық және молекулалық-генетикалық негіздері.	Оқыту барысында оқушылар біртұтас ағзаны функциялаудағы молекулалық-генетикалық және клеткалық механизмдердің рөлін меңгеру білу.
B1 оқыту модулі	- тіршіліктің ұйымдасу деңгейлерін саралау: молекулалық-генетикалық, клеткалық, ағзалық, популяциялық түрлік; - тіршіліктің қасиеттері туралы білімді меңгеру; - жасушалық құрылымның түрлерін көрсету (прокариоттар, эукариоттар); - прокариоттардың эукариоттардан ерекшелігін танып білу; - жасушалық теорияның негізгі жағдайларын сипаттау.
B2 оқыту модулі	- белоктардың қасиеттері мен қызметін танып білуді меңгеру; - ДНҚ молекуласының нуклеотидтеренің құрылымын құрастыру; - а-РНҚ-ның комплементарлық тізбегін және соған сәйкес полипептидтік тізбекті құрастыру; - нуклеин қышқылының құрылысын танып білу; - ДНҚ мен РНҚ-ның нуклеотидтерінің, ДНҚ мен РНҚ-ның молекулаларының ерекшеліктерін меңгеру.
B3 оқыту модулі	- белок биосинтезінің негізгі этаптарын анализдеу (транскрипцияны, трансляцияны); - матрицалық типті реакцияның негізі ретінде геннің және генетикалық кодтың құрылысы туралы білімді меңгеру; - прокариот гендерінің экспрессиясын реттеудің молекулалық механизмін меңгере білу; - эукариот гендерінің экспрессиясын реттеудің молекулалық механизмін меңгере білу; - ситуациялық есептерді шеше білу.
B4 оқыту модулі	- кариотипті анализдей білуді меңгеру; - жекелеген хромосомаларды идентификациялауды меңгеру; - адамның идиограммасын құра білу дағдыларын қалыптастыру; - ер адамның және әйел адамның кариотипіндегі ерекшеліктерін ажырата білу; - микроскоппен жұмыс істей білу дағдыларын құрастыру.
B5 оқыту модулі	- митоз фазаларын сипаттау және анықтау; - мейоз фазаларын анықтай білу дағдыларын қалыптастыру; - фазада жасушада өтетін өзгерістерді талдау; - жыныс бездерінің құрылысы мен функциясы арасындағы өзара байланысты білу; - микроскоппен жұмыс істей білу.
Құзыреттілік аумағы В - Молекулалық, жалпы генетиканың негіздері.	Оқыту барысында оқушы молекулалық-генетикалық процесс және жалпы генетиканың негіздері туралы білімді меңгеру.
B1 оқыту модулі	- ген туралы білімді меңгеру; - геннің қасиеті мен классификациясын білу; - моногенді және полигенді аурулардың пайда болу және патологияның байқалу себебін білу; - моногенді және полигенді ауруларды анықтау және олардың алдын алу әдістерін меңгеру;

Модуль обучения В 4	- основные памятники культуры славянской древности, памятники литературы, зодчества и иконописи; - выдающихся представителей мусульманского Ренессанса; - влияние религии и церкви на формирование культуры, образования и науки в эпоху Средневековья; - особенности архитектуры, литературы; - характерные черты культуры и искусства, основные достижения эпохи Возрождения; - историческую обусловленность, национальную специфику культуры Просвещения.
Область компетенции Г-Культура Казахстана.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о древней культуре Казахстана ⁷
Модуль обучения Г1	Знать: - об особенностях материальной и духовной культуры древнего Казахстана; Выдающихся представителей казахского просвещения, художественную культуру Казахстана.

6 Профиль компетенции – Основы философии

Профиль компетенции - Философия.	После окончания обучения, обучающийся будет владеть знаниями – предмет философия, история развития мировой философской мысли, природа человека и смысл его существования, человеческое познание и деятельность.
Область компетенции А – Философия и ее предмет. История становления и развития.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями - предмет философия и ее методы, основные функции, исторические типы: Античная философия, философия Древнего Востока, проблемы метода философии Нового Времени; - русская философия, особенности и традиции и их общая характеристика.
Модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями, особенностью и становлением казахской философии, знать традиции и инновации, а также идеи казахских просветителей.
Область компетенции Б – Теоретические и методологические основы философии.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен владеть знаниями онтологии как учение о бытие и его формах. Понятие «материя» и его формы, сознание и его виды, а также о гносеологии, как учение о познании, об истине и заблуждении.
Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать понятие о диалектике, основные законы и категории диалектики.
Область компетенции В – Философская антропология и социальная философия.	
Модуль обучения В1	После обучения обучающийся должен знать о проблеме человека в философии, о социальной философии, как учение о развитии общества его связи с природой, о духовной жизни общества, сущности общественного массового и индивидуального сознания, о философии права.

Модуль обучения М1 - Развитие физических качеств - сила. Модуль обучения М 2 - Развитие физических качеств - выносливость; Модуль обучения М3 - Развитие физических качеств - ловкость; Модуль обучения М4 - Развитие физических качеств - быстрота; Модуль обучения М5 - Развитие физических качеств - гибкость.	После окончания обучения обучающийся должен уметь формировать необходимые в жизни двигательные умения и навыки, развивать жизненно важные физические качества для оптимизации здоровья и работоспособности, учитывая будущую профессию.
---	---

5 Профиль компетенции – Культурология

Профиль компетенции - Культурология.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями в области культуры, умениями реализовывать их в процессе профессиональной деятельности.
Область компетенции А - Теория культуры.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о теории культуры
Модуль обучения А1	Уметь излагать свое мнение: культурный человек – кто он? Уметь определять виды и роды культуры; - знать какие функции выполняет культура; - уметь характеризовать взаимосвязь: культура – общество – человек; - обладать знаниями о культуре и цивилизации.
Область компетенции Б - Культура первобытного общества.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о культуре первобытного общества.
Модуль обучения Б1	Знать: - этапы, виды поселений и погребений первобытной эпохи; Изобразительные и музыкальные формы первобытного искусства.
Область компетенции В - История мировой культуры Культура Древнего Востока Античная культура Культура древней Руси Арабо-мусульманская культура Средневековая культура Западной Европы Культура эпохи Возрождения Культура Нового времени.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о важнейших особенностях различных эпох в истории мировой культуры.
Модуль обучения В1	Знать: - о государствах, возникших на территории Двуречья; - важнейшие достижения и первооткрытия в области научного знания у жителей Древнего Двуречья; - об особенностях религии Древнего Египта; - наиболее важные виды архитектуры, изобразительного искусства и отраслей знаний древнего Египта;
Модуль обучения В2	- об особенностях материальной, духовной, художественной культуры древней Индии; Суть кастового строя и его влияние на социально-культурное развитие Индии; Основные религиозно-философские системы, их влияние на жизнь древнекитайского общества; Регламентацию быта, основные достижения культуры Древнего Китая; Этапы истории древней Греции, ее особенности; Выдающихся деятелей литературы, архитектуры, скульптуры и достижения науки и философии Древней Греции;
Модуль обучения В3	- характер культуры древнего Рима; - особенности архитектуры, скульптуры древнего Рима;

	- белгілердің негізгі тұқым қуалау заңдылықтарын анықтау; - ситуациялық есептерді шеше білу;
В2 оқыту модулі	- АВО, резус жүйелері қан топтарының тұқым қуалауы туралы білімді меңгеру; - генетикадан есептерді шеше білуге дағдылану; - тұқым қуалаудың хромосомалық теориясының негізгі жағдайларын меңгеру; - адамдағы жыныспен тіркес тұқым қуалау жағдайындағы генетикалық ситуацияларды талдай білу дағдыларын қалыптастыру.
В3 оқыту модулі	- тұқым қуалайтын аурулардың алдын алудағы генетиканың рөлін негіздеу; - кроссингвердің генетикалық эффектісі туралы білімді меңгеру; - генетикалық есептерді шеше білуді меңгеру;
В4 оқыту модулі	- өзгергіштік және оның типтері, түрлері туралы білімді меңгеру. - мутагенді факторлар туралы түсінікті кеңейту; -ситуациялық есептерді шеше білу.
Құзыреттілік аумағы Г - Медициналық генетика негіздері.	Оқыту барысында оқушы тұқым қуалайтын патологиялардың пайда болу себептері анықтау және алдын алу әдістерін танып білу үшін медициналық генетиканың негіздерін меңгеру.
Г1 оқыту модулі	- адамның тұқым қуалаушылығын зерттеу әдістерін білу; - адамның тұқым қуалаушылығын зерттеу әдістерін қолдана білу дағдыларын қалыптастыру; - тұқым қуалайтын ауруларды ерте сатысында анықтау әдістерін меңгеру; - тұқым қуалайтын ауруларды ерте сатысында анықтай білу әдістерін меңгере білу дағдыларын қалыптастыру; - тұқым қуалайтын аурулардың алдын алу әдістерін меңгеру білу;
Г2 оқыту модулі	- пренетальды диагностиканың әдістерін меңгеру; - пренетальды диагностика жасай білу дағдыларын қалыптастыру; - тұқым қуалайтын ауруларды анықтауда генеологиялық зерттеу әдістерін қолдана білу; - тұқым қуалайтын ауруларды зерттеуде генеологиялық зерттеу әдісін қолдана білуді меңгеру; - медициналық-генетикалық кеңес беруді жүргізудің ережелерін білу;
Г3 оқыту модулі	- популяциялық генетиканың медициналық қырларын (аспектілерін) талдай білуді меңгеру; - генофонд туралы ілімді меңгеру; - популяцияның генетикалық сипаттамасын анықтай білу дағдыларын қалыптастыру;
Г4 оқыту модулі	- популяциялық генетиканың медициналық қырларын (аспектілерін) талдау; - популяцияның генетикалық құрылымына эволюцияның элементарлы факторларының әсерін анықтай білуді меңгеру; - популяцияның динамикасының математикалық моделін құрастыра білуді меңгеру; - популяциядағы микроэволюциялық процесстерді сандық бағалауға Харди-Вайнберг заңын қолдану.
Құзыреттілік аумағы Д - Ағзалық деңгейдегі тіршілік процестерінің негізі.	Оқыту барысында оқушы ағзаның жеке дамуының негізгі сатыларын меңгере білуі тиіс.
Д1 оқыту модулі	- адам мен сүтқоректілердің эмбриональды дамуын білу; - онтогенез механизмін меңгеру; - онтогенез механизмін талдай білу; - микроскоппен жұмыс істей білу;

Д2 оқыту модулі	- адам репродукциясының ерекшеліктерін білу; - ұрықтың дамуындағы негізгі ақаулықтарды анализ жүргізу; - ұрықтың дамуындағы негізгі ақаулықтарды сипаттай білуді меңгеру; - заманауи генетика тұрғысынан шылым шегудің, алкогольды және есірткі заттарын тұтынудың зияны туралы білімді меңгеру.
Құзыреттілік аумағы Е - Эволюция мәселелері. Мүшелер жүйесінің эволюциясы.	Оқыту барысында оқушы макроэволюция заңдылықтарын, мүше-лердің морфофункционалды қайта түзілу заңдылықтары туралы білімді меңгеру керек.
Е1 оқыту модулі	- онтогенез туралы білімді меңгеру; - ұрық ұқсастығы заңын меңгеру; - филогенезді сипаттау;
Е2 оқыту модулі	- көп клеткалы ағзалардың шығу тегі туралы білімді меңгеру; - адам эволюциясын талдай білу; - адам эволюциясы жөніндегі қазіргі көзқарастар және нәсілдердің пайда болуы туралы білімді меңгеру; - адамның шығу тегіне биологиялық және әлеуметтік факторлардың әсерін және адам эволюциясының әр түрлі этаптарына олардың өзара әсерін көрсете білу дағдыларын қалыптастыру.
Құзыреттілік аумағы Ж - медициналық паразитология мәселелері.	Оқыту барысында оқушы паразитизмнің биологиялық негіздерін, паразиттік ауруларды анықтау және олардың алдын алу әдістерін білуі тиісті.
Ж1 оқыту модулі	- паразитизмнің биологиялық негіздерін меңгеру; - медициналық паразитологияның негізгі ұғымдарын меңгеру; - паразиттердің әр түрлі класының өкілдерінің құрылысының және тіршілік циклының ерекшеліктерін ажырата білу; - микроскоппен жұмыс істей білу;
Ж 2 оқыту модулі	- қарапайымдылар типі өкілдерінің латынша аталуын және морфо-логиялық ерекшеліктерін білу; - паразиттік аурулардың зертханалық анықтау және зақымдау жол-дарын анықтауды меңгере білу; - паразиттік аурулардың алдын алу шараларын меңгеру; - қарапайымдылар типі өкілдерінің түрге тән белгілерін анықтай білу;
Ж3 оқыту модулі	- паразитпак тіршілік ететін құрттардың (гельминттер) өкілдерінің морфологиялық ерекшеліктері мен латынша аталуын меңгеру; - гельминттер өкілдерінің түрге тән белгілерін анықтай білу; - гельминттер өкілдерін зертханалық жолмен анықтау және заңымдау жолдарын анықтауды меңгере білу; - гельминтоздың алдын алу шараларын меңгеру;
Ж4 оқыту модулі	- биогельминттердің өкілдерінің морфологиялық ерекшеліктері мен латынша аталуын меңгеру; - биогельминттер өкілдерінің түрге тән белгілерін анықтай білу; - биогельминттер өкілдерін зертханалық жолмен анықтау және заңым-дау жолдарын анықтауды меңгере білу; - биогельминтоздың алдын алу шараларын білу;
Ж5 оқыту модулі	- өрмекші тәрізділер және бунақ денелілер класының өкілдерінің морфологиялық ерекшеліктері мен латынша аталуын білу; - өрмекші тәрізділер және бунақденелілер өкілдерінің түрге тән белгілерін анықтау;
Ж6 оқыту модулі	- трансмиссивті ауруының қоздырғыштарының тасымалдаушыларын білу; - буын аяқтылардың морфологиялық ерекшеліктерін меңгеру; - трансмиссивті аурулардың алдын алу шараларын жоспарлай білуді меңгеру.

Область компетенции Ж – Гимнастика.	
Модуль обучения Ж1 - Строевые и общеразвивающие упражнения; Модуль обучения Ж2 - Прикладные упражнения; Модуль обучения Ж3- Акробатические упражнения; Модуль обучения Ж4 - Спортивная гимнастика.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять разнообразные гимнастические упражнения, предъявляя большие требования к двигательному, тактильному, вестибулярному и зрительному анализаторам, способствуя совершенствованию их функций. Самостоятельно составлять и правильно выполнять комплексы - утренней гигиенической гимнастики; - физкультурной минутки; - физкультурной паузы; производственной гимнастики.
Область компетенции З – Лыжный спорт.	
Модуль обучения 3.1 - Техника основных строевых элементов на лыжах и с лыжами; Модуль обучения 3.2 - Способы передвижения на лыжах; Модуль обучения 3.3 - Техника основных элементов на лыжах.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять простейшие элементы и способы передвижения на лыжах,развивать силу, ловкость, выносливость, глазомер, способствовать воспитанию смелости, решительности, находчивости и приобретению умения ориентироваться на местности.
Область компетенции И – Плавание.	
Модуль обучения И1 - Техника раз-личных способов для неумеющих плавать; Модуль обучения И2 - Техника различных способов для умеющих плавать.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять технику различных способов плавания, применять методы закаливания организма против резких температурных колебаний,повышать сопротивляемость к простудным заболеваниям, устранять нарушения в осанке и гармоническому развитию всех групп мышц.
Область компетенции К – Казахские национальные подвижные игры и виды спорта.	
Модуль обучения К1 - Игры различ-ной направленности.	после окончания обучения обучающийся должен уметь быстрее и лучше мыслить, анализировать складывающуюся обстановку, принимать самостоятельные решения, укреплять свое здоровье и совершенствовать функциональные возможности организма.
Область компетенции Л – Туризм.	
Модуль обучения Л1 - Способы пере-движения; Модуль обучения Л2 - Укладка и транспортировка рюкзака; Модуль обучения Л3 - Спортивное ориентирование; Модуль обучения Л4 - Выбор места, разбивка бивака; Модуль обучения Л5 - Преодоление естественных препятствий; Модуль обучения Л6 - Оказание пер-вой медицинской помощи при трав-мах и несчастных случаях в походе.	После окончания обучения обучающийся должен уметь осмысленно передвигаться на местности, преодолевать естественные препятствия, требующие самостоятельных и инициативных действий, мобилизации воли и напряжения сил.
Область компетенции М – Профессионально-прикладная физи-ческая подготовка.	

4 Профиль компетенции – Физическая культура

Профиль компетенции - Физическая культура.	После окончания обучения обучающийся должен владеть знаниями и навыками устойчивых мотивов и потребности в бережном отношении к своему здоровью и физической подготовленности, целостном развитии физических и психических качеств, творческом использовании средств физической культуры в организации здорового образа жизни.
Область компетенции А – Теория физического воспитания.	
Модуль обучения А1 Общие основы теории физического воспитания. Модуль обучения А2 Спорт посол мира-Олимпийское движение.	После окончания обучения обучающийся должен владеть теоретическими знаниями по предмету и уметь применять их в повседневной жизни.
Область компетенции Б – Легкая атлетика.	
Модуль обучения Б1- П/в длину с места; - П/в длину с разбега; - П/в высоту с разбега; Модуль обучения Б2-Бег на короткие дистанции; Модуль обучения Б3-Бег на среднии дистанции; Модуль обучения Б 4-Бег на длинные дистанции; Модуль обучения Б5-Толкание ядра; Модуль обучения Б6- Президентские тесты.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять технику основных видов легкой атлетики.
Область компетенции В – Баскетбол.	
Модуль В1-Техника игры в нападении и защите; Модуль обучения В2-Тактика игры в нападении и защите.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять технику основных элементов игры, обязывает играющих постоянно взаимодействовать друг с другом для достижения общей цели, предполагает раскрытие и умелое использование коллективом творческих возможностей игрока, а тактику игры основывать на содержании игрового процесса.
Область компетенции Г – Волейбол.	
Модуль обучения Г1 - Техника игры в нападении и защите; Модуль обучения Г2 - Тактика игры в нападении и защите.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять комплекс специальных приемов, необходимых волейболисту для эффективного использования в игре, а тактику игры основывать на содержании игрового процесса.
Область компетенции Д – Ручной мяч.	
Модуль обучения Д1 - Техника игры в нападении и защите; Модуль обучения Д2 - Тактика игры в нападении и защите.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять комплекс специальных приемов, необходимых гандболисту для эффективного использования в игре, а тактику игры основывать на содержании игрового процесса.

Құзыреттілік аумағы 3 - экология негіздері.	Экология медициналық-биологиялық қырынан меңгеру.
31 оқыту модулі	-қоршаған ортаны қорғау шараларық өткізуді меңгеру; -адам денсаулығына және тірі ағзаларға экологияның факторлардың зиянды әсерлері туралы білімді меңгеру.

Модульдің спецификациясы:

Модульдің аталуы: **Медициналық биология,генетика, радиобиология**
Модульдің міндеті: Тіршіліктің құрылым деңгейлерін және тірі ағзалардың негізгі қасиеттерін; ағзаның жеке дамуының генетикалық негізін; биологиялық ақпараттың өздігінен реттелуі; паразитизмнің биологиялық негізі; паразиттік ауруларды анықтау және олардың алдын алу әдістерін; митоз бен мейоздың фазаларын ажыратуды; ұрпақтарда физиологиялық және патологиялық белгілердің байқалу ықтималдығын болжай білу дағдыларын қалыптастыру.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А1			
- медициналық биология және генетиканың қазіргі кездегі негізгі бағыттары білу.	- медицинаның қазіргі кездегі жетістіктерін саралау; - биологияның басқа салаларымен өзара байланысын сипаттау.	- медициналық биологияның негізгі бағыттарын және оның биологияның басқа салаларымен өзара байланысын білу; - генетикалық инженериялық, және жасушалық биотехнологиялар қазіргі кездегі жетістіктерін білу.	- Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Б1			
- біртұтас ағзаны функциялаудағы молекулалық-генетикалық және клеткалық механизмдің рөлін меңгере білу.	- тіршіліктің ұйымдасу деңгейлерін саралау: молекулалық-генетикалық, жасушалық ағзалық, популяциялық түрлік; - клеткалық, жасушалық құрылымның түрлерін көрсету (прокариоттар, эукариоттар); - прокариоттардың жасушаларының эукариоттардан ерекшелігін танып білу.	- тіршіліктің қасиеттері туралы білімді меңгеру; - жасушалық теорияның негізгі жағдайларын сипаттау.	- Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Б2			
- биологиялық макромолекулалар туралы білім, дағдыларын меңгеру.	- ДНҚ-ның нуклеотидтік құрылымын құрастыру; - а-РНҚ-ның комплементарлық тізбегін және соған сәйкес полипептидтік тізбегін құру; - ДНҚ мен РНҚ-ның нуклеотидтерінің, ДНҚ мен РНҚ-ның молекулаларының ерекшеліктерін ажырата білу.	- белоктардың қасиеттері мен қызметін танып білуді меңгеру; - нуклеин қышқылының құрылысын танып білу.	- Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Б3			
- тұқым қуалаушылық ақпараттың..	- белок биосинтезінің негізгі этаптарын анализдеу (транскрипцияны, трансляцияны); - ситуациялық есептерді шеше білу.	- матрицалық типті реакцияның негізі ретінде геннің және генетикалық кодтың құрылысы туралы білімді меңгеру; - прокариот гендерінің экспрес	- Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар

		сиясын реттеудің молекулалық механизмін меңгере білу; - эукариот гендерінің экспрес- сиясын реттеудің молекулалық механизмін меңгере білу.	- Плакаттар.
Б4			
- адам кариотипін талдай білу.	- жекелеген хромосомаларды идентификациялауды меңгеру; - адамның идиограммасын құрастыра білуді меңгеру. - микроскоппен жұмыс істей білу дағдыларын құрастыру.	- кариотипті анализдей білуді меңгеру; - ер адамның және әйел адамның кариотипіндегі ерекшеліктерін ажырата білу.	- Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Б5			
- көбеюдің түрлері мен биологиялық мәнін талдай білуді меңгеру.	- митоздың фазаларын сипаттау және анықтай білу; - мейоз фазаларын анықтай білу дағдыларын қалыптастыру; - әр фазада жасушадағы өзгерістерді талдай білу; - микроскоппен жұмыс істей білу.	- жыныс бездерінің құрылысы мен қызметінің арасындағы өзара байланысты білу.	- Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар Плакаттар микропрепарат- тар.
В1			
- жалпы генетиканың негіздері туралы білімді меңгеру.	- белгілердің тұқым қуалауының негізгі заңдылықтарын анықтау; - ситуациялық есептерді шеше білуді меңгеру; - моногенді және полигенді аурулардың алдын алуды меңгеру.	- ген туралы білімді меңгеру; - геннің қасиетін жіктелуін білу; - моногенді және полигенді аурулардың пайда болу себептерін білу; - моногенді және полигенді ауруларды анықтаудың негізгі әдістерін меңгере білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
В2			
- аллельді гендердің өзара әрекеттесуін талдау.	- генетикадан есеп шеше білуге үйрену; - адамдағы жыныспен тіркес тұқым қуалау жағдайындағы генетикалық ситуациялар- ды талдай білу дағдыларын қалыптастыру.	- АВО, резус жүйелері қан топтарының тұқым қуалауы туралы білімді меңгеру; - тұқым қуалаудың хромосомалық теориясының негізгі жағдайларын білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
В3			
- жыныс генетикасы туралы білімді меңгеру.	- тұқым қуалайтын аурулардың алдын алудағы генетиканың рөлін меңгере білу; - генетикалық есептерді шеше білу.	- кроссингвердің генетикалық эффекті туралы білімді меңгеру.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
В4			
- мутагенез туралы білімді меңгеру.	- мутагенді факторлар туралы түсінікті амып көрсету; - ситуациялық есептерді шеше білу.	- өзгергіштік және оның типтері, түрлері туралы білімді меңгеру.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.

Область компетенции Д – Казахстан в условиях тоталитарной системы.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Казахстан воремя октябрьского переворота, и развитие револю- ционного движения; - Казахстан в годы гражданской войны; - Казахстан в годы Новой экономической политики; - культурное строительство в Казахстане в 20-30-е годы.
Модуль обучения Д2	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - идею «Малого Октября» Ф. Голощекина; - политику индустриализации Казахстана; - коллективизацию сельского хозяйства в Казахстане; - общественно-политическую жизнь в 30-е гг.
Модуль обучения Д3	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Казахстан в годы Великой Отечественной войны; - участие казахстанцев в ВОВ; - перестройку экономики Казахстана на военный лад; - Казахстан в послевоенные годы; - переход на мирное развитие хозяйства.
Модуль обучения Д4	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - экономическое и социально-политическое развитие Казахстана в 50-60-е гг. XXв., «Оттепель»; - проведенные экономические реформы в республике; - освоение целинных и залежных земель их последствия; - Казахстан в годы застоя.
Модуль обучения Д5	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Казахстан в годы перестройки; - экономическое положение Республики; - трудности в социально-культурном развитии; - Декабрьские события и их последствия.
Область компетенции Е – Казахстан - суверенное, независимое государство.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - шаг к независимости - распад СССР, образование СНГ; - закон «О государственной независимости Республики Казахс-тан»; - государственные символы и награды РК. Конституции РК.
Модуль обучения Е2	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - внешнюю и внутреннюю политику РК. Переход к рыночной экономике, введение национальной валюты; - современные культурные процессы в Казахстане. Закон «О языках»; - программу стратегического развития «Казахстан 2030». - реформу в системе образования; - политические партии и движения в Казахстане; - о вступлении Казахстана международные структуры и председа- тельстввании в ОБСЕ.

Модуль обучения Б2	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - начало VI – XIII вв. торговля, денежные обращения, хозяйство и культу- ра каганатов; - города и архитектура каганатов; - Великий шелковый путь на территории Казахстана, его социально – эко- номическое значение; - распространение религии и культуры.
Модуль обучения Б3	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - геополитическую историю Монгольского государства. - монгольское нашествие, «Отрарская катастрофа». Походы Батыя в Вос- точную Европу. Образование Золотой Орды; - последствия монгольского завоевания.
Модуль обучения Б4	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - политическую историю Белой Орды, причины ее ослабления; - о ханстве Абулхаира, Ногайской Орде и государстве Могулистан; - о экономике и культуре Казахстана XIV – XV вв.
Область компетенции В - Формирование казахской народности и образование Казахского ханства.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Формирование казахской народности, этноним «казах», образование казахских жузов; - основание Казахского ханства; - социальный и общественный строй казахского ханства в XV – XVIII вв.; - Казахскую культуру в XV – XVII вв.
Модуль обучения В2	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - образование Джунгарского государства, вторжение джунгар в Казахстан; - борьбу казахского народа против джунгарской агрессии; - роль казахских батыров в борьбе с джунгарами.
Область компетенции Г – Казахстан в составе Российской империи.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - причины присоединения Казахстана к России; - принятие Младшим жузом подданства России; - о периоде колонизации Казахстана Россией, принятие средним и стар- шим жузами подданства Российской империи; - национально освободительное движение против колониальной политики царизма.
Модуль обучения Г2	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - социально – экономическое и политическое положение казахского народа в XVIII веке; - ликвидация ханской власти; - торгово – экономические отношения; - колониальные реформы в конце XVIII в.
Модуль обучения Г3	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - культуру Казахстана в XVIII в.; - о вкладе ученых и писателей России в изучение Казахстана.
Модуль обучения Г4	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - развитие национальной культуры в начале XX в. - влияние в развитии - участие казахстанцев в революции 1905 – 1907 гг. - национально-освободительное восстание 1916 г, - Казахстан в период февральской революции. Двоевластие.

Г1			
- медициналық генетиканың негізгі туралы.	- адамның тұқым қуалаушылығын зерт- теу әдістерін қолдана білу дағдыларын қалыптастыру; - тұқым қуалайтын ауруларды ерте сатыларында анықтау білу әдістерін меңгеру білу.	- адамның тұқым қуалаушылығын зерттеу әдістерін білу; - тұқым қуалайтын ауруларды ерте сатыларында анықтай білу әдістерін білу; - тұқым қуалайтын аурулардың алдын алу әдістерін білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Г2			
- гендік және хромосомалық ауруларды анықтау.	- пренетальды диагностикауды жүргізуді меңгеру білу; - тұқым қуалайтын ауруларды анықтауға генеологиялық әдісті қолдана білу.	- пренетальды диагностика әдістерін білу; - тұқым қуалайтын ауруларды анықтауға генеологиялық әдісті қолдана білу; - медициналық- генетикалық кеңес беру әдісін жүргізудің ережесін білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Г3			
- адамның популяциялық генетикасын білу.	- популяцияның генетикалық сипаттамасын анықтай білу.	- адамның популяциялық генетикасын талдайдың медициналық аспектілерін (қырын) меңгере білу; - генофонд туралы білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Г4			
- популяциядағы генетикалық процестерді білу.	- популяциялық генетиканың медициналық аспектілерін талдай білу; - популяцияның динамикасының математикалық моделін құра білуге дағдыландыру; - популяциядағы микроэволюциялық процестерді сандық бағалауға Харди- Вайнберг заның қолдану.	- популяцияның генетикалық құрылымына эволюцияның элементарлы факторларының әсерін анықтай білуді меңгеру;	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Д1			
- ағзаның және дамуының негізгі сатыларын меңгеру.	- онтогенез механизмін талдау; - микроскоппен жұмыс істей білу.	- адам мен сүтқоректілердің эмбриональды дамуын білу; - онтогенез механизмін меңгере білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Д2			
- адам репродукция- сының ерекшеліктерін білу.	- ұрықтың дамуындағы негізгі ақаулықтарды талдау жүргізу; - дамудың туа біткен ақаулықтарына әкеп соғатын клеткалық механизмдерді анықтай білуді меңгеру; - заманауи генетика тұрғысынан шылым шегудің, алкогольды және есірткі заттарын	- адам репродукциясының ерекшеліктерін меңгере білу; - ұрықтың дамуындағы негізгі ақаулықтарды сипаттай білуді меңгеру.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.

	тұтынудың зияны туралы білімді меңгеру.		
Е1			
- макроэволюция заңдылықтарын, мүшелердің морфо-функционалды қайта түзілу заңдылықтары туралы білімді меңгеру.	- филогенезді сипаттау; - адам эволюциясын сипаттау; - адамның шығу тегіне биологиялық және әлеуметтік факторлардың әсерін және адам эволюциясының әр түрлі этаптарына олардың өзара әсерін көрсете білу дағдыларын қалыптастыру.	- онтогенез туралы білімді меңгеру; - ұрықтың ұқсастық заңын білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Е2			
Антропогенездің негізгі этаптарын білу.	- адам эволюциясын талдау; - адамның шығу тегіне биологиялық және әлеуметтік факторлардың әсерін және адам эволюциясының әр түрлі этаптарына олардың өзара әсерін көрсете білу дағдыларын қалыптастыра білу.	- көп клеткалы ағзалардың шығу тегі туралы білімді меңгеру; - адам эволюциясы жөніндегі қазіргі көзқарастар және нәсілдердің пайда болуы туралы білімді меңгеру.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Ж1			
- паразитизмнің биологиялық негіздері.	- паразиттердің әр түрлі класының өкілдерінің құрылысының және тіршілік циклының ерекшеліктерін ажырата білу; - микроскоппен жұмыс істей білу.	- паразитизмнің биологиялық негіздері туралы білімді меңгеру; - медициналық паразитологияның негізгі ұғымдарын меңгеру.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Ж2			
- медициналық паразитология ілімін меңгеру.	- паразиттік аурулардың зертханалық анықтау және зақым дау жолдарын анықтауды меңгере білу; - қарапайымдылар типі өкілдерінің түрге тән белгілерін анықтай білу.	- қарапайымдылар типі өкілдерінің морфологиялық ерекшеліктері мен латынша аталуын білу; - паразиттік аурулардың алдын алу шараларын меңгеру.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Ж 3			
- медициналық гельминтология ілімін меңгеру.	- зерттелетін гельминттер өкілдерінің түрге тән белгілерін анықтай білу; - гельминттер өкілдерін зертханалық жолмен анықтау және заңымдау жолдарын анықтауды меңгере білу.	- гельминттер өкілдерінің морфологиялық ерекшеліктері мен латынша аталуын білу; - гельминтоздың алдын алу шараларын білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Ж 4			
- паразитология-ның медикобиоло-гиялық аспектілері туралы түсінігін кеңейту.	- зерттелетін биогельминттер өкілдерінің түрге тән белгілерін анықтай білу; - биогельминттер өкілдерінің зертханалық жолмен анықтау және заңымдау жолдарын анықтауды меңгере білу.	- биогельминттер өкілдерінің морфологиялық ерекшеліктері мен латынша аталуын білу; - биогельминтоздың алдын алу шараларын білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.

Модуль обучения Г1	- владеть навыками пересказа краткого содержания текста на иностранном языке: «Сердце и сосудистая система»; - обладать навыками перевода без словаря как в устных, так и в письменных формах;
Модуль обучения Г2	- владеть лексикой и грамматическими навыками на тему: «Пищеварительный тракт»; - участвовать в беседе с одним и несколькими партнерами на тему: «Пищеварительный тракт»;
Модуль обучения Г3	- владеть навыками общения на иностранном языке как в устной так и в письменных формах на тему: «Исследование сосудистой структуры сердца»; - обладать терминами и лексическими конструкциями подъязыка, соответствующего профилю изучаемой специальности; - понимать высказывания на иностранном языке.
Область компетенции Д – Микробиология	После окончания обучения обучающийся должен будет:
Модуль обучения Д1	- владеть лексическим и грамматическим минимумом на темы: «Микроорганизмы», «Роберт Кох»; - уметь составлять сообщение по теме; - выделять основные факты из прочитанного; - владеть лексическим минимумом на темы: «Вирусы», «Основатель вирусологии», «Что такое бактерия?»; - обладать навыками перевода без словаря, как в устных, так и в письменных формах;
Модуль обучения Д2	- вступать в общение.

3 Профиль компетенции – История Казахстана

Профиль компетенции - История Казахстана.	По окончанию обучения обучающийся должен знать: - историю Казахстана с древнейших времен до современности; - период колонизации царской Россией территории Казахстана и возник-новение национально – освободительных движений; - установление Советской власти в Казахстане; - становление независимого Казахстана как равноправного субъекта международных отношений.
Область компетенции А – Казахстан в древности.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Казахстан в период Каменного века (палеолит, мезолит, неолит); - Казахстан в эпоху Бронзы; - Андроновская и Бегазы-Дандыбаевская культуры.
Модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - племенные союзы, ранние государства эпохи железа; - племенные союзы саков, уйсун, кангюев и гуннов; - общественный строй, хозяйство, культура, религия.
Область компетенции Б – Казахстан в средние века	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Тюркский каганат, Западно-тюркский, Тюркешский, Карлукский, Огуз-ский, Кимакский каганат. Кипчакская конфедерация. Государства Караха-нидов, Керейтов и Найманов; - общественное устройство, хозяйство и религия.

2 Профиль компетенции – Иностранный язык

Профиль компетенции – Иностранный язык.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками речевой деятельности продуктивных и рецептивных: говорения, аудирования, чтения и письма; активизация лексических и грамматических знаний на основе современных коммуникативных и традиционных методик; овладение языком избранной специальности.
Область компетенции А - Введение.	После окончания обучения обучающийся должен будет:
Модуль обучения А1	- владеть лексикой на темы: «Мой колледж», «О себе», «Мои друзья», «Моя семья»;
Модуль обучения А2	- владеть грамматическими навыками и лексикой по теме «Моя будущая профессия», «Наши занятия», «Первая экзаменационная сессия», «Мой рабочий день».
Модуль обучения А3	- владеть вокабуляром при пересказе тем: «Медицинское образование в США, Колледжи Оксфорда»; - уметь задавать вопросы и отвечать на них.
Область компетенции Б – Медицинские учреждения.	После окончания обучения обучающийся должен будет:
Модуль обучения Б1	- владеть активной лексикой по медицинским учреждениям, на темы: «Поликлиника», «Функций поликлиники»; - уметь переводить тексты со словарем; - помнить содержание прочитанного;
Модуль обучения Б2	- владеть активной лексикой по теме «Дневной стационар»; - уметь использовать новые слова и выражения при составлении рассказа и диалога на тему: «Дневной стационар»;
Модуль обучения Б3	- владеть активной лексикой об аптеке, об обследование пациента, об истории болезни пациента; - уметь общаться на иностранном языке, как в устных, так и в письменных формах; - обладать запасом слов, необходимых для понимания содержания текстов на темы: «Аптека», «Обследования пациента», «История болезни пациента»:
Область компетенции В – Анатомия. «Кости и мышцы человеческого тела», «Череп», «Позвоночник».	После окончания обучения обучающийся должен будет:
Модуль обучения В1	- владеть активной лексикой по анатомии: о костях, мышцах, черепе, позвоночнике; - уметь составлять диалогическую речь; - понимать высказывания на иностранном языке;
Модуль обучения В2	- владеть навыками перевода специальных текстов с использованием словаря; - правильно излагать свои мысли на темы: «Лекция о мышцах», «Искусственные металлические соединения»;
Модуль обучения В3	- владеть активной лексикой по теме: «Научные исследования профессора Лесгафта»; - поддерживать беседу на иностранном языке; - задавать вопросы и отвечать на них на иностранном языке.
Область компетенции Г – Внутренние органы человеческого тела.	После окончания обучения обучающийся должен будет:

Ж5			
- медициналық арахноэнто-мология ілімін меңгеру.	- өрмекші тәрізділер және бунақденелілер өкілдерінің түрге тән белгілерін анықтау білу.	- өрмекші тәрізділер мен бунақ денелілердің морфологиялық ерекшеліктері мен латынша аталуын білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
Ж6			
- адамның трансмиссивті ауруларын анықтау.	- буын аяқтылардың морфологиялық ерекшеліктерін меңгеру; - трансмиссивті аурулардың алдын алу шараларының жоспарын құра білуге дағдылану.	- трансмиссивті ауруының қоздырғыштарының тасымалдаушыларын білу.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.
31			
- экологияның медико-биологиялық аспектілерін меңгеру.	- адам денсаулығына және тірі ағзаларға экологиялық факторлардың зиянды әсерлері туралы білімді меңгеру.	- қоршаған ортаны қорғау шараларық өткізуді меңгеру.	Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» - Таблицалар - Плакаттар.

18 Құзыреттілік профилі - Психология негіздері

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Жалпы психологияның сұрағы	Оқыту аяқталған соң оқушы адамның даму процесіндегі жантаным процестерінің даму заңдылығына сәйкестігін оқыту; жеке тұлғалық ерекшеліктер заңдылығын оқыту; өзін-өзі саралауға бағалай білу керек.
Құзыреттілік аумағы А - Психологияның зерттеу әдісі.	Оқыту аяқталған соң оқушы білу керек: жалпы психология және медициналық психологияның ерекшелігі байланысын оқып үйрету; медициналық іс-әрекет психологияның ерекшелігі жеке түсіндіріп оқыту.
А1 оқыту модулі	- науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылай әдістерін пайдалану керек; - табиғи, зертханалық эксперименттерге қатысу керек; - тестық, анкеталық жұмысқа қатысу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтау білу керек.
Құзыреттілік аумағы Б - Жан таным процестері. Эмоциялық көңіл еріктік қалыптасу аумағы.	Оқыту аяқталған соң оқушы жан таным процестерінің негіздерін түсіне біліп, жан қуаттарының ерекшеліктерін ажырату білу керек.
Б1 оқыту модулі	- негізи психикалық жан таным процестерін ажырату білу керек; - дәрігерлік қызметінде сезімді, қабылдауды және басқада жан таным процестерін тиімді пайдалану керек; - ес пен зейін жаттығыларын тиімді пайдалу; - ойлау қабілетімен ақылдығын бағалай білу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтай білу керек;
Б2 оқыту модулі	- науқастың сыртқы эмоциялық жағдайын бақылау арқылы оның ішкі көңіл- күйін білу керек; - науқастың эмоция еріктік қалыптасу аймағының не себебпен бұзылуын білу керек;

	- дәрігер кәсібі білімін жоғалтқанда жұмысын өз деңгейде жүргізе алмағанын білу керек; - аутоген жаттығуларын және тиімді копинг- механизмдерін біліу керек.
Құзыреттілік аумағы В - Қарым-қатынас психология.	Оқыту аяқталған соң оқушы тұлғаның психикалық қалыптасуын анықтай білуі керек; тұлғаның қоршаған ортада, кәсіби қызметін жетістіктер интеграциясын білу керек.
В1 оқыту модулі	- тұлғаның темпераментін анықтай білу керек; - темпераментың негізгі түрлерін білу керек; - тұлғаның мінезінің ерекшелігін анықтай біліу керек; - мінезіның ерекшелігін анықтай білу керек; - мінезінің акцентуация ерікшелігін анықтай білу керек;
В2 оқыту модулі	- дәрігерлік әлеуметтік коммуникациялық ортада тұлғаның мінез құ-лығының ерекшеліктерін анықтай білу керек; - топтағы ұжымдағы қарым- қатынасын анықтай білу керек; - дәрігер мен науқас арасында кикілжіңнің болмауын болдырмау кере-гін білу керек.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Психология негіздері**
Модульдің міндеті: Заманаун психология ғылымының негізгі қағидаттары білімін үйрену және психология жөніндегі білімде медициналық қызметкерінде кәсіби қызметіне интегралдай білуі.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А 1			
- психологияның ғылымын терең игеріп білімін өзінің кәсіби қызметінде пайдаланады.	- науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылай әдістерін пайдалану керек; - табиғи, зертханалық эксперименттерге қатысу керек; - тестік, анкеталық жұмысқа қатысу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтау білу керек.	- түйсік психиканың ең жоғарғы екенін білу керек; - адамның мінез-құлығын игере алу сұрақтарын білу керек; - психиканың функция сұрақтарын білу керек.	- Оқулық Островская И.В. «Психология»; - Тестер; -Жаттығу - есептер.
Б 1			
- білімін игере алып, адамның жағдайда психиканың жағдайын анықтай білуі керек.	- сезімін игере алады; - қабылдау елестету тағы басқа жан таным дәрігерлік қызмытынде пайдалану керек; - ес пен зейін жаттығуларын тиімді пайдалану; - ойлау қабілетімен ақылдығын бағалай білу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтай білу керек.	- айырмашылығын игере алады; - негізге жан таным процестердегі творчестволық, саногенді ойлау, қабылдау, есті қиялды ажырата білу керек.	- Оқулық Островская И.В. «Психология»; - Тестер; - Жаттығу - есептер.

Модуль обучения Д1 Моя Родина – Казахстан.	После окончания обучения обучающийся обучающийся должен уметь: - составлять и записывать тезисный план; - излагать основную информацию.
Модуль обучения Д2 Простое предложение с обстоятель-ством, сложноподчиненные предло-жения с придаточными обстоятель-ствами.	После окончания обучения будет знать: - основные виды обстоятельств; - обстоятельства времени, места, цели, причины, образа действия; - наречия и их правописание; - сложноподчиненные предложения с придаточными обстоятельст-вами.
Область компетенции Ж - Моя специальность. Медицина и общество. Предложения с однородными члена-ми. Сложносочиненные предложения.	
Модуль обучения Ж1 Моя специальность. Медицина и общество.	После окончания обучения обучающийся должен уметь составить диалог (монолог) на материале полученной информации.
Модуль обучения Ж2 Предложения с однородными члена-ми. Сложносочиненные предложения.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - предложения с однородными членами; - обобщающие слова при однородных членах; - сложносочиненные предложения с соединительными, противи-тельными и разделительными союзами.
Область компетенции Е - Из истории науки. Сложноподчиненные предложения с придаточными времени, места, цели.	
Модуль обучения Е1 Из истории науки	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - отбирать наиболее важную информацию из прочитанного текста; - записывать сжатую информацию из прочитанного текста.
Модуль обучения Е2 Сложноподчиненные предложения с придаточными времени, места, цели.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - сложноподчиненные предложения, конструкции с придаточными времени, места, цели; - синонимию бессоюзных и сложноподчиненные предложений; - знаки препинания в бессоюзном и сложном предложений.
Область компетенции З - Новое в медицине. Сложноподчиненные предложения с придаточными изъяснительными.	
Модуль обучения З1 Новое в медицине.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - обобщить и собрать материал из отраслевых газет и журналов на заданную тему; - уметь пересказать содержание статьи о проблемах медицины и здравоохранения.
Модуль обучения З2 Сложноподчиненные предложения с придаточными изъяснительными.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - конструкции сложноподчиненного предложения с придаточными изъяснительными; - стилистические функции прямой и косвенной речи; - синонимию личных, безличных и неопределенно личных конст-рукций в составе сложного предложения.

Модуль обучения А2 Предложение. Словосочетание.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - словосочетания; - типы связи слов в словосочетании (согласование, управление, примыкание); - типы простых предложений; - согласование сказуемого с подлежащим.
Область компетенции Б - Я и мое здоровье. Структура простого предложения. Типы сказуемых. Односоставные предложения.	
Модуль обучения Б1 Я и мое здоровье.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - составлять рекомендации «Как сохранить здоровье»; - составлять и записывать сложный план.
Модуль обучения Б2 Структура простого предложения. Типы сказуемых. Односоставные предложения.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - предложения с составным глагольным сказуемым; - употребление вспомогательных глаголов; - односоставные предложения; - безличные предложения; - функциональные стили речи (разговорный, художественный, официально-деловой, публицистический, научный).
Область компетенции В – Экология и здоровье человека. Сложноподчиненные предложения с придаточным изъяснительным.	
Модуль обучения В1 Экология и здоровье человека.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - выделять и обобщать основную информацию ряда текстов, выражать собственное отношения к прочитанной информации; - уметь развертывать план в монолог- повествование, диалог беседу об экологической культуре.
Модуль обучения В2 Сложноподчиненные предложения с придаточным изъяснительным.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - понятия о сложном предложении; - виды союзов: сочинительные, подчинительные; - сложноподчиненные предложения с придаточным изъяснительным.
Область компетенции Г - Культура и искусство. Выражение определительных значений в простом предложении. Сложноподчиненное предложение с придаточным определительным.	
Модуль обучения Г1 Культура и искусство.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - высказывать самостоятельное мнение (устное или письменное) с оценкой аргументацией по поводу просмотренного кино - диафильма, посещения выставки, музея и т.д.
Модуль обучения Г2 Выражение определительных значений в простом предложении. Сложноподчиненное предложение с придаточным определительным.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - согласованные и несогласованные предложения; - предложения с причастием и причастным оборотом; - обособление определений; - сложноподчиненные предложения с придаточным определительным; - правописание сложных прилагательных.
Область компетенции Д - Моя Родина – Казахстан. Простое предложение с обстоятельством, сложноподчиненные предложения с придаточными обстоятельствами.	

Б 2			
- тұлғаның эмоциялық көңіл еректік қалыптасу аймағын анықтайды.	- наукастың сыртқы эмоциялық жағдайын бақылау арқылы оның ішкі көңіл- күйін білу керек; - эмоция еріктік қалыптасу аймағының не себеппен бұзылу білу керек; - дәрігер кәсібі білімін жоғалтқанда жұмысын өз деңгейінде жүргізе алмағанындығын білу керек; - аутоген жаттығуларын және иімді копинг- механизмдерін білу керек.	- эмоция жағдайын білу керек; - эмоция классификациясының жағдайын білу керек; - алдын ала қойған мақсатына жету үшін эмоция көңіл еріктін қалыстасу аймағын білу керек.	- Оқулық Островская И.В. «Психология»; - Тестер; - Жаттығу - есептер.
В 1			
- тұлғаның психикалық қалыптасуының анықтайды.	- тұлғаның темпераментін анықтай біліу керек; - темпераменттің негізгі түрлерін білу керек; - өзін- өзі бағалау өзін- өзі зерттей білу керек; - тұлғаның өзгентліктерен, бұзылыстарын- психопатия білу керек.	- тұлғаның қалыптасуы оның дарындылығы, іс қимылдағы дүние танымы жеке жүйесіне байланысын білу керек.	- Оқулық Островская И.В. «Психология»; - Тестер; - Жаттығу - есептер.
В 2			
- тұлғаның кәсіби қызметін интегралды және қоршаған ортада анықтау.	- дәрігерлік әлеуметтік коммуникациялық ортада тұлғаның мінез құл қығының ерекшеліктерін анықтай білу керек; - топтағы ұжымдағы қарым- қатынасын анықтай білу керек; - дәрігер мен наукас арасында кикілжіңнің болмауын болдырмау керегін білу керек.	- әлеуметік- психологияның жағдайын білу керек; - жақсы қарым қатынаска жету жағдайын білу керек; - жаман жағдайдың себебін білу керек; - кәсіби мамандық білімін білу керек.	- Оқулық Островская И.В. «Психология»; - Тестер; - Жаттығу - есептер.

19 Құзыреттілік профилі - Гистология

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Гистология.	Оқыту аяқталған соң оқушы бір бүтін ағзаның құрылымы болып саналатын жасуша мен ұлпалардың құрылыстарын білетін болады.
Құзыреттілік аймағы А – цитология.	Оқыту аяқталған соң оқушы жасушалық құрылымдарды, олардың жалпы жасушалық процесстерге қатысуын, осы процесстердің реттелу жолдарын, жасуша мен компоненттерінің көбеюін, жасушаның қоршаған ортаға бейімделуін, оның түрлі әсерлерге реакциясын, жасушадағы патологиялық өзгерістерді білетін болады.
Құзыреттілік аймағы Б – жалпы гистология.	Оқыту аяқталған соң оқушы ұлпалық деңгейге тән жалпы заңдылықтарды және нақты бір ұлпаның айырмашылықтарын білетін болады.
Б1 – Кілегей ұлпасы және бездер	Кілегей ұлпасының жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттамасын білу. Морфологиялық, қызметтік және генетикалық жіктелуін анықтау. Әртүрлі кілегей ұлпасы мен бездерінің құрылыстарын сипаттау.
Б2 – Ішкі орта ұлпасы. Қан мен лимфа	Қан жүйесіне түсінік беру. Қан мен лимфаның құрамын және негізгі қызметтерін анықтау. Қан мен лимфаның пішінді элементтерін, олардың құрылыстары мен қызметтерін сипаттау. Қан мен лимфаның физиологиялық регенерациясына түсінік беру.

Б3 – Дәнекер ұлпа.	Дәнекер ұлпасына, олардың гистологиялық құрылыс ерекшеліктеріне түсінік беру. Дәнекер ұлпасының түрлерін анықтау, қаңқа дәнекер ұлпасы жөнінде түсінік, олардың жіктелуі.
Б4 – Бұлшық ет ұлпасы.	Бұлшық ет ұлпасының жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттаиасын, даму көздерін және жіктелуін білу. Бұлшық ет талшығына және оның құрылысына түсінік беру.
Б5 – Жүйке ұлпасы.	Жүйке ұдпасының жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттамасын білу. Нейронға, нейрогляға және жүйке талшығына түсінік беру. Жүйке ұштарының жіктелуін анықтау.
Құзыреттілік аймағы В – жеке гистология.	Оқыту аяқталған соң оқушы мүшелер ұлпаларының өзара әрекеті мен тіршілік заңдылықтарын жоғары деңгейде білетін болады.
В1 – Жүйке жүйесі.	Орталық, шеткі және автономды жүйке жүйелерінің жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттамасын білу. Сұр және ақ заттардың гистологиялық құрылысын сипаттау. Бас мидың, жұлынның, мишықтың және ми діңгегінің құрылыстарын білу. Ми қыртысына жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттама, цито және миелоархитектоникаға түсінік беру.
В2 – Сезім мүшелері.	Сезім мүшелеріне жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттамасын білу. Рецепторлық жасушаларға түсінік беру, сезім мүшелерін дамуына және рецепторлық жасушалардың құрылымына байланысты жіктелуін анықтау.
В3 – Жүрек – қан тамырлар жүйесі.	Жүрек – қан тамырлар жүйесінің жалпы морфологиялық, қызметтік сипатта-масын білу. Қан тамырлар қабырғасының гистологиялық, қызметтік ерекшелігін, жалпы құрылысын, ұлпалық құрамын анықтау. Жүрекке, оның қабырғаларының ұлпалық құрамына морфологиялық, қызметтік сипаттама беру.
В4 – Ас қорыту жүйесі.	Ас қорыту жолының жалпы микроскопиялық жоспарын анықтау. Ас қорыту жүйесінің бөлімдеріне морфологиялық, қызметтік және гистологиялық сипаттама беру.
В5 – Тыныс алу жүйесі.	Тыныс алу жүйесінің мүшелерінің жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттамасын білу. Өкпе ұлпасының гистологиялық құрылысын, тыныс алу жолдарының құрылысын, олардың гистологиялық, қызметтік ерекшеліктерін анықтау.
В6 – Несеп – зәр шығару жүйесі.	Несеп – зәр шығару мүшелерінің жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттамасын, олардың ұлпалық құрамын білу. Нефронның гистофизиологиясын сипаттау. Зәр шығару жолдарына морфологиялық, қызметтік сипаттама беру.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Гистология**
Модульдің міндеті: Оқыту аяқталған соң оқушы ұлпалық элементтердің құрылысы мен қызметі тығыз өзара байланыста болатынын және адам ағзасының құрылысын үйренгенде оның бір бүтін жүйе екенін түсінетін болады.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А - жасуша және оның туындыларының жалпы құрылысы мен қызметін үйрену.	- жасушалық және жасушалық емес құрылымдарды микроскопиялық деңгейде анықтау. Жа-суша құрылымдарының өзгерісін тану.	- жасуша, оның құрылысы мен қызметі жөнінде түсінік. Органеллалардың гистологиялық құрылысы мен қызметі. Жасуша қосымшалары жөнінде түсінік, олардың маңызы.	- оқулықтар, атлас, түрлі жасушалар бейнеленген кестелер, микропрепараттар, микроскоптар.

Ф	Факультативные занятия	340		
	Из них: физическая культура	108		
К	Консультации	300		
	Всего:	4960		

Нормативный срок освоения образовательной учебной программы уровня специа-листа среднего уровня по специальности 0303000 - «Гигиена и эпидемиология» ква-лификации 0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог» при очной форме обучения состав-ляет 147 недель в том числе:

Теоретическое обучение, включая лабораторные и практические занятия	98 недель
Профессиональная практика	16 недели
Промежуточная аттестация	4 недели
Итоговая аттестация	2 недели
Каникулярное время	24 недели
Праздничная неделя	3 недели

Перечень дисциплин обязательной части обучения приводится в типовом учебном плане

2 Структура образовательной учебной программы обучения по модульной тех-нологии обучения

2.1 Структура модульной программы обучения основанной на компетенциях уровня специалиста среднего звена.

1 Профиль компетенции – Казахский (русский) язык

Профиль компетенции - Профессиональный казахский (рус-ский) язык.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями профессионального казахкого (русского) языка и навыками пись-менной и устной речи. Уметь: - выделять в тексте смысловые части, определять микротемы; - находить и выделять в тексте тематические группы предложений образующие сложное синтаксическое целое; - использовать средства связи предложений при самостоятельном составлении собственных связных высказываний; - составлять план (простой, сложный, назывной, вопросный, тезис-ный); - различать функциональные стили текстов (художественный, пу-блицистический, научный); - самостоятельно составлять диалогами, монологи.
Область компетенции А – Язык и общество. Предложение. Словосочетание.	
Модуль обучения А1 Язык и общество.	После окончания обучения обучающийся должен: - составлять сообщения по актуальным проблемам современности; - принимать участие в устном сообщении на казахском (русском) языке.

СД.17	знать: - функции зрительного анализатора; иметь понятие о цветоощущении; - периферическое зрение; - характер зрения; - клинику аномалий рефракции; - понятие о пресбиопии; - понятие о косоглазии; - факторы риска при отдельных видах заболевания знать клинику и лечение отдельных видов патологии зрения в офтальмологической практике; - задачи и работу медико-генетических консультаций. уметь: - владеть навыками опроса больных с заболеваниями глаза с целью сбора анамнеза заболевания и жизни; - оценивать отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; - владеть методикой обследования зрительных функций больного; - закапывать капли, закладывать мази; накладывать повязки; - определять нарушения аккомодации, аномалии рефракции, угол косоглазия; - подобрать и выписать простые очки; - определять остроту зрения, поле зрения, определять цветоощущения, внутриглазное давление; - соблюдать санитарно-эпидемического режим в отделении; - проводить дезинфекцию предметов ухода.	20	Основы офтальмология изучает - систему организации помощи пациентам в офтальмологической практике; - оказание доврачебной медицинской помощи пациентам, во фтальмологической практике; - профилактику офтальмологических заболеваний.	БК-10; ПК-3
ДО	Дисциплины, определяемые организацией образования	48		
	Всего	3528		
ПМ.00	Профессиональный модуль			ПК-1-5
ПМ. 01	Модуль «Производственная практика в СЭС»	576		СК (1-7)
	Практические умения и навыки, полученные в МО определяются образовательной учебной программой по специальности	288	Учебно-производственная практика (УПП)	СК – 1-3
	Практические умения и навыки, полученные в МО определяются образовательной учебной программой по специальности	288	Преддипломная практика	СК (1-7)
Э	Экзамены:	216		
ПА	Промежуточная аттестация	144		
ИГА	Итоговая государственная аттестация	67		
	Оценка уровня проф.подготовленности и присвоения квалификации	5		
	Итого - на обязательное обучение	4320		

Б1 - кілегей ұлпасы мен бездердің құрылыстарын үйрену, олардың жіктелуі.	- микроскоп астында түрлі кілегей ұлпаларының эпителиоциттерін, ішкі және сыртқы сөл бездерін анықтау. Гистологиялық препараттардың суретін салу.	- кілегей ұлпасы жөнінде түсінік, оның жіктелуі. Түрлі кілегей ұлпаларының гистологиялық құрылысы мен қызметі. Бездер жөнінде түсінік, олардың құрылыстары мен жіктелуі.	- оқулықтар, атлас, түрлі кілегей ұлпасы бейнеленген кестелер, микропрепараттар, микроскоптар.
Б2 - қан мен лимфаның пішінді элементтерінің құрылысын үйрену, олардың қызметтері. Гемограмма, лейкоцитарлық формула.	- микроскопиялық деңгейде қан мен лимфаның пішінді элементтерін анықтау. Гемоцитопоз жасушаларын анықтау. Гистологиялық препараттардың суретін салу.	- ішкі орта ұлпасы жөнінде түсінік. Қан мен лимфаның пішінді элементтерінің гистологиялық құрылыстары мен қызметтері. Гемоцитопоз жөнінде түсінік.	- оқулықтар, атлас, қанның пішінді элементтерінің кестелері, гемограмма микропрепараттар, микроскоптар.
Б3 - дәнекер ұлпасының құрылысын үйрену. Дәнекер қлпаның жіктелуі.	- микроскоп астында гистопрепараттан дәнекер ұлпаның жасушалары мен жасушаралық заттың элементтерін табу. Сүйек және шеміршек ұлпаларының жасушаларын анықтау.	- дәнекер ұлпалар жөнінде түсінік, олардың гистологиялық құрылыстары мен жіктелуі. Жасушаралық заттың гистологиялық құрылысы. Қаңқа дәнекер қлпасының құрылысы мен маңызы.	- оқулықтар, атлас, түрлі дәнекер ұлпасы бейнеленген кестелер, микропрепараттар, микроскоптар.
Б4 - бұлшық ет ұлпасының құрылысын үйрену, оның гистологиялық және қызметтік сипаттамасы. Бұлшық ет ұлпасының жіктелуі.	- көлденең жолақты бұлшық ет ұлпасын гистопрепараттан табу. Жүректің өткізгіш және жиырылушы жүйесінің кардиомиоциттерінің арнайы элементтерін микроскол астында гистопрепараттан анықтау.	- бұлшық ет ұлпасының гистологиялық құрылысы мен жіктелуі. Көлденең жолақты бұлшық ет ұлпасы жөнінде түсінік, оның гистохимиялық және қызметтік сипаттамасы. Бұлшық талшығы жөнінде түсінік, оның құрылысы. Жүрек бұлшық ет ұлпасының морфологиялық, қызметтік сипаттамасы.	- оқулықтар, атлас, бұлшық ет ұлпасы бейнеленген кестелер, микропрепараттар, микроскоптар.
Б5 - жүйке ұлпасының құрылысын үйрену, оның гистологиялық және қызметтік сипаттамасы.	- микроскоп астында нейрондардың түрлері мен нейроглия элементтерін анықтау.	- жүйке ұлпасының морфологиялық, қызметтік сипаттамасы. Нейрон, нейроглия, жүйке талшығы мен жүйке ұштары жөнінде түсінік, олардың құрылысы.	- қулықтар, атлас, жүйке ұлпасы бейнеленген кестелер, микропрепараттар, микроскоптар.
В1 - жүйке жүйесінің сұр және ақ заттарының құрылысын үйрену. Жүйке жүйесі мүшелерінің жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттамасы.	- бас ми мен жұлынның кесіндісін үйрену. Препараттан жүйке талшығы мен жүйке ұштарын анықтау. Препараттан жүйкенің көлденең кесіндісін үйрену.	- жүйке жүйесінің морфологиялық, қызметтік сипаттамасы. Сұр және ақ заттың гистологиялық құрылысы. Нейрондардың жіктелуі. Макро және микроглия жөнінде түсінік, олардың құрылысы мен маңызы.	- оқулықтар, атлас, жүйке жүйесі мүшелерінің кестелері, микропрепараттар, микроскоптар.

В2 - сезім мүшелерінің гистологиялық құрылысын үйрену. Рецепторлық жасушалардың дамуына және құрылымына байланысты жіктелуі.	- гистопрепараттан көздің құрылымдық элементтері мен есту және тепе – теңдік мүшесінің түкті жасушаларын табу. Иіс сезу мүшесінің рецепторлық бөлігі мен дәм сезу бүрлерінің элементтерін анықтау.	- сезім мүшелерінің жалпы сипаттамасы. Рецепторлық жасушалар жөнінде түсінік. Рецепторлық жасушалардың дамуына және құрылымына байланысты жіктелуі.	-оқулықтар, атлас, Сезім мүшелерінің кестелері, микропрепараттар, микроскоптар.
В3 - жүрек – қан тамырлар жүйесінің мүшелерінің гистологиялық құрылыстарының ерекшеліктерін үйрену, олардың ұлпалық құрамы.	- гистопрепараттан қан тамырларының қабырғасын, жүректің өткізгіш жүйесінің кардиомиоциттері мен жиырылушы бұлшық ет ұлпасының жасушаларын анықтау.	- қан тамырлар қабырғасының гистологиялық, қызметтік ерекшеліктері, ұлпалық құрамы. Жүректің морфологиялық, қызметтік сипаттамасы, жүрек қабырғасының ұлпалық құрамы.	- оқулықтар, атлас, жүйке жүйесі мүшелерінің кестелері, микропрепараттар, макропрепараттар, микроскоптар.
В4 - ас қорыту жүйесі бөлімдерінің гистологиялық құрылысын үйрену.	- гистопрепараттан ауыз қуысының шырышты қабатының жасушаларын, сілекей бездерінің жасушаларын, асқазанның, жіңішке және тоқ ішектің шырышты қабаттарының жасушаларын анықтау. Ұйқы безінің жасушаларын, гепатоциттерді анықтау.	- ас қорыту жүйесінің барлық бөлімдерін білу. Ас қорыту жүйесінің морфологиялық, қызметтік сипаттамасы мен бөлімдерінің гистологиялық құрылысының ерекшеліктері.	- оқулықтар, атлас, ас қорыту жүйесі мүшелерінің кестелері, микропрепараттар, макропрепараттар, микроскоптар.
В5 - өкпе ұлпасы мен тыныс алу жолдарының құрылыстарын үйрену.	- гистопрепараттан мұрын қуысының иіс сезу аймағының рецепторлы жасушаларын, көмекейдің шырышты қабатының жасушаларын және өкпенің серпімді талшықтарын анықтау.	- тыныс алу жүйесінің мүшелерінің морфологиялық, қызметтік сипаттамасы. Тыныс алу жолдарының құрылысы, олардың гистологиялық ерекшеліктері. Өкпе ұлпасының гистологиялық құрылысы.	- оқулықтар, атлас, тыныс алу мүшелерінің кестелері, микропрепараттар, макропрепараттар, микроскоптар.
В6 - несеп – зәр шығару мүшелерінің жалпы морфологиялық, қызметтік сипаттамасын үйрену.	- гистопрепараттан бүйрек денешесін, қан тамырларын анықтау. Нефронның схемасын сызу. Несепарлар мен қуықтың шырышты қабатын анықтау.	- зәр шығару мүшелерінің морфологиялық, қызметтік сипаттамасы, олардың ұлпалық құрамы. Бүйректің қыртысты және миы заттарының гистологиялық құрылыстары. Нефронның гистофизиологиясы.	- оқулықтар, атлас, несеп – зәр шығару мүшелерінің кестелері, микропрепараттар, макропрепараттар, микроскоптар.

	компресса на ухо, промывания уха, взятие мазка из уха на бак посев; - осуществлять уход за больными в послеоперационном периоде; - соблюдать санитарно-эпидемический режим в отделении; - провести дезинфекцию предметов ухода; - помощь при ЛОР заболеваниях; - оказать доврачебную медицинскую помощь при неотложных состояниях в практике оториноларингологии; - проводить мероприятия по профилактике заболеваний ЛОР-органов.			
СД.16	знать: - клинические исследования для постановки диагноза; - принципы комплексной терапии, направленной на устранение экзогенных и эндогенных факторов; - клинические проявления дерматитов; - клинические проявления экземы, крапивницы; - клинические проявления токсикодермии клинические проявления хламидоза, трихомониаза; - клинические проявления сифилиса и гонореи; - проблемы ВИЧ-инфекции; - юридические и моральные аспекты в практике дерматовенерологии; - меры общественной и личной профилактики дерматовенерологических заболеваний. уметь: - провести опрос больного с целью собрать анамнез заболевания и жизни, выявить возможную причину заболевания, оценить отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; - уметь подобрать лекарственные средства для проведения общей терапии, для проведения специфической терапии, для проведения местной терапии; - владеть навыками наружной обработки в зависимости от степени воспалительной реакции и стадии воспалительного процесса; владеть навыками составления плана беседы о профилактике ЗППП; - владеть навыками техники исследования на бледную трепонему; серологические реакции; - владеть навыками проведения инстилляции уретры, спринцевания влагалища; - владеть навыками приготовления мазков на гонококки и трихоманады; - обеспечить инфекционную безопасность при работе больному и медицинским работникам, соблюдая санитарно-эпидемический режим в отделении, а также правила дезинфекции предмета ухода за пациентами.	40	Дерматовенерология изучает: - систему организации помощи пациентам, страдающими кожными и венерическими заболеваниями; - оказание доврачебной медицинской помощи пациентам, страдающими кожными и венерическими заболеваниями; - профилактику заболеваний, передающихся половым путем.	БК-10; ПК-3

	- принципы оказания первой медицинской помощи при неотложных состояниях в акушерской практике. уметь: - проводить целенаправленные мероприятия по профилактике заболеваний, укреплению, восстановления здоровья индивида и группы населения; - оценить состояние беременной, роженицы и родильницы в зависимости от степени выраженности симптомов и синдромов; - определить при необходимости объем неотложной помощи больной акушерско-гинекологического профиля; - оказывать медицинскую помощь при неотложных и угрожающих жизни состояниях; - проводить мероприятия по сохранению репродуктивного здоровья семьи; - работать с нормативно-распорядительной документацией.			
СД.15	знать: - анатомию и физиологию носа, придаточных пазух, гортани, глотки, пищевода и уха; - правила постановки клинического диагноза на основании клинических проявлений и дополнительных исследований при отдельных видах заболеваний в отоларингологии; - факторы риска при отдельных видах заболеваний; - правила проведения дезинфекции. уметь: - владеть навыками опроса больных с заболеваниями лор органов с целью сбора анамнеза заболевания и жизни; - оценивать отношение больного к своему состоянию, его нервно-психический и социальный статус; - владеть методикой обследования и правила подготовки больного к осмотру в практике отоларингологии; - владеть навыками забора крови на общий анализ, мазка из носа; - обучать больного простейшим процедурам ухода; - осуществлять уход за больными в ЛОР отделении; - уметь проводить осмотр гортани с помощью гортанного зеркала и с помощью шпателя; - владеть навыками оказания доврачебной помощи при стенозе и отеке гортани; - уметь подготовить трахеобронхоскопический набор; - осуществлять уход за больными с трахеотомией; - владеть методикой удаления инородного тела наружного слухового прохода; - владеть методикой наложения согревающего	20	Основы оториноларингологии изучает: - особенности ухода за больными в отоларингологии; - общие вопросы организации медицинской помощи больным в отоларингологии; - организацию медицинской помощи больным с заболеваниями носа и придаточных пазух; - организацию медицинской помощи больным с заболеваниями гортани, трахеи, глотки и пищевода; - организацию медицинской помощи больным с заболеваниями уха.	БК-10; ПК-3

20 Құзыреттілік профилі – Химия

Құзыретті кәсіп бағыты – Химия.	Оқыту аяқталған соң оқушы меңгереді - лабораториялық жұмыстар техникасын; - Медицинада қолданылатын заттардың құрамын эксперименталды анықтау; - ерітінділердің концентрациясын, титрін және жылу эффектісін есептеу.
Құзыретті кәсіп бағыты А - химиялық термодинамиканың негізгі түсініктері. Ерітінділердің қасиеттері.	Оқыту аяқталған соң оқушы мыналарды игереді: - химиялық ыдыстарды және негізгі құралдарды пайдалану; - медицинада керекті физика-химиялық әдістер, өлшемдер; - реакция жылдамдығына әсер ететін факторларды практикада қолдану; - ерітінділердің берілген концентрациясындайындау, тығыздығы және рН анықтау; - берілген рН бойынша буферлік ерітінділер дайындау; - буферлік сыйымдылықты анықтау.
A1 оқыту модулі	- термодинамиканың негізгі түсініктері; - термодинамика және термохимия заңдары;
A2 оқыту модулі	- катализаторды қолдану арқылы концентрацияны, температураны өзгерте отырып реакция жүргізу;
A3 оқыту модулі	- молярлық, молярлық концентрациясын, эквиваленттің молярлық концентрациясын, еріген заттың массалық үлесін; - химиялық реакциялардың жылу эффектісін есептеу.
A4 оқыту модулі	- берілген рН бойынша буферлік ерітінділер дайындау; - буферлік сыйымдылықты анықтау.
Құзіреттілік тарауы Б - Биогенді элементтер. Дисперсті және коллиидты жүйелер.	Оқыту аяқталған соң оқушы мыналарды игереді: - химиялық байланыстардың түрін экспериментальді анықтай.; - әртүрлі байланыстардың пайда болуының кестесін көрсету; - биогенді элементтер химиясын.
	- комплексті тұздардың медицинада қолданылуы және анықталуы; - биологиялық мембрана және тірі ағзадағы дисперстік жүйенің құрылысы және қасиеттері;
B1 оқыту модулі	- химиялық байланыстардың түрін экспериментальді анықтау; - әртүрлі байланыстардың пайда болуының кестесін көрсету;
B2 оқыту модулі	- биогенді элементтердің физикалық және химиялық қасиеттерін дәлелдеу; - реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде жазу;
B3 оқыті модулі	- дисперсті жүйелерді алу және тазарту; - вискозиметриялық әдіспен ЖМҚ-ды анықтау; - биополимердің ісіну дәрежесін анықтау.
Құзіреттілік тарауы В - Органикалық қосылыстардың қышқылдық және негіздік қасиеттері. Гетерофункционалды органикалық қосылыстар.	Оқыту аяқталған соң оқушы мыналарды игереді: - лабораториялық жұмыстардың техникасы; - органикалық қосылыстардың жіктелуін, және органикалық қосылыстардың маңызды кластарына сапалық реакциясын өткізуді білу керек; - спирттерді, фенолдарды, тиолдарды, альдегидтерді, кетондарды, карбон қышқылдарын калуды және функционалды топтарды химиялық реакциялармен ашуды; - ағуыздар мен көмірсуларды өздеріне тән реакцияларымен ашу.
B1 оқыту модулі	- техникалық қауіпсіздік ережелерін қолдану; - зерттеу үшін құрылғыларды жинау;
B2 оқыту модулі	- спирттерді алкандардан, алкендерден және алкиндерден алу; - спирттердің және фенолдардың химиялық қасиеттерін ашуға реакция жүргізу;
B3оқыту модулі	- альдегидтерді, кетондарды, карбон қышқылдарын алу; - альдегидтерге, кетондарға, карбон қышқылдарына сапалық реакцияларды жүргізу;
B4 оқыту модулі	- ақуыздар мен көмірсуларға сапалық реакцияларды жүргізу.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Химия**
Модульдің мақсаты: лабораториялық жұмыс техникасын игеру, медицинада қолданылатын көпте заттардың құрамын экспериментальді анықтау, органикалық қосылыстардың жіктелуін және органикалық қосылыстардың маңызды кластарының функциональді топтарына сапалық реакция жүргізу.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1			
- термодинамиканың негізгі түсініктері. Термодинамика және термохимия заңдары.	- биохимиялық процесстердің энергетикалық мінездемесіне термохимиялық есептерді қолдану.	- химиялық термодинамиканың негізгі түсініктері. Термодинамиканың бірінші және екінші ба- стамасы.	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
A2			
- катализаторларды қолдану арқылы концентрацияны, температураны өзгерте отырып, реакция жүргізу.	- химиялық реакция жылдамдығына әрбір фактордың әрекетін мы- сал арқылы түсіндіру.	- реакция жылдамдығына әсер ету факторы. Катализдің механизі және мәні. Практикада катализатор- ды қолдану.	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
A3			
- берілген концентрациялы ерітінді дайындау. Термохимиялық теңдеулерді жазу.	- молярлық, молялдық концентрацияны, молярлық эквивалентін, еріген заттың массалық үлесін есептеу. Химиялық реакциядағы жылу эффектісін есептеу	- ерітінділердің құрамын анықтайтын әдістер. Жылу эффектісі, ішкі энергия, энтальпия дегеніміз не?	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
A4			
- берілген рН-пен буферлік ерітінді дайындау. Буферлік сымдылықты анықтау	- буферлік жүйелердің рН-ын анықтау.	- буферлік жүйелер, олардың әсер ету механизмі электролиттік дисоциация және протолиттік теория тұрғысынан қарағанда.	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
B1			
- химиялық байланысты экспериментальді анықтау. Әртүрлі байланыстардың пайда болу кестесін жазу.	- жай және күрделі заттардағы химиялық байланыстарды анықтай білу.	- байланыстардың экспериментальдік сипаттамасы. Вае\ленттік байланыстардың әдісі.	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
B2			
- биогенді элементтерінің физикалық, химиялық қасиеттерін дәлелдеу	- S,p,d элементтерінің қасиетін салыстыру	- биогенді элементтердің периодтық жүйеде орналасуын сипаттау.	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
B3			
- дисперсті жүйелерді алу және тазарту	- адсорбция шамасын анықтау, коагуляция	- беттік құбылыстардың физико-химиялық	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар,

	уметь: - распознавать заболевания внутренних органов; - оценивать состояние больного; - владеть навыками ухода за терапевтическими больными; - проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях.		- заболевания эндокринной системы и обмена веществ; - заболевания системы крови; - заболевания костно-мышечной системы; - аллергические заболевания.	
СД.12	знать: - организацию и задачи педиатрической службы в РК; - анатомо-физиологические особенности детского организма; - принципы лечения основных заболеваний детского возраста; - принципы оздоровления детского организма. уметь: - оказывать медицинскую помощь детям при заболеваниях, проводить патронаж новорожденного ребенка; - проводить профилактическую работу по охране матери и ребенка, и планирования семьи.	40	Основы детских болезней изучает: - анатомо-физиологические особенности детского организма; - принципы лечения основных заболеваний детского возраста; - принципы оздоровления детского организма; - профилактические мероприятия, направленные на обеспечение правильного физического и психического здоровья.	ПК-3
СД.13	знать: - хирургические болезни, виды повреждений, травматологическую помощь и методы реабилитации в ней. уметь: - провести бинтование; - остановить кровотечение; - оказать первую медицинскую помощь при закрытой травме, ране, обмороке, коллапсе; - осуществить уход за больными.	30	Основы хирургических болезней изучает: - организацию ухода за больными в хирургии и реанимации; - основы медицинской деонтологии и профессиональной этики в хирургическом, реанимационном отделении; - соблюдение техники безопасности; - уход за тяжелыми больными.	БК-12; ПК-3
СД.14	знать: - законы и нормативные документы Республики Казахстан в области здравоохранения; - этические и правовые нормы, регулирующие отношения человека к человеку, обществу, окружающей среде, в том числе и в профессиональной сфере; - требования к лечебно-охранительному, санитарно-гигиеническому, санитарно-эпидемическому режиму учреждений родовспоможения; - особенности работы акушерских и гинекологических отделений различного профиля, женских консультаций; - основные синдромы и симптомы наиболее распространенных акушерских состояний и гинекологических заболеваний, встречающихся в клинической практике;	30	Основы акушерства и гинекологии изучает: - организацию акушерско-гинекологической службы в Казахстане; - санитарно-гигиенический и противоэпидемический режим в акушерско-гинекологических стационарах; - профилактику инфекционных заболеваний в родильных домах; - доврачебную помощь при неотложных состояниях в акушерстве и гинекологии.	БК-12; ПК-3

	здравоохранения, Единой национальной системы здравоохранения; - систему организации медико-санитарной помощи в условиях ПМСП; - демографическую и медико-социальную характеристику прикрепленного населения; - роль и основные задачи фельдшера при проведении амбулаторного приема, его организации и материальном обеспечении; - организацию профилактической работы среди населения; - организацию и методику работ по гигиеническому воспитанию населения и пропаганде здорового образа жизни; - основные учетные формы медицинской документации амбулаторно-поликлинической службы. умение: - проводить персональный учет прикрепленного населения; - проводить санитарно-просветительную работу, включающую пропаганду медицинских знаний, гигиеническое воспитание и обучение населения.		гармоничное развитие физических и духовных сил, сохранение долголетия и работоспособности человека; - важнейшие принципы организации здравоохранения в Республике Казахстан, вопросы организации анализа состояния здоровья населения, санитарно-гигиенического и эпидемиологического состояния населенных мест, вопросы профилактики заболеваний; - методы статистического исследования, показатели здоровья и демографии; - вопросы организации лечебно-профилактической помощи городскому и сельскому населению, женщинам и детям, работникам промышленных и сельскохозяйственных предприятий; - основы медицинского страхования и организации санитарно-эпидемиологической службы.	
СД.10	знать: - основы эпидемиологии, патогенез, клинику, лабораторную диагностику и профилактику инфекционных болезней; - особенности ухода за инфекционными больными; - организацию мероприятий в очаге инфекционного заболевания. уметь: - обеспечить инфекционную безопасность пациентов в лечебно-профилактических учреждениях; - проводить противоэпидемические мероприятия в очаге инфекционного заболевания; - проводить диагностические, лечебные и профилактические мероприятия в ЛПУ.	80	Инфекционные болезни: - изучает клинико-эпидемиологические особенности инфекционных болезней и организацию лечебно-профилактической помощи населению при инфекционных заболеваниях; - особенности течения и лечебно-профилактические мероприятия при кишечных инфекциях, инфекциях дыхательных путей, кровяных инфекциях и инфекциях наружных покровов.	ПК-2-5; СК-3,12
СД.11	знать - анатомо-физиологические особенности организма; - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; знать современные принципы лечения и ухода; - знать профилактику.	50	Основы внутренних болезней с техникой медицинских манипуляций изучает - заболевания органов дыхания; - заболевания органов сердечно-сосудистой системы; - заболевания органов пищеварения; - заболевания органов мочеотделения;	БК-12; ПК-10

	табалдырығын, биополимерлердің ісіну дәрежесін төменгі молекулалық қосылыстардың криометриялық әдіспен және жоғары молекулалық қосылыстардың вискозиметриялық әдіспен салыстырмалы атомдық массаларын анықтау.	зандылықтары. Тірі ағзадағы дисперсті жүйелер және биологиялық мембрананың құрылысы мен қасиеттері, биополимерлер және жоғарғы молекулалы қосылыстардың физико-химиялық қасиеттерінің табиғаты және ерекшеліктері.	химиялық ыдыстар, реактивтер.
B1			
- зерттеу үшін құрылғыларды жинау	- техникалық қауіпсіздік ережесін қолдану	- техникалық қауіпсіздік ережелері. Бөліп алу, тазалаудың лабораториялық әдістері.	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
B2			
- спирттерді алкандардан, алкендерден, алкиндерден алу. Спирттердің және фенолдардың химиялық қасиеттерін айқындау үшін реакция жүргізу.	- спирттердің және фенолдардың қасиеттері функционалды тобының барына байланысты екенін дәлелдеу.	- спирттермен фенолдардың құрылысы, қасиеттерін алу тәсілдері	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
B3			
- альдегидтерді, кетондарды, карбон қышқылдарын алу және сапалық реакция жүргізу	- органикалық заттардың әр түрлі кластарының ұқсастығын анықтау. Альдегид, кетон, карбон қышқылдарының химиялық қасиеттерін дәлелдеу. Реакция тендеулерін жазу.	- альдегидтер, кетондар, карбон қышқылдарының реакцияға бейімділігін білу.	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
B4			
- көмірсулар мен ағуыздарға сапалық реакциялар жүргізу.	- ағуыздарға түсті реакциялар жүргізу.	- ағуыздарды химиялық, биологиялық жолмен синтездеу. Ағуыздардың құрамы, құрылысы және функциялары.	- ОӘК, оқулықтар, дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.

21 Құзыреттілік профілі - Медициналық биофизика

Құзыретті кәсіп бағыты – Медициналық биофизика.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - биологиялық мембраналар арқылы зат тасмалының қызметін білу; - қан қозғалысының негізгі гемодинамикалық заңдылықтарын білу; - ДНҚ фотохимиялық түрленулерін білу; - ультрадыбыстарды медицина саласында қолданудың маңыздылығын білу; - инфрақызыл сәулесінің бактерицидті зонасының медициналық маңыздылығын білу; - рентген сәулесі және оның медицинадағы ролі - терапевті электрондық медициналық аппаратуралардың жұмыс істеу принциптерін білу;
--	--

	- жарықтың биологиялық құрылымдармен өзара әсерінің физикалық ерекшелігін білу; - физикалық параметрлерді тіркеу, өлшеу және ол үшін есептеу техникасын қолдана білу; - биологиялық жүйелерді зеттеуде қолданылатын медициналық құралдар мен аппараттардың негізгі топтарын білу.
А құзыреттілік аумағы - Биологиялық мембраналардың қасиеттері.	
A1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - биологиялық мембраналар түрлері және олардың құрлысы; - мембрананың қасиеттері; - мембраналардағы фазалық ауысымдар; - мембраналық липидтер мен ақуыздар; - мембрана құрылымдарын зерттеу әдістері;
A2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - биологиялық мембраналар арқылы зат тасмалы; - тасмал түрлері; - иондар тасымалы мен пассивті тасмалдардың негіздері.
Б құзыреттілік аумағы - Акустика.	
B1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - дыбыс толқандыры және дыбыс көздері; - инфрадыбыстар және ультрадыбыстар және олардың медицинада қолд- нылуы; - дыбыстық зерттеу методтары. Фонендоскоп, және УЗИ аппаратының қолдануы; - құлақ - есту мүшесі оның негізгі бөліктерің атқаратын міндеттері, Аудио- метр.
Құзыреттілік тарауы В - Ұлпалар мен мүшелер биофизикасы.	
B1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - ламинарлы және турбулентті ағыстар. Рейнолдс саны; - гемодинамиканың физикалық негіздері; - ірі тамырлар мен микротамырлардағы қан қозғалысы. Капилярлық құбы- лыс; - қанның реологиялық қасиеттері және оны анықтайтын факторлар;
B2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - тамырлар бойымен қан қозғаласының гемодинамикалық заңдылықтары; - қан қысымын өлшеудің физикалық негізі. Тонометрді пайдалану; - қантамырлар арнасы бойымен қан қозғалысының физика-математикалық заңдылықтары; - пульстік толқындардың таралуы.
Құзыреттілік тарауы Г - Электродинамикалық биофизика	
G1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - тұрақты электр тоқты қолдануға негізделген техникалық құралдар; - электродтар мен датчиктер; - жүректің электрлік белсенділігі. ЭЭГ, ЭКГ, электроэнцефалография олар- дың диагностикалық маңызы;

СД.06	знать: - методику и схему обследования различных пищевых объектов; - инструментальные и лабораторные методы контроля за пищевыми объектами; - действующую нормативно-техническую документацию отделов гигиены питания; - правила оформления отчетно-учетной документации отдела; - классификацию, причины, мероприятия по расследованию и ликвидации пищевых отравлений. уметь: - проводить гигиеническую оценку пищевых продуктов; - проводить гигиеническую оценку режима питания населения.	200	Гигиена питания изучает - рациональное питание и питание отдельных групп населения; - пищевую и биологическую ценность пищевых продуктов; - требования к планировке, оборудованию и устройству пищевых и торговых предприятий.	ПК-4,5; СК-5,8- 11
СД.07	знать: - классификацию вредных производственных факторов; - профессиональные заболевания,отравления и производственный травматизм; - условия труда работающих отдельных отраслей промышленности; - оздоровительные мероприятия по улучшению условий труда работающих. уметь: - проводить санитарное обследование промышленных предприятий; - проводить лабораторно инструментальные исследования производственной среды; - проводить мероприятия по улучшению условий труда; - проводить профилактику профессиональных заболеваний и отравлений.	188	Гигиена труда изучает: - производственные факторы; - профессиональные заболевания и отравления; - условия труда работающих; - оздоровительные мероприятия по улучшению условий труда работающих; - гигиену отдельных отраслей промышленности.	ПК-4,5; СК- 6,8,11
СД.08	знать: - физическое развитие и состояние здоровья детей и подростков; - режим дня, сна, питания; - гигиену физического воспитания; - требования к планировке, устройству и оборудованию детских и подростковых учреждений. уметь: - проводить гигиеническую оценку физического развития и состояния здоровья детей и подростков; - проводить санитарное обследование детских и подростковых учреждений.	120	Гигиена детей и подростков изучает - физическое развитие и состояние здоровья детей и подростков; - режим дня, сна, питания; - гигиену физического воспитания; - требования к планировке и устройства детских и подростковых учреждений.	ПК-4,5; СК-7,8
СД.09	знать - законы Республики Казахстан о системе здравоохранения; - конституцию Республики Казахстан; - кодекс Республики Казахстан «О здоровье населения»; - основные принципы национального	40	Социальная медицина и организация здравоохранения изучает - систему государственных и общественных мероприятий, направленных на предупреждение заболеваний,	ПК-4

	- порядок проведения санитарно-гигиенического обследования жилых и общественных зданий; - мероприятия по охране окружающей среды; - нормативные документы по коммунальной гигиене. уметь: - проводить лабораторно инструментальные исследования окружающей среды; - проводить санитарно-гигиеническое обследование объектов коммунальной гигиены.		- источников загрязнения; - мероприятия по охране окружающей среды; - гигиену жилых и общественных зданий; - гигиену планировки населенных мест.	
СД.03	знать: - функциональные обязанности эпидемиолога; - учетно- отчетную документацию; - общие законы эпидемиологии; - принцип планировки и учет прививок, прививочных препаратов. уметь: - осуществлять контроль качества дезинфекции, дезинсекции, дератизации, стерилизации; - осуществлять эпидемиологическое обследование очагов инфекционных заболеваний; - организовать противоэпидемические мероприятия в очагах инфекционных заболеваний; - осуществлять эпидемиологический надзор, инфекционных заболеваний.	240	Эпидемиология изучает: - общие законы и категории эпидемиологии; - механизмы, пути и факторы передачи каждой группы инфекционных заболеваний; - основные принципы профилактики инфекционных заболеваний.	ПК-4,5; СК-1,3, 4,8,11,12
СД.04	знать: - сущность, методы, способы дезинфекционных мероприятий; - сущность, методы, способы деинсекционных мероприятий; - сущность, методы, способы дератизационных мероприятий; - сущность, методы, способы стерилизации и контроль качества ее проведения. уметь: - организовать текущую и заключительную дезинфекцию, дератизацию, дезинсекцию; - проводить стерилизацию инструментов медицинского назначения.	100	Основы дезинфекционного дела Дезифекция. Дератизация. Дезинсекция. Стерилизация.	ПК-4,5; СК-1,3,4, 8,11,12
СД.05	знать: - морфологические особенности представителей типов простейших, гельминтов и членистоногих. уметь: - зарисовывать цисты простейших, яйца и личинки гельминтов и представителей ядовитых паукообразных и паразитов-насекомых.	40	Медицинская паразитология Тип простейших, гельминтов, членистоногих и методы их исследования. Классы паукообразных и паразитов-насекомых.	СК-3,4

Г2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - медицинадағы интроскопияның негізгі техникалық құрылғылары; - ЖЖ, АЖЖ және УЖЖ токтарды қолдануға арналған техника; - үздіксіз магнит өрісінің төменгі жиілігі – магнитотерапия. МРТ; - магнит өрісінің жоғарғы жиілігі-индуктотерапия.
Құзыреттілік тарауы Д - Кванттық биофизика	
Д1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - линза. Линзаның қажеттілігі және медицинада қолдану; - көз жүйесінің оптикасы. Көру бұрышы және көру рецепторлары; - оптикалық ұралды медицинада қолдану. Микроскоптар, лупа және т.б.
Д2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - жарықтың интерференциясы, дифракциясы поляризациясы, поляриметр, сахариметр; - волоконды оптика және оны медициналық құрылғыларда қолдану. Инфрақызыл және ультракүлгін сәулелері және оларды медицина қолданудың маңызы.
Құзыреттілік тарауы Ж - Иондық сәулелер биофизикасы	
Е1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - рентген сәулесі оның құрылысы және оны медицинада қолдану; - рентген сәулесінің терапиялық диагностикада пайдалануы; - лазерлер және оларды медицинада қолдану;
Е3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - радиоактивті сәулелер; - радиоактивті заттармен жұмыс істеу қауіпсіздігі; - радиоактивті изотопты медицинада, емдеу және диагностикаға қолдану маңыздылығы.

22 Құзыреттілік профилі – Апаттар медицинасы

Құзыреттілік кәсіп бағыты- Алғашқы медициналық көмек көрсетудің ерекшеліктері	Оқуды аяқтағаннан кейін, оқушы негізгі принциптерді меңгереді және бейбітшілік уақытында, әскери немесе соғыс кезінде тұрғындарды төтенше жағдайда қорғау әдістерін үйренеді. Төтенше жағдай кезінде мекемелерді, принциптерді тұрғындарға медининалық көмек көрсетуді, сонымен қатар алғашқы медициналық көмекті төтенше жағдай ошағында көрсету жолдарын үйренеді.
Құзыреттілік саласы А - адам өмірінің қауіпсіздігін ұйымдастыру негізі.Бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдай жасауды үйрену.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы, азаматтың қорғанысқа қажетті құжаттарды та- нуды үйренеді және ҚР төтенше жағдайында төтенше жағдай түрлері мен мас- штабтарын, тұрғындарды әртүрлі зілзаладан құтқару әдістерін, тұрғындарды қорғаудың негізгі әдістерін үйренеді.
А1 оқыту модулі	- азаматтың қорғаныс сұрақтарына қажетті құжаттарды және ҚР-дағы төтенше жағдайларды; - төтенше жағдай түрлерін түсіне білу; - төтенше жағдай масштабын үйрену; - «Зардап шегуші» және «зақымданушыны» түсіне білу; - «Зардап шегуші» факторын төтенше жағдай кезінде әдістерін білу; - төтенше жағдай кезінде медициналық көмек түрлерін таңдай білу; - әртүрлі зілзаладан келетін қауіптен тұрғындарды қорғау; - тұрғындарды қорғаудың негізгі әдістерін үйрену;

A2 оқыту модулі	- төтенше жағдай апатында медициналық атқару жұмыс принциптерін таңдай білуін үйрену; - төтенше жағдай апатында медициналық атқару жұмысының міндеттерін құра білуді үйренеді; - төтенше жағдай ошағында жұмыс істейтін негізгі медициналық құрылымдарын үйрену; - төтенше жағдай ошағында темперамент түрлеріне байланысты адамдардың мінез құлықтарын тани білуді үйрену; - «Аффект» және «ступер» түсініктерін үйрену; - төтенше жағдай уақытында адам психиканың қалыпты болуын қадағалауды үйрену; - төтенше жағдайда адам психологиясын дайындау әдіс түрлерін үйрену.
Құзыреттілік аумағы Б - Бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдайға баға беру, сонымен қатар халықты төтенше жағдайдан қорғау әдістерін үйрену.	Оқыту аяқтағаннан кейін, оқушы бейбіт және әскери уақыттарда төтенше жағдайларға баға беруді, сонымен қатар халықты төтенше жағдайдан қорғау әдістерін оқып үйренеді.
B1 оқыту модулі	- халыққа кешенді іс-шаралар өткізу арқылы төтенше жағдайдан қорғануді үйрену; - емдеу-эвакуациондық іс-шаралар өткізу әдістерін таңдай білуді, сонымен бірге қорғаныс қаруларды саралауды үйрену; - төтенше жағдайда халықты қорғау кезінде индивидуальдық жағдайларды қолдануды үйрену;
B2 оқыту модулі	- төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмектің түрлерін білу; - төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйрену; - төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмек түрлерін үйрену; - төтенше жағдай ошағында зардап шегушіге «жан сақтау» іс-шараларын өткізу әдістерін үйрету.
Құзыреттілік аумағы В - төтенше жағдай ошағында әр түрлі жағдайдағы зардап шегушіге көмек көрсететін медициналық мекеме.	Білім алған оқушы төтенше жағдай ошағындағы зардап шегушіге алғашқы көмек көрсету әдістерін үйренеді.
B1 оқыту модулі	- қызу мен үсікке әкеліп соғатын себептерді; - қызу мен үсіктің клиникалық сатыларын; - күйік шоғының барысы; - суық шалудың айырлық сатысына байланысты клиникалық белгілері; - суға кетудің түрлері; - суға кету кезендеріне байланысты суға кетудің клиникалық белгісі; - суға кетуді құтқару кезіндегі медициналық қызметтерінің іс-әрекеттері;
B2 оқыту модулі	- сәулеленуден зардап шегушіге күштілігі және сәулелену мөлшеріне байланысты қиындық сатысы; - Қиындық сатысына байланысты сәулелену ауруының клиникалық белгілері; - радиациялық сәулелену ауданындағы медбикенің әрекетін білу;
B3 оқыту модулі	- химияның асқину аудандарында жарақат алғандарға медициналық көмек көрсету; - жіті уланудың өзіне тән патологиялық белгілері; - химиялық апат ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуі.
Құзыреттілік аумағы Г - жер сілкінуі қаупі туғанда және жер сілкіну кезінде халықты қорғау.	Білім алған оқушы мынадай білімді меңгере алады:

	эквиваленты окислителей и восстановителей. Взятие навески, растворение, осаждение, промывание, фильтрование, прокальвание. Строить и анализировать кривые титрования веществ.		комплексообразования. Окислительно-восстановительные методы (оксиметрия). Физико-химические методы анализа.	
ОПД.15	знать: - иметь целостные представления об истории медицины с древнейших времен до современности; - видных деятелей медицины Востока, Западной Европы, России и Казахстана. уметь: - при написании докладов, публикаций уметь выбирать научный материал.	44	История медицины: Изучает закономерности развития медицины с древнейших времен до современности.	
СД.00	Специальные дисциплины	1568		
СД.01	знать: - правила работы и правила соблюдения дезрежима в бактериологической лаборатории; - задачи медицинской микробиологии, морфологию, основы генетики, физиологию, экологию микроорганизмов и проблему охраны окружающей среды; - фаготипирование и антибиотикочувствительность бактерий; - особенности инфекционных болезней, вызываемых санитарно-показательными микроорганизмами и их бактериологическую диагностику, иммунопрофилактику и иммунотерапию; - основные механизмы защиты макроорганизма от микроорганизмов; - принципы и методы санитарно-микробиологического исследования; - диагностические и лечебно-профилактические препараты; - нормативно-правовые документы организационной структуры медицинских и санитарно-эпидемиологических учреждений. уметь: - соблюдать правила противоэпидемического режима и технику работы в бактериологических лабораториях; - использовать материалы приказов и инструктивных писем Министерства здравоохранения РК; - проводить забор и подготовку биоматериала и проб из объектов окружающей среды.	100	Микробиология - основные понятия; - задачи санитарной микробиологии; - выработка практических навыков для выполнения исследований в бактериологических лабораториях и СЭС; - морфология, физиология и экология микроорганизмов; - основы генетики микроорганизмов; - инфекция и инфекционный процесс; - иммунитет, специфическая иммунопрофилактика, иммунотерапия и диагностика инфекционных заболеваний; - микробиологическая диагностика патогенных микроорганизмов окружающей среды (кокковой, кишечной, анаэробной, воздушно-капельной, особо-опасной и лептоспирозной) инфекций; - санитарно-бактериологическое исследование различных объектов окружающей среды и продуктов питания.	ПК-1,2
СД.02	знать: - физиологическое, гигиеническое и эпидемиологическое значение воды, почвы; - правила отбора проб воды, почвы, атмосферного воздуха; - методику санитарно-гигиенических исследований воды, почвы, атмосферного воздуха;	230	Коммунальная гигиена с основами санитарного дела изучает: - нормативные документы в области охраны окружающей среды; - методы отбора проб воздуха, воды, почвы;	СК-2,8-10 ПК-4,5

	- производит регистрацию результатов полученных с помощью терапевтических аппаратов.			
ОПД.13	знать: - иметь понятие о видах и масштабах чрезвычайных ситуаций; - иметь понятие о поражающих факторах в очаге ЧС; - владеть знаниями об основных способах защиты населения; - владеть знаниями о комплексе мероприятий при защите населения в чрезвычайных ситуациях; - разбираться в методах и способах лечебно-эвакуационных мероприятий при ЧС, а также знать классификацию защитных сооружений; владеть знаниями о причинах, способствующих перегреванию и переохлаждению; - владеть знаниями о различных видах утопления; - владеть знаниями о степени тяжести лучевой болезни в зависимости от мощности и дозы облучения; - владеть знаниями о видах отравления в очаге химической катастрофы; - владеть знаниями о четырёх группах землетрясений; - владеть знаниями об основных характеристиках землетрясений; - владеть знаниями о географии сейсмичности; - владеть знаниями о причинах и механизме развития синдрома длительного сдавливания; уметь: - владеть навыками оповещения населения об опасности любого бедствия; - владеть навыками для определения методов психологической подготовки людей к чрезвычайным ситуациям; - владеть навыками применения индивидуальных средств защиты населения в чрезвычайных ситуациях; - владеть навыками оказания первой медицинской и доврачебной помощи при различных поражающих факторах в очаге ЧС.	34	Медицина катастроф изучает - роль и задачи ГО мирного и военного времени; - виды ЧС; - теории катастроф; - очаги поражения; - защиту населения; - обучение оказанию первой медицинской и доврачебной помощи при различных поражающих факторах в очаге ЧС.	ПК-8
ОПД.14	знать: - закон действующих масс и теория растворов, теория электролитической диссоциации; - классификацию катионов и анионов; - задачи и методы качественного и количественного анализа веществ. уметь: - выполнять реакции на катионы и анионы; - получать осадки, проверять растворимость осадков, готовить растворы из навески, фиксонала. Титровать. Определять титр и нормальность раствора. Определять	44	Аналитическая химия Качественный анализ катионов I-VI аналитических групп и анализ анионов I-III аналитических групп Количественный анализ. Гравиметрический метод, титриметрический метод. Кислотно-основное титрование. Методы осаждения и	

Г1 оқыту модулі	- жер сілкінудің төрт тобы; - жер сілкінудің негізгі белгілері; - сейсмикалық географиясын білу; - жер сілкінісін хабарлаушы; - жер сілкінісін болжау; - жер сілкіну салдарын жою үшін өткізілетін іс-шараларды анықтау;
Г2 оқыту модулі	- СДС (ҰЖС) болу себептерін анықтау; - СДС механизмiнiң таралуын табу; - СДС сатысын табу жолдары; - СДС-тің клиникалық ерекшеліктерін СДС сатысына байланысты білу; - СДС-пен зардап шеккендерге медициналық көмек көрсету іс-шараларын ұйымдастыру.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Апаттар медицинасы**

Модульдің міндеттері: төтенше жағдайлар ошағында алғашқы медициналық көмек пен дәрігерге дейінгі көмекті көрсету үшін білім мен дағдыларды игеру.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1			
- бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдайды меңгеру.	- төтенше жағдайда зардап шегушіге көрсетілетін көмек түрін анықтай білу; - төтенше жағдайда медициналық көмек сатыларын анықтай білу; - әр түрлі зілзала қаупінен халықты құтқару жолдарын үйрену.	- азаматтық қорғанысқа қажетті құжаттарды тануды үйрену. ҚР-дағы төтенше жағдайлар; - төтенше жағдай түрлерін білу; - төтенше жағдай масштабы жайлы түсінік; - «зардап шегуші» және «зақымданушы» жайлы түсіне беру; - халықты қорғаудың негізгі әдістерін үйрену.	- оқу әдістемелік фильм; - жұмыс бағдарламасы; - методикалық әдістеме; - кестелер; - плакаттар; - стандарттар.
A2			
- тіршілік негіздерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету.	- төтенше жағдай ошағында медициналық апатты анықтауды жұмыс принциптерін анықтау; - төтенше жағдай адамдардың темперамент түрлеріне сай мінез-құлықтарына байланыстыру; - «Аффект» және «стулор» туралы түсінік беру; - төтенше жағдайда адамдарға психологиялық дайындау әдістерін үйрену.	- төтенше жағдай ошағында апатына медициналық атқару жұмысының міндеттерін құра білу үйрету; - төтенше жағдай ошағында жұмыс істейтін негізгі медициналық құрамын үйрену; - төтенше жағдай адам психологиясының қажетті болуын қадағалауды үйрену.	- оқу-әдістемелік фильм; - жұмыс бағдарламасы; - методикалық әдістеме; - кестелер; - плакаттар; - стандарттар.
B1			
- бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдайға баға беру.	- емдеу-эвакуациондық іс-шаралар өткізу әдістерін таңдай білуді, сонымен бірге қорғаныс қаруларды саралауды үйрену; - төтенше жағдайда	- төтенше жағдайда халықты қорғауға арналған комплексті іс шара ұйымдастыра білуді үйрену; - қорғану қаруларын саралауды үйрену.	- оқу-әдістемелік фильм; - жұмыс бағдарламасы; - методикалық әдістеме;

	халықты қорғау кезінде индивидуальдық жағдайларды қолдануды үйрену.		- кестелер; - плакаттар; - стандарттар.
Б2			
- төтенше жағдайда халықты қорғау әдістерін үйрену	- төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйрену; - төтеше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмек түрлерін үйрену; - төтенше жағдай ошағында зардап шегушіге «жан сақтау» іс-шараларын өткізу әдістерін үйрету.	- төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмектің түрлерін білу.	- оқу-әдістемелік фильм; - жұмыс бағдарламасы; - методикалық әдістеме; - кестелер; - плакаттар; - стандарттар.
В1			
- төтенше жағдай ошағында әр түрлі жағдайдағы зардап шегушіге көмек көрсететін мекемені білу.	- суық шалу мен күйіктің клиникалық белгілерін анықтай білуді үйрену; - күйік шоғының клиникалық белгілерін табуды үйрену; - үсік шалудың клиникалық белгілерін анықтай білу; - суға кету кезеңдеріне байланысты суға кетудің клиникалық белгілері; - суға кеткенде құтқару кезіндегі медициналық қызметтердің іс-әрекеттері.	- қызу мен үсікке әкеліп соғатын себептерді білу; - суға кету түрлерін білу.	- оқу-әдістемелік фильм; - жұмыс бағдарламасы; - методикалық әдістеме; - кестелер; - плакаттар; - стандарттар.
В2			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру.	- сәулелердің зардап шегушіге күштілігі және сәулелену мөлшеріне байланысты қиындық сатысы; - радиациялық сәулелену ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуі.	- қиындық сатысына сәулелену ауруының оның сәулелену мөлшеріне байланыстығын үйрену.	- оқу-әдістемелік фильм; - жұмыс бағдарламасы; - методикалық әдістеме; - кестелер; - плакаттар; - стандарттар.
В3			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру.	- жіті уланудың өзіне тән патологиялық белгілері; - химиялық апат ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуін үйрену.	- химиялық апат ошағында улану түрлерін білу.	- оқу-әдістемелік фильм; - жұмыс бағдарламасы; - методикалық әдістеме; - кестелер; - плакаттар; - стандарттар.
Г1			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге	- жер сілкінісін хабарлаушыны білу; - жер сілкінісін болжауды үйрену; - жер сілкінісінде	- жер сілкінісінің төрт тобын білу; - жер сілкінісінің негізгі мінездемесін тану; - жер сілкіну орнының	- оқу-әдістемелік фильм; - жұмыс бағдарламасы; - методикалық әдістеме; - кестелер; - плакаттар;

ОПД.10	знать: - строение клеток и тканей органов являющихся структурой целостного организма. уметь: - идентифицировать клеточные и неклеточные структуры тканей, тканевые элементы органов на микроскопическом уровне.	44	Гистология изучает: - цитологию; - общую гистологию; - частную гистологию.	БК-12
ОПД.11	знать: - строение и свойства органических соединений; - обоснование химических и физико-химических аспектов важнейших процессов и различных видов реакций, происходящих в живом организме. уметь: - применять правила техники безопасности при работе в химических лабораториях; - использовать химическую посуду, основные приборы и физико-химических методов необходимых в медицинской практике.	90	Химия изучает: - основные понятия и законы термодинамики; - кинетика химических реакций; - учение о растворах; - буферные растворы; - комплексные соединения; - биогенные элементы; - окислительно-восстановительные процессы; - физико-химические основы поверхностных явлений; - физико-химические свойства дисперсных систем; - высокомолекулярные соединения; - оксосоединения; - тетрофункциональные; органические соединения. Аминокислоты. Белки - углеводы; - гетероциклические соединения; - нуклеиновая кислоты; - липиды.	ПК-6
ОПД.12	знать: - физико-химические особенности строения мембранных структур и механизмы их функционирования; - значение ультразвука в медицине; - медицинское значение бактериоцидной зоны инфракрасного излучения; - применение ультрафиолетовых излучений в медицине; - оптическую систему глаза и некоторые ее особенности; - высокочастотное магнитное поле - магнитотерапию; - значение применения радиоактивных изотопов в медицине; - физические основы применения рентгеновского излучения в медицине и побочные эффекты. уметь: - производить регистрацию физических параметров с использованием вычислительных средств; - решать задачи оптимального сопряжения биообъекта и технических средств в медико-биологических исследованиях;	44	- роль физики в современном медицине; - проводить лабораторные исследования, работа с данными; - работа с лечебно-диагностическими аппаратами; - правильно подбирать технические средства при решении медицинских задач; - производить регистрацию параметров, результатов полученных с помощью терапевтических аппаратов.	ПК-11

	составлять нуклеотидную последовательность ДНК, - владеть навыками построения комплементарной цепи и-РНК и соответствующую им полипептидную цепь; - владеть навыками для составления идиограмм человека; определять и характеризовать фазы митоза и фазы мейоза; - уметь обосновывать роль генетики в профилактике наследственных заболеваний; - владеть навыками методов ранней диагностики наследственных болезней; - уметь применять генеалогический метод исследования для определения наследственных патологий; - владеть навыками для определения клеточных механизмов, способствующих возникновению врожденных пороков развития; - владеть навыками для определения путей заражения и методов лабораторной диагностики паразитарных болезней.			
ОПД.09	знать: - вопросы функций психики; - вопросы управления поведением и деятельностью человека; - различия главных психических познавательных процессов: восприятие, представление, память, воображение, наблюдательность, творческое и саногенное мышление; - классификацию эмоциональных состояний; - волевые процессы для достижения поставленной цели. уметь: - владеть навыками проведения беседы с пациентом; - принимать участие в проведении эксперимента в лабораторных и естественных условиях; - уметь оценить уровень интеллекта и стиля мышления; - владеть навыками распознавания нарушений психических процессов у пациента; - владеть навыками распознавания признаков нарушений эмоционально-волевых процессов у пациента; - владеть навыками распознавания профессионального выгорания у медицинского работника; - владеть навыками аутогенной тренировки и эффективных копинг-механизмов; - владеть навыками распознавания самоанализа, самооценки; - владеть навыками построения безконфликтных взаимоотношений медицинского работника с пациентом.	30	Основы психологии изучает: - процессы психологии, психические процессы и свойства личности; - психические явления в различных сферах жизнедеятельности человека; - проведение психологического самоанализа.	БК-5,14

көрсететін медициналық көмегін меңгеру.	жәбірленуші мен зардап шегушіге медициналық мекемелердің көрсететін көмегін үйрену.	географиясын сейсмикалық орнын меңгеру.	- стандарттар.
Г2			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру.	- СДС (ҰЖС) болу себептерін анықтау; - СДС-тің клиникалық ерекшеліктерін СДС сатысына байланысты білу; - СДС-пен зардап шеккендерге медицинаға дейін көмек көрсету іс-шараларын ұйымдастыру.	- СДС-тің болу себептерін анықтауды үйрену; - СДС-тің механизмінің таралуын табу.	- оқу-әдістемелік фильм; - жұмыс бағдарламасы; - методикалық әдістеме; - кестелер; - плакаттар; - стандарттар.

23 Құзыреттілік профилі – Аналитикалық химия

Компенсация профилі – Аналитикалық химия	Оқыту соңында оқушы химико-аналитикалық лабораторияда жұмыс істеу техникасын біліп, жұмыс істей алады, әр түрлі объектілердің анализі кезінде білімін қолдана алады.
А компенсациясының профилі -	Оқудан кейін оқушы катиондардың I- VI тобы мен аниондардың I-III тобының анализдеу әдістерін біліп, жұмысына қолдана алады.
A1 Модулі	Катиондардың I-VI топтары мен аниондардың I-III топтарының сапалық реакциялары.
Б Компенсациясының обласы -	Оқудан кейін оқушы заттардың сандық анализ әдістерін біліп, жұмысына қолдана алады.
B1 Модулі	Гравиметриялық, титриметриялық анализ. Қышқылды-негізді титрлеу. Тотығу-тотықсыздану титрлеу.
B2 Модуль	Тұндырып титрлеу. Комплексонометриялық титрлеу. ФЭК физико-химиялық анализ әдісі. Спектрофотометрия.

Модульдің спецификациясы

Модульдың аты: **Аналитикалық химия**
Модульдың міндеті: Сапалық және сандық анализдеуді меңгеру

Әсері	Істей білу	Меңгеру	Ресурстар
А-1			
- катиондарды сапалық I анықтау әдістерін білу I- VI аналитикалық топ және I-III аналитикалық топтағы аниондар.	- VI аналитикалық топтағы катиондардың және I-III аналитикалық топтағы аниондардың аналитикалық реакцияларын жүргізу. Молекулалық және иондық формадағы сипаттық аналитикалық реакцияның деңгейін құрастыру.	- химиялық аналитикалық зертханасының және жұмыстың қауіпсіздік - техникалық ережелерін білу. I- VI катиондар коспасын анализдеудің негізгі сатылары. I- VI аналитических топ катиондарының және I-III аналитических топ	- пробиркалар, әйнек таяқшалар, штатив. Тұздардың, реактивтердің ерітінділері. Оқулық кестелер, тестік тапсырмалар, контрольдық карточкалар. Әдебиеттера: Лурье Ю.Ю. Справочник по Аналитической химии. Харитонов Ю.Я. Аналитическая химия. Пономарев В.Д. Аналитической химии.

		аниондарын табу реакцияларының топтық реагенттерін білу.	
Б-1			
- сандық анализ әдістерін білу. Гравиметрлік, титриметрлік анализ. Қышқылдық негіздік титрлеу. Тотықтыру- тотықсы-здандыру титрлеу.	- алынған массаның ерігіштігін, тұнбаға түсуін, жуылу- ын, фильтрленуін, қыздырылуын, өлшегіш ыдыстардың шкаласының шамасын білу. Қажетті ерітінділерді дайындаудың есептерін жасай білу.	- химиялық заттар- ды өлшеу, муфель- ды Печте жұмыс істеу ережелерін білу. Титрлеу анализіндегі химиялық ыды- старын және аппа- раттарын қолдану ережелерін білу. Еріткіштер концен- трациясын есептеу әдістерін білу.	- таразылар, тиглдер, қысқыштар, воронкалар, штативтер, муфельді Печтер, кептіргіш шкафтар. Өлшегіш ыдыстар, колбалар, цилиндрлер, пипет- калар, бюреткалар. Еріткіштер, реактивтер, индикаторлар. Оқулық кестелер, тестік тапсыр- малар, контрольдық карточкалар. Әдебиеттер: Лурье Ю.Ю. Справочник по Ана- литической химии. Харитонов Ю.Я. Аналитическая химия. Пономарев В.Д. Аналити- ческой химии.
Б-2			
- әдістерді білу. Тұндырып титрлеу, комплексомет- риялық титрлеу. ФЭК анализінің физико- химиялық әдістері. Спектрофотометр.	- ерітінділерді дайындау және стандартдау. Титр және нормальдығын анықтау. Фотометриялық анықтау жүргізу. Градуирлейтін график жасау. Жарық жұту коэффициентінің мініне негізделіп концентрациясын анықтау.	- тұндырып титрлеудің талаптарын білу, Титранттардың түріне қарай әдістердің бөлінуі.. Комплексондар және олардың қасиеттері. Әдістердің қолданылуы.	- өлшегіш ыдыстар, колбалар, цилиндрлер, пипеткалар, бюреткалар. Еріткіштер, реактивтер, индикаторлар. ФЭК, спектрофотометр. Оқулық кестелер, тестік тапсырмалар, контролды карточкалар. Әдебиеттер: Лурье Ю.Ю. Справочник по Аналитической химии. Харитонов Ю.Я. Аналитическая химия. Пономарев В.Д. Аналитической химии.

24 Құзыреттілік профилі - Медицина тарихы

Құзыретті кәсіп бағыты - Медицина тарихы.	Оқыту аяқталған соң білім алушының медицинаның даму тарихы, ерте замандағы кездердегі қайраткерлерді оқу.
А құзыреттілік аумағы - Ежелгі замандағы.	
А1 оқыту модулі - Ежелгі замандағы медицина	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: ежелгі замандағы медицинаның тууы,дәрігерліктің пайда болуы,
Б құзыреттілік аумағы - құлшылық кезіндегі медицина.	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс:
Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - медицинаның даму мен көрнекті қайраткерлері (Гиппократ, Демокрит, Платон, Аристотель, Цельса, Галена және т.б.) құл- шылық кезіндегі медицина.
В құзыреттілік аумағы - Қазақстан мен Шығыстағы феодализм кезіндегі медицинаның дамуы.	

	медицинскую экологию как отрасль прикладной экологии; - антропогенные воздействия на атмосферу, гидросферу; причины экологического кризиса в Казахстане; - химические и радионуклеоидные загрязнения воды, почвы, воздуха, продуктов питания, пищевого сырья и других объектов биосферы на здоровье человека. уметь: - применять на практике знания по основам экологии и экологических процессов; - определяют типы факторов, оказывающих влияние на численность популяции; - владеть навыками изучения об экосистемах; - применять участие в проведении эксперимента по динамике экосистем; - применять участие в прямых и косвенных воздействиях антропогенного фактора на неживую и живую природу; - оценивать уровень и степень опасности на здоровье населения загрязнения атмосферного воздуха, воды и почвы; - владеть навыками изучения химического и биологического загрязнения почвы; - владеть навыками изучения причин деградации почв в некоторых районах Казахстана; - применять на практике методы исследование окружающей среды.		среду и здоровье человека; - основные принципы и методы охраны окружающей природной среды и рационального природопользования.	
ОПД.08	знать: - основные направления медицинской биологии, ее взаимосвязь с другими биологическими дисциплинами; - владеть знаниями распознавания свойств и функций белков; - владеть знаниями о строении гена и генетического кода как основу реакции матричного типа; - знать взаимосвязь между строением половых желез и их функций; владеть знаниями о генетическом эффекте кроссинговера; - владеть знаниями об онтогенезе; - владеть знаниями о биологических основах паразитизма; - знать переносчиков возбудителей трансмиссивных болезней. уметь: - характеризовать взаимосвязь с другими биологическими дисциплинами; - анализировать современные достижения медицины; - оценивать уровни организации живой материи: молекулярно-генетической, клеточной, организменной, популяционно- видовой.	90	Медицинская биология, генетика, радиобиология изучает: - основные направления медицинской биологии, генетики и радиобиологии. Клеточные и молекулярно- генетические основы процессов жизнедеятельности; - основы медицинской биологии; - основы медицинской генетики; - основы процессов жизнедеятельности на организменном уровне; - вопросы медицинской паразитологии.	БК-10,11

	идентифицировать вопросы имеющие важное прикладное значение.		- физиология пищеварения; - физиология выделительной системы; - обмен веществ и энергии; - физиология эндокринной системы; - физиология нервной системы; - физиология органов чувств.	
ОПД.05	знать: - общие, основные закономерности возникновения, развития болезни и морфологические изменения при патологии. уметь: - выяснять причину развития нарушения функции отдельных органов и систем, компенсаторные механизмы организма, определять клинико-морфологические формы отдельных заболеваний.	50	Патологическая анатомия и физиология изучает - Основные понятия: - общей нозологии; - общей патологии; - болезней органов и систем.	БК-10,13
ОПД.06	В результате изучения дисциплин обучающийся должен знать: - общие правила составления, выписывания рецептов, правила отпуска по ним из аптеки лекарств; - виды лекарственных форм; - особенности выписывания ядовитых, сильнодействующих, наркотических средств и препаратов с одурманивающим действием; - общие закономерности фармакокинетики и фармакодинамики лекарственных средств; - фармакологические свойства основных групп лекарственных средств; - показания и противопоказания к применению; - пути и способы их введения; - побочные эффекты. уметь: - оформлять рецепты; - составлять рецептурные прописи; - рассчитывать различные дозы лекарственных средств; - выбирать удобную для применения лекарственную форму при различных заболеваниях.	28	Основы фармакологии - общая рецептура; - общая фармакология; - частная фармакология.	БК-9
ОПД.07	знать: - основные понятия (термины) экологии: биосфера, экосистемы, биогеоценозы, популяции, сообщества, экологические факторы; - связи экологии с медицинскими, биологическими и другими науками; об основных направлениях развития экологии в современный период; - структуры популяций, виды популяций; - функциональные структуры экосистемы, свойства и функции экосистемы; - природные экосистемы Земли; - экологические факторы и среды обитания;	90	Экология и устойчивое развитие изучает - законы правительства Республики Казахстан по вопросам охраны окружающей среды; - основы фундаментальной экологии о взаимоотношениях в системе «общество-природа», человека в биосферных процессах; - последствия антропогенного воздействия на окружающую	ПК-7

В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: медицинаның даму мен көрнекті қайраткерлері (Ибн-Сина, Абул- Касым, Кананели и др) Қазақстана феодализм кезіндегі.
Г құзыреттілік аумағы - феодализм кезін д егі Батыс Европадағы медицина	
Г1 оқыту модулі	- Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: феодализм кезіндегі медицина қайраткеркерлері Батыс Европадағы медицина.
Ресейдегі медицинаның дамуы (XVIII-XXI ғ ғ).	
Д құзыреттілік саласы - Қазақстандағы медицинаның дамуы.	
Д1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: Қазақстанда медицинаның дамуы және көрнекті қайраткерлердің еңбектері.
Е құзыреттілік саласы - Егемен Қазақстандағы.	
Е1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: Егемен Қазақстандағы медицинаның дамуы және көрнекті қайраткерлер

25 Құзыреттілік профилі – Микробиология

Құзыреттілік профилі – Микробиология	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда санитарлық бактериологиялық зерттеу амалдарын және қоршаған орта объектілеріне санитарлық бақылау жұмыстарын жүргізуге міндетті; - теориялық білімдерін тәжірибе жүзінде қолдана алуға тиіс;
А құзіреттілік аймағы – бактериялардың морфологиясы, генетикасы және экологиясы туралы мағлұмат беру; - заманға сай санитарлық бактериологиялық зерттеу әдістерін, жұқпалы ауруларды нақтамалау үшін қолданылатын микробиологиялық зерттеу әдістерін жүргізе білу; - медициналық, бала-бақша, сауда, мекемелерінің тазалық жағдайын бақылау шараларын жүргізе алу және алынған зерттеу нәтижелерін қорытындылау.	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда нақтамалау зертханаларының эпидемияға қарсы жүргізілетін ережелерін, патогенді материалмен жұмыс істеу және ішкі тәртіпті сақтау ережелерін орындауға тиіс; -микроденелердің морфологиясын, (сүртім дайындау, иммерсиялық жүйемен микроскопиялау техникасын); - микроденелерге әсер етуші физикалық, химиялық, биологиялық факторларды анықтауға, орындауға міндетті; жұқпалы ауру түрлерін заманға сай амалдармен диагно-стикалау әдістерін, тиімді алдыналу, емдеу шараларын жүргізуге міндетті.
Б құзіреттілік аймағы – бактериялардың физиологиясы, бактериологиялық зерттеу амалдарын орындау, таза култураны бөлу, жұқпалы ауруларды таратудағы адам денесінің қалыпты микрофлорасының ролі;	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда микроденелердің жіктелу негізін, морфологиясын, физиологиясын анықтай білуге; - микроденелерге әсер етуші физикалық, химиялық, биологиялық факторларды анықтауға, орындауға міндетті; жұқпалы ауру түрлерін заманға сай амалдармен диагно-стикалау әдістерін, тиімді алдыналу, емдеу шараларын жүргізуге міндетті;
В құзіреттілік аймағы – бактерияларды биохимиялық қасиеттері арқылы идентифи-кациялау; бактериялардың антибиотикке, бактериофагқа сезімталдығын анықтау; - қолданбалы иммунология (серодиагности-ка, вакциндер, сарысулар).	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда анаэробты, аэробты бактериялардың биохимиялық (ферменттік, гемолиттік) қасиеттерін, антибиотикке, бактериофагқа сезімталдығын сапалы әдіспен анықтай алады; - арнайы антигендерді ажыратып, идентификациялау және арнайы серологиялық реакциялар

	арқылы (АР, ПР) антитела санын анықтау; - алынған нәтижені қорытындылау, бағалау, жауап беру.
Г күзiреттiлiк аймағы – қоршаған орта тазалық көрсеткiш микроденелермен қоздырылатын жұкпалы аурулар (патогендi кокктар, эшерихиялар, сальмонеллалар, шигеллалар, лептоспироздар, тырысқақ, туляремия, сiбiр жарасы) қоздырғыштарының биологиялық қасиеттерi, патогенезi, эпидемиологиясы туралы мәлiметтер; -дисбактериоз процессiнiң нақтамалануы және диагностикалық, алдыналу, емдеу пре-параттары.	оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда қоректiк құрамда өскен өнiмдегi күдiктi колониялар арқылы бактерияны (кокктарға, iшек бактерияларына тән колониялар) ажырату, таза культураны бөлу, әрi қарай зерттеу жолдарын жүргiзу, алынған нәтиженi қорытындылау, жауап толтыру; тазалық көрсеткiш микроденелермен қоздырылған инфекциялардың заманға сай экспрестiк әдiстермен зерттеу амалдарына сипаттама беру.
Д күзiреттiлiк аймағы - микроденелердiң экологиясы; Қоршаған орта объектiлерiндегi және тағам өнiмдерiндегi тазалық-көрсеткiш микроденелердiң алатын орны	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда қоршаған орта объектiлерi - ауа, су, топырақ, тұрмыс заттары және тағам өнiмдерiне санитарлық бактериологиялық зерттеу жұмыстарын жүргiзедi;
Оқыту модулі Д1	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда қоршаған орта объектiлерi - ауаның, судың санитарлық бактериологиялық жағдайын бағалайды, сынамадағы микробтың жалпы саны, коли-индексi, коли-титрi, патогендi кокктар анықталады, қорытынды жауап берiледi;
Оқыту модулі Д2	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда қоршаған орта объектiсi - топырақтың санитарлық бактериологиялық жағдайын бағалайды, сынамадағы микробтың жалпы саны, коли-индексi, коли-титрi, перфрингенс және термофилдiк бактерияларының титрi анықталады, зерттеу нәтижесi қорытындыланады;
Оқыту модулі Д3	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда тағам өнiмдерi- сүт, сүт өнiмдерiнiң, ет, ет өнiмдерiнiң, консервi өнiмдерiнiң, сусындардың санитарлық бактериологиялық жағдайын бағалайды, сынамадағы микробтың жалпы, коли-титрi (сүт), ПИТТ, перфрингенс титрi (ет) анықталады, қорытындылайды;
Оқыту модулі Д4	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда тұрмыстық заттардан, медицина, тағам өндiрiсi қызметкерлерiнiң қолдарынан жұғын алу арқылы санитарлық бактериологиялық жағдайын (патогендi ПИТТ, стафилококк, энтерококк) бағалайды, қорытындылайды;
Оқыту модулі Д5	- оқушы оқу бағдарламасын аяқтағанда таңу және хирургиялық материалдардың стерилдiк, санитарлық бактериологиялық жағдайын бағалайды, қорытындылайды; - оқушының санитарлық бактериологиялық зерттеу әдiсiн меңгеру деңгейi рубеждiк бакылау арқылы анықталады.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Микробиология**
Модульдің міндеті: тазалық көрсеткіш микроденелерді идентификациялау және олардың сандық мөлшерін қоршаған орта объектілерінен және тағам түрлерінен санитарлық бактериологиялық әдіспен анықтау

СЭД.05	знать: - теорию государства и права; - права и обязанности граждан РК; - Конституцию РК; - понятие уголовной и административной ответственности; - нормы медицинского права. уметь: - анализировать происходящие события с правовой точки зрения; - подготовить самостоятельную работу по правовой тематике.	90	Основы права изучает - теорию государства и права; - понятие гражданско-правовой ответственности; - понятие административной ответственности; - понятие уголовной ответственности; - основы трудового права; - понятие «Семья и брак».	БК-5
ОПД.00	Модуль общепрофессиональных дисциплин	940		БК
	В результате изучения общепрофессиональных дисциплин обучающийся должен			
ОПД.01	знать: - назначение и устройства компьютера; - рабочий стол ОС Windows; - работу с прикладными и стандартными программами; - базы данных пакета «STATISTICS»; - глобальные и локальные сети; - средства антивирусной защиты; - основы HTML – документа; - алфавит программного языка и операторов языка Turbo Pascal; уметь: - работать с новыми технологиями; - работать со стандартными и прикладными программами; - применять пакет «STATISTICS» в решении медицинских задач; - пользоваться ресурсами Internet.	136	Информатика изучает: - основы информатики и информатизации; - информацию в материаль-ном мире, пути и виды информации; - персональный компьютер все его составные части; - обработку, хранение, переработку и передачу информации; - правильное использование прикладных и стандартных программ; - роль ЭВМ в медицине. Информационные технологии.	БК-8
ОПД.02	знать: - строение тела человека и его возрастные особенности. уметь: - ориентироваться в строении тела человека и осознанно использовать в ходе профессиональной работы полученные знания.	90	Анатомия - остеология; - синдесмология; - миология; - спланхнология.	БК-10,12
ОПД.03	знать: - алфавит, фонетику, морфологию латинского языка, основы медицинской терминологии. уметь: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности.	36	Латинский язык изучает: - основы делового языка по специальности; - профессиональная лексика; - техника перевода со словарем профессионально ориентированных текстов; - профессиональное общение.	БК-1
ОПД.04	знать: - общие физиологические процессы организма человека, специфические функциональные показатели физиологических процессов. уметь: - анализировать закономерности жизнедеятельности организма как целого и	90	Физиология изучает: - предмет и методы исследования физиологии; - физиологию системы крови; - физиологию сердечно-сосудистой системы; - физиологию дыхания;	БК-10,12

СЭД.00	Модуль социально-экономических дисциплин			БК-4
СЭД. 00	Социально-экономические дисциплины	292		
СЭД.01	знать: - структуру и функции культуры; - закономерности функционирования, разви-тия и передачи социального опыта мировых ценностей культуры; - материальную и духовную культуру древне-го казахского народа. уметь: - выработать мировоззренческие и ценност-ные ориентиры; - участвовать в групповых дискуссиях и деба-тах; - выбирать соответствующие информации (эссе, доклады, рефераты, презентации).	40	Культурология изучает - закономерности развития культуры как творческого процесса по созданию; общечеловеческих ценностей - структуру и особенности духовного производства; - достижение культурного совершенства человека; - закономерности развития культуры, как мировой, так и национальной.	БК-4
СЭД.02	знать: - о философии, научных и религиозных кар-тинах мира, смысле жизни человека, формах человеческого знания и особенностях его проявления в современном обществе, нрав-ственные нормы регулирования отношений между людьми в обществе. уметь: - принимать участие в групповой дискуссии; - подготовить доклад в соответствии с темати-кой кой дисциплины.	32	Основы философии изучает - предмет философии; - основные вехи миров; - философские мысли, природу человека и смысл его; - существование, человеческое познание и деятельность.	БК-6
СЭД.03	знать: - сущность, возможности, границы, перспек-тивы и основные виды политики и функции политической власти; - международные отношения и роль Казахста-на в международной политике; - объект и предмет социологии, её уровни, структуру и функции; - понятие общества, типологию и сущность общества. уметь: - разбираться и свободно ориентироваться в политических процессах, протекающих в Казахстане и за ее пределами; - иметь собственную оценку событий, проис-ходящих в обществе; - иметь активную гражданскую позицию.	90	Основы политологии и социологии изучает - политические процессы, происходящие в обществе, законы функционирования политики, ее исторические развите; - типологию политических систем, место человека в политической жизни, а также общие закономерности развития и функционирования общества и социальные явления протекающие в нем; - роль и место Казахстана в современном мире.	БК-6
СЭД.04	знать: - основы теории рыночной экономики; - микроэкономику; - макроэкономику; - проблемы собственности и предпринимательской деятельности. уметь: - написать рефераты, доклады, СРС по вышеназванным изучаемым темам; - составлять бизнес планы; - решать экономические задачи по предлагаемым формулам.	40	Основы экономики изучает - общие проблемы предмета и методы курса; - основы общественного производства, воздействия государственной, экономической политики РК на различные стороны современной рыночной экономики.	БК-7

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А1 - сүртім дайындау, бактериялардың сүртімдегі қоздырғышты морфологиясын анықтайды.	- микроскоптық зерттеу әдісі арқылы дайындалған сүртімдегі қоздырғышты морфологиялық, тинкториалдық қасиеттеріне қарай бірегейлеу; -патогенді микробтар-мен жұмыс істеудегі биологиялық қауіпсіздік ережесін сақтау.	- бактерия түрлерін, жай және күрделі бояу әдістерін, бактерия спорасын, капсуласын және қышқылға төзімді бактерияларды анықтау тәсілдерін, зертханаларда зарарсыздандыру шараларын жүргізу амалдарын.	- оқулық, кесте, слайд-тар, нұсқамалар, микроб культурасы, предметтік әйнектер, бояулар, микро-скоп.
Б1 - патогенді зерттеу материалын жинау, қоректік құрам дай-ындау, себін жасау, таза культураны бөлу, зертханалық ыдыс түрлерін, патогенді материал-ды залалсыздандыру.	- патогенді зерттеу материа-лынан себін жасау, бағалау, таза культураны бөлу.	- стерилді жағдайда бактериологиялық зерттеу этаптарын өткізу жұмыстарының маңызы.	- тақырыптық нұсқамалар, зарарсыздандырушы ерітінділер; зертханалық ыдыстар, аппаратуралар.
В1 - бактерияны бірегейлеуге тән биохимиялық белгілерін ажырату; - бактериялардың антибиотиктерге, бактериофагтарға сезімталдығын сапалы әдістермен анықтау амалдарын жүргізу; - негізгі серологиялық реак-цияларды (АР, ПР) қою.	- микроб культурасын дақылдану, биохимиялық (ферменттік, гемолиттік) белгілерімен бірегейлеу; - микробқа қарсы қолданылатын препараттардың (антибио-тиктер, бактериофагтар) беретін әсерін сапалы әдістермен анықтау; - серодиагностика нәтижесін қорытындылау.	- бактериялардың дақылдану және биохимиялық қасиеттері; - микробқа қарсы қолданылатын препараттардың (антибиотиктер, бактериофагтар) бактерияға беретін әсерінің тиімділігін бағалау әдістері; - дене төзімділігін анықтаушы серологиялық реакциялар маңызы.	- тақырыптық нұсқамалар, слайдтар, кестелер, за-рарсыздандырушы ерітінділер; - зертханалық ыдыстар, микроб культурасы; - бактериофагтар, антибио-тиктер.
Г1 - тазалық көрсеткіш бактериялармен қоздырылатын іріңді қабыну, ішектік инфекцияларды микробиологиялық әдістермен нақтамалау жұмыстарын жүргізу.	- дайын сүртімдер, дайын өнімдер арқылы кокктық, ішек таяқшаларының түрлерін анықтау, бірегейлеу; - нәтижені қорытындылау, бағалау.	- тазалық көрсеткіш бактериялармен қоздырылатын іріңді қабыну, ішектік инфекцияларының биологиялық қасиеттері, патогенезі, эпидемиологиясы, нақтамалануы туралы мәліметтер; - көрсетілген инфекциялардың заманға сай экспрестікәдістерін, алдыналу, емдеу шараларын.	-тақырыптық нұсқамалар, слайдтар, кестелер, за-рарсыздандырушы ерітінділер; - зертханалық ыдыстар, микроб культурасы; - дайын сүртімдер, өнімдер.

Д1 - тазалық көрсеткіш микроденелерді санитарлық бактериологиялық зерттеу әдісімен анықтау үшін ауа және су сынамала- рын арнайы қоректік құрамдарға егу.	- құбырдағы судан, ауадан арнайы әдістермен сы- нама алу және патогенді кокктарды, жалпы микроб санын, ПІТТ коли-титрін, коли-индексін негізгі микробиологиялық көрсеткіштермен анықтау, бағалау; - зерттеу нәтижесін қорытындылау, жауап беру құжатын толтыру.	- су және ауаның тазалық көрсеткіш микроденелерін, олардың нормативтік құжаттарын, ауа және су сынамаларының санбактериологиялық зерттеу амалдарын.	- тақырыптық нұсқамалар, кесте, сурет, слайдтар, Кротов аппараты, құрамдар.
Д2 - тазалық көрсеткіш микроденелерді санитарлық бактериологиялық зерттеу әдісімен анықтау үшін топырақ сынамасын арнайы қоректік құрамдарға егу.	- топырақтан арнайы әдістермен сынама алу және жалпы микроб санын, ПІТТ коли-титрін, коли-индексін, перфрингенс-титрін, термофилді бактерияларды негізгі микробиологиялық көрсеткіштермен анықтау, бағалау; - зерттеу нәтижесін қорытындылау, жауап беру құжатын толтыру.	- топырақтың тазалық көрсеткіш микроденелерін, олардың нормативтік құжаттарын, топырақ сынамасының санбактериологиялық зерттеу амалдарын.	- тақырыптық нұсқамалар, кесте, сурет, слайдтар, құрамдар.
Д3 - тазалық көрсеткіш микроденелерді санитарлық бактериологиялық зерттеу әдісімен анықтау үшін ет, ет өнімдері, сүт, сүт өнімдерінен алынған сынамаларды арнайы қоректік құрамдарға егу.	- тағам өнімдерінен сынама алу және жалпы микроб санын, ПІТТ коли-титрін, коли-индексін, перфрин- генс, ботулизм клостри- диясын, сальмонелла, патогенді стафилококк, протей бактерияларын негізгі микробиологиялық көрсеткіштермен анықтау, бағалау; - зерттеу нәтижесін қорытындылау, жауап беру құжатын толтыру.	- тағам өнімдерінің (ет, шұжық, консерві түрлері, сүт, сүт өнімдерінің) тазалық көрсеткіш микроденелерін, олардың нормативтік құжаттарын, тағам сынамаларының санбактериологиялық зерттеу амалдарын.	- тақырыптық нұсқамалар, кесте, сурет, слайдтар,, құрамдар.
Д4 - тазалық көрсеткіш микроденелерді санитарлық бактериологиялық зерттеу әдісімен анықтау үшін қолдан, тұрмыстық заттардан сынама алу және арнайы қоректік құрамдарға егу.	- қолдан, тұрмыстық заттардан арнайы әдістермен жұғын алу және ішек таяқшасын, патогенді стафилококк, энтерококктардың қатысын негізгі микробиологиялық көрсеткіштермен анықтау, бағалау; - зерттеу нәтижесін қорытындылау, жауап беру құжатын толтыру.	- қол, тұрмыстық заттардың тазалық көрсеткіш микроденелерін, олардың нормативтік құжаттарын, қол және тұрмыстық заттардан алынған жұғынның санбактериологиялық зерттеу амалдарын.	- тақырыптық нұсқамалар, кесте, сурет, слайдтар, құрамдар.

	иностранном языке, соответственно речевым нормам языка; - поддерживать беседу в объеме изученной тематике, употребляя коммуникационные реплики; - пересказывать содержание прочитанного и услышанного.			
ОГД.03	знать: - место и роль Республики Казахстан в совре- менном мире. Основы развития и становления Казахстана в древности. Положение Казахста- на при Советской власти. Герои Казахстана в годы ВОВ. Образование суверенитета и неза- висимости государства РК. уметь: - при написании эссе, докладов, публикаций уметь выбирать научный материал. Для луч- шего запоминания сведений в хронологиче- ском порядке имен и названий территорий.	134	История Казахстана изучает - основные исторические факты, события, труды общественных деятелей РК на современном этапе.	БК-2
ОГД.04	знать: - программу Н.А. Назарбаева – «Казахстан- 2030»-предотвращение заболеваний и стиму- лирование здорового образа жизни средствами физической культуры; - основы обучения двигательным действиям и воспитания физических качеств по видам спорта, предусмотренных программой; - индивидуальные способы контроля за разви- тием адаптивных свойств организма, укре- пления здоровья и повышения физической подготовленности; - правила личной гигиены, профилактика травматизма и оказания доврачебной помощи при занятиях физическими упражнениями; - профессионально-прикладную физическую направленность студентов с учетом особенно- стей будущей профессии. уметь: - технически правильно осуществлять двига- тельные действия и технику упражнений по видам спорта, предусмотренных программой, использовать их в условиях соревновательной деятельности и организации собственного досуга; - разрабатывать индивидуальный двигатель- ный режим, подбирать и планировать физиче- ские упражнения, поддерживать оптимальный уровень индивидуальной работоспособности; - контролировать и регулировать функцио- нальное состояние организма при выполнении физических упражнений, добиваться оздоро- вительного эффекта; - соблюдать правила безопасности и профи- лактику травматизма на занятиях, оказывать первую помощь при травмах и несчастных случаях; - выполнять контрольные упражнения, норма- тивы, тесты, предусмотренные программой.	156	Физическая культура изучает - общие основы теории физического воспитания; - спорт, посолмира. Олимпийское движение; - легкая атлетика; - спортивные игры: баскетбол, волейбол. - гимнастика; - лыжный спорт; - плавание; - казахские национальные подвижные игры и виды спорта; - туризм.	БК-3

1 Структура образовательной учебной программы по уровням технического и профессионального образования по специальности: 0303000 - «Гигиена и эпидемиология»

1.1 Структура образовательной учебной программы уровня специалиста среднего звена технического и профессионального образования.

Специальность 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология»
квалификация: 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог»

Таблица 1 - Структура образовательной учебной программы уровня специалистасреднего звена технического и профессионального образования по специальности.

Индекс	Учебные циклы дисциплин и профессиональных модулей	Трудо-емкость	Наименование дисциплин и разделов профессиональных модулей	Код формируемой компетенции
ОГД.00	Модуль общегуманитарных дисциплин	680		БК
	В результате изучения дисциплины обучающийся должен			
ОГД.01	знать: - предусмотренный программой лексический и грамматический минимум; - программную и медицинскую терминологию; - основные особенности научной речи; - виды планов; - структуру монолога, диалога; - типы предложений; - структуру аннотации, тезисов, конспекта, рецензии, реферата; - средства и способы (связи в ССЦ (лексические, лексико-грамматические, морфологические, синтаксические). уметь: - выделять в тексте смысловые части, определять микро темы; - находить и выделять в тексте тематические группы предложений, образующие сложное синтаксическое целое; - находить и выделять в тексте тематические группы предложений, образующие сложное синтаксическое целое.	270	Профессиональный казахский (русский) язык Русский язык в неязыковых вузах обязательный компонент общеобразовательных дисциплин, рассчитан на продвинутый уровень лингвистической подготовки студентов. Общая цель обучения русскому языку комплексная: коммуникативная (ведущая).	БК1
ОГД.02	знать: - лексический минимум (800-1000) лексических единиц, необходимых для чтения и перевода профессионально-ориентированных текстов со словарем; - лексический минимум разговорно-бытового характера; - информации о изучаемой стране; уметь: - составлять и вести диалог неофициального характера в бытовой сфере и профессионально-ориентированного; - излагать свои мысли, высказываться на	120	Иностранный язык изучает - основы делового языка по специальности; - профессиональная лексика; - техника перевода со словарем профессионально-ориентированных текстов; - профессиональное общение.	БК-1

Д5 - тазалық көрсеткіш микроденелерді санитарлық бактериологиялық зерттеу әдісімен анықтау үшін хирургиялық құралдардан, таңу, тігу материалдарынан жұғын алу және арнайы қоректік құрамдарға егу.	- қолдан, тұрмыстық заттардан арнайы әдістермен жұғын алу және хирургиялық құралдардың, таңу, тігу материалдарының стерилдік деңгейін анықтау, бағалау; - зерттеу нәтижесін қорытындылау, жауап беру құжатын толтыру.	- қол, тұрмыстық заттардың тазалық көрсеткіш микроденелерін, олардың нормативтік құжаттарын хирургиялық құралдардан, таңу, тігу материалдарынан алынған жұғынның санбактериологиялық зерттеу амалдарын.	- тақырыптық нұскамалар, кесте, сурет, слайдтар, құрамдар.
---	--	---	--

26 Құзыреттілік профилі - Санитариялық іс негіздерімен коммуналдық гигиена

Құзыретті кәсіп бағыты – Санитариялық іс негіздерімен коммуналдық гигиена	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі санитарлық тексеруді жүргізе біледі-ауа.су.топырақтан сынама алу,ластаушы көздерді табу және тұрғын жерді коммуналді гигиена бойынша санитарлық тазалықты жүргізу.
А құзыреттілік саласы – санитарлық іс негіздері, санитарлық бақылау, санитарлық дәрігердің құқы мен міндеттері,СЭҚ салалары.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі санитарлық тексеруді жүргізе біледі:санитарлық қадағалау әдістерін.
A1 оқыту модулі	- гигиенист эпидемиологи дәрігерінің көмекшісі құқы мен міндеттерін іске асыру, СЭҚ салалары,ағымды және ескерту санитарлық бақылауды жүргізу.
A2 оқыту модулі.	- СЭҚ құжаттарын жүргізу.
Б құзыреттілік саласы - атмосфералық ауа гигиенасы.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі санитарлық тексеруді жүргізеді ауадан сынама алу,ластаушы көздерді табу, атмосфералық ауаны жақсарту мақсатында өзінің ұсыныстарын жасау.
B1 оқыту модулі	- ауаның құрамын анықтау,ауаның кейбір ингредиенттерін анықтау әдістері (күкірт газы,шан,токсикалық заттар)
B2 оқыту модулі	- ластанған атмосфералық ауаның тұрғын жердің санитарлық жағдайына тигізетін әсерін анықтау.
B3 оқыту модулі	- атмосфералық ауаны қорғаудағы шараларды ұйымдастыру.
В құзыреттілік саласы - елді мекендердегі су мен сумен қамтамасыздаудың гигиенасы.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі санитарлық тексеруді жүргізеді суды санитарлық тексеру,ластаушы көздерді табу.
V1 оқыту модулі	- судың құрамын анықтау,ауыз судан сынама алу және зерттеу.
V2 қыту модулі	- су қоймалары мен ауыз суды қорғау шаралары.
Г құзыреттілік саласы - Су қоймалары мен ағын суды санитарлық қорғауда.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі санитарлық тексеруді жүргізеді суды санитарлық тексеру,ластаушы көздерді табу.
Г1 оқыту модулі	- ағын суды тазалау станциясы мен су учаскелерінде санитарлық тексеру жүргізу.
Г2 оқыту модулі	- ағын судан санитарлық-химиялық зерттеу үшін сынама алу.

Д құзыреттілік саласы - Тұрғын жердің тазалығы мен топырақты санитарлық қорғау.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі санитарлық тексеруді жүргізеді топырақты санитарлық тексеру,сынама алу, ластаушы көздерді табу.
Д1 оқыту модулі	- топырақтың құрамын анықтау, топырақтан сынама алу, тұрғын жердің санитарлық тазалығын қадағалауды бақылауды ұйымдастыру.
Е құзыреттілік саласы - тұрғын және қоғамдық ғимараттардың гигиенасы.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі санитарлық тексеруді жүргізеді тұрғын және қоғамдық ғимараттарды санитарлық тексеру.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты - **Санитариялық іс негіздерімен коммуналдық гигиена**
Модульдің мақсаты: Коммуналдық гигиена және санитариялық іс негіздері бойынша атмосфералық ауаны, суды топырақты ластау көздерін табу дағдыларын меңгеру

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А1			
- коммуналдық объектілерге сақтық және күнделікті санитарлық бақылау жүргізу.	- коммуналдық объектілерге сақтық және күнделікті санитарлық бақылау жүргізе білу.	- коммуналдық объектілерге сақтық және күнделікті санитарлық бақылаудың сатылары.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
А2			
- СЭС құжаттарын қолдану	- СЭС құжаттарын жүргізу	- тіркеу-есеп беру құжаттарын толтыру.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
Б1			
- ингредиенттерге (күкіртті газ, шаң, токсикалық заттар) ауаның сынамасын алу.	- ингредиенттерге (күкіртті газ, шаң, токсикалық заттар) ауаның сынамасын ала білу.	- ауаның құрамы; - ингредиенттерге (күкіртті газ, шаң, токсикалық заттар) ауаның сынамасын ала білу.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
Б2			
- атмосфералық ауаның халықтың санитарлық жағдайына әсерін зерттеу.	- атмосфералық ауаның халықтық санитарлық жағдайына әсерін зерттей білу.	- атмосфералық ауаның адамның денсаулығына әсері.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
В1			
- ауыз суының сынамасын алу.	- ауыз суының құрамын зерттеу; - тексеру әдістемесі; - ауыз судың сынамасын алуды білу.	- судың құрамы,тексеру және сынама алу әдістемесі.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
В2			
- ауыз суын, су көздерін,су нысандарын қорғау шараларын жүргізу.	- ауыз суын, су көздерін,су нысандарын қорғау шараларын жүргізе білу.	- ауыз суын, су көздерін,су нысандарын қорғау шараларын білу.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.

СОДЕРЖАНИЕ

1

Структура образовательной учебной программы по уровням технического и профессионального образования по специальности 0303000 - «Гигиена и эпидемиология»

4

1.1

Структура образовательной учебной программы уровня специалиста среднего звена технического и профессионального образования по специальности 030300 0 - «Гигиена и эпидемиология» квалификация 030301 3 - «Гигиенист-эпидемиолог»

4

2

Структура образовательной учебной программы обучения по модульной технологии обучения

21

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Министерством здравоохранения Республики Казахстан и РГКП «Республиканский колледж по подготовке и переподготовке средних медицинских и фармацевтических работников»

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 24 мая 2010 года № 378

Настоящая программа не может быть полностью или частично воспроизведена, тиражирована и распространена в качестве официального издания на территории Республики Казахстан без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Г1	- су нысандарына, пайдаланылған суларды тазарту стансаларына санитарлық тексеру жүргізу.	- су нысандарына, пайдаланылған суларды тазарту стансаларына санитарлық тексеру жүргізе білу.	- -ндірістік, тұрмыстық пайдаланылған суларды тазартудың негізгі әдістері мен принциптері; - пайдаланылған суларды тазарту қондырғылары.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
Г2	- пайдаланылған сулардың сынамасын алу.	- пайдаланылған сулардың сынамасын санитарлық-химиялық, бактериологиялық зерттеуге алуды білу.	- пайдаланылған сулардың құрамы; - тексеру және сынамасын алу әдістемесі	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
Д1	- елді мекеннің санитарлық жағдайына бақылау жүргізу.	- топырақтың құрамын анықтау; - топырақтың сынамасын алу.	- топырақтың құрамы; - топырақтың сынамасын алу тәртібі; - елді мекенді санитарлық тазарту жүргізуге арналған шаралары.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар. Нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
Е1	- тұрғын және қоғамдық ғимараттардың жоспарлау мен салынуына гигиеналық баға беру.	- тұрғын және қоғамдық ғимараттардың жоспарлау мен салынуына гигиеналық баға бере білу.	- тұрғын және қоғамдық ғимараттарды жоспарлау мен салынуын.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
Е2	- тұрғын және қоғамдық ғимараттардың жарығы,инсоляциясы, желдету және жылыту жүйесіне гигиеналық баға беру.	- тұрғын және қоғамдық ғимараттардың жарығы,инсоляциясы, желдету және жылыту жүйесіне гигиеналық нормативке сәйкестігін бағалау.	- тұрғын және қоғамдық ғимараттардың жарығы,инсоляциясы, желдету және жылыту жүйесіне гигиеналық нормативтері.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
Ж1	- елді мекендерді жоспарлау, көгалдандыруға гигиеналық баға беру.	- елді мекендерді жоспарлау, көгалдандыруға гигиеналық баға бере білу.	- елді мекендерді салуға жер учаскесін таңдаудың гигиеналық негіздері: климаттық,географиялық, топографиялық, топырақтық жағдайлары. Үйлерді салу жүйелері, ғимараттардың бағытталуы. Елді мекендерді көгалдандыру.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.
Ж2	- елді мекендердегі қалалық шуға гигиеналық баға беру.	- елді мекендердегі қалалық шудың деңгейін анықтау.	- елді мекендердегі қалалық шудың гигиеналық нормативтері.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар,кестелер, ақпараттық құралдар.

27 Құзыреттілік профилі - Эпидемиология

Құзыреттілік профилі – Эпидемиология дезин-фекциялық істің негізі бойынша.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі:эпидемиологиялық қадағалау, жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеруді жүргізу; - жұқпалы аурулар ошағында эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру.
А құзыреттілік саласы – Эпидемиялық процесті оқу.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі эпидемиялық үрдістің салаларын анықтауды.
А1 оқыту модулі	- жұқпалы аурудың көзін табу;
А2 оқыту модулі.	- жұқпалы аурулардың берілу механизмін анықтау;
А3 оқыту модулі	- тұрғындардың жұқпалы ауруларға қарсы тұруын жоғары-лату үшін шаралар ұйымдастыру.
Б құзыреттілік саласы - жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеруді жүргізу;	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі: жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеруді жүргізуді.
Б1 оқыту модулі	- ішек жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеріс жүргізу;
Б2 оқыту модулі	- ауамен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемия-лық тексеріс жүргізу;
Б3 оқыту модулі	- қанмен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемия-лық тексеріс жүргізу;
Б4 оқыту модулі	- тері-жанасумен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеріс жүргізу.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты- Эпидемиология
Модульдің мақсаты: эпидемиологиялық ошақтарды тексеру дағдыларын меңгеру.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А1			
- жұқпалы аурулар көзін табуды жүргізу.	- жұқпалы аурулар көзін табу.	- жұқпалы аурулар көзінің түрлері.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
А2-			
- жұқпалы аурулардың механизмін анықтауға қатысу.	- жұқпалы аурулар берілу механизмін анықтау.	- жұқпалы аурулар берілумеханизмдері, түрлері.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
Б1			
- ішек жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеріс жүргізу.	- ішек жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық зерттеу жүргізу.	- жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық мінездемесі, - жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексерудің әдістері.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
Б2			
- ауамен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеріс жүргізу.	- ауамен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық зерттеу жүргізу.	- жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық мінездемесі, - ауамен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексерудің әдістері.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА
ТЕХНИЧЕСКОГО И ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ

ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ
0303000 - ГИГИЕНА И ЭПИДЕМИОЛОГИЯ

КВАЛИФИКАЦИИ
030301 3 - ГИГИЕНИСТ-ЭПИДЕМИОЛОГ

Издание официальное

Астана 2010

Б3			
- қанмен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеріс жүргізу.	- қанмен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық зерттеу жүргізу.	- жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық мінездемесі, - қанмен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексерудің әдістері.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
Б4			
- тері-жанасумен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеріс жүргізу.	- тері-жанасумен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық зерттеу жүргізу.	- жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық мінездемесі, - тері-жанасумен тарайтын жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексерудің әдістері.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.

28 Құзыреттілік профилі – Дезинфекциялық істің негіздері

Құзыреттілік кәсіп бағыты — дезинфекция жұмысының негізі	Оқу аяқталған соң білім алушы дезинфекция, дезинсекция, дератизация және стерилизация жұмыстарын жүргізуді толық игереді.
А құзыреттілік аумағы - Дезинфекция.	Оқу аяқталған соң білім алушы дезинфекция шараларын ұйымдастыруды толық игереді.
A1 оқыту модулі	- жұқпалы ауру ошағында жүргізілетін дезинфекция әдісі мен жүйесін таңдау;
A2 оқыту модулі	- ЕПМ және балалар мекемелерінде дезинфекция жүргізудің әдісі мен жүйесін таңдау.
Б құзыреттілік аумағы - Дезинсекция.	Оқу аяқталған соң білім алушы дезинсекция шараларын ұйымдастыруды толық игереді.
B1 оқыту модулі	- ошақта дезинсекция және алдын алу дезинсекциясын жүргізу.
В құзыреттілік аумағы - Дератизация.	Оқу аяқталған соң білім алушы дератизация шараларын ұйымдастыруды толық игереді.
B1 оқыту модулі	- жұқпалы ауру ошағында жүргізілетін дератизацияия әдісі мен жүйесін таңдау.
Г құзыреттілік аумағы - Стерилизация	Оқу аяқталған соң білім алушы стерилизацияны ұйымдастыру, медициналық құрал жабдықтарды залалсыздандыруды игереді.
Г1 оқыту модулі	- стерилизация әдісін игеру;
Г2 оқыту модулі	- қолайлы стерилизацияны ұйымдастыру.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: Дезинфекциялық істің негіздері

Модульдің міндеті: Дезинфекция, дезинсекция, дератизация және стерилизация жұмыстарын жүргізуді толық игеру

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1			
- жұқпалы ауру ошағында жүргізілетін дезинфекция әдісі мен жүйесін жүргізу.	- жұқпалы ауру ошағында жүргізілетін дезинфекция әдісі мен жүйесін таңдау.	- дезинфекция әдісі мен жүйесі.	- нормативтік құжаттар,оқулықтар, кестелер,ақпарат құралдары.

A2			
- ЕПМ және балалар мекемелерінде дезинфекция жүргізудің әдісі мен жүйесін жүргізу.	- ЕПМ және балалар мекемелерінде дезинфекция жүргізудің әдісі мен жүйесін таңдау.	- дезинфекция әдісі мен жүйесі.	- нормативтік құжаттар,оқулықтар, кестелер,акпарат құралдары.
B1			
- эпидемия ошағында алдын алу дезинфекция және дезинсекция жұмыстарын жүргізу.	- эпидемия ошағында дезинсекцияны ұйымдастыру.	- дезинсекция заттары - дезинсекция кезіндегі тәжірибелік әдістер.	- нормативтік құжаттар,оқулықтар, кестелер,акпарат құралдары.
B1			
- эпидемия ошағында алдын алу дератизация жұмыстарын жүргізу.	- кеміргіштерді аулау құралдарымен жұмыс істеу - эпидемия ошағына уландыратын заттарды қою.	- дератизация заттары - дератизация кезіндегі тәжірибелік әдістер.	- нормативтік құжаттар,оқулықтар, кестелер,акпарат құралдары.
Г1			
- медициналық құрал-жабдықтарды стерилизациялауды жүргізу.	- медициналық құрал-жабдықтарды алдын ала стерилизациялау әдісін игеру.	- стерилизация әдісі мен режимі.	- нормативтік құжаттар,оқулықтар, кестелер,акпарат құралдары.
Г2			
- стерилизацияны дұрыс жүргізілуін ұйымдастыру.	- стерилизацияны дұрыс жүргізілуін білу.	- дезинфекция режимінің талабы - стерилизацияны дұрыс жүргізілуін ұйымдастыру әдісі.	- нормативтік құжаттар,оқулықтар, кестелер,акпарат құралдары.

29 Құзыреттілік профилі – Медициналық паразитология

Құзыретті кәсіп бағыты - Медициналық паразитология мен энтомология негіздері.	Оқыту аяқталған соң қарапайымдылар, құрттар мен буынаяқтылар паразиттерін анықтауды дағдылы меңгеріп білуі тиіс.
Кәсіби біліктілік аймағы А - қарапайымдылар типі	Оқыту аяқталған соң қарапайымдылар типі өкілдерінің паразиттерін анықтауды дағдылы меңгеріп білуі тиіс
A1 оқыту модулі	- жұмыс уақытын ұйымдастыру және паразитологиялық материалдармен жұмыс істеу тәртібін білу, патогенді амебаны патогенді емес амебадан ажыратып білу, бұрамалар сыныбы өкілдерін анықтау;
A2 оқыту модулі	- инфузориялар мен споровиктер сыныбы өкілдерін, коксидиялар және тағы басқалар, безгек плазмодиі стадиялары мен түрлерін анықтау.
Кәсіби біліктілік аймағы Б -	Оқыту аяқталған соң паразит құрттарды анықтауға дағдылану және табу әдістерін меңгеріп білуі тиіс.
B1 оқыту модулі	- паразит жалпақ құрттар жұмыртқасы мен дернәсілін танып білу;
B2 оқыту модулі	- паразит жұмыр құрттар жұмыртқасын анықтау;
B3 оқыту модулі	- құрттар жұмыртқасы мен дернәсілін тұндыру әдістерін арттыру және үлкен дәреттен нативті жағынды дайындауды жүргізу.
Кәсіби біліктілік В -	Оқыту аяқталған соң буынаяқтылар типінің паразит өкілдерін анықтауға дағдыланып, игеріп алуы тиіс.

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Еңбек гигиенасы.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Еңбек гигиенасы.
Модульдің мақсаты:	Өндірістік мекемелерге санитарлық тексеру жүргізуді меңгеру және жұмыс зонасының ауасынан сынама алу,өндіріктік факторларға аспаптық зерттеу жүргізу әдістемелерін меңгеру.

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Тағам гигиенасы.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Тағам гигиенасы.
Модульдің мақсаты:	Тағам мекемелеріне санитарлық тексеру жүргізуді меңгеру және тағам өнімдерінен сынама және сұртпе алу әдістемелерін меңгеру, гигиеналық баға беру.

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы.
Модульдің мақсаты:	Балабақшаларға, мектептерге санитарлық тексеру жүргізуді меңгеру. Балабақшалар мен мектептердің медициналық пунктерінің құжаттарын тексеруді меңгеру.

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Эпидемиология.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Эпидемиология.
Модульдің мақсаты:	Жұқпалы аурулардың ошағында эпидемиологиялық тексеру жүргізу және эпидемиологиялық тексеру картасын толтыру әдістемесін меңгеру. Жұқпалы аурулардың ошағында дезинфекция сапасына тексеру жүргізу әдістемесін меңгеру.

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Тағам гигиенасы.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Тағам гигиенасы.
Модульдің мақсаты:	Тағам өнімдерінен сынама және сүртпе алу әдістемелерін меңгеру және гигиеналық баға беру. Тіркеу-есеп беру құжаттарын толтыруды меңгеру. Тамақтану мекемелеріне санитарлық тексеру жүргізуді меңгеру.

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы.
Модульдің мақсаты:	Балалар мен жасөспірімдердің физикалық дамуына баға беру әдістемесін меңгеру. Балалар мен жасөспірімдердің тамақтану рационының дұрыстығын және тағам балансына баға беру әдістемелерін меңгер. Тіркеу-есеп беру құжаттарын толтыруды меңгеру. Бала бақшаларға,мектептерге санитарлық тексеру жүргізуді меңгеру.

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Эпидемиология және дезинфекциялық істің негіздері.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Эпидемиология және дезинфекциялық істің негіздері.
Модульдің мақсаты:	Эпидемиологиялық бөлімнің құжаттарын жүргізу әдістемесін меңгеру. Дезинструктор мен дезинфектордың жұмыстарын меңгере білу. Жұқпалы аурулардың ошағында эпидемиологиялық тексеру жүргізу әдістемесін меңгеру.

4. «ГИГИЕНА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ» МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША ДИПЛОМ АЛДЫНДАҒЫ ПРАКТИКА (6 СЕМЕСТР)

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Коммуналдық гигиена және санитарлық істің негіздері.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Коммуналдық гигиена және санитариялық істің негіздері.
Модульдің мақсаты:	Коммуналдық мекемелерге санитарлық тексеру жүргізуді меңгеру және қоршаған орта нысандарынан сынама мен сүртпе алу әдістемелерін меңгеру, гигиеналық баға беру.

В1 оқыту модулі	- өрмекші тәрізділер сыныбы өкілдерін анықтап білу;
В2 оқыту модулі	- бунақденелілер сыныбының паразит өкілдерін анықтау.

Модульдің спецификациясы

Модуль атауы: **Медициналық паразитология**
Модулдің мақсаты: Қарапайымдылар, құрттар және буынаяқтылар типінің паразит өкілдерін анықтау

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А 1 - жұмыс орнында паразитологиялық материалдармен жұмыс істеуді ұйымдастыру. Саркодиналар мен бұрамалар сыныбы өкілдерін анықтау және суретін салу.	- патогенді амебаның патогенді емес амебадан айырмашылығы, бұрмалар сыныбы өкілдерінің морфологиялық ерекшелігі.	- қазіргі М 3 ҚРның заңдары. Саркодиналар мен бұрмалар паразит өкілдерінің морфологиясы.	Оқулықтар, плакаттар, микропрепараттар ТСО.
А 2 - инфузориялар мен споралар сыныбы өкілдерін анықтау.	- безгек плазмодиі түрлері мен стадиялары, кокцидия-лар және тағы басқаларды анықтау.	- инфузория скоровик сыныбы өкіліне сипаттама, оларды зертханалық нақтама негізінде анықтау.	Оқалықтар, плакаттар, микропрепараттар ТСО.
Б 1 - жалпақ құрттар жұмыртқасы мен дернәсілін анықтау және суретін салу	- трематод және цестод сыныбы өкілдерін анықтау.	- трематод, цестод және олрдың жұмыртқасы, негізгі өкілдеріне сипаттама.	Оқулықтар, плакаттар, микропрепараттар ТСО.
Б 2 - жұмыр құрттар жұмыртқасын анықтау және суретін салу.	- нематодтар сыныбы өкілдеріне сипаттама	- нематодтар паразит өкілдерінің морфологиясы және олардың жұмыртқасы.	Оқулықтар, плакаттар, микропрепараттар ТСО.
Б 3 - құрттардың жұмыртқасы мен дернәсілін тұндыру және нативті жағынды дайындау мен зерттеу әдістерін жүргізу.	- құрттар жұмыртқасы мен дернәсілін зерттеу әдістері.	- құрттар жұмыртқасы мен дернәсілін табу әдістері мен зерттеу принциптері.	Зерттеу әдісі бойынша дезинфекциялық ерітінді, реактивтер.
В 1 - улы өрмекшітәрізді-лерді анықтау және суретін салу.	- өрмекші тәрізді сыныбының морфологиялық ерекшелігін анықтап білу.	- улы өрмекші тәрізділер морфологиясы.	Оқулық, плакаттар, препараттар.
В 2 - бунақденелілер сыныбы өкілдерін анықтау және суретін салу.	- бунақденелілер сыныбының морфологиялық ерекшеліктерін анықтап білу.	- бнақ денелінің паразиттік өкілдерінің морфологиясы .	Оқулықтар, плакаттар, препараттар.

30 Құзыреттілік профилі – Тағам гигиенасы

Құзыреттілік профилі – Тамақтану гигиенасы.	Оқу аяқталған соң біледі: кейбір жеке топ тұрғындардың тамақтану тәртібін ұйымдастыру, азық-түліктерден сынам алу,шайында алу және оларды зертханалық тексеру, тамақ өнеркәсібін санитарлық зерттеу.
А құзыреттілік саласы - тамақтанудың физиологиялық - гигиеналық негбздері	Оқу аяқталған соң білім алушы біледі: кейбір жеке топ тұрғын-дардың тамақтану тәртібін және дұрыс тамақтануды бағалауды.
А1 оқыту модулі	- кейбір жеке топ тұрғындардың дұрыс тамақтануын бағалауды;
А2 оқыту модулі	- әр түрлі топ тұрғындардың минералді заттарды, дәрумендерді, көмірсу, май мен ақуыздарды пайдалану нормасын анықтау;
А3 оқыту модулі	- кейбір жеке топ тұрғындардың дұрыс тамақтануын бағалауды.
Б құзыреттілік саласы - азық-түліктердің гигиеналық эксперти-засы.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі:азық-түліктерден сынама алуды,органолептикалық қасиетін анықтауды және азық-түліктердің гигиеналық бағасы.
Б1 оқыту модулі	-тамақтардан ойынды алу,азық-түлік сынамасын зерттеу үшін тасымалдау;
Б2 оқыту модулі	- азық-түліктердің гигиеналық бағасын жүргізу, азық-түліктердің биологиялық құндылығын анықтау;
Б3 оқыту модулі	- азық-түліктердің гигиеналық бағасын жүргізу.
В құзыреттілік саласы - Тағаммен улану.	Оқу аяқталған соң білім алушы тағаммен улануды зерттеу мен оның көзін жоюды біледі.
В1 оқыту модулі	- тамақпен улануға байланысты,тамақ өнеркәсібінде зерттеу жүргізу,тексеру актісін толтыру;
В2 оқыту модулі	- тағаммен улануды алдын-алу және жою үшін шаралар жүргізу.
Г құзыреттілік саласы - тамақ өнеркәсібінде санитарлық қадағалау жүргізу.	Оқу аяқталған соң білім алушы тамақ және сауда өнеркәсібінде санитарлық тексеру жүргізе алады.
Г1 оқыту модулі	- тамақ және сауда өнеркәсібінде санитарлық тексеру жүргізу.

Модульдің спецификациясы

Модулдің аты - Тағам гигиенасы
Модулдің мақсаты: Тағам гигиенасы бойынша азық-түліктердің сапасын анықтау, жеке топ тұрғындардың тамақтану тәртінің ерекшкліктерін анықтау, тамақ өнеркәсібін санитариялық тексеру жүргізу

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А1			
- тұрғындардың әртүрлі топтарының тамақтануының физиолоиялық бағалау жүргізу.	- тұрғындардың әртүрлі топтарының тамақтануының физиолоиялық нормасын анықтау.	- әр түрлі топ тұрғындардың тамақтануыдың физиологиялық нормасы,зат алмасуы, энергия шығыны.	- нормативтік құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
А2			
- әр түрлі топ тұрғындардың минералдық заттарды,ақуыз, майкөмірсуды қолдануын есептеу жүргізу.	- әр түрлі топ тұрғындардың минералдық заттарды,ақуыз,май, көмірсуды қолдануын есептеп анықтау.	- әр түрлі топ тұрғындардың минералдық заттарды,ақуыз,май, көмірсуды қолданудың негізгі көздері.	- нормативтік құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.

КӘСІПТІК ТӘЖІРИБЕ

1. ОҚУ ӨНДІРІСТІК-ТӘЖІРИБЕ (2 СЕМЕСТР)

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Микробиологиялық және санитарлық-гигиеналық зертхананың лаборанты ретінде.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Микробиологиялық және санитарлық-гигиеналық зертхананың лаборанты ретінде.
Модульдің мақсаты:	Ауа, су,топырақ, тағам өнімдеріне зертханалық және аспаптық зерттеулер жүргізу әдістемелерін меңгеру.

2. ОҚУ ӨНДІРІСТІК-ТӘЖІРИБЕ (3 СЕМЕСТР)

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Микробиологиялық және санитарлық-гигиеналық зертхананың лаборанты ретінде.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Микробиологиялық және санитарлық-гигиеналық зертхананың лаборанты ретінде.
Модульдің мақсаты:	Ауа,су,топырақ,тағам өнімдеріне зертханалық және аспаптық зерттеулер жүргізу әдістемелерін меңгеру.

3. ОҚУ ӨНДІРІСТІК-ТӘЖІРИБЕ (4 СЕМЕСТР)

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Коммуналық гигиена және санитарлық істің негіздері
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Коммуналық гигиена және санитарлық істің негіздері.
Модульдің мақсаты:	Қоршаған орта нысандарынан сынама және сүртпе алу әдістемелерін меңгеру және гигиеналық баға беру. Тіркеу-есеп беру құжаттарын толтыруды меңгеру. Коммуналық мекемелерге санитарлық тексеру жүргізуді меңгеру.

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПРОФИЛІ – Еңбек гигиенасы.
Модульдің спецификациясы.

Модульдің аталуы:	Еңбек гигиенасы.
Модульдің мақсаты:	Жұмыс зонасының ауасынан сынама алу,өндіріктік факторларды аспаптық зерттеу әдістемелерін меңгеру. Тіркеу-есеп беру құжаттарын толтыруды меңгеру. Өндірістік мекемелерге санитарлық тексеру жүргізуді меңгеру.

Г1			
- глаукома аурулары-мен сырқаттанғандарға күтім жасау дағдыларын меңгеру; - медико-генетикалық ақыл-кеңес беру жұмысын ұйымдастыру, сондай-ақ офтальмологиялық бөлімдерде санитарлы-эпидемиялық ережелерді жүргізу.	- көздің ішкі қысымын анықтау; - глаукома ауруына шалдыққан наукастарға күтім көрсетуді жүзеге асыру; - санитарлық - эпидемиялық бөлімдегі тәртіптерді қадағалау; - күтім кезінде қолданылған заттарға дезинфекция жасау.	- глаукома емдеу және клиникасын білу; - медико-генетикалық ақыл-кеңес беру жұмыстары және міндеттері;	- Л.А. Дубовская - «Көз аурулары»; - Кестелер; күтіп - баптау заттары.

А3			
- дұрыс иамактануды оқыту,тамақтану тәртібін ұйымдастыруға қатысу.	- рационалді тамақтанудың дұрыстығын анықтау.	- әр түрлі топ тұрғындардың тамақтануының тепе-теңдігін анықтау.	- нормативтік құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
Б1			
- азық-түліктерден сынама алуды жүргізу.	- азық-түліктердің сапалығын бағалау.	- азық-түліктерден сынама алудың әдістері, - азық-түліктердің сапалығының негізгі көрсеткіштері.	- нормативтік құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
Б2			
- азық-түліктердің гигиеналық бағасын жүргізу, азық-түліктердің биологиялық құндылығын анықтау.	- азық-түліктерден сынама алуды жүргізу, органолептикалық,физико-химиялық тексеру әдістерін игере білу,зерттеу нәтижесін нормативті құжаттарға сәйкестігін анықтау; - азық-түліктің сапасына анықтама беру; - гигиеналық экспертиза жүргізу үшін құжат толтыру.	- азық-түліктердің тағамдық,биологиялық құндылығы, - органолептикалық, физико-химиялық көрсеткіші; - азық-түліктерді дайындау,сақтауға қойылатын талаптар.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
Б3			
- азық-түліктердің гигиеналық экспертизасын жүргізуге қатысу.	- азық-түліктердің сапалығын бағалау.	- азық-түліктердің жарамдылығын анықтау.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
В1			
- тамақпен улануға байланысты,тамақ өнеркәсібінде зерттеу жүргізу,тексеру актісін толтыру.	- тамақпен улануды жазып отыру, тамақтан сынама, шайынды алуды жүргізу.	- тағаммен улану классификациясы,пайда болу себебі,тағаммен уланудың алдын-алу шаралары.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
В2			
- тағаммен улануды алдын-алу және жою үшін шаралар жүргізу.	- тағаммен улануды алдын-алу және жою үшін шараларды ұйымдастыру.	- тағаммен улануды алдын-алудағы негізгі принциптер.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.
Г1			
- тамақ және сауда өнеркәсібінде санитарлық тексеру жүргізу.	- санитарлық-гигиеналық тексеру әдісін жүргізе алу; - азық-түліктерден сынама шайынды алу,лабораториялық тексеру үшін су сынамасын алу; - санитарлық ережелер мен нормаларды қадағаламағандарды анықтау; - зерттеу нәтижесі бойынша құжат толтыру;	- ғимараттың жоспарлануы мен орналасуына қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптар; - тамақ және сауда өнеркәсібінде құрал жабдықтарына қойылатын талаптар; - тамақ өнеркәсібіне қойылатын талаптар; - тамақты қабылдануына,сақт	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттар.

	- табылған қателіктерді жою үшін ұсыныстар жасау.	алуына,тасымалдануына,таратылуына қойлатын гигиеналық талаптар.	
--	---	---	--

31 Құзыреттілік профилі – Еңбек гигиенасы

Құзыреттілік профилі – Еңбек гигиенасы.	Оқуды бітірген соң білім алушы жұмыс істеушілердің еңбек жағдайынгигиеналықбағалаужәнеөндірістікзияндылықтарды анықтау, өндірістік кәсіпорындарды санитариялық тексеру және бақылаудың аспаптық әдістері дағдыларын меңгереді.
Құзыреттілік саласы А – Санитариялық қадағалау, санитариялық дәрігердің құқығы мен міндеттері, СЭС құрылымы.	Оқуды бітірген соң білім алушы өндірістік кәсіпорындарға санитариялық қадағалау жүргізу дағдыларын меңгереді.
A1 оқыту модулі	- гигиенист-эпидемиолог дәрігердің көмекшісінің құқығы мен міндеттерін пайдаланып өндірістік кәсіпорындарға ескертпелі және ағымдық санитариялық қадағалауды іске асырады;
A2 оқыту модулі	- СЭС құжаттарын жүргізу.
Құзыреттілік саласы Б – Еңбек физиологиясы	Оқуды бітірген соң білім алушы жұмыс істеу кезінде организм-де болатын физиологиялық өзгерістерді тексеру дағдыларын меңгереді.
B1 оқыту модулі	- хронометраждық зерттеулер өткізеді;
B2 оқыту модулі	- еңбекті дұрыс ұйымдастырмаумен байланысты қажу мен аурулардың алдын алу
Құзыреттілік саласы В – Өндірістік факторлар.	Оқуды бітірген соң білім алушы микроклиматқа, сәуле энергиясына, атмосфералық қысымға, шуылға, дірілге, өндірістегі ультрадыбыс пен инфрадыбысқа зертханалық-аспаптық зерттеу жүргізу, кәсіптік аурулардың алдын алу дағдыларын меңгереді.
B1 оқыту модулі	- микроклиматтың қызметкерлердің организміне әсерін бағалау, өндірісте зертханалық-аспаптық зерттеулер өткізу;
B2 оқыту модулі	- сәулелік энергияның қызметкерлердің организміне әсерін бағалау, өндірісте зертханалық-аспаптық зерттеулер өткізу;
B3 оқыту модулі	- атмосфералық қысымның қызметкерлердің организміне әсерін бағалау, кессон және таулы жер аурулары кезінде алдын алу шараларын жүргізу;
B4 оқыту модулі	- өндірістегі тозаңдылықты зерттеу, шаңнан болатын аурулар кезінде алдын алу шараларын өткізу;
B5 оқыту модулі	Өндірістегі шуылды, дірілді, ультрадыбыс пен инфрадыбысты өлшеу, өндірістегі шуылды, дірілді, ультрадыбыс пен инфрадыбысты өлшеуден қорғау жөнінде ұсыныстар беру.
Құзыреттілік саласы Г – Өндірістік улар және уланулар	Оқуды бітірген соң білім алушы ауадағы уытты заттектер мен металл аэрозолдарын анықтау, кәсіптік улануларды зерттеу және алдын алу шараларын жүргізу дағдыларын меңгереді.
G1 оқыту модулі	- өндірісте ауадағы уытты заттектер мен металл аэрозолдарын анықтау;
G2 оқыту модулі	- кәсіптік уланулар кезінде алдын алу шараларын жүргізу.
Құзыреттілік саласы Д – Өндірістік сырқаттанғыштық.	Оқуды бітірген соң білім алушы жалпы және кәсіптік сырқаттанушылыққа талдау жүргізу, медициналық тексерулер жүргізу дағдыларын меңгереді.

	- глаукома ауруымен науқастанғандарға күтім көрсетуді жүзеге асыру; - тұқым қуалаушылық көз ауруларымен ауыратын отбасыларына медико-генетикалық ақыл-кеңес беру жұмыстарын жүргізу және міндеттерін анықтау; - бөлімдерде санитариялық- эпидемиялық тәртіпті сақтай отырып, сонымен бірге қаралушыға күтім жасайтын заттарға дезинфекция ережесін сақтап, медицина қызметкерлерімен науқастарға инфекция жұқтырып алмауды қамтамасыз ету керек.
--	--

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Офтальмология негіздері**
Модульдің міндеті: Офтальмологиялық тәжірибе кезінде науқастарға күтім жасап, бақылау дағдыларын меңгеру. Тексеру әдістемесін меңгеру.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1			
- офтальмологиялық тәжірибе кезінде науқастарға күтім жасап, бақылау дағдыларын меңгеру	- аурудың анамнез жиынтығын білу мақсатында көз ауруларымен ауыратын науқастардың сұранысын анықтау дағдыларын меңгеру; - науқастың өз жағдайын бағалауы, оның жүйке-психикалық және әлеуметтік дәрежесі; - науқастың көру функциясын тексеру әдісін меңгеру; - тамшы тамызу, мазь жағу; - моно- және бинокулярлы таңғыштарды таңу.	- көру анализаторларының функциясын білу; - көру өткірлігін анықтау; - түсті сезу түсінігі; - шеткі көру туралы білу; - көру мінездемесі.	- Л.А. Дубовская «Көз аурулары»; - Кестелер; - Столға қойылатып периметр; - Түрлі-түсті тест-тер.
B1			
- көзді қозғалтқыш аппараты ауруларымен сырқаттанғандарға күтім жасау және бақылау дағдыларын меңгеру.	- аккомодация бұзылуларын анықтау; - рефракция ауытқуларын анықтау; - қарапайым көзілдіріктерді таңдап және тексеріп беру; - қыли көз бұрышын анықтау; - салдық қыли көзді анықтау; - паралитикалық қыли көзді анықтау; - көзді қозғалтқыш аппараты ауруларына шалдыққан науқастарды күтуді жүзеге асыру.	- рефракция ауытқуларының клиникасын білу; -пресбиопия туралы түсінік; - қыли көз туралы түсінік; - жеке ауру түрлерінің қауіп-қатер факторларын білу.	- Л.А. Дубовская «Көз аурулары»; - Кестелер; - күтіп - баптау заттары.
B1			
көз алмасының артқы бөлік ауру белгілерінің көзбұршақ, торлы қабық және көру нерві ауруларына шалдыққан науқастарға көмек көрсету дағдыларын меңгеру.	- көру кеңістігін анықтау; көру кеңістігін анықтау; - түсті сезуді анықтау; дәрі-дәрмекке рецепт жазып беру;	- иридоциклит, хориоретинитті емдеу және клиникасын білу; - катарактыны емдеу және клиникасын білу; жеке ауру түрлерінің қауіп-қатер факторларын білу.	- Л.А. Дубовская - «Көз аурулары»; - Кестелер; күтіп - баптау заттары.

41 Құзыреттілік профилі - Офтальмология негіздері

Құзыреттілік профилі - Офтальмология науқастарына күтім жасаудың ерекшеліктері.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар офтальмология бөлімінде сырқаттанғандарға күтім жасау дағдыларын меңгеретін болады, көру мүшесінің анатомиялық құрылысын, көру мүшесінің функциясын, көру функцияларының тексеру әдісін және көз аурула-рын анықтаудағы білімін жетілдірумен қатар әртүрлі көз ауруларын емдеу әдіс-тәсілдерік біліп шығады.
Құзыреттілік саласы А - офтальмология науқастарына медициналық көмектің ұйымдас-тарадағы жалпы мәліметтері.	Офтальмологиялық тәжірибеде оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушы бөлімінде сырқаттанғандарға күтім жасау дағдыларын меңгеларетін бо-лады. Соның ішінде науқастың ауру жағдайын бақылауға,оның жүйке-психикалық және әлеуметтік мәртебесі; науқастың қаралуға дайындығы және тексерілу әдістемесін біліп шығады.
A1 оқыту модулі	- аурудың анамнез жиынтығын білу мақсатында көз ауруларымен ауыратын науқастардың суранысын анықтау дағдыларын меңгеру; - науқастың өз жағдайын бағалауы, оның жүйке-психикалық және әлеуметтік дәрежесі; - науқастың көру функциясын тексеру әдісін меңгеру.
Құзыреттілік саласы Б - Көзді қозғалтқыш аппараты ау-руларымен сырқаттанғандарға медициналық көмекті уйымдастыру.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар көзді қозғалтқыш аппа-раты ауруларымен сырқаттанғандарға күтім жасау тәсілдерін білетін болады.
B1 оқыту модулі	- аккомадация бұзылуларын анықтау дағдыларын меңгеру; - рефракция ауытқу дағдыларын меңгеру; - рефракция ауытқуларының клиникасын білу; - пресбиопия туралы түсінік; - қарапайым көзілдірікті таңдап беру; - қыли көз бұрышын анықтау; - салдық қыли көзді анықтау; - көзді қозғалтқыш аппараты ауруларымен сырқаттанғандарға күтім жасауды іске асыру.
Құзыреттілік саласы В - Көз алмасының артқы бөлік ауру белгілерінің көзбұршақ, торлы қабық және көру нерві аурулармен науқасқа шалдық қандарға медициналық көмекті ұйымдастыру.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушы көз алмасының артқы бөлік ауру белгілерінің көзбұршақ, торлы қабық және көру нерві ауруларына шалдыққан науқастарға көмек көрсету дағдыларын біліп шығады.
B1 оқыту модулі	- иридоциклит, хориоретинитті емдеу және клиникасын білу; - катарактты емдеу және клиникасын білу; - көру кеністігімен көру өткірлігін білу; -дәрі-дәрмекке рецепт жазып бере білу; - көз алмасының артқы бөлік ауру белгілерінің көзбұршақ торлы қабық және көру ауруларына шалдыққан науқастарға көмек көрсетуді жүзеге асыру.
Құзыреттілік саласы Г - Глаукома. Көз ауруларының алдын алу. Инфекциядан сақтану.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар глаукома ауруларымен сырқаттанғандарға күтім жасау дағдыларын меңгереді; медико-генетикалық ақыл-кеңес беру жұмысын ұйымдастырады, сондай-ақ офтальмологиялық бөлімдерде санитарлы-эпидемиялық ережелерді жүргізеді.
G1 оқыту модулі	- глаукоманы емдеу және клиникасын білу; - көзішілік қысымды анықтау;

D1 оқыту модулі	- жалпы және кәсіптік сырқаттанушылықты зерттеу және тал-дау жүргізу;
D2 оқыту модулі	- өндірістегі қызметкерлерге медициналық тексеру ұйымдас-тыру.
Құзыреттілік саласы Е – Өндірістік травматизм.	Оқуды бітірген соң білім алушы өндірістік травматизмге тал-дау жүргізу дағдыларын меңгереді.
E1 оқыту модулі	- өндірістік травматизмге талдау және алдын алу шараларын жүргізеді.
Құзыреттілік саласы Ж – Өндірістік жарықтандыру. Өндірістік желдету.	Оқуды бітірген соң білім алушы желдету, жарықтандыру жүйелерін гигиеналық бағалау дағдыларын меңгереді.
Ж1 оқыту модулі	-желдету жұмысының тиімділігін бағалау, гигиеналық баға беру;
Ж2 оқыту модулі	- өндірістегі жарықтандыруды өлшеу, нәтижелердің СНЖЕ сәйкестігін бағалау.
Құзыреттілік саласы З – Өнеркәсіптің жеке салаларының, ауылша-руашылығы мен құрылыстың ерекшеліктері.	- Оқуды бітірген соң білім алушы өндірістік кәсіпорындарды, ауылшаруашылығы мен құрылысты санитариялық тексеру дағдыларын меңгереді.
31 оқыту модулі	- өндірістік кәсіпорында, ауылшаруашылығы мен құрылыста жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбек жағдайын бағалайды;
32 оқыту модулі	- технологиялық процесс барысының дұрыстығын бағалайды және өндірістегі өндірістік зияндылықтарды анықтайды;
33 оқыту модулі	- кәсіптік сырқаттанушылықтың алдын алу және сауықтыру шараларын жүргізеді.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Еңбек гигиенасы**

Модульдің міндеті: Еңбек жағдайын жақсарту және еңбек гигиенасы бойынша кәсіптік сырқаттанушылықтың алдын алу, өнеркәсіптік кәсіпорындарды санитариялық тексеру жөніндегі ұсыныстарды әзірлеу дағдыларын меңгеру

Іс-әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
A1			
- өнеркәсіптік кәсіпорын-дарда ескертпелі және ағымдық санитариялық қадағалау жүргізу.	- ескертпелі және ағымдық санитариялық қадағалауды іске асыру.	- ескертпелі және ағымдық санитариялық қадағалау кезеңдерін.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
A2			
- СЭС қызметіндегі құжаттарды қолдану.	- СЭС құжаттарын жүргізу.	- есепке алу-есеп беру құжаттарын толтыру тәртібі.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
B1			
- хронометраждық зерт-теулер өткізеді.	- жұмыс кезінде организм-дегі физиологиялық жылжуларды анықтау, жұмысқа жарамдылық динамикасын анықтау.	- дене еңбегі мен ақыл-ой еңбегінің физиологиялық ерекшеліктерін; - жұмысшылардың жұмысқа қабілеттілік динамикасын.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.

В2			
- еңбекті дұрыс ұйымдастырмаумен байланысты қажу мен аурулардың алдын алу шараларын өткізу.	- өндірістік гимнастика, денешынықтыру үзілісін ұйымдастыру.	- қажу мен шаршаудың туындау механизмдерін; - еңбекті дұрыс ұйымдастырмаумен байланысты туындайтын қажу мен аурулардың алдын алуды.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
В1			
- микроклиматтың қызметкерлердің организмiне әсерiн бағалау.	- өндірістегі ауаның температурасын, ылғалдылығын, қозғалу жылдамдығын өлшеу.	- цехтағы микроклиматты өлшеу әдістемелері; - өндірістік цехтағы температура, ылғалдылық, ауаның қозғалу жылдамдығы нормативтерін.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
В2			
- сәулелік энергияны дозиметрлермен, радиомертлермен өлшеу.	- сәулелік энергияны өндірісте өлшеу.	- өндірістегі сәулелік энергияның жіктемесі; - сәулеленуден қорғану шаралары.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
В3			
- атмосфералық қысымның қызметкерлердің организмiне әсерiн бағалау, кессон және таулы жер аурулары кезінде алдын алу шараларын жүргізу.	- атмосфералық қысымның қызметкерлердің организмiне әсерiн бағалау; - кессон және таулы жер аурулары кезінде алдын алу шараларын ұйымдастыру.	- төмен және жоғары қысымның адам организмiне әсер ету механизмін; - кессон және таулы жер ауруларының патогенезін, клиникасын, емдеу және алдын алу принциптерін.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
В 4			
- өндірістегі тозаңдылықты зерттеу, шаңнан болатын аурулар кезінде алдын алу шараларын өткізу.	- тозаңдылыққа сынамалар алу; - өндірістегі тозаңнан болатын аурулардың алдын алу жөнінде ұсыныстар беру.	- өндірістік тозаңның жіктемелері; - өндірістегі тозаңдылықты зерттеу әдістемелері; - өндірістегі тозаңнан болатын аурулардың алдын алуды.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
В 5			
- өндірістегі шуыл, дірілді аспаптық тексеру әдістерін жүргізу.	- өндірістегі шуылды, дірілді, ультрадыбыс пен инфрадыбысты аспаптық зерттеу әдістерін іске асыру.	- өндірістегі тозаңды, шуылды, дірілді зерттеу әдістерін; - шуылдың, дірілдің, ультрадыбыс пен инфрадыбыстың жұмысшылардың организмiне жалпы және спецификалы әсерін.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
Г 1			
- өндірісте уытты заттектер мен аэрозолдар сынамасын іріктеу.	- өндіріс орнының ауасындағы уытты заттектер мен металл аэрозолдарын анықтау.	- улардың жіктемесі; - өнеркәсіптік улардың жұмысшылардың организмiне әсері; - өндірістегі уытты заттектер мен аэрозолдар сынамасын іріктеу әдістемелері.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.

	жағдайына деген қатынасын бағалау; - сыртқы және ішкі гендендік факторларды ажырата білу; - жалпы емдеу жүргізу үшін; ерекше емдеу жүргізу үшін жергілікті емдеу үшін дәрілік құралдарды білу.	бағытталған кешендік емдеу қағидаларын білу.	- Күтім жасау заттары - Дәрілік формалар - Муляждар.
В1			
- тері ауруларымен сырқаттанушыларға қадағалау және күтім көрсету дағдыларын меңгеру.	- дерматит кезінде қабыну реакция дәрежелерін анықтау дағдыларын меңгеру; - қышыма кезінде қабыну процесінің сатысын анықтау дағдыларын меңгеру; - қабыну реакция дәрежесіне және қабыну процесі сатысына байланысты болған жағдайда сыртқы тері бетін тазалау дағдыларын меңгеру.	- диагноз қою үшін клиникалық зерттеу аймақтарының білімін меңгеру; - ескірген сыртқы және ішке гендік факторларға бағытталған кешендік емдеу қағидаларын білу; - токсикодермияны анықтаудың клиникалық білімін меңгеру.	- Студиницын А.А., Стоянов Б.Г. «Тері және венерологиялық аурулар»; - Кестелер, тері ауруларының атласы - Күтім жасау заттары - Дәрілік формалар - Муляждар.
В1			
- ЖЖАБА ауруымен сырқаттанушыларға күтім көрсету дағдыларын меңгеру.	- ЖЖАБА алдын алу үшін әңгіме жүргізу жоспарын құрастыру дағдыларын меңгеру; - қалтылдап, солғын тартуды зерттейтін техника дағдыларын меңгеру; - қан сары суын зерттейтін техника дағдыларын меңгеру; - қынапты шаю, үрпі өзегіне, несеп жолына дәрі құюды жүргізу дағдыларын меңгеру.	- трихомонияз, хламидозды анықтаудың клиникалық білімін меңгеру; - гонорея және сифилис ауруларын анықтаудың клиникалық білімін меңгеру; - ВИЧ-инфекциясы жөніндегі мәселені білу білімін меңгеру; - трихоманад және гонококк жағындысын дайындау дағдыларын меңгеру; - ЖЖАБА сырқаттанушыларға күтім жасауды жүзеге асыру.	- Студиницын А.А., Стоянов Б.Г. «Тері және венерологиялық аурулар»; - Кестелер, тері ауруларының атласы - Күтім жасау заттары - Дәрілік формалар - Муляждар.
Г1			
- дерматовенерология бөлімдерінде сырқаттанушыларға қадағалау және күтім көрсету дағдыларын меңгеру; - дерматовенерология мекемелеріндегі тәжірибеде деонтологиялық аспектілер дағдыларын меңгеру, сонымен қатар санитарлық-эпидемиялық тәртіпті сақтау.	- дерматовенерология тәжірибесінде медициналық есеп беру және есепке тұрғызу білімін меңгеру; - жұмыс кезінде медициналық қызметкерлердің жұкпалы аурулардан сақ болуын қамтамасыз ету; санитарлық-эпидемиялық бөлімдегі тәртіпті сақтай отырып және де емделушіге күтім жасау кезіндегі заттарды дезинфекциялау ережелерін сақтау.	- дерматовенерология тәжірибесінде құқықтық және моральдық аспектілерін жетік білу; - дерматовенерология ауруларының жалпы және жеке шамасы білімдерін жетік меңгеру.	- Студиницын А.А., Стоянов Б.Г. «Тері және венерологиялық аурулар»; - Кестелер, тері ауруларының атласы - Күтім жасау заттары - Дәрілік формалар - Муляждар.

	- жұкпалы дерматозда және паразиттер, майда саңырауқұлақтар туғызатын тері іріндісіндегі қабыну реакциясы дәрежесін анықтау дағдыларын меңгеру; - инемен енгізу /тамырға, бұлшық етке/.
Құзыреттілік саласы В - Жыныстық жолмен берілетін аурумен сырқаттанған науқастарға медициналық көмекті ұйымдастыру.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар жыныстық жол арқылы берілетін аурулармен науқастанушыларға күтім жасау дағдыларын меңгеретін болады.
В1 оқыту модулі	- ЖЖАБА алдын алу үшін әнгіме жүргізу жоспарын құрастыру дағдыларын меңгеру; - ЖЖАБА науқастың есепке тұру карточкасын толтыру дағдыларын меңгеру; - трихомонияз, хламидозды анықтаудың клиникалық білімін мең-геру; - гонорея және сифилис ауруларын анықтаудың клиникалық білімін меңгеру; - ВИЧ-инфекциясы жоніндегі мәселені білу білімін меңгеру; - қалтылдап, солғын тартуды зерттейтін техника дағдыларын меңгеру; - қан сары суын зерттейтін техника дағдыларын меңгеру; - қынапты шаю, үрпі өзегіне, несеп жолына дәрі құюды жүргізу дағ-дыларын меңгеру; - трихоманад және гонококк жағындысын дайындау дағдыларын мең-геру; - ЖЖАБА сырқаттанушыларға күтім жасауды жүзеге асыру.
Құзыреттілік саласы Г - дерматовенерология тәжірибесі кезінде аурулардың алдын алу. Жұкпалы аурудан сақтану.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар дерматовенерология бөлімінде науқастарды қадағалау мен күтім жасау дағдыларын меңгеру; дерматовенерология мекемелеріндегі тәжірибеде деонтологиялық аспектілер дағдыларын меңгеру; сонымен қатар санитарлық-эпидемиялық тәртіпті сақтау.
Г1 оқыту модулі	- дерматовенерология тәжірибесінде құқықтық және моральдық аспектілерін жетік білу; - дерматовенерология аурулыларының жалпы және жеке шамасы білімдерін жетік меңгеру; - дерматовенерология тәжірибесінде медициналық есеп беру және есепке тұрғызу білімін меңгеру; - жұмыс кезінде медициналық қызметкерлердің жұкпалы аурулардан сақ болуын қамтамасыз ету; санитарлық-эпидемиялық бөлімдегі тәртіпті сақтай отырып және де емделушіге күтім жасау кезіндегі заттарды дезин-фекциялау ережелерін сақтау.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Дерматовенерология**
Модульдің міндеті: Дерматовенерологиялық тәжірибеде науқасқа күтім көрсету және қадағалау дағдыларын меңгеру. Тексеру әдістемесін меңгеру.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А1			
- дерматовенероло- гия тәжірибесінде науқасқа күтім көрсету және қадағалау дағдыларын меңгеру.	- өмірде сырқаттанушыларға ауру жайлы мағлумат алу дағдыларын мақсатты түрде меңгеру; аурудың болу мүмкіндігін табу, науқастың жүйкелік-психикалық және элеуметтік дәрежеде өзінің	- диагноз қою үшін клиникалық зерттеу аймақтарының білімін меңгеру; - ескірген сыртқы және ішкі гендік факторларға	- Студиницын А.А., Стоянов Б.Г. «Тері және венерологиялық аурулар»; - Кестелер, тері ауруларының атласы

Г 2			
- кәсіптік улануларда алдын алу шараларын өткізу.	- кәсіптік улануларда алдын алу шараларын ұйымдастыру.	- кәсіптік уланулардың ал-дын алу.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
Д 1			
- жалпы және кәсіптік сырқаттанушылыққа талдау жүргізу.	- жалпы және кәсіптік сырқаттанушылық мәліметтерін талдау.	- өндірістік сырқаттану-шылық көрсеткіштерін; - Алдын ала және кезеңдік тексерулердің міндеттері мен кезеңдерін.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
Д 2			
- қызметкерлерді медициналық тек-серу шараларын ұйымдастыру.	- қызметкерлерге медициналық тексеру ұйымдастыру.	- «Алдын ала және кезеңдік тексерулер туралы» бұйрық.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
Е 1			
- өндірістік травматизм-ге талдау жасау және оның алдын алу.	- өндірістік травматизмнің мәліметтерін талдау.	- травматизмнің жіктемесін; - травматизмнің негізгі көрсеткіштерін; - өндірістегі жазатайым оқиғаларды зерттеу.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
Ж 1			
-өндірістік желдетуге гигиеналық баға беру.	-желдету жұмысының тиімділігін бағалау, гигиеналық баға беру.	- өндірістік желдету түрлерін; - желдетуге қойылатын санитария-гигиеналық та-лаптарды; - желдету жұмысының тиімділігін бағалау әдістерін.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
Ж 2			
- өндірістегі жарықтандыруды өлшеу.	- өндірістегі жарықтандыруды өлшеу, нәтижелердің СНжЕ сәйкестігін бағалау.	- өндірістік жарықтанды-рудың түрлері мен жүйелері; - өндірістегі жарықтанды-руды зерттеу әдістемелері; - өндірістік жарықтанды-рудың нормативтері.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
З 1			
- өнеркәсіптік өндірісте, ауыл шаруашылығында, құрылыста жұмыс істейтіндердің қолайсыз еңбек жағдайларын анықтау.	- өнеркәсіптік өндірісте, ауыл шаруашылығында, құрылыста жұмыс істейтіндердің еңбек жағдайларын бағалау; - технологиялық процесс барысының дұрыстығын бағалау; - өндірістегі өндірістік зияндылықтарды анықтау.	- қызметкерлердің еңбек жағдайына әсер ететін өндірістік факторлар; - өндірістегі технологиялық процесс пен өндірістік зияндылықтарды.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.
З 2			
- өнеркәсіптік өндірістегі, ауыл шаруашылығындағы, құрылыстағы сырқаттану-шылықты анықтау.	- жалпы және кәсіптік аурушандықтың мәліметтерін талдау.	- өндірістік сырқаттанушылықтың көрсеткіштері.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.

3 3			
- кәсіптік сырқаттанушылықтың алдын алу, сауықтыру шараларын өткізу.	- кәсіптік сырқаттанушылықтың алдын алу, сауықтыру шараларын іске асыру.	- кәсіптік сырқаттанушылықтың алдын алу, сауықтыру шараларын.	- нормативтік құжаттар, оқулықтар, кестелер, ақпараттық құралдар.

32 Құзыреттілік профилі – Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы

Құзыретті кәсіп бағыты – Балалардың физикалық дамуы,күн тәртібі, күн тізбесі,дұрыс тамақтануын бағалау әдістері.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі: балалардың физикалық дамуы,күн тәртібі, күн тізбесі, дұрыс тамақтануын бағалау әдістері.
А құзыреттілік саласы - Балалардың физикалық дамуының гигиеналық бағасы.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі: балалардың физикалық дамуының гигиеналық бағасы мен зерттеу әдістері.
A1 оқыту модулі	- балалар мен жасөспірімдердің физикалық дамуын зерттеу әдістері, физикалық дамуды кешенді тексеру әдістері;
A2 оқыту модулі.	- медитциналық тексеруді ұйымдастыру.
Б құзыреттілік саласы - Балалар мен жасөспірімдердің күн тәртібін ұйымдастыру.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі: - балалар мен жасөспірімдердің күн тәртібі мен күн тізбесін ұйымдастырудағы бағасы.
B1оқыту модулі	- мектепке дейінгі мекемелерде балалардың күн тәртібін ұйымдастыру;
B2 оқыту модулі	- жалпы білім беру мекемелерінде күн тәртібі мен күн тізбесін ұйымдастыру.
В құзыреттілік саласы - Дұрыс тамақтану.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі: балалар мен жасөспірімдердің күн тәртібі мен дұрыс тамақтануының бағасы.
B1оқыту модулі	- балалар мен жасөспірімдердің дұрыс тамақтануының бағасы;
B2 оқыту модулі	- балалар мен жасөспірімдер мекемелерінде тамақтану тәртібін ұйымдастыру.
Г құзыреттілік саласы - Дене шынықтыру гигиенасы.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі: дене шынықтыру мен спортпен шұғылдануды ұйымдастырудың бағасы, шынығуды, экскурсияларды ұйымдастыру.
G1 оқыту модулі	- дене шынықтыру мен спортпен шұғылдануды ұйымдастырудың дұрыстығын тексеру;
G2 оқыту модулі	- дене шынықтыру мен спортпен шұғылдануды ұйымдастырудың дұрыстығын тексеру.
Д құзыреттілік саласы - Балалар мен жасөспірімдер мекемесін санитарлық тексеру.	- оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі: бала бақша мен мектептерді санитарлық тексеру жүргізуді.
D1 оқыту модулі	- жоспарладың санитарлық тексеру жүргізу,балалар мен жасөспірімдер мекемелерінің орналасуы мен құралдары.

	- кеңірдегін тескенге дейін науқасқа күтім жасау.		
G 1			
- құлақ ауруымен сырқаттанғандарға күтім жасау дағдыларын меңгеру.	- құлақ есту жолындағы бөгде денені жою әдісін меңгеру; - құлаққа қыздырғыш компрессті қою, құлақты шаю, құлақ жағындысының себіндісін баққа салу әдістерін меңгеру; - операциядан кейінгі кезеңде науқастарға күтім жасауды жүзеге асыру.	- құлақ ауруы кезіндегі белгілерді алдын білу (мастоидит, отит).	- Кестелер - Плакаттар - Стандарттар - Ситуациялық міндеттер - Муляждар - Күтіп-баптау заттары.
D 1			
- отоларинголог-иялық бөлімдерде санитарлық-эпидемиялық тәртіпті қадағалау ережелерінің дағдыларын меңгеру.	- бөлімдерде санитарлық-эпидемиялық тәртіпті сақтау; - күтіп-баптау заттарына дезинфекция жүргізу.	- дезинфекция жүргізу ережесі.	- Күтіп-баптау заттары.

40 Құзыреттілік профилі - Дерматовенерология

Құзыреттілік профилі - Дерматовенерология ауруы-мен сырқаттанғандарға ерекше күтім.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар дерматовенерология ауруларымен сырқаттанғандарға қадағалаумен күтім жасау дағдыларын, терінің құрылысын және тері қасалқыларын білу, жыныс мүшесі арқылы берілітін аурулармен және тері ауруларының диагностикаларын жетік білу, сонымен қатар, дерматовенерология тәжірибесіндегі әртүрлі ауруларды емдеу тәсілдерін меңгеру.
Құзыреттілік саласы А - Дерматовенерология ауырғандарға медициналық көмек көрсетудегі туындайтан жалпы мәселер.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар дерматовенерология тәжірибие жүзінде науқастарға қадағалаумен күтім жасау дағдыларын меңгеретін болады, науқастың жүйкелік психикалық және әлеуметтік дәрежеде өзінің жағдайына деген қатынасын бағалау; науқасты тексеруге дайындау және тексеру әдісін меңгеру.
A1 оқыту модулі	- өмірде сырқаттанушыларға ауру жайлы мағлұмат алу дағдыларын максатты түрд е меңгеру; - науқастың жүйкелік-психикалық және әлеуметтік дәрежеде өзінің жағдайына деген қатынасын бағалау; - науқасты тексеру әдістерін меңгеру; - ескірген ішкі және сыртқы гендік факторларға бағытталған кешендік емдеу қағидаларын білу.
Құзыреттілік саласы Б	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар тері ауруымен сырқаттанғандарға күтім жасау тәсілдерін білетін болады.
B1 оқыту модулі	- тері аллергиясының клиникалық пайда болу бікімін меңгеру; - терідегі қабыну реакция дәрежелерін анықтау дағдыларын меңгеру; - қышыма кезіндегі қабыну саты процесінің сатысын анықтау дағдыларын меңгеру; - қабыну реакция дәрежісіне және қабыну процесі сатысына байланысты болған жағдайда сыртқы тері бетін тазалау дағдыларын меңгеру;
B2 оқыту модулі	- созылмалы тері ауруларының және қызыл жегінің клиникалық пайда болуын білу; - ірінді аурулардың клиникалық пайда болуын білу; - теміреткі түйіншегін табудағы қырынды жүргізу дағдыларын меңгеру; - қызыл жегіден емделу үшін кортикостероидті мазьді таңдап алу керек;

Д құзреттілік аймағы - Жұқпалы аурудан сақтану.	Оқыту аяқталғаннан кейін оқығандар отоларингология бөлімінде санитарлық-эпидемиялық режимнің ережелерін қадағалау дағдыларын меңгеретін болады.
Д1 оқыту модулі	- жұмыс кезінде медициналық қызметкерлердің жұқпалы аурудан сақ болуын қамтамасыз ету; санитарлық-эпидемиялық бөлімдегі тәртіпті сақтай отырып және емдеушіге күтім жасау кезіндегі заттарды дезинфекциялау ережелерін сақтау.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Отоларингологияның негіздері**
Модульдің міндеті: Отоларингологиялық тәжірибеде науқасқа күтім көрсету және қадағалау дағдаларын меңгеру.
Тексеру әдісін меңгеру.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1			
- отоларингология-лық тәжірибеде науқасқа күтім көрсету және қадағалау дағдыларын меңгеру	- өмірде тыныс алу мүшелерінің ауруымен сырқаттанған науқастарға осы ауру жайлы мәліметтерді сұрастырып беру дағдыларын меңгеру; - науқастың жүйкелік-психикалық және әлеуметтік дәрежеде өзінің жағдайына деген қатынасын бағалау; - мұрын функциясының тексе-ру әдісін меңгеру, вестибулярлы анализаторлар және есту функция-лары; - науқасты тексеруге дайындау ережесі.	- қулақтың, өңештің, жұтқаншақтың, көмекейдін, көз қуысының және мұрынның құрылысы мен қызметі; - қосымша тексерумен және клиникалық негіздердің пайда болуының клиникалық диа-гнозын кою ережелері.	- Кестелер - Плакаттар - Стандарттар - Ситуациялық міндеттер - Муляждар - Күтіп-баптау заттары.
B1			
- көз қуысы және мұрын ауруымен сырқаттанғандарға қадағалаумен күтім жасау дағдыларын меңгеру.	- мұрын қуысының сырқаттанға науқастардың рентгенография-сын түсіруге дайындау дағдысын меңгеру; - жалпы тексерілуге мұрын жағындысын, қан құрамын алу дағдылары меңгеру; - науқасқа қарапайым күтім жасау-ды игеру; - мұрынның ішін аппаратпен тек-серу; - науқасқа күтім жасау.	- синусит, риниттің (мұрынның сілемейші қабығының қабынуы) клиникалық белгілерін білу; - мұрын кіреберісінің шиканының клиникалық белгілерін білу; - мұрын қуысындағы бөгде денені анықтау.	- Кестелер - Плакаттар - Стандарттар - Ситуациялық міндеттер - Муляждар - Күтіп-баптау заттары.
B1			
- кеңірдек жұтқыншақ, көмекий, өңеш ауруымен сырқаттанғандарға күтім жасау дағдыларын меңгеру.	- көмекий айнасымен және қалақшасының көмегімен көмекийге тексеру жүргізуді білу; - көмекейдің ісіну және тарылу дағдыларын дәрігердің көмегіне дейін меңгеру; - кеңірдек-бронх жиынтығының дайындығын білу;	- созылмалы және тез дами-тын көмекей қабынуының емін және клиникасын білу; - көмекеймен өңештегі бөгде дененің диагностикасымен клиникасын білу; - жекеленген ауру түрлеріне тәуекел ету факторлары.	- Кестелер - Плакаттар - Стандарттар - Ситуациялық міндеттер - Муляждар - Күтіп-баптау заттары.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы**
Модульдің мақсаты: Балалар мен жасөспірімдер гигиенгасы бойынша балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайы мен физикалық дамуының бағасын жүргізе білу, Балалар мен жасөспірімдер мекемесін санитарлық тексеру

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1			
- балалар мен жасөспірімдер денсаулығын кешенді тексеруді жүргізу.	- балалар мен жасөспірімдерді денсаулығын денсаулық топ-тары бойынша бағалау.	- балалар мен жасөспірімдердің дамуы мен өсуінің заңдылықтары.	- нормативті құ-жаттар, кітаптар, кестелер, ақпарат-тық құралдар.
A2			
- мектепке дейінгі мекеме-лерде, мектептерде және орта оқу мекемелерінде медициналық тексеру жүргізу.	- медициналық тексерулер жүргізуін қамтамасыздау, науқастарды анықтау және денсаулықтоптарына бөлу.	- әр түрлі аурулардың пайда болу себептері,медициналық тексерулерді мамандармен жүргізу.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кесте-лер, ақпараттық құралдар.
B1			
- мектепке дейінгі ме-кемелерде күн тәртібін ұйымдастыруға қатысу.	- мектепке дейінгі ме-кемелерде күн тәртібін ұйымдастыру.	- мектепке дейінгі мекемелерде күн тәртібі.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кесте-лер, ақпараттық құралдар.
Б 2			
- жалпы білім беру мекемелерінде күн тәртібі мен күн тізбені ұйымдастыруға қатысу.	- жалпы білім беру мекемелерінде күн тәртібі мен күн тізбені ұйымдастыру.	- жалпы білім беру мекемелерінде күн тәртібі мен күн тізбе.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кесте-лер, ақпараттық құралдар.
B1			
- балалар мен жасөспірімдер мекемесінде дұрыс тамақтану туралы оқу.	- балалар мен жасөспірімдер тамақтануының дұрыстығын бағалау.	- балалар мен жасөспірімдер тамақтану тәртібі мен рационның құрамы.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кесте-лер, ақпараттық құралдар.
B2			
- балалар мен жасөспірімдер дұрыс тамақтану тәртібін ұйымдастыруға қатысу.	- балалар мен жасөспірімдер мекемесінде дұрыс тамақтануын бағалау.	- балалар мен жасөспірімдер дұрыс тамақтану тәртібі.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттық құралдар.
Г 1			
- дене шынықтыру мен спортпен шұғылдануды ұйымдастыруға қатысу.	- дене шынықтыру мен спортпен шұғылдануды ұйымдастырудың дұрыстығын тексеру.	- дене шынықтыру заттары,ден шынықтыру мен спортқа қатысатын балалар топтары.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттық құралдар.

Г2			
- шынығуды, экскурсияларды, тауға шығуды ұйымдастыруға қатысу.	- шынығуды, экскурсияларды, тауға шығуды ұйымдастырудың дұрыстығын тексеру.	- ауа ваннасымен шынығу түсінігі және балалар мекемесінде ұйымдастыру.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттық құралдар.
Д1			
- балалар мен жасөспірімдер мекемесінде орналасуы, жоспарлануы және құралдарына санитарлық тексерулер жүргізу.	- балалар мен жасөспірімдер мекемесінде орналасуы, жоспарлануы және құралдарына санитарлық тексерулер жүргізуді ұйымдастыру.	- балалар мен жасөспірімдер мекемесінде орналасуы, жоспарлануы және құралдарына қойылатын талаптар.	- нормативті құжаттар, кітаптар, кестелер, ақпараттық құралдар.

33 Құзыреттілік профилі - Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды ұйымдастыру

Құзыретті кәсіп бағыты - Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтау ісін басқару.	Оқу аяқталған соң білім алушы әлеуметтік медицина және денсаулық сақтау ісін басқару саласында біліктілік пен іскерлікке қол жеткізуі керек; - жұмыс тәжірибесі барысында фельдшер халықтың денсаулық жағдайына сараптау жүргізуге тиіс; - аурулардың алдын алу шараларын іске асыруы тиіс; - салыстырмалы орташа көрсеткіштерді, оның ішінде физикалық дамудың, туылу және өлім-жітім көрсеткіштерін есептеу әдістемесін білуі тиіс; - күнделікті ағымдағы құжаттарды жүргізуде өз біліктілігі мен іскерлігін пайдалана отырып, медициналық мекемелердің еспетерін құрастырып, оларды сараптай білуі тиіс; - нарықтық экономика жағдайындағы денсаулық сақтау мекемелерінің экономикасының, қаржыландыруының, менеджментінің маңызын білуі тиіс.
А Құзыреттілік саласы - Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтау ісін басқару.	
A1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - ҚР-нің денсаулық сақтау жүйесі туралы заңын, ҚР-нің Конституциясын, Денсаулық сақтау ісін дамытудың Мемлекеттік бағдарламасын;
A2 оқыту модулі	- Ұлттық денсаулық сақтау ісінің негізгі қағидаларын, медициналық қызмет көрсетудің бірыңғай Ұлттық жүйесінің негізгі қағидаларын.
Б Құзыреттілік саласы - Медициналық статистиканың негізі. Халық денсаулығының жағдайын кешенді бағалау.	
B1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы іске асыра білуі тиіс: - статистикалық зерттеу әдістерін, салыстырмалы және орташа көрсеткіштерді, интенсивтік және экстенсивтік көрсеткіштерді есептеу, графиктер құрастыру, статистикалық кестелерді түзу әдістемелерін;

39 Құзыреттілік профилі - Отоларингологияның негіздері

Құзыреттілік профилі - Отоларингологиямен сырқаттанған науқастарға ерекше күтім.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар тексеру дағдыларын меңгереді, диагностика, отоларингология бөлімдерінде науқастарды күтеді және бақылайды.
А құзреттілік аймағы - отоларингологиямен ауырғандарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру дағы жалпы мәселелер.	Отоларингологиялық тәжірибеде оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушы бөлімінде сырқаттанғандарға күтім жасау дағдыларын меңгертін болады. Соның ішінде науқастың ауру жағдайын бақылауға, оның жүйке-психикалық және әлеуметтік мәртебесі; науқастың қаралуға дайындығы және тексерілу әдістемесі.
A1 оқыту модулі	- аурудың анамнез жиынтығын білу мақсатында құлақ, жұтқыншақ және мұрын ауруларымен ауыратын науқастардың сұранысын анықтау дағдыларын меңгеру; - өмірде тыныс алу мүшелерінің ауруымен сырқаттанған науқастарға осы ауру жайлы мәліметтерді сұрастырып беру дағдыларын меңгеру; - мұрын функциясының тексеру әдісін меңгеру, вестибулярлы анализаторлар және есту функциялары; - науқасты тексеруге дайындау ережесі.
Б құзреттілік аймағы - Көздің қосалқы қуыстары және мұрын ауруларымен сырқаттанғандарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Отоларингологиялық тәжірибеде оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар мұрын ауруларымен және көздің қосалқы қуыстарымен ауруларымен сырқаттанғандарға күтім жасау тәсілдерін білетін болады.
B1 оқыту модулі	- аурудың мұрын қуысының рентгенографиясын дайындау дағдыларын меңгеру; - науқасқа қарапайым процедуралық күтім жасауды игеру; - мұрынның ішін аспаппен тексеру; - көздің қосалқы қуысына және мұрын қуысына қойылған клиникалық диагноздаң ережелерін білу; - науқасқа күтім жасау.
В құзреттілік аймағы - Кеңірдек, жұтқыншақ өңеш ауруымен сырқаттанғандарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар көмекей, өңеш, кеңірдек және жұтқыншақ ауруымен сырқаттанғандарға күтім жасау дағдыларын меңгертін болады.
B1 оқыту модулі	- созылмалы және тез дамидын көмекей қабынуының емін және клиникасын білу; - көмекей және өңештегі бөгде заттардың диагностикасын және клиникасын білу; - дәрігердің көмегіне дейін көмекейдің ісіну және тарылу дағдыларын меңгеру; - кеңірдегін тескенше науқасқа күтім жасауды іске асыру.
Г құзреттілік аймағы - Құлақ ауруымен ауырғандарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Оқыту аяқталғаннан кейін, тәмамдаушылар құлақ ауруымен сырқаттанғандарға күтім жасау дағдыларын меңгертін болады.
G1 оқыту модулі	- құлақ ауруы кезіндегі белгілерді алдын-ала білу /мастоидит, отит/; - сыртқы есту жолындағы бөгде денені алып тастау әдісін меңгеру; - құлаққа қыздырғыш компрессті қою, құлақты шаю, құлақ жығындысын себіндісін бакка салу әдістерін меңгеру; - операциядан кейінгі кезеңде науқастарға күтім жасауды жүзеге асыру.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Акушерия және гинекология негіздері**
Модулдің міндеті: білім мен дағдыларды білуі тиіс:
- жиі тараған акушериялық жағдайлар мен гинекологиялық патологиялардың негізгі белгілерін;
- жиі кездесетін акушериялық жағдайлар мен гинекологиялық аурулардағы лабора- ториялық зерттеу әдістері, анализдердің қортындысы бойынша науқастардың жағдайын бағалауды;
- акушерия және гинекологиядағы жедел жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсетуді.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1			
- босанатын әйелге босану кезеңдерінде және жаңа туған нәрестеге көмек көрсету.	- босануды жүргізу тактикаларының тәжірибесін білу; - акушерлік жағдайларды зерттеудегі, емдеудегі және алдын алудағы барлық жүргізілетін манипуляцияларды орындау.	- акушериядағы негізгі түсінік; - клиникалық акушериядағы негізгі зерттеу тәсілдері.	дәріс кесте окулықтар фантом муляждар инструменттер.
B1			
- акушериялық па- тологияда бағдарда болу.	- симптомдар мен синдромдардың айқындалу дәрежесіне байланысты жүкті, босанатын және босанған әйелдердің жағдайын бағалауды және лабораториялық зерттеу әдістерін.	- клиникалық тәжірибеде жиі кездесетін акушерлік жағдайлардың негізгі синдромдары мен симптомдары.	дәріс кесте окулықтар фантом муляждар.
B1			
- гинекология негізінде тәжірибелік білімін қолдану.	- гинекологиялық ауруларды зерттеудегі, емдеудегі және алдын алудағы барлық жүргізілетін манипуляцияларды орындау; - гинекологиялық аурулардың негізгі емдеу тәсілдерін қолдана білуді; - гинекологиялық ауруларда лабораториялық өзгерістерді ажыратуды.	-гинекологиялық тәжірибедегі негізгі зерттеу тәсілдерін; - клиникалық тәжірибеде жиі кездесетін гинекологиялық аурулардың негізгі синдромдары мен симптомдарын.	дәріс кесте окулықтар фантом муляждар инструменттер.
Г1			
- акушерия және гинекологиядағы жедел жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсетуді.	- акушериялық-гинекологиялық саладағы науқастарға қажет жедел көмектің көлемін анықтауды.	- акушерия және гинекологиядағы негізгі жедел жағдайлар; - акушерлік тәжірибедегі жедел жағдайда алғашқы медициналық көмекті көрсетуді және жедел жағдайда лабораториялық зерттеу әдістерін жүргізуді.	дәріс кесте окулықтар фантом муляждар инструменттер.

B2 оқыту модулі	- «халық денсаулығы», «аурушандық», «мүгедектік», «орташа өмір ұзақтығы» тууралы түсінікті біліп, туылу, өлім-жітім және т.б. демографиялық көрсеткіштерді есептеу әдістерін іске асыра білуі тиіс.
В Құзыреттілік саласы - Халыққа емдеу—сауықтыру, аурулардың алдын алу көмегін ұйымдастыру.	
B1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - емханалар мен ауруханалардың жұмысын ұйымдастыруды;
B2 оқыту модулі	- аналар мен балаларға емдік—профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыруды;
B3 оқыту модулі	- ауыл тұрғындарына емдік—профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыруды.
Г Құзыреттілік саласы - Денсаулық сақтау ісінің экономикасы, оны жоспарлау және қаржыландыру.	
Г1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы білуі тиіс - нарықтық экономика жағдайында денсаулық сақтау ісінің экономикасының, инвестициясының, маркетингінің және менеджментінің маңызын білуі тиіс.

34 Құзыреттілік профилі - Жұқпалы аурулар

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Жұқпалы аурулар.	Оқу аяқталған соң білім алушы жұқпалы аурулар барысы ауруға тән клиникалық белгілер туралы мәлімет біліп, жұқпалы ауруларда көрсетілетін көмекті ұйымдастырып, эпидемияға қарсы шараларда жүргізе алады.
А құзіреттілік аймағы – Инфекциялық аурудың ерешеліктері және жұқпалы ауруларға диагноз қою мен емдеу принциптері	Оқу аяқталған соң білім алушы жұқпалы аурулардың диагноз қою іс әрекеттерін меңгеріп, аурудың клиникалық түріне байланысты жұқпалы аурулармен ауратын науқастардың күту ерекшеліктерін және негізгі емдеу принциптерін біледі.
A1 оқыту модулі	- жұқпалы аурулардың негізгі клиникалық симптомдары маңызды белгілері, жұғу жолдары және туу себептері туралы білімге ие болады;
A2 оқыту модулі	- ішек жұқпалы аурулардың негізгі симптомдары, лабораториялық зерттеу ерешеліктері және емдеу принциптері туралы білімге ие болады;
A3 оқыту модулі	- өткір және созылмалы ішек жұқпалы аурулардың күту ерекшеліктері,емдеу принциптері мен болатын асқынулары туралы білімге ие болады;
A4 оқыту модулі	- ауа-тамшы арқылы жұғатын жұқпалардың негізгі симптомдары, лабораториялық зерттеу ерешеліктері және емдеу принциптері туралы білімге ие болады;
A5 оқыту модулі	- қан арқылы тарайтын жұқпалы аурулардың негізгі симптомдары, ауру барысының ерекшеліктерін, емдеу және диагноз қою принциптері туралы білімге ие болады;
A6 оқыту модулі	- сыртқы қабаттар арқылы жұғатын жұқпалардың негізгі симптомдары, ауру барысының ерекшеліктері, емдеу және диагноз қою принциптері туралы білімге ие болады.
Б құзіреттілік аймағы – жұғу қауіпсіздігі	Оқуту аяқталғаннан кейін білім алушы эпидемияға қарсы шараларды және аурахана ішіндегі жұқпалы аурулардың алдын алу, жұқпалы аурудың ошағында эпидемияға қарсы шараларды жүргізу дағдыларын меңгереді.

Б1 оқыту модулі	- иммунитеттің түрлері, жұқпалы аурулардың арнайы және арнайы емес алдын алуы туралы мәліметтерді біледі; - түрлі жұқпалы ауруларда эпидемиялық кезеңнің алдында алу шараларды жүргізу дағдыларын меңгереді.
Б2 оқыту модулі	- аурухана ішіндегі жұқпалы аурулардың пайда болу себептері туралы білімге ие болады; - аурухана ішіндегі жұқпалы аурулардың алдын алуы және жұқпалы аурулардың ошағында эпидемияға қарсы шараларды жүргізудің дағдыларын меңгереді.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Жұқпалы аурулар**
Модульдің мақсаты: Жұқпаларға қарсы қауіпсіздікті қамтамасыз ету дағдылары, жұқпалы аурумен ауыратын емдеу, күту, диагноз қою дағдыларын меңгеру

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1			
- жұқпалы аурулардың негізгі клиникалық симптомдары, маңызды белгілері, жұғу жолдары және туу себептері туралы білімдерінің болуы.	- жұқпалы аурулардың өзіне тән белгілердің бар жоғын анықтауды; - аурудың негізгі клиникалық симптомдарына сипаттама беруді; - аурудың барысын анықтауды.	- жұқпалы аурулардың пайда болу себептері; - жұқпалы аурулардың даму ерекшеліктерін; - жұғу жолдарын.	Белоусова А.К. Жұқпалы аурулар және эпидемиология, 2007 ж.; Ющук Н.Д. Жұқпалы аурулар; Күмісбаева Ж.Н., Дәулетбаев Д.А. Жұқпалы ауруларда және эпидемиологияда мейірбике ісі.
A2			
- ішек жұқпалы аурулардың негізгі симптомдары және диагноз қою ерекшеліктері туралы білім алу.	- ішек жұқпалы аурулардың негізгі симптомдарын анықтауды; - лабораториялық зерттеу үшін материалды алуды.	- өткір және созылмалы ішек жұқпалы аурулардың клиникалық көрінісін және асқынулардың өзіне тән белгілерін білу.	Белоусова А.К. Жұқпалы аурулар және эпидемиология, 2007 ж.; Ющук Н.Д. Жұқпалы аурулар; Күмісбаева Ж.Н., Дәулетбаев Д.А. Жұқпалы ауруларда және эпидемиологияда мейірбике ісі.
A3			
- өткір және созылмалы ішек жұқпалы ауруларды емдеу принциптерін, күту ерекшеліктерін және болатын асқынуларын білу.	- өткір және созылмалы ішек жұқпалы аурулары бар науқастардың күтімін атқаруды; - болжамалы асқынулардың алғашқы белгілерін анықтауды.	- ішек жұқпалы аурулар барысының ерекшеліктерін; асқыну кезінде науқастарды күту ерекшеліктерін; - өткір және созылмалы ішек жұқпалы аурулардың арнайы және патогендік емін.	Белоусова А.К. Жұқпалы аурулар және эпидемиология, 2007 ж.; Ющук Н.Д. Жұқпалы аурулар; Күмісбаева Ж.Н., Дәулетбаев Д.А. Жұқпалы ауруларда және эпидемиологияда мейірбике ісі.
A4			
- ауа-тамшы арқылы жұғатын жұқпалардың негізгі клиникалық симптомдарын, лабораториялық анықтаудың	- ауа-тамшы арқылы жұғатын жұқпалардың өзіне тән симптомдарын анықтауды; - лабораториялық зерттеуге материалды	- ауа-тамшы арқылы жұғатын жұқпалардың клиникалық көрінісін, асқынулардың өзіне тән белгілерін; - ауа-тамшы арқылы	Белоусова А.К. Жұқпалы аурулар және эпидемиология, 2007 ж.; Ющук Н.Д. Жұқпалы аурулар; Күмісбаева Ж.Н., Дәулетбаев Д.А.

38 Құзыреттілік профилі – Акушерия және гинекология негіздері

Құзыреттілік профилі – Акушерия және гинекология негіздері.	Білім алуға оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - жүктіліктің дұрыс дамуын және жүктілік пен гинекологиялық аурулардың патологиясын анықтау үшін қосымша лабораториялық зерттеулерді.
Құзыреттілік кәсіп бағыты А – Қазақстанда акушерлік - гинекологиялық көмекті ұйымдастыру.	
A1 оқыту модулі	Білім алуға оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - әйелдермен жаңа туған нәрестелерге емдік - профилактикалық көмек көрсетуді; - біріншілік медициналық құжаттарды толтыруды; - қызметтік міндеттерін, мекемелердің жұмыс тәртібін белгілейтін бұйрықтарды.
Құзреттілік аймағы Б – Физиологиялық акушерия.	
Б1 оқыту модулі	Білім алуға оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - жүктілі, босанатын, босанғаннан әйелдерді бақылау және күтуді; - I, II, III триместрлардағы жүктіліктің диагностикасы; - жүктіліі әйелді зерттеу тәсілдерін және лабораториялық зерттеулерге дайындауды;
Б2 оқыту модулі	Білім алуға оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - симптомдар мен синдромдардың айқындалу дәрежесіне байланысты жүкті, босанатын және босанған әйелдердің жағдайын бағалауды; - акушерлік жағдайларда зерттеудегі, емдеудегі және алдын алудағы барлық жүргізілетін манипуляцияларды.
Құзреттілік аймағы В – Акушерлік және гинекологиялық патологиялардың негізгі түрлері.	
В1 оқыту модулі	Білім алуға оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - акушерия мен гинекологиядағы зерттеу тәсілдерін - гинекологиялық ауруларға зерттеу бағдарламасын құрып, жалпы емдеу жоспарын ойластыруды;
В2 оқыту модулі	Білім алуға оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - гинекологиялық ауруларды зерттеудегі барлық лабораториялық әдістерді біледі; - лабораториялық зерттеулердің көрсеткіштері бойынша гинекологиялық аурулардың дәрежесін бағалауды.
Құзреттілік аймағы Г – - Акушерия мен гинекологиядағы жедел жағдайда дәрігерге дейінгі көмек.	
Г1 оқыту модулі	Білім алуға оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - акушерия мен гинекологиядағы жедел жағдайларда жәрдем көрсетуді.

- бір немесе екі адаммен организмді тірілтуге шаралар жасау.	массажын жасау; - қайта тірілту шараларын жасау; - дефибрилятор аппаратының жұмысын білу.	- реанимация шараларының нәтижелік көрсеткіштері.	
Е2			
- наукастарды анаэробтық пен шіріткіш инфекциямен зерттеу.	- анаэробтық инфекциямен науқасты зерттеу, диагноз қою. Палатаны дизенфекциямен тазалау.	- этиологиясы, инкубациялық кезеңі, патогенезі топтастыру. Жергілікті мен жалпы клиникалық көріністері; - анаэробты инфекциясымен наукастарды зерттеу.	Ситуациялық есептер, арнайы наукастар
Ж1			
- естен тану коллапс, тырысқағы бар бар наукасттардың ішкі мүшелерінің функциясын қадағалау.	- естен тану мен коллапстың клиникалық белгілерін анықтау,тыныс жолдарын тазалау.	- коллапс туралы түсінік.	Ситуациялық есептер, тестер, ерітінділер, реанимация мен интенсивтік терапия, бөлмелер, наукастар.
Ж2			
- наукастарды: өлеттену,ойық-тар жыланкөздер-мен зерттеу.	- ойықжара, жыланкөз, өліеттенудін түрлерін анықтап таныу. Айнақтық қан айналкаымы нашарлағанда науқас дәрігерге дейінгі бірінші медициналық көмек көрсету.	- қан мен лимфайналуының нашарлауының себептері, Клиникалық және Құрал-саймадарымен тексеру принциптері таптастыру(классификация) регионалдық айналмауын бұзылуын. Консервативтік және оперативтік емдеу.	Слайдтар, стенттер, арнайы наукастар.
31			
- ісіктермен наукастарды зерттеу.	- қатерсіз және қатерлі ісіктің дифереанциальдық диагнозын анықтау; - ісіктің клиникасы дәрежесін анықтау; - науқастың асқазанын тазалау, тыныс жолдарын тазалау, адсорбентермен және антидоттармен детоксикациясын жасау, диурезен тездеттіру.	- ісіктердің пайда болуы және даму себептерінің теориялары - қатерсіз бен қатерлі ісіктің айырмашылығы классификациясы диагностикасымен емі.	Муляж,тестер, Кестелер, арнайы наукастар.
Л1			
- жергілікті ірінді аурулардың клиникалық белгілерін анықтау, хирургиялық инфекциямен ауырған наукастарды күтудің ерекшеліктері.	- хируриялық инфекциямен наукастарды тексеру.	- хируриялық инфекция туралы түсінік,жергілікі ірінді аурулардың түрлері, клиникалық белгілері, емі, алдын алу, асқынулары.	

ерекшеліктерін және емдеу принциптерін меңгеру.	жинауды; - емдеу іс-әрекетін және күтімін анықтауды.	жұғатын жұқпалы аурулары бар наукастардың емдеу принциптерін және күту ерекшеліктерін.	Жұқпалы ауруларда және эпидемиологияда мейірбике ісі.
А5			
- қан арқылы жұғатын жұқпалардың негізгі симптомдарын, ауры барысының ерекшеліктерін, диагнозын анықтау және емдеу принциптерін меңгеру.	- қан арқылы жұғатын жұқпалардың негізгі симптомдарын анықтауды; - лабораториялық зерттеуге материалды алуды; - емдеу және күтімді жүргізуді.	- қан арқылы жұғатын жұқпалардың клиникалық көрінісін; - асқынуларға тән белгілерін; - қан арқылы жұғатын жұқпаларда кездесетін асқынуларды емдеу принциптерін.	Белоусова А.К. Жұқпалы аурулар және эпидемиология, 2007 ж.; Ющук Н.Д. Жұқпалы аурулар; Күмісбаева Ж.Н., Дәулетбаев Д.А. Жұқпалы ауруларда және эпидемиологияда мейірбике ісі.
А6			
- сыртқы қабат арқылы жұғатын жұқпалардың негізгі симптомдарын, диагнозын анықтау және емдеу принциптерін меңгеру.	- сыртқы қабат арқылы жұғатын жұқпалардың өзіне тән симптомдарын анықтауды; - лабораториялық зерттеуге материалды алуды.	- сыртқы қабат арқылы жұғатын жұқпалы аурулардың клиникалық көрінісін; - болатын асқынуларын; сыртқы қабат арқылы жұғатын жұқпалы ауруларды емдеу принциптерін және күту ерекшеліктерін.	Белоусова А.К. Жұқпалы аурулар және эпидемиология, 2007 ж.; Ющук Н.Д. Жұқпалы аурулар; Күмісбаева Ж.Н., Дәулетбаев Д.А. Жұқпалы ауруларда және эпидемиологияда мейірбике ісі.
Б1			
- алдын алу шараларын жүргізу дағдыларын меңгеру және жұқпалы аурулардың алдын алуын білу.	- эпидемияның алдыңғы кезеңіндегі алдын алу шараларын жүргізуді; - жұқпалы аурудың арнайы және арнайы емес алдын алуын жүргізуді.	- иммунитеттің түрлері туралы; - әр жұқпалы ауруларда эпидемияның алдыңғы кезеңіндегі арнайы және арнайы емес алдыналудың ерекшеліктерін.	Белоусова А.К. Жұқпалы аурулар және эпидемиология, 2007 ж.; Ющук Н.Д. Жұқпалы аурулар; Күмісбаева Ж.Н., Дәулетбаев Д.А. Жұқпалы ауруларда және эпидемиологияда мейірбике ісі.
Б2			
- жұқпалы ауру ошағында жүргізілетін эпидемияға қарсы шараларды жүргізу дағдыларын игеру және аурухана ішіндегі жұқпалардың туу себептерін білу.	- аурухана ішіндегі жұқпалардың алдын алуын жүргізуді; - жұқпалы аурудың ошағында эпидемияға қарсы шараларды жүргізуді.	- аурухана ішіндегі жұқпаларды алдын алудың негізгі шаралары туралы білімі; - эпидемиологиялық процесстің үш тармағына арналған эпидемияға қарсы шаралар туралы білімі.	Белоусова А.К. Жұқпалы аурулар және эпидемиология, 2007 ж.; Ющук Н.Д. Жұқпалы аурулар; Күмісбаева Ж.Н., Дәулетбаев Д.А. Жұқпалы ауруларда және эпидемиологияда мейірбике ісі.

35 Құзыреттілік профилі – Ішкі аурулар негіздері және медициналық манипуляциялар техникасы

Құзыреттілік кәсіп бағыты – Ішкі аурулар.	Оқыту аяқталған соң білім алушы ішкі ағзалардың негізгі аурулары туралы қажетті білімдерді меңгереді, алған білімдерін және дағдыларын ауруханаға дейінгі кезеңде клиникалық диагнозды қоюда және оны негіздеуде, дұрыс ем қабылдауда, күтім жүргізуде, және талқыланатын негізгі аурудың алдын-алу шараларын ұйымдастыруда қолдануды игереді.
--	--

Құзіреттілік аймағы А – Тыныс алу мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Тыныс алу жүйесінің негізгі ауруларының клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: Бронхит, бронхы демікпесі, жедел пневмониялар, тыныс алу мүшелерінің ірінді аурулары, өкпе туберкулезі, өкпенің кәсіптік аурулары, пневмосклероз, өкпе текті жүрек, тыныс жетіспеушілігі.
Оқыту модулі А1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын игеру; - туберкулезбен күресу (DOTS – стратегиясы) жөніндегі халық аралық және республикалық білімді игеру; - келеңсіз жағдайларда (бронх демікпесінің ұстамасын, өкпеден қан кету) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Б – Жүрек - қантамыр жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Жүрек - қантамыр жүйесінің негізгі ауруларының клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: аритмиялар, артериалды гипертензия, атеросклероз, ЖИА; стенокардия, миокард инфаркті, жүрек жетіспеушілігі, ревматизм, эндокардит, миокардит, перикардит, жүре пайда болған жүрек ақаулары, тамыр жетіспеушілігі, кардиомиопатиялар, кардионевроздар.
Оқыту модулі Б1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - нуқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (гипертониялық криз, стенокардия, миокард инфаркті, жедел жүрек және тамыр жетіспеушіліктері) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы В – Асқорыту мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: гастриттер, асқазан және 12 елі ішек ойық жара аурулары, асқазанның қатерлі ісігі, энтериттер, колиттер, гельминтоздар, өт қапшығының аурулары, созылмалы гепатиттер, бауыр циррозы, созылмалы бауыр жетіспеушілігі, панкреатит.
Оқыту модулі В1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - нуқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (асқазаннан және ішектен қан кетулер, бауыр комасы) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру;

Г2	- ашық жарақат-тарды, күйіктер, үсу, электр тоғына күй анықтап қарау; - науқас жағдайы-ның ауырлығын бағалау; - алғашқы медициналық көмек жасау; - науқастарды емханада мен ауруханадағы күту ерекшеліктері.	- күйіктің бетін тазалау; - күйіктің көлемін өлшеу дәрежесін анықтау; - үсіктің бетін тазалау; - электр тоғына күйген науқасқа, тоғының әсерін тоқтатып, бірінші медициналық көмегін жасау.	- күйіктің түрлері(термиялық, химиялық, сәуледен); - күйіктің кезендері; - күйік ауруы; - алғашқы медициналық көмегі мен емі; - үсіктің жалпы мен жергілікті белгілері,алғашқы медициналық көмек емі; - электр тоғына күйген науқастардың жалпы мен жергілікті белгілері. Алғашқы медицина көмегі мен емі.	Хирургия бөлмесі,тану бөлмесі.
Д1	- жабық жарақаттарды тану,бірінші медициналық көмек жасау,әр түрлі қол астындағы заттар-дан транспорттық иммобилизация жасау.	- сүйек сынықтардың, буындардың шығуы, соғылудың белгілерін анықтау, буындары шығуы мен науқастарды клиникалық тексеру, рентген суретінен қарап шендеуіштермен, қол астындағы заттармен транспорттық иммобилизация жасау, травматологиялық науқастардың күтімі, анкилоз бен булшық ет контрактурасымен науқастарды емдеу.	- сүйек сынықтардың,буындардың шығуы топтастыруын білу керек, клиникалық белгілерін, орнына салып, қимылсыз жағдайға келтіріп емдеу,закымданудың себептері, белілері түрлері; - алғашқы медициналық көмектің принциптары.	Кестелер, стандарттар танба материалдары, Крамер шинасы зембілдер тасымалдау науқастар.
Д2	- сынықтар, буын таюлар; - науқастарды транспорттық және иммобилиза-циялық жақтау салып, ауруханаға жеткізіп, гипс танғыштарды даярлау, сынықты салу, гипстің жарамдылығын білу.	- аяқ пен қолға иммобилизация жасау салу. - гипс танғышпен, лангеттерді даярлау мен науқастарды салу; - қаңқадан тарту және атеосинтезге құрал саймандарды жинау.	- жарақаттың организмге әсер етуін анықтау, алдын алу, бірінші медицина көмек және емі есінен танғандардың, коллапс, жарақат шоқтан; - түрлерімен себептерін білу, асқынуларын; - сүйек сынық буын таюларын консервативтік және оперативтік емі.	Крамер шинасы,үшкіл орамал, Шанц гипс, бинт, Иллизаров гудушаура аппараты, кестелер муляжы, тестер.
Е1	- терминал жағдайында бақылау;өлім азабы,клиникалық өлім; - дем алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру;	- клиникалық өлімге дианоз қою; - қайта тірілту үшін шаралар жиынтығын жасау, АВО системасымен; - өкпенің жасанды вентиляциясын ересектер мен балаларға жасау; - жүректің жабық	- оранизмді тірілтуе арналған шаралар мен интенсивтіктерама ұғымы; - қазақстандағы реанимация қызмет ұйымы; - жүрек тоқтауының түрлері. – Клиникалық өлімнің белгілері; - жүрек-өкпе реанимациясының кезеңдері;	Муляж қайта тірілту үшін, кеңірдекке түтік қоюға, ларингоскоп ауа өткізіш түтіктер,зондтар «Амбу» қабы.

В1			
- қан ағуларында диагноз қою; - себептерін білу; - қан ағуды уақытша тоқтату.	- наукастың жалпы жағдайын бағалау; - тамыр соғысын санау; - қан қысымын өлшеу; - жгут салу, жараның қуысын тығындау, тамырға қысқыш салу; - аяқ-қолдардың буынынан бүгілуі, ірі тамырдың нүктелерін басу, танғышпен қысып байлау.	- қан ағудың клиникалық белгілерін білу керек; - қаның қанша кеткенін, классификациясын; - қан ағуды уақытша және бір жолата тоқтату; - гемостатикалық дәрілірді пайдалану; - резенке жгут салу; - қан ағудың себептерімен белгілерін білу; - алғашқы медициналық көмек көрсету.	Кестелер, Стандарттар танба материалдары, жгут, Қан тамыр қысқыштар, му- ляж ситуациялық есептер.
В1			
- қанның тобын анықтау, қанның сәйкестілігін анықтау.	- қанның тобын анықтау үшін жарақатандыру дайындау, стандарттық сары сулар; - резус-фаторды шұғыл түрде экспресс-әдіспен анықтау; - қанның тобын мен резус- фаторды анықтай білу.	- қан құюдың тарихы; - қан топтары, резус- фатордың туралы түсінік; - қан топтарының серологиялық мінездемелерін білу тиісті; - қан топтарын анықтау; - қанның сәйкестілігін анықтау: АВО система бойынша, резус сәйкестігін, биологиялық сәйкестіліктігін анықтау.	Кестелер муляждар стандартты сары сулар қаны бар флаконы, петри табақшасы центрафуга мен пипеткалар.
В2			
- қан алмастыру- шы сұйықтардың әсерін білу; - құжатарын рәсімдеу.	- қанның препараттарымен қан алмастырушыларды құю және құймау көрсеткіштерді анықтау; - қанды құю системасын монтаждау.	- донорлық; - қанды құю және құймау көрсеткіштері; - қанның құйылу әдістері; - қанның жарамдылығын көрсеткіштері, қанды сақтау ережелері; - қан құюдағы қателер, қауіптер,асқынулар; - гемотрансфузиялық шоктағы жедел көмек; - реципиентке құйылған қанның әрекеті.	Кестелер, Суреттер, Муляж, Стандартты сары аурулар, қан бар флаконы қан алмастырушыларды сақтайтын жабдықтау, құжаттар.
Г1			
- ашық жараларды анықтап таңу - дәрігерге дейінгі бірінші медициналық көмек көрсету.	- клиникалық белгілеріне қарай түр мен мөлшерін анықтау; - науқастан анамнезін жараның қалай болғанын жинау; - жараның фазасын анықтау; - жара бетін тазалау; - жараны алғашқы хируриялық өңдеуден кейін тігіс салуға көрсеткіштерді анықтау; - тігісті алу, дренаж түтіктерді залалсыздандыру.	- жараларды анықтау мен топтастыру(классификация); - жараның жергілікті мен жалпы белілері; - жаралардың жазылу түрлері; - жаралардың емдеудің жалпы принциптері,біріншілік тігістердің бітуі; - іріңдеген жараны емдеу принциптері; - алғашқы медициналық көмек көрсету.	Кестелер, стандарттар, танба материалдары, жараланған науқастар.

Құзіреттілік аймағы Г – Зәр шығару мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: пиелонефрит, гломерулонефрит, бүйрек жетіспеушілігі, бүйректасы ауруы, цистит.
Оқыту модулі Г1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдітемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (бүйрек шаншуында, уремиялық комада) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Д – Эндокринді жүйе және зат алмасу аурула- ры.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Эндокринді жүйе және зат алмасу негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; қалқанша без аурулары, қант диабеті, гипопфиз және бүйрек үсті безінің аурулары, зат алмасу аурулары.
Оқыту модулі Д1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдітемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (гипергликемиялық және гипогликемия- лық комада, тиретоксикалық криз кезінде) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Е – Қан түзу жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Қан түзу жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; анемиялар, гемобластоздар, геморрагиялық диатездер.
Оқыту модулі Е1	- зиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдітемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Ж – Сүйек – бұлшықет жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Сүйек – бұлшықет жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; ревматоидты артрит, деформациялаушы остеоартроз, Бехтерев ауруы.
Оқыту модулі Ж1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру;

	- ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру
Құзіреттілік аймағы 3 - Дәнекер тіннің диффузды аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Дәнекер тіннің диффузды ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; жүйелі қызыл жегі, склеродермия, түйінді периартериит, дерматомиозит.
Оқыту модулі 31	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру.
Құзіреттілік аймағы II – Аллергиялық аурулар.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Аллергиялық ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; Есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок.
Оқыту модулі II1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (есекжем, Квинке ісінуі, анафилак-тикалық шок) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.

Модульдің спецификациясы

Модуль аталуы: **Ішкі аурулар негіздері және медициналық манипуляциялар техникасы**

Модульдің міндеті: Зерттелетін нозологияны диагностикалаудың, емдеудің (шұғыл жәрдем көрсету), күтімінің және алдын-алу шараларының тәсілдерін игеру.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1 - тыныс алу жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; бронхиттер, бронхы демікпесі, жедел пневмониялар, тыныс алу мүшелерінің ірінді аурулары,	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу;	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және	Б.Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2001 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.

	науқастарды транспортық иммобилизациялау жақтау салып ауруханаға жеткізу, гипс танғыштарды даярлау, сыныққа салу, гипстің жарамдылығың білу.
Құзыреттілік профилі Е – Жергілікті ірінді аурулар.	Оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білу міндетті: жергілікті ірінді аурулардың клиникалық белгілерін анықтау, хирур-гиялық инфекциямен ауырған науқастарды күтудің ерекшеліктері.
E1 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы хирургиялық инфекциямен науқастарды зертеу міндетті;
E2 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы анаэробты инфекциямен науқасты зертеумен диагноз қою керек, палатаны дезинфекциямен тазалау.
Құзыреттілік профилі Ж – Өліеттену.	Оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білу міндетті: өліеттену, ойықтар, жыланкөздермен науқастарды зертеу.
Ж1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білу міндетті: - өліеттену, ойықтардың, жылан көздердің турлерің анықтап тану, - региональдық қан айналуымың нашарлаунда науқасқа дәрігерге деінгі бірінші медициналық көмек көрсету.
Құзыреттілік профилі 3 – Ісіктер.	Оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білу міндетті: ісіктермен науқастарды зертеу.
31 оқыту модулі	- қатерсіз және қатерлі ісіктің; - айырмашалығын білу тиіс, клиникалық дәрежесін анықтау.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты – **Хирургиялық аурулардың негіздері**
Модульдің есебі: хирургиялық инфекцияның алдын алу жедел медициналық көмек көрсету, операциядан кейінгі кезеңде науқастарға, травматологиялық науқастарға күтім жасау дағдысына ие болу.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
A1 - құралдарды және тану материалда-рын залалсыздан-дыруға дейінгі өңдеу.	- құралдарды залалсыздан-дыру алдында өңдеу. - антисептиктер-мен жуғыш ертінділерді дай-ындау, таңғыш материал-дарын жинау.	- хирургияның тарихы. - хирургия мен хирургиялық аурулар ұғымы. - казакстан Республикасында хирургиялық жұмысты ұйымдастыру. - асептиканың негізгі қағидалары,көзқарастары; - стерилизация және оның әдістері. - № 720 және № 723 бұйрықтары, хирургиялық инфекцияның таралу жолдары, аурухана ішкілік инфекция, АИВТ, боткин ауруларының алдын алу.	- кітаптар, кестелер,ситуация-лық есептер, хирур-гиямен интенсивтік терапиясының бөлмелерінің жарақаттандыру, құрал- саймандар, құрғақ ыстық шкаф.
A2 - антисептик-тер ертінділерді анықтап тану.	Ең көп пайдаланатын антисептиктермен жуып тазарту: - таза жараларды; - іріндеген жараларды; - дезинфекция үшін; - сульфаниламидтер; - антибиотиктер.	- антисептика туралы түсінік; - антисептиканың мақсаты мен түрлері; - антисептикалық ертінділер, топтары қолдану жолдары; - антисептиктерді қолдану.	- Кітаптар, кесте-лер, УМК, Антисептиктер-мен, антибиотиктер.

37 Құзыреттілік профилі - Хирургиялық аурулардың негіздері

Құзыреттілік профилі - Хирургияның негізгі аурулары.	Оқу аяқталған соң білім алушы білу оқу дағдыларын міндетті: хирургияның инфекциясың алдын алу, хирургияның науқастарына алғашқы көмегімен күтімін жасау.
Құзыреттілік профилі А - Хирургиялық инфекцияның ал-дың алу.	Оқу аяқталған соң білім алушы хирургиянын инфекциясың алдын алуың білу керек.
A1 оқыту модулі	Оқуын бітірген оқушы Оқу аяқталған соң білім алушы дағдыларын білу керек: - асептиканын негізгі қағидаларын, принциптерін, залалсыздандырудың турлерін, құралдың стерилазацияға дейінгі өндеу, құралдар мен таңу материалдарын залалсыздандыру;
A2 оқыту модулі	- оқуын бітірген білім алушы антисептикалық заттарды, оның пайдалануын білу керек.
Құзыреттілік кәсіп бағыты Б – Қан ағуы синдромы.	Оқуын бітірген білім алушы уакытша қан тоқтатуды білу керек.
B1 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы шұғыл қан жоғалту белгілерін, уакытша қан тоқтатуды білу керек.
Құзыреттілік кәсіп бағыты В – Қан топтары, резус-фактордың туралы түсінік.	Оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білуі міндетті: қан тобы мен қанның сәйкестілігін анықтау.
B1 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білуі міндетті: қанның тобымен резус-факторды анықтау;
B2 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білу міндетті: қанның препараттарымен, қан алмастырушыларды құймау көрсет-кіштерін анықтау, қанның жарамдылығын анықтау, қан құю жүйесін монтаждау.
Құзыреттілік кәсіп бағыты Г – Ашық жаралар.	Оқуын бітірген білім алушы ашық жараларды білуі керек.
Г1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білуі міндетті: клиникалық белгілеріне қарай, түрлерімен, мөлшерін анықтау, науқастың анамнезін жинау, жараның фазасын анықтау, жаранын бетін тазалау, жараны алғашқы хирургиялық өндеуден кейін тігіс салуға көрсеткіштерді анықтау, - тігіс алу, дренаж түтіктерді залалсыздандыру;
Г2 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білуі міндетті: күйіктің бетін тазалау, күйіктің көлемін өлшеу, дәрежелін анықтау, үсіктің бетін тазалау, электр тоғына күйген науқасқа, ток азсерің тоқтатып, біріші медициналық көмегін жасау.
Құзыреттілік кәсіп бағыты Д – Жабық жарақаттар.	Оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білуі міндетті: - жабық жарақатталған науқастарға бірінші медициналық көмек көрсету. - шиналармен қол астындағы заттармен транспортық иммобилизацияны жасау.
Д1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білуі міндетті: - сүйек сынықтарының, буындардың шығуы, соғылуының белгілерін анықтау, сүйек сынықтар мен, буындары шыққан науқастарды клиникалық тексеру, шендеуіштермен (шина), қол астындағы заттар-мен транспортық иммобилизацияны жасау.
Д2 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы оқу дағдыларын білу міндетті: - науқастарды ауруханаға жеткізу, сынықтардың, буың таюлар

өкпе туберкулезі, плевриттер, өкпенің қатерлі ісігі, пневмосклероз, өкпенің кәсіптік аурулары, өкпе текті жүрек, тыныс шамасыздығы.	-қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (бронхы демікпесі ұстамасында, өкпеден қан кеткенде) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи максаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	
Б1 - жүрек-кантамыр жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; артериалды гипертензия, атеросклероз, ЖИА; - стенокардия, миокард инфаркті, жүрек жетіспеушілігі, ревматизм, эндокардит, миокардит, перикардит, жүре пайда болған жүрек ақаулары, тамыр жетіспеушілігі, кардиомиопатиялар, кардионевроздар.	- шағымдарын және анамне-зін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістері-нің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (гипертониялық криз, стенокардия, миокард инфаркті, жедел тамыр және жүрек жетіспеушілігі) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи максаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
В1 - ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; гастриттер, асқазан	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру;	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ.

және 12 елі ішек ойық жара аурулары, асқазанның қатерлі ісігі, энтериттер, колиттер, гельминтоздар, өт қапшығының аурулары, созылмалы гепатиттер, бауыр циррозы, созылмалы бауыр жетіспеушілігі, панкреатит.	- болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (асқазаннан және ішектен қан кету, бауыр комасы) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Г1 - зәр шығару мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; пиелонефрит, гломерулонефрит, бүйрек жетіспеушілігі, бүйректасы ауруы, цистит.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (бүйрек шаншуы, уремиялық кома) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Д1 - эндокринді жүйенің және зат алмасу	- шағымдарын және анамне-зін жинау дағдыларын игеру.	- аурудың анықтамасын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы

А2	- балаға патронажды өткізуін; - баланы диспансерлеу; - профилактикалық егу парағын толтыру.	- анасына кеңестерді беру. Баланы дәрігерге қаралуға,ж/е егулерді жасайтың алдындағы дайындық жасау. Егунін алдында ж/е кейіндегі күндерде күтімін жасау.	- Оқу-әдістемелік фильм - Жұмыс бағдарламасы - Методикалық әдістеме - Кестелер - Плакаттар - Стандарттар.
Б1	- бір жастағы баланы ж/е бір жастан асқан баланың физикалық ж/е нерв-психикалық дамуына баға беруді. Профилактикалық егу парағын толтыруы. Диспансерлеу өткізуі.	- баланың салмағына баға беруді. Әр жастағы балаларға күн тәртібін жоспарлау. Баланы гигиена дағдыларына үйрету.	- бала физикалық дамудың көрсеткіштерін. - Оқу-әдістемелік фильм - Жұмыс бағдарламасы - Методикалық әдістеме - Кестелер - Плакаттар - Стандарттар.
В1	- барлық жастағы балаларды қунарлы тамақтандыру.	- жаңа туған баланы ана емшегіне салу іс әрекеті; - үстеме тамақты енгізу ережелері.	- сүт қоспаларды білу; - тамақтандырудың күн тәртібін жасау, менюнің құрамы, каллоражды есептеу. - Оқу-әдістемелік фильм - Жұмыс бағдарламасы - Методикалық әдістеме - Кестелер - Плакаттар - Стандарттар.
Г1	- диагнозды қою; - емдеу тактикасын жоспарлау. Әр бір балаға алдын-алу шараларды өткізу.	- клиникалық диагнозды қою; - емдеуін жоспарлау. Жаңа туған нәрестеге күтім өткізу.	- жаңа туған баланың аурулары/клиникалық белгілері, емдеу, күтім принциптері. - Оқу-әдістемелік фильм - Жұмыс бағдарламасы - Методикалық әдістеме - Кестелер - Плакаттар - Стандарттар.
Д1	- диагнозды қою; - инфекциялық ошағында эпидемияға қарсы шаралар өткізу.	- эпидемиологиялық анамнезді жинау. Егу журналы, ж/е басқа формалар толтыру; - бактериологиялық зерттеуге материалды жинаубілу. Вакцинация, ж/е ревакцинация жасау іс әрекеті.	- негізгі жұқпалы аурулардың сипаттамасы; - соматикалық ауруларымен айырып тану; - эпидемиология,алдын-алу. Иммунизацияның күн түзбегі; - инфекция ошағындағы эпидемияға қарсы шараларды өткізуі.

Б3 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы № 63 форманы толтыру (профилактикалық егулердін картасы).
В күзіреттілік аймағы – Бір жасқа дейінгі баланы тамақтандыру, Табиғи тамақтандыру қосымша тамақтар	
В1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы бұл тақырыпты өткенде, оқушысы біледі: - бір жасқа дейінгі баланы тамақтандыру, баланы емшекке салу техникасы, қоспа енгізу ережелеры;
В2 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы бұл тақырыпты өткеннен кейін оқушысы Аралас ж/е қолдан тамақтандыруды біледі, үстіме тамақ енгізу ережелеры;
В3 оқыту модулі (1-15 жасқа дейінгі баланы тамақтандыру)	- оқу аяқталған соң білім алушы тақырып өткеннен кейін, оқушы тамақтың каллоражын біледі, менюні құрады әр жастағы балаларға.
Г күзіреттілік аймағы – Жаңа туған бала аурулары	
Г1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы тақырыпты өткеннен кейін, оқушы ҚР балалар медициналық мекемелерімен таңысады. Жаңа туған нәрестенін аурулары: - гемолиздік ауру, бас миының зақымдану, терінін,кіндіктің аурулары;
Г2 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы диагнозды қою, емдеу тактиканы анықтау; - ауруның алдын-алуын анықтау.
Д күзіреттілік аймағы – Ауа-сілекей жұқпалы аурулар (дифтерия, қызамық, қызылша, желшешек, менингококтық инфекция)	
Д1 оқыту модулі	- бұл тақырыпты өткеннен кейін, оқушы жұқпалы аурулардың клиникасын, иммунитет, алдын–алуды біледі;
Д2 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы жұқпалы аурулардан алдын-алу шараларын өткізу білесіз.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты - **Балалар ауруларының негіздері**
Бала организмiнiң ерекшелiктерiн, балалар ауруларының этиологиясын, ағымының клиникасын, педиатриядағы зертханалық диагностика әдістерін білу, науқас балаларға күтім жасау дағдыларын меңгеру.

Іс әрекет	Елтілік	Білім	Ресурстар
А1			
- сау ж/е ауру баланы тексеру. Физикалық, нерв-психикалық дамуына баға беруді.	- алғашқы ж/е кейінгі патронаждарды өткізу. Диспансерлеу, профилактикалық егулердін парағы толтыруы.	- балалы шақтық кезендері. Физикалық ж/е нерв-психикалық дамуының заңдылықтары.	- Оқу-әдістемелік фильм - Жұмыс бағдарламасы - Методикалық әдістеме - Кестелер - Плакаттар - Стандарттар.

бұзылысының негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; - қалқанша без аурулары, кант диабеті, гипофиз және бүйрек үсті безінің аурулары, зат алмасу аурулары.	- карауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - наукастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (гиперглиекмиялық және гипогликемиялық кома, тиреотоксикалық криз) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Е1 - қан түзу жүйесінің және зат алмасу бұзылысының негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру;анемиялар, гемобластоздар, геморрагиялық диатездер.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - карауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - наукастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - плиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.

Ж1 - сүйек – бұлшық ет жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; ревматойдты артрит, деформациялаушы остеоартроз, Бехтерев ауруы.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - наукастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
31 - дәнекер тіннің диффузды ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; жүйелі қызыл жегі, склеродермия, түйінді периартериит, дерматомиозит.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - наукастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.

И1 Аллергиялық ауруларды клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу. - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - наукастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б. Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
---	--	--	--

36 Құзыреттілік профилі - Балалар ауруларының негіздері

Құзыреттілік кәсіп бағыты – Балалар аурулары.	Оқу аяқталған соң білім алушы әр түрлі жастағы балалардың физикалық және нерв-психикалық дамуына баға беріледі, барлық зерттеу әдістерімен пайдаланады. Аурудың диагнозын клиникалық белгілерін, шағымдар арқылы қоялады, және емдеу принциптерін біледі.
А құзіреттілік аймағы – Жаңа туған бала.	
А1 оқыту модулі	Бұл тақырыпты өткеннен кейін, білім алушы Оқу аяқталған соң білім алушы жаңа туған баланың физикалық және нерв-психикалық дамуына баға беріледі;
А2 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы жаңа туған балада физиологиялық жағдайын байқайады. Алғашқы патронажды өткізеді; - диспансерлеу жұмысын өткізеді; - № 63 форманы толтырылады.
Б құзіреттілік аймағы – Бір жастан асқан балалар.	
Б1 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы тақырыбты өткізіп баланың нерв-психикалық дамуына баға беруді;
Б2 оқыту модулі	- оқу аяқталған соң білім алушы диспансерлеу жасау керек;